Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 12 november 2009

§ 4 Förslag till budget 2010 för Stockholms stad och inriktning för 2011 och 2012 samt ägardirektiv 2010–2012 för koncernen Stockholms Stadshus AB samt ärenden som avslutas, besvaras eller godkänns i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget 2010 för Stockholms stad (bilaga till budgetutlåtandet)

Inledning

Anförande nr 1
Borgarrådet N o r d i n (m): Ordförande, fullmäktiges, stockholmare! Det här är den första dagen på resten av våra liv. Det här är första budgeten på nästa mandatperiod, som ju börjar nästa höst.

Trygghet, stabilitet och förutsägbarhet är ledorden för vår budget. Stockholmarna efterfrågar inga experiment. De vill inte vara försökskaniner i någon politisk tomteverkstad. Bland stockholmarna finns det i dag en växande framtidstro. Bland företagen i Stockholm finns det också en växande framtidstro. Vårt ansvar med denna budget är att lägga grunden för en ny tillväxt åren 2010–2014. Det kan det bli med rätt politik.

Vårt ansvar i den här budgeten är att såväl i med- som i motgång för ekonomin säkra tillvaron för barnen i förskolan, för barn och unga i våra skolor, för äldre och andra som behöver vår omsorg. Vi slår vakt om välfärdens kärna. Vi har ansvar för att alla stockholmare som mött finanskrisens kalla ansikte också blir delaktiga i framtidstron. Jobben står i förgrunden.

Jag är glad och stolt över vad Stockholm hittills har lyckats åstadkomma när det gäller hanteringen av krisen. Vi har kunnat parera många av de mer allvarliga konsekvenserna av finanskris och lågkonjunktur. Men även om vår region inte drabbats lika hårt som många andra delar av landet påverkas vi av detta. Utjämningssystemets konstruktion gör att våra skatteintäkter sjunker just på grund av vår relativa styrka. Därför är det en begränsning av det ekonomiska utrymmet som präglar oss när vi lägger fram denna budget. Vi måste göra de rätta avvägningarna och prioriteringarna för att värna kärnverksamheten och för att göra rätt investeringar för framtiden.

Det är betryggande att Stockholm går in i 2010 med robusta finanser, tack vare det arbete som vi ibland inte utan kritik i denna sal har bedrivit under högkonjunkturen för att effektivisera stadens organisation, renodla verksamheter och sälja tillgångar som inte har strategisk betydelse för kommunens verksamhet. På det sättet har vi säkrat kvaliteten i kärnverksamheten, och inte bara säkrat, utan i denna budget fortsätter utvecklingen av kvaliteten i våra verksamheter, och det är ett oerhört viktigt budskap till stockholmarna.

Det är centralt därför att välfärdens verksamheter är en grundläggande del av stockholmarnas vardag. De måste kunna lita på oss när det gäller förskolan eller hemtjänsten. Stadens ekonomi får inte bli så sårbar att välfärdstjänsterna blir budgetregulator. De får inte vara ett dragspel mellan hög- och lågkonjunktur. Vi har ett ansvar att i såväl högkonjunktur som lågkonjunktur kunna erbjuda en säker och trygg utveckling och aldrig släppa taget om kvalitetsutvecklingen.

Det är vad den här budgeten gör. Den säkrar och den fortsätter att utveckla. Den är framåtblickande.

De riktade insatser som görs tar avstamp i de långsiktiga målsättningarna i Vision 2030, parat med insikten om de ekonomiska problemen. Vi går vidare med investeringar och övriga insatser inom Stimulans för Stockholm för att staden genom lågkonjunkturen. Det är åtgärder som väntas generera inte mindre än 3 000 jobb. Vi gör satsningar brett när det gäller jobben från ungdomars sommarjobb och insteg på arbetsmarknaden till långtidsarbetslösas väg ut ur arbetslöshet till egen försörjning.

Vi satsar på vad som behövs för bostäder, spår och vägar. Det var glädjande att kunna läsa i tidningen i dag återigen en artikel om hur byggbranschen tar fart och hur vi under lågkonjunkturen har sett till att ingenstans i landet har det byggts mer än vad som byggs i Stockholms stad.

Jag vill också framhålla vad det har betytt med regeringens politik för Stockholms stabilitet och säkerhet och för stockholmarnas trygghet i vardagen. Regeringens satsning till kommunerna har lagt grunden, och vi har satsat det på välfärdens kärna.

Herr ordförande! Denna budget präglas av ansvar. Denna budget präglas av framtidstro. Vi lägger i dag grunden för att vi öppet, ärligt och med entusiasm söker stockholmarnas mandat för åren 2010–2014.

Anförande nr 2
Borgarrådet J ä m t i n (s): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Stockholm är mötet och samarbetet mellan stockholmarna. Alla, faktiskt också vi här inne, med en massa olika bakgrunder och olika förmågor, drömmar och annat skapar Stockholm som den moderna fantastiska storstad den är. Stockholm är den stad där alla människors frihet faktiskt är möjlig. Jag som socialdemokrat vill arbeta för Stockholm där människor kan leva som fria och jämlika individer i ett samspel präglat av solidaritet. Det handlar om värderingar och om människors lika värde.

Jag är övertygad om att det är tillsammans vi bygger vidare på våra styrkor och antar framtidens utmaningar. Den här budgeten, precis som varje budget, är det första steget på resan in i framtiden, en framtid stockholmare bygger tillsammans, delvis genom de förutsättningar som politiken skapar.

För att utveckla och hålla samman Stockholm krävs aktiv politik. Det krävs politiker som vågar använda politikens verktyg men också se politikens begränsningar – detta för att göra vår del i jobbet för en fungerande vardag, för att öppna dörrar och skapa nya möjligheter, för att alla vi stockholmare ska kunna ta steget in i den framtid som alltid är väldigt oviss.

Fullmäktige! Barnen och de unga är Stockholms framtid. Stockholm ska vara världens bästa stad att växa upp i. Vår största satsning gör vi därför på stadens utbildningsverksamhet, från förskola till komvux. Vårt mål är att Stockholm ska bli Sveriges kunskapshuvudstad. Vi gör därför riktade kvalitetshöjningar i matematik och vill erbjuda pedagogisk läxhjälp. Målet är att halvera andelen elever som får IG i betyg och dem som lämnar gymnasieskolan utan högskolebehörighet.

Fullmäktige! Barngruppernas storlek i förskolan ska minska. Vi socialdemokrater vill rusta och utveckla stadens parklekar och stärka fritidsverksamheten. Kort sagt ska barn och unga erbjudas den bästa uppväxtmiljön.

Vi tänker avskaffa långtidsarbetslösheten bland unga genom satsning på individuellt stöd, utbildning och praktik. Vi vill inrätta ett särskilt gymnasieprogram med fokus på kreativa näringar och entreprenörskap, och vi vill satsa på näringslivsarbetet och på att förenkla företagens kontakter med våra förvaltningar. I dag går stockholmare från jobb till bidrag. Dessa åtgärder är några av många fler för fler jobb i vår stad.

Stockholm ska också vara bästa kommunen i landet när det gäller kvaliteten i omsorgen om våra äldre. Vi satsar sammanlagt 110 miljoner mer än majoriteten för att förbättra kvaliteten inom äldreomsorgen, men vi satsar också på en möjlighet till en rik fritid för de äldre.

Vår viktigaste resurs i Stockholm är medarbetarna. Vårt mål är att Stockholm ska bli Sveriges bästa kommunala arbetsgivare. Vi tillför därför 10 miljoner för att erbjuda rätten till heltid och avsätter 24 miljoner kronor till en låglöne- och jämställdhetssatsning för medarbetare med lägst löner.

Stockholmare, fullmäktige! Stockholm ska bli världens mest miljövänliga huvudstad. Vi är stolta över att vara Europas första miljöhuvudstad. Men vi ser också att för att hålla flaggan högst krävs ordentliga satsningar i stadens egen verksamhet och att staden är pådrivare för en mer hållbar utveckling.

Det är inriktningen i vårt alternativ. På område efter område har vi högre ambitioner än majoriteten. Finanskrisen och lågkonjunkturen som drar över världen påverkar givetvis Stockholm, men än större påverkan har de politiska beslut som den borgerliga majoriteten valt att fatta. Borgerligheten har slumpat bort Stockholmarnas gemensamma egendom genom utförsäljning av centrum, mark och genom avknoppningar, och man har genomfört ansvarslösa skattesänkningar trots kvalitetsbrister i välfärden. Redan innan konjunkturnedgången växte barngrupperna i storlek i förskolan, och vi såg brister i äldreomsorgen. Redan innan konjunkturnedgången kunde vi se hur kunskapsresultaten i skolan sjönk.

Vi socialdemokrater har hela tiden valt en annan väg. För oss är höjda resultat i skolan, mindre barngrupper i förskolan och fler anställda i äldreomsorgen viktigare än skattesänkningar. Vi väljer en politik som stärker Stockholm inför framtiden. Det är två tydliga alternativ som står mot varandra i den här budgetdebatten.

Vi har helt enkelt en annan färdriktning för Stockholm. Vi tar ansvar för både stadens ekonomi och kvaliteten i välfärden. Tillsammans med våra vänner i det

rödgröna laget har vi en politik som ger alla chansen att förverkliga sina drömmar. Stockholmarnas frihet är vårt yttersta mål.

Fullmäktige, åhörare! Stockholm kan bättre. Jag yrkar bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 3
Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige och de stockholmare som lyssnar! Vi närmar oss nu slutet av mandatperioden. Under den här perioden har förutsättningarna för vår verksamhet i staden i grunden förändrats. Globaliseringen har blivit alltmer påtaglig, och finanskrisen med hög arbetslöshet som följd slår också mot Stockholm.

Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att Stockholm står väl rustad inför krisen. Vårt näringsliv har omstrukturerats gång efter annan. Vi har förhållandevis låg kommunalskatt. Människor söker sig till Stockholm för att leva och bo här och komma på besök.

Ordet kris betyder vändpunkt och kommer från grekiskan. Efter en kris kommer alltid någonting nytt. Naturligtvis kan vändpunkten innebära en försämring men också en förbättring. Jag ser ljust på Stockholms framtid. Det är länge sedan så många människor ville flytta hit. För några månader sedan slog staden sitt befolkningsrekord. Inte på 60 år har befolkningen ökat så snabbt som nu. Ökningen beror dessutom både på att det föds fler än vad det dör och på att det flyttar hit fler än det flyttar ut.

Den mest omvälvande förändringen i Stockholm och i resten av världen är globaliseringen. Avstånden mellan oss människor har blivit allt kortare. Det är uppenbart att konkurrensen mellan människor, företag och länder hela tiden ökar. Vi kan inte luta oss tillbaka och tro att Sverige klarar sig fint på gamla meriter.

Den enskilt viktigaste faktorn för att klara konkurrenskraften är sannolikt ett bra utbildningsväsen. Här står sig Stockholm väl. Vi har bland de högsta betygen i Sverige både inom grundskola och inom gymnasieskola. Stockholm placerar sig på plats 8 bland samtliga kommuner när det gäller grundskola och på plats 12 när det gäller gymnasieskolan.

Jag är helt övertygad om att en bra grundskola är avgörande för kvaliteten i våra högskolor och universitet. Stockholmseleverna går också vidare till högre studier i betydligt större utsträckning än i andra kommuner. Stockholm ligger på plats 12 i landet när det gäller ungdomar som inom tre år efter gymnasiet påbörjar sina universitetsstudier.

Stockholm är en stad som både attraherar väl utbildad arbetskraft och där ungdomarna som redan bor där väljer att plugga vidare. Sannolikt är detta den viktigaste faktorn för att Stockholm även fortsättningsvis ska vara en attraktiv region.

Men det ställer höga krav på oss politiker för att Stockholm ska kunna behålla den här attraktiviteten. Vi måste förstå att det inte är främst genom kortsiktiga beslut om

än det ena än det andra som vi uppnår den här attraktiviteten. Det handlar om att långsiktigt skapa villkor för att människor ska vilja komma hit, leva och bo här. Det handlar om tillgång på bostäder naturligtvis men också om en god offentlig service, låg skatt och möjlighet till valfrihet. Kort sagt handla det om en politik som ger stort ansvar till den enskilde individen att själv forma sitt liv.

Hur många tror egentligen att Stockholm blir mer attraktivt genom att chockhöja skatten, avskaffa valfriheten och öka bidragen? Det är inte genom att förvandla fria ansvarstagande medborgare till klienter som vi ökar attraktiviteten i Stockholm. Det är tvärtom genom att vara en öppen stad som bejakar olikhet, som tror på individens möjligheter att själv fatta de viktigaste besluten i livet.

Stockholm tar sig nu ur krisen. Vi har ett par svåra år framför oss, men genom den politik och framför allt genom stockholmarnas hårda arbete kommer vi att ta oss ur krisen. Jag hoppas att det blir läge att tala om att Stockholm är fantastiskt, att massor med människor flyttar hit, vill bo här, vill leva och att stadens ekonomi är urstark. Det kanske kan vara dags att påpeka innan oppositionens svartmålning sätter i gång.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 4
Borgarrådet R u w a i d a (mp): Hej alla stockholmare! Vår stad Stockholm har alla möjligheter att vara en modern, mänsklig och miljövänlig stad. Miljöpartiet de Gröna har visionerna, viljan och politiken för att förverkliga den hållbara staden. Jag vill för er presentera den gröna visionen.

I Stockholm 2015 är det lätt att vara klimatsmart. Stockholm är en attraktiv och barnvänlig stad med bra livskvalitet och bra företagsklimat. Alla invånare känner ett tydligt ägandeskap över sina rättigheter. Låt mig berätta om Alva, Omar och Kim i Stockholm 2015.

I Stockholm 2015 är Alva 6 år. Hon gillar att åka till Årstafältet och leka. På helgen följer morfar med. Alvas mamma fick chansen att omskola sig till energi- och miljötekniker och bygger spännande solceller på Stockholms tak i ett av många nya miljöteknikföretag. Hon är engagerad som förälder i Alvas Montessoriskola, som bara serverar ekologisk och hemlagad mat, precis som på morfars kollektiva äldreboende. Bilen sålde familjen efter att båtarna på stadens vattenvägar började binda ihop kollektivtrafiken.

I Stockholm 2015 är Omar 16 år. Han blev stockholmare för fem år sedan. Han läser vissa kärnämnen på arabiska och är bland de bästa i klassen på matte. Favoritämnet är ändå svenska. Varje termin sätter fritidsgården upp en teaterföreställning. Omar hoppas att nästa pjäs ska utspela sig under Kleopatras tid och att han får huvudroll. Framtiden ser ljus ut, inte minst sedan Omars pappa fick arbete som lärare. Han undervisar i svenska för invandrare med arabiska språket.

I Stockholm 2015 är Kim 20. Kim flyttade hit från Hamburg för ett år sedan. Kim älskar pulsen, nytänkandet, utelivet och kulturen i det nya bostadsområdet i Bromma, som förr var en flygplats och som har många stadens nya ungdoms- och studentbo-

städer. Kims rullstol är inte ett handikapp, bara ett verktyg för rörlighet i det tillgängliga Stockholm. Lägenheten är både yt-, energi- och kostnadseffektiv.

Den gröna visionen kan bli verklighet för Alvar, Omar och Kim med grön politik. Vi har lagt hörnstenarna är för en rödgrön politik för framtiden, som är en bra grund.

Stockholm blir världens klimathuvudstad och uppnår ett klimatmål på 2 ton koldioxid per invånare 2015. De fossila bränslena i all uppvärmning fasas ut, och Stockholm utnyttjar potentialen i ny förnybar energi såsom biogas och solenergi. Vi minskar biltrafiken, förbättrar kollektivtrafiken med fler bussar och spår, fler och bättre cykelbanor och en attraktiv båttrafik.

Satsningar på energieffektivisering ge både nya jobb, minskade utsläpp och sparade pengar. Staden utvecklar sina grönområden och får sex nya naturreservat. Stockholm blir en mänsklig stad genom satsningar på en bra skola och barnomsorg. Barngrupperna minskar, lärartätheten ökar och pedagogerna har för en gångs skull möjlighet att arbeta med utbildning, för elevhälsan har förbättrats och mobbningen minskat.

Staden tar krafttag för jämställdhet och lika rättigheter och får EU:s pris för sitt arbete mot diskriminering.

15 000 nya bostäder byggs nästa mandatperiod. Var femte lägenhet går till ungdomar och studenter, och city avkontoriseras. Stockholms miljöprofilområden är bilfria och aktivhus som producerar egen energi. Miljonprogrammens bostäder renoveras, och Stockholm satsar på säkra skolvägar.

Investeringar i en grön omställning, barn och lika rättigheter stärker Stockholm långsiktigt och skapar förutsättning för en hållbar ekonomisk utveckling samtidigt som arbetslösheten dämpas, nya jobb skapas och vi löser klimatfrågan för Alva, Omar och Kim och framtida stockholmare.

Bifall till Miljöpartiets reservation!

Anförande nr 5
Borgarrådet L i v h (v): Stockholmare, fullmäktige och alla som lyssnar på oss i dag. I Per Anders Fogelströms böcker om Stockholm finns en framtidsoptimism som jag tycker mycket om. Han skriver så här: Du stad där våra barn en gång får bo, våra fäder sover på kyrkogårdarna utanför de gamla tullarna, de ännu oföddas, de levandes och de dödas stad. En framtid där våra barn får det bättre än vi en gång hade det är i all sin enkelhet en dröm värd att slåss för.

Det säger i den unge Henning i seriens första bok *Mina drömmars stad*.

Henning tillhörde den arbetslösas armé av fattiga som i slutet av 1800-talet kom till Stockholm för att bygga upp allas våra drömmas stad. Men, ordförande, fullmäktige, hur besviken skulle inte han bli om han återvände hit och såg hur det ser ut i dag. Ungefär 20 procent av Stockholms barn är fattiga. Det, mina vänner, kan vi läsa i Rädda Barnens rapporter. Men det är inte bara barnfattigdomen som är stor. I kyrkan lär man om att församlingarna fördubblar sin utdelning av gratis mat. Människor ber

om pengar för att kunna köpa, SL-kort, glasögon, laga sina tänder eftersom de inte beviljas bidrag från socialtjänsten.

Var det en sådan stad ni drömde om att skapa, Sten Nordin, när ni tog över styret 2006? Därför tänker jag ge en present till dig. Det är en påse från Stadsmissionen. Tyvärr kan du inte få en från kyrkan för att välja. Där kan du se vad fattiga föräldrar kommer att knapra på under en vecka: bra makaroner från ett lågprisvaruhus.

Drömmen är en stad där vi inte delar in barn i A- och B-lag. Därför satsar vi i det grönröda laget en halv miljard mer på Stockholms barn än vad alliansen gör. I valrörelsen stod jag och kampanjade bland annat i Tensta. Där stod också en massa glada allianspolitiker som lovade jobb till alla. Nu har ungdomsarbetslösheten fördubblats. Av jobb blev det jobbtorg. Den framtidsoptimism som Sten pratade om och som företagen känner och som Sten tog upp i sitt inledningsanförande lyser, kan jag lova, med sin frånvaro på jobbtorgen. I en lågkonjunktur blir de arbetslösa fler, oavsett vad de själva vill eller gör. Från högeralliansen kommer de att få höra att det är deras eget fel, att de måste anstränga sig lite.

När Henning var ung stod de arbetslösa i kö vid Slussen till de farliga och uselt betalda jobben i hamnen. I dag skräms de arbetslösa med indraget försörjningsstöd om de inte sänder in oändlig massa ansökningar till jobb som de aldrig kommer att få. Människor ska fås tro att arbetslösheten är deras eget fel.

I vårt Stockholm, i ett rödgrönt Stockholm, härjar inga healers, coach eller hypnotisörer med de arbetslösa. Det som de arbetslösa utsätts för i den här staden ger verkligen Stens ord tomteverkstad ett ansikte. Vi satsar i det rödgröna laget på riktiga utbildningar som gör människor attraktiva på arbetsmarknaden. Vi ökar antalet komvuxplatser och startar sociala kooperativ.

Sedan alliansen tog över styret av den här staden har antalet anställda minskat mellan 6 000 och 7 000. Hur smart är det i en stad där vi behöver fler arbetsplatser? Vi i det rödgröna laget kommer att anställa fler och inte avskeda några.

Hyresrätterna försvinner som smör i solsken i Stockholm. Fastän innerstaden är rensad på allmännyttan fortsätter alliansen glatt att bygga dyra bostadsrätter. Jag drömmer om en stad med många hyresrätter, en stad som inrymmer bostäder för alla sorts människor. Hyresrätter gör människor fria. Folk kan flytta ihop och flytta isär, skaffa barn, skilja sig, flytta in i kollektiv. Vi kommer att sätta i gång att bygga hyresrätter, stoppa omvandlingarna, och Vilda Västern-inspirerade bostadsstämmorna ska det bli slut på. Vi kommer att låta hyresgästerna bestämma själva i sina bostadsområden.

Jag drömmer om en rättvis stad. Men vad drömmer ni om i alliansen? Kanske ni drömmer om att stockholmarna ska glömma orättvisorna. Kanske Sten lyckas skapa lite sagostämning nu om alla ska vara med och fira kronprinsessans bröllop i alla stadsdelar, som ni lovar i er budget. Kakor och skådespel till folket, Sten, är ett gammalt trick. Det har inte alltid slutat så bra för dem som har prövat det.

Ordförande, fullmäktige! Jag drömmer om en rättvis stad i ett jämlikt Sverige. Det är rätt att de som har lite mer avstår en del för att det ska bli rättvist. Det är rätt att de

som tjänar 50 000 eller mer avstår några hundralappar i skatt. Så lite behövs det nämligen för dem som har bra ekonomi att avstå ifrån för att vi ska kunna satsa en halv miljard mer på barnen. Att omfördela förändrar människors liv.

Stockholmare! Jag vet att för många av er sitter friheten trångt i dagens Stockholm, men det finns en frihet som alla stockholmare har, nämligen att välja att rösta bort högeralliansen i valet i september 2010.

Bifall till Vänsterpartiets budgetförslag.

Anförande nr 6
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige och åhörare! I början av den här veckan kunde vi alla glädjas över det som hände för 20 år sedan i Berlin. Den hatade muren som skilde släkt och vänner från varandra fick äntligen ge vika för människors önskan om frihet. Frihetslängtan ligger djupt rotad hos oss människor, och frihet är det bästa ting som sökas kan all världen kring. Det skaldade redan biskop Thomas i Strängnäs 1439.

Stockholm är en fantastisk stad. Här har jag haft turen att födas och växa upp. Om det bara finns en simbassäng i närheten av ett trygghetsboende när jag behöver det stannar jag kvar. I Stockholm möts människor från hela världen. Det berikar vår huvudstad. Många kommer hit som turister, de har hört talas om stadens skönhet. Beauty on Water är ett kännetecken, nu också prisbelönt som Europas miljöhuvudstad 2010.

Många unga kommer hit för att studera eller kanske för att man mött sin kärlek. Många är tyvärr också de som har varit tvungna att fly från krig, ofrihet och förtryck. De har hört talas om Sverige som ett land med fred och frihet. Frihet är dock ingenting som man kan ta för givet. Liksom demokratin måste den ständigt försvaras och ha sin förankring i en värdegrund – alla människors lika värde.

Med frihet följer också ansvar, ansvar för oss själva, nära och kära, men också ansvar för vårt samhälle, vår demokrati. Det gäller för oss alla, infödda svenskar som nysvenskar.

Politiker ska fatta beslut som underlättar livet och flyttar makten till hemmaplan. I ett samhälle som styrs av gemensamma normer och värderingar krävs mindre förbud, mindre reglering och mindre kontroll. Fria, ansvarskännande människor är grunden i ett demokratiskt samhälle.

Stockholmarna är inte ett kollektiv, men inte heller enskilda individer i ett vakuum. Vi är personer som står i relation till varandra, vi ingår i olika gemenskaper. Vi får inte riskera att bli ögonblicksvarelser som enbart tar beslut för stunden. Långsiktighet och ansvarsfull politik skapar förutsättning för ett hållbart Stockholm.

Staden står på stadig grund med en välskött ekonomi trots finanskrisens påverkan. Kassakistan har fyllts på genom stockholmarnas möjlighet att köpa sina bostäder och genom försäljning av mark och byggnader som inte krävs för stadens kärnverksamheter. Det har gjort det möjligt att göra stora satsningar. Stimulans för Stockholm är

en unik satsning. Upprustning av bostadsbeståndet, inte minst i ytterstadsområden, samt äldreboenden ger tusentals jobb i lågkonjunkturen. Satsning på spår- och vägtrafik ökar framkomligheten.

Under mandatperioden har skatten sänkts, inte minst till glädje för pensionärer som ofta enbart betalar kommunalskatt. Med mer pengar kvar i plånboken blir planeringen av den egna ekonomin lättare. Valfriheten gör det möjligt för familjer att utgå från sina specifika omständigheter, alltifrån att föräldrar tillåts välja att låta barnen börja förskolan eller vara hemma lite längre, friheten att välja skola. Valfriheten gäller hela livet. När du blir äldre ska du veta att du får vård och omsorg när du behöver det, och du får också välja av vem och var den vården ska ges. Trygghet och tillgänglighet på gator och torg ökar friheten att kunna röra sig utomhus.

En klimatpakt har ingåtts mellan många Stockholmsföretagare och staden om ett ömsesidigt åtagande om miljöförbättringar. Jag vill se en pakt med stadens medborgare om ett ömsesidigt ansvar för ett tryggt, snyggt och hederligt Stockholm. Till syvende och sist handlar det om ett gemensamt ansvar som har sin grund i att vi var och en tar ansvar. Stadshusalliansen tar sitt ansvar för att utveckla välfärden i Stockholm.

Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 7
P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande, fullmäktige! När jag knäppte på radion i går morse kändes det som att jag var tillbaka på 80-talet. Ut ur radion strömmade i och för sig ny het musik, det allra senaste från hösten 2009. Men det jag hörde var den nya plattan från Mariah Carey, det var Madonnas senaste singel och det var Michael Jacksons nysläppta låt från hans nya film som dessutom ligger biotoppen just nu. Det var verkligen 80-talet revisited. Och visst är det härligt, man känner sig ung!

Nostalgi kan vara trevligt. Vi tenderar att måla världen med samma penslar och färger som när vi växte upp. Det känns tryggt, det retar ingen och vi behöver inte anstränga oss för att tänka nytt. Men hur spännande är det? Och är det rätt sätt att möta framtidens utmaningar? Är det rätt att använda gårdagens lösningar i dag?

Det här går också igen i mångas syn på staden Stockholm. Det finns en trygghet i att staden ser ut och fungerar ungefär som den gjorde när man växte upp. Centerpartiet har *inte* den synen på staden. Vi är beredda att ompröva dagens lösningar, både när det gäller hur staden ser ut och när det gäller hur den fungerar. Det är det enda sättet att möta framtida utmaningar, anser vi.

Centerpartiet vill bygga Stockholm som den gröna metropolen. Den gröna metropolen är en stad med utmanande arkitektur, en stad som ger en kärleksfull blinkning åt gamla tiders bebyggelse snarare än låter den undertrycka 2000-talets skapandekraft och uttryck. Vi har gjort oss kända i Centerpartiet för att driva på om fler skyskrapor. Det är riktigt, och det är bra att det verkar bli åtminstone någon byggnad eller ett par som uppfyller kriterierna för att kallas skyskrapa. Men vad det handlar om egentligen är att tillåta mångfald i Stockholm, både högt och lågt, både välorganiserad bebyggelse och mer basarlik bebyggelse.

Samtidigt som vi mer än något annat parti vill bygga en urban stad så värnar vi om parker och grönområden i Centerpartiet. Det hänger nämligen ihop: att bygga på höjden är att hushålla med värdefull mark. Och Stockholms gröna guld, våra parker och grönområden, ska också utvecklas.

I den gröna metropolen ställs inte bilar och miljö mot varandra. Inom bara några år kommer alla bilister i Stockholm att köra miljöbil. Det är ett faktum. Så sent som i går fick jag som ägare av en biogasbil ett brev från gasindustrin som ber om ursäkt för att de inte hunnit leverera gas till alla bilar, för de hade inte i sin vildaste fantasi kunnat förutse denna utveckling på miljöbilsfronten. Men det duger inte att bara slå sig för bröstet. Stockholms stad måste återigen engagera sig i att stimulera fler Stockholmare att gå från fossilbil till miljöbil, bland annat inom parkeringspolitiken, anser vi i Centerpartiet.

Nostalgi finns inte bara i stadsbilden. Den finns också i hur vi organiserar kommunens service. Ja, så är det fortfarande. Många delar av staden har förnyats genom valfrihet, pengsystem och utmaningsrätt, saker som Centerpartiet stöder, men inte alla områden. Ett område som är viktigt för stadens utveckling är kultur. Kultur och idrott organiseras och fördelas enligt samma modell i dag som när Madonna och Michael Jackson slog igenom. Centerpartiet tycker att det är dags att ändra på den saken.

Ordförande, fullmäktige och åhörare! I måndags firade Tyskland och hela världen 20-årsminnet av Berlinmurens fall. Men trots att denna händelse förknippas med så fantastiskt många positiva värden – familjer som förenades, slut på reseförbud och förtryck, frihet – så fanns det de som blickade tillbaka på ett helt annat sätt.

I Aftonbladet kunde vi i helgen läsa om det äldre tyska paret Ingrid och Rolf Lämmel som tillhör dem som längtar tillbaka till DDR-tiden. De tycker att visst, det är skönt att slippa tänka på att inte råka säga fel saker när fel personer lyssnar, men att det fanns ju mycket som var bra med DDR. Av detta lär vi oss att nostalgi kan vara mycket kraftfull. Och vi påminns om att frihet inte ska tas för given.

Samma sak gäller här i Sverige och i Stockholm. Vi som tycker att det är viktigt med ett större inslag av frihet även i den svenska politiken, även i kommunpolitiken i Stockholm, missar ibland att alla inte ser på frihet som en självklar rättighet. Nostalgin finns även här – längtan tillbaka till en tid utan valfrihet och utan privata alternativ, till en tid då politiker i den här salen hade mycket större makt över stockholmarnas egna angelägenheter.

Det finns två alternativ såväl i rikspolitiken som i Stockholmspolitiken. Det ena bygger på nostalgi och tilltron till politiska uppgörelser. Det andra bygger på frihet och tilltron till människans förmåga att fatta beslut om sitt eget liv och sin egen familj. I Centerpartiet vet vi var vi hör hemma, men vi tar också chansen här på sista budgetfullmäktige innan valet nästa år att driva på för ännu mer frihet och för mindre nostalgi.

Med det yrkar jag bifall till Centerpartiets budgetförslag.

Anförande nr 8
Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Livschanserna finns redan i Europas gröna huvudstad. Stockholm som har ett internationellt erkännande för sitt miljöarbete och sitt miljötänkande, både det vi har gjort och det vi framåtblickande gör. Stockholm tillhör de 20 kommuner i landet med lägst arbetslöshet. Här finns livschanserna.

Om vi tror på retoriken här i dag ska jobbtorgen stängas. Hur ökar det livschanserna för dem som står utanför?

Det finns en annan fråga som också måste få sitt svar här i dag, och det är skattefrågan. Vi har under hösten sett hur Socialdemokraterna förvandlat sig till Gamla Socialdemokraterna, och i Stockholm har vi Äldsta Socialdemokraterna. Förklara i dag, Carin Jämtin: Hur ska en vårdanställd ta pengarna för att betala 1 500 kronor mer i kommunalskatt? Det stannar inte vid det. Skulle olyckan vara framme och det är firma Sahlin & Jämtin som tar över från Reinfeldt & Nordin ska en vårdanställd betala en månadslön i höjd skatt, en månadslön i höjd skatt! Det kommer att vara många sömnlösa nätter för många stockholmare under 2010 innan man vet besked i de frågorna.

Det som förbluffar mig, herr ordförande, är att man från den sidan har föreslagit skattehöjning i alla lägen under mandatperioden. Under högkonjunktur föreslog man 60 öres skattehöjning. Under lågkonjunktur föreslog man 60 öres skattehöjning. Det innebär att om man hade fått höja skatten 2008 eller 2007 och öka utgifterna, för det föreslog man i samma budgetar, då hade man fått höja skatten igen med den politik som man bedriver. Det är inte 60 öre som man föreslår om man hade fått regera. Det handlar om långt mer än en krona i skattehöjning, och det är tufft för vårdanställda att betala. Det minskar deras trygghet i tillvaron. Vi behöver besked i de frågorna i dag, herr ordförande.

Anförande nr 9
Borgarrådet J ä m t i n (s): Det är många besked som alla vi stockholmare vill ha i dag från båda sidorna. Det som förvånar mig allra mest är att Stadshusalliansen verkar vara så himla nöjd. Stockholm är en fantastisk stad – det delar jag med alla här i salen. I Stockholm är tryggheten i förändringen. I Stockholm finns tryggheten i friheten.

Min fråga till borgerligheten är: Vill ni något annat än att sänka skatten, och varför är ni så nöjda? Jag undrar, Sten Nordin, om du är nöjd med att barngrupperna i förskolan är för stora i 13 av 14 stadsdelar. Jag undrar om du är nöjd med att Stockholm placerar sig först på 224:e plats bland landets kommuner när det gäller andelen elever som fullföljer gymnasieutbildningen. Är du verkligen nöjd med att personaltätheten i äldreomsorgen minskar enligt flera olika rankningar alldeles nyligen?

Jag är inte nöjd, och jag kommer att använda de verktyg som finns. För mig har skatten inget egenvärde. För mig är skatt ett medel att uppnå kvalitet i välfärden.

Anförande nr 10
Borgarrådet N o r d i n (m): Jag är stolt över det vi har åstadkommit, över den grund vi har lagt för ett växande Stockholm. När det gäller att vara nöjd med verksamheten i välfärden är det mindre intressant vad jag tycker och mer intressant vad stockholmarna själva tycker, vad brukarna och föräldrarna tycker. När vi ställer frågor om detta ser vi att vi har stort förtroende hos stockholmarna när det gäller kvaliteten i förskolan, kvaliteten i skolan, kvaliteten i äldreomsorgen, men vi tänker göra mer.

Det är därför som den här budgeten inte bara är ett försvar för det rådande utan också innebär en satsning på fortsatt kvalitetsutveckling. Det är nämligen själva ledstjärnan för oss när vi arbetar med välfärdens frågor. De som ska utvärdera detta och välja fritt, herr ordförande, är stockholmarna själva. Jag tror att de känner större trygghet med alliansens alternativ än med tomteverkstaden.

Anförande nr 11
Borgarrådet L i v h (v): Vi har inte sagt att vi lägger ned jobbtorgen, vi har sagt att vi ska ha en annorlunda arbetsmarknadspolitik, en arbetsmarknadspolitik som leder till jobb för dem som behöver det, inte dina tomteverkstäder där folk sitter och får healing och alla möjliga mystiska saker.

Jag vill vilja säga att vi ser, Sten, på staden från olika perspektiv. Jag ser att vi är på väg in i ett tvåtredjedelssamhälle. Det finns människor som sitter på våra jobbtorg och är förtvivlade. Det finns människor som faktiskt lever på innehållet i den påse som du fick. Vad säger du till de människorna? De får inga skattesänkningar. De lever på existensminimum. Det här är inte något gammalt gnäll utan en beskrivning av verkligheten som den ser ut i den här staden. Vi säger alla att vi vill ha en stad för alla. Men tala då om för dem som inte ingår dessa lyckade med 50 000 kronor i månaden avlönade personer, som inte får de vackra saker som du beskriver, Sten.

Anförande nr 12
Borgarrådet N o r d i n (m): Om du får bestämma, och du kommer att få bestämma en hel del om det skulle bli majoritet för er sida, får vårdbiträdet betala ännu mer än en månadslön i skatt. Jag tror inte att det ökar tryggheten för henne, för det är ofta en hon.

Utanförskapet är en oerhört viktig fråga att diskutera och en viktig fråga att agera i. Det är det som har varit förebilden för oss när vi har skapat jobbtorgen. Under högkonjunktur skapade vi jobbtorgen för att göra skillnad för den som står utanför och som inte kommer in på arbetsmarknaden.

Jag tycker att oppositionen är väldigt otydlig om sitt alternativ för framtiden. Å ena sida råskäller ni på jobbtorgens verksamhet, å andra sidan säger ni att de ska vara kvar. Vi får väl se i så fall vad som verkligen blir fallet. Jag tycker att framtiden för jobbtorgen syns otrygg med er vid rodret.

Det är en politik för tillväxt som skapar jobb och trygghet för den som har minst resurser, och på den vägen kommer vi att fortsätta.

Anförande nr 13
Borgarrådet R u w a i d a (mp): Nya Moderaterna står för en resursfördelning, en fördelning av resurser från barnfamiljer, pensionärer, arbetslösa och sjukskrivna till dem som är friska och inte längre har barnen hemma och inte är pensionärer. När man lägger ihop den skattepolitik ni för på riks-, landstings- och kommunalnivå, när man ser på de nya avgifter som finns för många, de kvalitetsförsämringar som finns i skolbarnomsorg, barnomsorg, skola, äldreomsorg ser man att ni genomför en stor resursfördelning i Stockholm och i Sverige. Den resursfördelningen vill vi inte ha.

Jag är oerhört förvånad över att Sten Nordin och Moderaterna sviker i klimatfrågan. Jag är förvånad över att ni inte agerar för att fasa ut fossila bränslen i Stockholm i all uppvärmning, att ni lägger ned energicentrum, att ni över huvud taget satsar på att bygga Förbifart Stockholm. Hur tänker ni axla det som Stockholm som har fått som miljöhuvudstad genom att svika i klimatfrågan?

Anförande nr 14
Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Vi tar ett ledarskap i klimatfrågan. Det är vad vi gör, och det är det som får inte bara stockholmarnas utan även omvärldens uppmärksam när vi utses till Europas gröna huvudstad 2010.

Det handlar om ett långsiktigt miljöarbete. Det handlar om att ta till vara ny teknik, forskning för att använda det, som blir bra för miljön och blir en konkurrenskraft för Stockholm och Sverige i framtiden.

Men hur är det med Yvonne Ruwaidas eget miljöengagemang? Hon är beredd att sätta sig i en majoritet som håller på att surra sig vid masten och stoppa modern spårvagnstrafik i Stockholms innerstad. Jag är känd som någon bilfiende, men nog är det underligt att just i Stockholms city ska bilen vara det rådande alternativet. Det är den majoriteten som Yvonne Ruwaida kommer att sätta sig i. Är man beredd att sätta sig i en sådan majoritet har man ingen trovärdighet i miljöfrågor.

Anförande nr 15
Borgarrådet J ä m t i n (s): Åhörare, stockholmare! I flera repliker har Sten Nordin ägnat stort engagemang åt att kritisera den rödgröna skattepolitiken. Jag är lite oroad för att han inte är lika upprörd över att Stockholms skolor rasar i rankningen och över att långtidsarbetslösheten bland unga har ökat med 250 procent på ett år. Tänk om han hade haft något att säga om allt detta! Tänk om! Men det gör inte Sten Nordin, för hans fokus ligger på skatter, skatter och åter skatter.

Att försöka skrämmas med hur det var 2006 är på något sätt en lite tokig framtidsbild, tycker jag. Hela världens elände hade inte drabbats stockholmarna 2006. Hela världens elände drabbar inte stockholmarna när vi får majoritet i Stadshuset nästa år.

Sanningen är att skattehöjningen absolut inte motsvarar en månadslön för ett vårdnadsbiträde. Jag vet inte hur du räknar, Sten Nordin, men mitt vårdnadsbiträde tjänar inte 4 000 kronor om året. Så lågavlönade är inte vårdnadsbiträdena i Stockholms stad.

Det jag däremot oroar mig mycket för att som Sten Nordin inte pratar om är varför man inte tycker att satsningen på omsorgen om våra barn och unga är kärnverksamhet. Hur kan majoriteten säga att barn och unga genom öppna förskolor, kolloverksamheten, som Sten Nordin lovordade så fint i våras, och parklekarna inte är kärnverksamhet utan något som man utan problem skär ned på i stadsdelsverksamheten?

Utöver nedskärningarna på de här viktiga barn- och ungdomsområdena ökar man anslaget till förskolan med bara 1 procent nästa år, detta utan att räkna in pris- och lönekompensation. Det blir i realiteten nedskärningar i förskolan. Varför, Sten Nordin, är inte omsorgen om våra barn och unga en del av kärnverksamheten i det moderata samhället?

Anförande nr 16
Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Carin Jämtin är hårt engagerad, har jag noterat, i Socialdemokraternas nationella valrörelse. Då borde man kunna notera att skattepolitiken hänger samman med detta, det sade jag också. Den vårdanställda får 1 500 kronor i höjning, minst, med Carin Jämtins alternativ. Sedan får vi se under de kommande åren hur det blir, men första året blir det så.

Det finns en nationell politik som Socialdemokraterna står för och som Carin Jämtin är företrädare för. Det blir en månadslön som ryker, minst. Ni ska ju samarbeta med Vänsterpartiet, Carin Jämtin, och de kräver väldigt mycket mer i skattehöjningar. De accepterar egentligen inget jobbskatteavdrag som riksdagen infört.

Därför måste man ha en trovärdighet och en långsiktighet. Vår skattepolitik, Carin, är just en del i det långsiktiga budskapet till stockholmarna. De ska veta vad de har att röra sig med. De ska veta att så fort det blir lågkonjunktur innebär det inte att vi kommer springande med notan direkt till stockholmarna utan har en planering i högkonjunktur för att ta det långsiktiga ansvaret. Det är det som vi visar med vår skattepolitik. Det är det som vi visar med att i år kunna klara med oförändrad skatt och säkra de sänkningar som vi har gjort. Det klarar inte ni, Carin Jämtin.

Anförande nr 17
Borgarrådet J ä m t i n (s): Svaret är tydligt. Finansborgarrådet Nordin är inte intresserad av att diskutera nedskärningar för barn och unga, inte intresserad av att diskutera de löften ni i våras gav om att värna kollo. Den är alliansbudgeten skär tydligt både kollo, parklekar och öppna förskoleverksamheten.

Det tycker jag är ett tydligt besked till stockholmarna. Alliansen satsar inte på framtiden.

Vår skattepolitik har varit tydlig i fyra år. Vi står fast vid att vi vill höja skatten så att Stockholm har Stockholms läns fjärde lägsta primärkommunala skatt. Vi ligger fortfarande 2 kronor under skatten i Södertälje och en del andra kommuner. Men vårt besked är tydligt. För oss är verksamheten viktig.

Anförande nr 18
Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande, fullmäktige! Oppositionen hade ett gemensamt bildspel här. Det är bara för att dölja det faktum att man är oense om det mesta. Jag tycker att det skulle vara intressant att höra Carin Jämtin: Hur blir det med Förbifart Stockholm ifall ni får makten? Hur blir det med bostadsbyggande? Vi kommer alla ihåg hur det var under den förra mandatperioden. I stort sett vartenda hus i den här staden fick byggas med hjälp av Moderaterna, Kristdemokraterna och Folkpartiet, för inte hade ni hjälp av Vänsterpartiet och Miljöpartiet i de frågorna.

Hur ska det bli med skatten? Det handlar inte bara om skatten här utan i hela landet. Vänsterpartiet vill avskaffa alla jobbskatteavdrag. Det handlar om tusentals kronor, inte om året, men i månaden för normalinkomsttagare, speciellt i den här regionen där det faktiskt är betydligt dyrare att leva i än i andra håll i landet.

Anförande nr 19
Borgarrådet J ä m t i n (s): Det borgarråd som är ansvarigt för barn och ungdomar, åtminstone på skolan och förskolan, vill inte heller prata om nedskärningarna i förskolan och i skolan som har skett under hela mandatperioden. Hon vill i stället prata om de förmenta olikheter som finns i den rödgröna delen av salen. Vi har skrivit ihop oss om en skattesats. Vi har också skrivit ihop oss om ett mål för bostadsbyggande. Vi har skrivit ihop oss om hur detta mål ska uppnås. En hel del frågor har vi skrivit ihop oss om.

Till skillnad från alliansen väljer den rödgröna sidan att satsa på framtiden och våga investera i barn och unga, i nya gröna jobb och i att bygga bostäder i staden. Till skillnad från alliansen är vi intresserade av resultat, inte att enbart diskutera skatten.

Jag skulle vilja höra, Lotta Edholm, hur du ser på att Stockholm faller i rankningen på en massa olika skolområden.

Anförande nr 20
P e r A n k e r s j ö (c): Det är tydligt att ni är väldigt glada i att höja skatten, så glada att ni till och med när frågan diskuterades på riksplanet i och med statsbudgeten för någon månad sedan gick du ut innan er egen budget var klar och sade glatt: Vi toppar där, vi ska höja med 60 öre i Stockholm också.

Du är en i ert parti som aspirerar att leda en ny majoritet här efter valet. Jag antar att ni har den ambitionen kvar trots Miljöpartiets senaste framgångar.

Frågan är: Kommer det att byggas Förbifart Stockholm, ja eller nej? Yvonne Ruwaida är emot. Hon sade i december 2007 i DN Debatt att hon bryter ett samarbete mer er om ni vill bygga Förbifart Stockholm. Hur blir det med Förbifart Stockholm, Carin Jämtin?

Stockholmarna är för den, 70 procent av invånarna i Stockholms stad vill ha den. Vad säger Socialdemokraterna?

Anförande nr 21
Borgarrådet J ä m t i n (s): Till skillnad från Centerpartiet står vi fast vid vad vi tycker med tanke på att det pågår en intressant kärnkraftsdebatt just nu på riksnivå.

I fråga om förbifarten har vi olika åsikter, men vi vet att den demokratiska majoriteten i Stockholm kommer att leda oss framåt. Två partiledare har varit väldigt tydliga, både Maria Wetterstrand och Mona Sahlin, och det är att vi kommer att enas också i den frågan. Vi får väl se hur. Det är en hemlighet för er men kanske inte för oss. Vi återkommer till den frågan. Jag är helt trygg med att det kommer att lösa sig.

Anförande nr 22
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Du säger att verksamheten är viktig för er, och därför höjer ni skatten. Det sade ni även förra perioden och höjde skatten med 50 öre. Så drog man bort 76 miljoner från äldreomsorgen.

Det finns inget lika med mellan höjd skatt och bättre verksamhet. Det är en effektiv verksamhet, det är en planlagd verksamhet som gör att det blir bättre.

Vi har i flera omgångar sett överskott i förskolorna. Ändå ger vi mer resurser för förskolan i den budget vi nu föreslår.

Ni vill satsa på framtiden, säger du och tar samtidigt bort pengar från den enskilda personen, ser inte till att vårdbiträdena får dessa 1 500 mer i månaden. Gå in på jobbskatteavdrag.se och lägg in lönen ska du få se hur stor skillnad det gör med den politik vi för både här i Stockholm och på riksplan.

Anförande nr 23
Borgarrådet J ä m t i n (s): Självklart är det en kompetent politisk ledning som leder till bra kvalitet och goda resultat i våra olika välfärdssektorer. Det är därför det är så oerhört oroande att se hur den ena redovisningen efter den andra kommer som visar att Stockholms äldreomsorg, Stockholms hemtjänst och Stockholms äldrevård faller i rankning i relation till övriga Sverige. Det är därför så oroande att se att också resultaten i skolan faller i rankning i relation till övriga Sverige.

Skatten har inget egenvärde, det har jag sagt nu åtminstone tre gånger. För er har skatten ett egenvärde. För er har driftsformerna ett egenvärde. För oss är det resultatet som räknas, och resultaten av den här Stadshusalliansens ledning av staden är inte inspirerande och positiva.

Anförande nr 24
Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande, fullmäktige! Stockholm är en storstad, och har alltmer blivit det. Det innebär bland annat att det är förhållandevis dyrt att bo och leva här. Det innebär också att politiker i den här regionen måste vara mer varsamma med skattebetalarnas pengar än på många andra ställen i landet. Vi kan inte taxera ut mer skatt än vad som krävs för att ge god service till medborgarna.

Den här synen delas inte av oppositionen. Miljöpartiets oppositionsborgarråd Yvonne Ruwaida har till och med sagt att ”hennes parti gjort en kompromiss och gått med på en högre skattehöjning än önskvärt” enligt Dagens Nyheter. Att gå med på en högre skattesänkning än vad som egentligen behövs måste nog ses som anmärkningsvärt och som ett uttryck för en syn där skattebetalarnas pengar egentligen tillhör politikerna och inte medborgarna.

Stockholmarna riskerar en skattechock om oppositionen vinner valet. Jag tycker att det är lika bra att säga det här och nu. En helt vanlig Stockholmsfamilj förlorar omkring 3 000 kronor per år på oppositionens skattehöjningar i kommun och landsting. Om man därtill lägger återinförd förmögenhetsskatt, höjd fastighetsskatt och avskaffade jobbskatteavdrag handlar det om tusentals kronor. Carin Jämtin har fortfarande inte svarat på hur hon ser på att Vänsterpartiet vill ta tillbaka alla – samtliga – jobbskatteavdrag och hur det kommer att påverka just stockholmarna, som faktiskt tjänar lite mer än vad människor gör i övriga landet.

Jag tycker att det är viktigt att visa hur kombinationen av alla skattehöjningar slår mot just stockholmarna. Vi på den här sidan i fullmäktigesalen lovar att inte ta ut en krona mer i skatt än vad som är nödvändigt. Vi på den här sidan i fullmäktigesalen lovar att göra vårt yttersta för att den stockholmska delen av skattechocken uteblir. Och det, mina vänner, gör vi genom att vinna valet 2010.

Anförande nr 25
Borgarrådet J ä m t i n (s): Borgarrådet Edholm lovade i förra valrörelsen att stockholmarna skulle få världens bästa skola. Det som händer just nu är att Stockholm sedan 2007 har fallit 107 placeringar i Föräldraalliansens skolrankning. I Lärarförbundets rankning av bästa skolkommun har Stockholm också fallit. Enligt Skolverket har 171 kommuner bättre resultat än Stockholm i de kommunala grundskolorna.

Borgarrådet Edholm gav ett intressant svar på hur hon ser på rankningarna: Man ska inte ta ut mer skatt än vad som krävs för god service. Uppenbarligen är Lotta Edholm nöjd med att Stockholm inte har världens bästa skola. Uppenbarligen är Lotta Edholm också nöjd med att grupperna i skolbarnsomsorgen börjar bestå av uppåt 70 barn eller mer. De har ökat med i genomsnitt två barn per anställd under de senaste åren.

Jag är inte nöjd med det. För mig har inte skatt ett egenvärde. För mig är skatt just något som krävs för god service.

Anförande nr 26
Borgarrådet E d h o l m (fp): Stolt, men inte nöjd, tror jag att er förra partiledare sade. Precis så är det också på skolans område. Stockholm ligger i världsklass när det gäller betyg. Vi har bland de högsta betygen i Sverige både i grundskola och i gymnasieskola. Det finns mängder av områden där vi behöver bli betydligt bättre, men Stockholmsungdomarna är väldigt duktiga. Våra skolor håller på att närma sig världsklass. Jag förstår inte Socialdemokraternas svartmålning av Stockholms skolor.

Det är inte så att Socialdemokraterna kräver att alla skolor ska bli bättre; det ska ni veta. I sitt budgetalternativ kräver man att skillnaderna mellan skolorna ska minska med 25 procent. Då duger det naturligtvis om bara de allra, allra bästa skolorna – de som har toppresultat – blir lite sämre. Då har man uppnått att skillnaderna minskar med 25 procent.

Anförande nr 27
Borgarrådet R u w a i d a (mp): I Stockholms skolor är det hårt, svårt och snålt. I Stockholms stad skolkar 7 procent av gymnasieeleverna så mycket att de får studiebidraget indraget. Det är mest i länet och väldigt högt även internationellt. Frånvaron är också hög i Stockholms skolor. Vi har problem inom skolbarnsomsorgen med alldeles för stora grupper. Det gör att man helt enkelt på vissa skolor har mer av någon sorts förvaring i stället för pedagogik.

Björklund vill nu införa betyg för sexåringar. Jag undrar hur Folkpartiet i Stockholm ställer sig till det. Det skulle innebära att det blir ännu hårdare i Stockholms skolor. Folkpartiets prat om att Stockholms skola är i världsklass ekar tomt.

Anförande nr 28
Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Yvonne Ruwaida ansluter sig till den socialdemokratiska svartmålningen av våra skolor här i Stockholm. Jag tycker att det är anmärkningsvärt, framför allt gentemot alla dem som arbetar och till stor del lever sina liv i våra skolor.

Det är intressant att Miljöpartiet pratar om frånvaron i skolan. Miljöpartiet har alltid varit emot att man ska registrera frånvaro och att vi ska ta reda på och försöka åtgärda problemen med de elever som inte kommer till skolan. Stockholm blir nu bättre och bättre på detta – att se till att vi faktiskt vet om eleverna är i skolan eller inte. Vi ser till att dra in studiemedlen för de elever som inte är i skolan och som därför inte är berättigade till studiemedel. Vi vet från undersökningar att många kommuner struntar i det uppdraget. Jag tycker att det är roligt att Miljöpartiet nu ansluter sig till dem som tycker att man ska mäta frånvaron i våra skolor.

Anförande nr 29
Borgarrådet L i v h (v): Precis som Carin tycker jag att det är fascinerande med ett skolborgarråd som är jätteglad när skolan sjunker i varenda undersökning som görs om skolkvalitet. Men det var inte det jag tänkte ta upp.

Jag tänkte i stället, nästan för att falla er i talet, svartmåla skolbarnsomsorgen. Vet du att 70 barn delar på en toalett i Farsta? Skolbarnsomsorgen är under all kritik. I er budget ger ni inte ett öre extra till den. Tycker du verkligen att det är så himla viktigt att någon som tjänar 50 000 kronor i månaden får 294 eller 300 kronor lägre skatt när du har en skolbarnsomsorg som är under all kritik?

Anförande nr 30
Borgarrådet E d h o l m (fp): Det är lite svårt att debattera med en person som tror att 1800-talets Sverige och Stockholm, då Sverige var ett av de absolut fattigaste länderna i världen och hade den absolut högsta barnadödligheten, går att jämföra med dagens Stockholm och de problem som stockholmarna har i dag.

Vi lägger på pengar på skolbarnsomsorgen. Men jag noterar också att Vänsterpartiet tycker att ansvaret för grundskola och skolbarnsomsorg ska återflyttas till stadsdelsnämnderna. För att genomföra hela den omvandlingen – den jättestora omstruktureringen av Stockholm – lägger man inte på en enda krona. Det innebär att det kommer att bli enorma besparingar och stora problem om man genomför den omvandlingen.

Anförande nr 31
Borgarrådet R u w a i d a (mp): Klimatfrågan är vår tids ödesfråga, men också en möjlighet att ställa om till ett hållbart samhälle. I dag är klimatfrågan modern, och för stockholmarna är den viktig. De flesta vill ta ansvar och bidra. Men man ställer också krav på oss politiker. Vi måste våga fatta de nödvändiga politiska besluten.

Det var inte länge sedan som Moderaterna här i Stadshuset ifrågasatte växthuseffekten. Musse Pigg på julafton påminner mig om Moderaternas klimatpolitik. Musse, Kalle och Långben åker husvagn. På morgonen ser vi en vacker naturvy utanför husvagnen. Det är en kuliss som fälls in i husvagnen. Bakom kulissen ser vi skräp, utsläpp och förstörd natur. Sten Nordin, Ulla Hamilton och Kristina Alvendal åker runt i Stockholm och visar upp en kuliss av Moderaternas klimatpolitik. Så här ser Moderaternas klimatsvek ut, stockholmare!

Moderaterna och den borgerliga majoriteten påstår att klimatboven Förbifart Stockholm är ett miljöprojekt. De finansierar inte de kollektivtrafiksatsningar de säger sig vilja ha. Däremot finansierar de vägarna. För de vägar som föreslås i Stockholmsregionen saknas 360 miljoner i finansiering. För kollektivtrafiken saknas 3 080 miljoner kronor. De utfasar inte kol och olja från Värtan och från Stockholms alla fastigheter. De avvecklar energicentrum. De ställer inga krav i markanvisningar på energieffektivitet och kemikalier inför bostadsbyggande. De så kallade miljökraven i miljöprofilsområden är inga krav, utan de ligger på en nivå som gäller för hela Göteborg. De samlar bara in 5,5 procent av Stockholms matavfall. Det nationella målet är 35 procent. Vårt mål, det rödgröna målet, är 70 procent. Det här är bara några exempel. Listan på Moderaternas kulisspolitik är lång.

Anförande nr 32
Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Jag har en enkel fråga till Yvonne Ruwaida: Hur blir det med Förbifarten? Yvonne Ruwaida har skrivit debattartiklar om att hon inte tänker sätta sig i en majoritet som bygger Förbifart Stockholm. Jag tycker att det kan vara på sin plats för stockholmarna att få veta hur det blir med det.

Anförande nr 33
Borgarrådet R u w a i d a (mp): Miljöpartiet arbetar för att stoppa Förbifart Stockholm. Vi anser att man behöver satsa oerhört mycket på ny kollektivtrafik i

regionen. Vi är oroade över att den borgerliga majoriteten inte finansierar den kollektivtrafiksatsning som verkligen behövs i regionen.

Den ambitionsnivå som ni säger er ha men inte har finansierat är dessutom alldeles för låg. Vi behöver göra ännu mer investeringar. Ni gömmer er bakom ett projekt som i och för sig är bra, nämligen Spårväg City. Ni säger: Nu är vi miljövänner! Kolla här! Det här kan vi visa upp inför valet. Det är en del av kulisspolitiken. Jag tycker att Spårväg City är oerhört bra, men vi behöver en enorm satsning på kollektivtrafiken för stockholmarna och för att Stockholm ska kunna bli den mest klimatsmarta staden i hela Sverige och den mest klimatsmarta huvudstaden i hela världen. Vi har den möjligheten och potentialen. Det skapar en attraktiv stad. Men där sviker ni.

Anförande nr 34
P e r A n k e r s j ö (c): Miljöpartiet och Yvonne Ruwaida! Jag har sett i medierna under de senaste veckorna att ni försöker profilera er som gröna liberaler. Jag som har kallat mig grön liberal i närmare 20 år välkomnar det. Det är jättekul om vi kan bli fler, och gärna många, gröna liberaler i Sverige och i Stockholm.

Men är ni verkligen det? Det är min fråga. Ni samarbetar med partier som vill minska valfriheten radikalt. Ni vill höja skatten med 1 miljard bara här i Stockholm. Det tar en hel del frihet från medborgaren. Ni använder gärna pekpinnar i miljöpolitiken, till exempel mot bilister. Och jag som trodde att man som liberal skulle tro på människan! Hur står det till med statsvetenskapskunskaperna egentligen, Yvonne Ruwaida?

Anförande nr 35
Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag har alltid kallat mig för en grön socialliberal. Det har jag gjort i hela mitt politiska liv. Miljöpartiet står i dag för en socialliberal inställning – något som Folkpartiet bara har slängt i sjön, till exempel. Var Centerpartiet står i dag vet jag inte riktigt. Ni verkar tycka väldigt mycket olika saker i ert parti. Jag vet inte om ni håller ihop längre.

Vi är ett parti som förespråkar till exempel alternativ. Vi förespråkar och berömmer friskolor, men vi vill också ha kommunala alternativ. Vi vill öka inflytande för föräldrar och elever även i den kommunala skolan. Vi pratar om fristående kommunala skolor. Vi pratar om verkligt socialliberala värden. Vi försvarar lika rättigheter och jämställdhet. Vi arbetar mot diskriminering – någonting som den här majoriteten har nedrustat arbetet med.

Miljöpartiet är socialliberalt, men jag tror att Centerpartiet borde fråga sig varför de fortfarande kallar sig för ett miljöparti.

Anförande nr 36
Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! En fråga som jag inte behöver ställa till Miljöpartiet är vad ni tycker om Förbifart Stockholm. Den debatten har jag tagit

med miljöpartister så många gånger. Jag vet att ni säger nej. Det undergräver förtroendet för trafikpolitiken för hela vänsteralliansen.

Jag är mer förvånad över att Yvonne Ruwaida är beredd att sätta sig i en majoritet som har en så gammalmodig syn på att modernisera storstäders kollektivtrafik som dina samarbetskompisar har. Jag gläder mig åt att du stöder Spårväg City, men trovärdigheten för att en ny majoritet fullföljer projektet är ju noll med tanke på den starka aggressivitet som man bekämpar projektet med.

Herr ordförande! Jag skulle vilja fråga Yvonne Ruwaida om en annan sak. Jag har sett i er budget att ni har en låglönesatstning. Det tycker jag är en bra ambition. Men ni sätter av 24 miljoner till den. Det är en tiondels procent av den totala lönekostnaden. Samtidigt stöder du en skattehöjarpolitik som enligt dig själv i tidningarna är alltför kraftfull. Hur går det ihop?

Anförande nr 37
Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag är glad, Sten Nordin, för att du frågar mig om personalpolitik. Vi är stolta över låglönesatsningen, som vi vill ha men som ni vägrar att genomföra. Det handlar om dem som har de allra sämsta löneförutsättningarna i staden.

När det gäller personalpolitik tycker jag att man ska ha lite heder. Man ska ha genomskinlighet och tydlighet. I den förra debatten diskuterade vi ökade priser och löner och varför ni genomgående vägrade att räkna in detta att lönekostnaderna ökar och att det blir ökad inflation. Det finansierade ni inte alls förra gången. I år har ni till stor del gjort det inom tre områden – bara skola, barnomsorg och äldreomsorg. I övrigt tror ni att det inte finns några ökade lönekostnader och ökade priser. Dessutom sparar ni via effektiviseringar, som ni kallar det. Ni sparar via så kallad minskad sjukfrånvaro. Det lyckades ni inte med i år fastän ni påstår det. Ni sparar också på att minska underhållet. Jag tycker inte att det är en bra personalpolitik.

Anförande nr 38
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Inför valet 2002 hade vi ganska djupa förhandlingar med Miljöpartiet, och vi kunde enas om ganska mycket. Det är roligt att ni fortfarande skiljer ut er i den rödgröna koalitionen. Vi hörde från s här att det pågår förhandlingar om Förbifart Stockholm. Det är klart att vi är intresserade av vad som kommer att hända där. En annan fråga jag har är hur det går med förhandlingarna om valfrihet i diskussionen med Vänstern.

Anförande nr 39
Borgarrådet R u w a i d a (mp): Detta är oerhört intressant. Jag vet ju att ni aldrig står här uppe och förhandlar inför hela fullmäktigesalen. Det vore ett intressant projekt om båda sidor gjorde det. Men jag kommer inte heller att göra det. Jag står inte och diskuterar vad som händer i olika diskussioner mellan olika partier härifrån talarstolen.

Jag är däremot bekymrad över att Kristdemokraterna med det arv ni har accepterar den resursfördelning som Moderaterna eftersträvar, nämligen att man tar pengar från barnfamiljer, pensionärer, sjukskrivna och arbetslösa. De som är friska och som inte har barn hemma är de som tjänar på Moderaternas skattepolitik, avgiftshöjningar och kvalitetsförsämringar. Det upplever inte jag rimmar särskilt väl med de värderingar som Kristdemokraterna påstå sig stå bakom.

Anförande nr 40
Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Det som jag tycker är positivt med debatten hittills är att det syns att det finns två tydliga alternativ i den här staden. Det tycker jag är bra. Men jag ser också att vi ser på staden på helt olika sätt beroende på vilket perspektiv vi har. Om man ser på staden från förortens perspektiv ser man att den håller på att glida isär. Om jag tittar på min egen stadsdel, Rinkeby, ser jag att ungefär hälften av alla vuxna har ett jobb. Andelen barn som inte får vår fantastiska förskolepedagogik på grund av vårdnadsbidraget växer. Rinkeby har nu tillsammans med Tensta störst antal sådana barn i hela Stockholm.

Samtidigt som vi ser borgarrådet Larsson i ett antal mysiga broschyrer prata med barn, skaka hand och till och med gräva dränerar man hela stadsdelen på social service och lokalt kulturliv. Boultbee, som skulle förbättra Rinkeby centrum så fantastiskt, höjer hyrorna så att fler affärer i centrum tvingas stänga.

Så ser det ut i flera av våra förorter, medan man i centrala Stockholm lever andra liv. I dessa stadsdelar kan man leva helt andra liv och dra nytta av jobbskatteavdragen och skattesänkningarna. Man kan gå på restauranger och ta del av kultur som de flesta som bor där har råd att utnyttja.

Ordförande, fullmäktige! Det är den här delningen av staden som är det största hotet mot alla stockholmares trygghet. Stora klyftor skapar sociala spänningar som leder till våld och till att olika grupper ställs mot varandra. Jag tycker, ordförande och fullmäktige, att vi ska ha som mål att bli den första stad i världen som avskaffar fattigdomen. Stockholm ska bli den första stad i världen som är helt jämställd, helt tillgänglig och helt miljörättvis. Men då kan man inte låta skattesänkningarna vara målet för politiken. Man måste låta barns rätt till ett bra liv gå före skattesänkningar.

Anförande nr 41
Borgarrådet N o r d i n (m): Ordförande! Man kan inte låta bli att reagera mot den här bilden av ett Stockholm där Fatburen i dag är ett trivsamt bostadsområde. På 1800-talet var det ett träsk. Det är den tiden som Ann-Margarethe Livh hela tiden manar fram. Jag blir lite förvånad över detta.

Det finns sociala problem i Stockholm som vi måste ta på fullt allvar. Men att svartmåla Stockholm på det sätt som ni gör tror jag inte gynnar staden, och jag tror inte att människor känner igen sig.

Vad har ni gjort, Ann-Margarethe Livh, åt de sociala problemen under den tid som ni har haft majoritet? Vänstern har till och med haft socialborgarrådsposten under en period. Vad hände på dessa områden? Inte ens du kan påstå att de sociala problemen

uppstod 2006. Vad hände på de områdena? Det hände väldigt lite. Det är först nu som vi har tagit tag i saker som utanförskapet med jobbtorgen, med olika insatser och med skattesänkningar. Vad du har att erbjuda är skattehöjningar. Vad hände egentligen när ni hade ansvaret för de sociala frågorna, Ann-Margarethe Livh?

Anförande nr 42
Borgarrådet L i v h (v): Ni har inte tagit tag i någonting, Sten. Hörde inte du vad jag sade? Hälften av alla vuxna i en stadsdel som Rinkeby saknar jobb. Det är sensationellt dåligt. Det är fruktansvärt för de människor som utsätts för det. Jag tycker att det är skandal, och jag tycker att det är sorgligt att man kommer med skattesänkningar och står här och dillar om skattechocker. Det handlar om 300 spänn i månaden för dem som tjänar bra. Man kan använda de pengarna för att motverka utanförskapet om man vågar se utanförskapet. Men det gör inte ni.

Anförande nr 43
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige och Ann-Margarethe! Den stora skiljelinjen, som är bra att du ser, handlar om att vi tror på enskilda människor. Vi tror på att ge familjer förutsättningar att styra sina liv. Om barnfamiljerna får 1 500 kronor mer i månaden för att mamman, som är vårdbiträde, får lägre skatt är det klart att det påverkar situationen hos den enskilda familjen. Hur kan du säga att barnfamiljerna får bättre förutsättningar att se till att barnen får ett bra liv när ni tar bort de 1 500 kronorna?

Anförande nr 44
Borgarrådet L i v h (v): Herr ordförande! Jag blir väldigt trött på det här tricksandet med siffror. En fritidspedagog eller ett vårdnadsbiträde till exempel tjänar ungefär 95 kronor i månaden på er skattesänkning. Dessutom förlorar de den fria månaden i barnomsorgen. De får högre avgifter i kulturskolan, de har inget SL-kort till sina gymnasieelever och de får betala mer när barnen ska gå till simhallen. De förlorar på er skattesänkning. Vad är det för valfrihet? Valfrihet för vem? Det ska ni fråga er, stockholmare, när högern står här och pratar om valfrihet i var och varannan mening.

Anförande nr 45
Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Enligt Ann-Margarethe Livh skulle Per Anders Fogelströms huvudperson i den första boken ha blivit ledsen och bestört om han hade kommit till Stockholm i dag. Det måste innebära att Stockholm i dag är en sämre plats att leva på än vad det var i slutet på 1800-talet, enligt Vänsterpartiet. Det kan hända att vänsterpartister tycker det. Men alla de som i dag flyttar till Stockholm och alla de som väljer att få mängder av barn i den här staden tycker uppenbarligen inte det.

Jag tycker att det är märkligt att man kan tro att höjda skatter och höjda avgifter inom område efter område kommer att leda till att Stockholm blir en ännu mer attraktiv stad. Jag skulle vilja höra från Ann-Margarethe Livh hur hon tror att det kommer att påverka den vanliga stockholmaren om man höjer den kommunala

skatten och landstingsskatten, återinför förmögenhetsskatten och dessutom avskaffar samtliga jobbavdrag.

Anförande nr 46
Borgarrådet L i v h (v): När jag pratade om Per Anders Fogelströms böcker, Lotta, pratade jag om de drömmar och de visioner som de här fattiga människorna hade. Om man läser böckerna ser man också hur arbetarrörelsens vision för den här staden har sett ut. Man ville bygga upp en stad som var jämställd och jämlik. Det var det man kämpade för. Det är de drömmarna det handlar om. Jag tror att många, till exempel min egen morfar som var med i arbetarrörelsen och var med och byggde upp detta från början, skulle bli oerhört besvikna om de fick se att man backar från det här. Det är det jag försöker framhålla. Det kanske inte är så helt enkelt att förstå från den borgerliga sidan. Men det finns faktiskt drömmar hos människor, och det är dem jag försöker beskriva.

Jag är urtrött, herr ordförande, på att dra dessa skattesänkningssiffror en gång till. Jag har ju nyss stått här och förklarat för Ewa Samuelsson exakt vad som händer med en lågavlönad som får 95 kronors sänkning i månaden med er skattesänkning och så alla höjda avgifter. Ska jag behöva göra det varje gång jag går upp i talarstolen? Det tänker jag banne mig inte göra.

Anförande nr 47
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd). Ordförande, fullmäktige! Men vi kommer att fortsätta prata om det, för det här gäller verklighetens folk. Det är de människor som går till jobbet varje dag och ser att när månaden är slut får de mer pengar kvar i plånboken. De får också möjlighet att använda dem som de själva vill.

När jag hör Vänstern känner jag så här: Sudda, sudda, sudda, sudda bort din sura min. Det är så tungt! Det finns inget så tungt som Vänstern. Man säger sig ha drömmar, men man inger ingen framtidstro. Enskilda individer ska in i samma fålla. Det är Vänsterns framtidstro, möjligtvis.

Familjen ska inte få styra över sitt eget liv. Man ska inte få mer pengar kvar i plånboken. Man ska inte välja barnomsorg och skola. Vänstern pratar om valfrihet. Det hör vi från alla partier här. Visst vill vi ha valfrihet, säger alla. Men man inför inte valfrihet. Under förra mandatperioden var det så nära att valfriheten försvann när det gäller hemtjänsten. Det var ju Vänstern som ansvarade för äldreomsorgen då. Tur att pensionärerna visste bättre! Det var de som gemensamt ställde sig upp och sa: Ni gör er själva en björntjänst om ni tar bort valfriheten ur hemtjänsten. Det var bra.

Medianlönen i Stockholm för ett vårdbiträde är 20 371 kronor. I dag får det vårdbiträdet behålla 1 519 kronor mer varje månad. Medianlönen för en ”uska” är 21 700 kronor i Stockholm. I dag får hon behålla 1 607 kronor mer i månaden. Vi vågar se till att stockholmarna får mer makt över sina liv genom att ge dem mer i plånboken. Jag minns att det fanns en dröm och en vision i arbetarrörelsen förr i tiden. Det var att inte digna ned under skatterna.

Anförande nr 48
Borgarrådet L i v h (v): Ewa Samuelsson! Du talar om frihet. Om du läser vår budget kan du se att vi försöker förklara hur vi vill att stockholmarna ska få maximal frihet. Tycker du att det är frihet att sitta på ett jobbtorg och bli tvingad att fylla i kanske 40 jobbansökningar till jobb du aldrig kan få? Är det frihet? Är det frihet att aldrig kunna komma ut på arbetsmarknaden? Är det frihet att inte få SL-kort bara för att du är fattig? Är det frihet att få stadsdelsarrest bara för att du inte har ett jobb?

Någon frågade här vad vi gjorde när vi styrde den här staden inom det sociala området. Vi skulle aldrig, aldrig ha stigmatiserat fattiga människor genom att dra in deras SL-kort så att de inte kan röra sig i Stockholms stad. Frihet är att ha en lägenhet – en bostad. Det står 280 000 personer i bostadskön som efterfrågar en billig och bra hyreslägenhet. Ni bygger dyra bostadsrätter. Vad är det för frihet för människor som inte kan få en bostad?

Anförande nr 49
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Arbetslinjen ska absolut gälla, Ann-Margarethe. Det är ett naturligtvis ett måste för människor att ha ett jobb att gå till. Därför sätter vi in de stora resurser som vi gör när det gäller jobbtorgen. Vi kunde för någon vecka sedan glädjas åt att 75 procent av dem som har gått till jobbtorgen i dag har ett fortsatt jobb. Det ökar deras möjligheter att styra över sina liv. Med jobbet får de mer pengar i plånboken. De har också möjlighet att på sikt kanske köpa sin bostad, vilket många stockholmare önskar.

Antalet hyresrätter ökar för varje dag. Du ser ju hur vi har förändrat inte minst Norra Station, där det kommer att bli mycket fler hyresrätter. Jag ser ljust på Stockholms framtid med den politik som vi i alliansen för.

Anförande nr 50
Borgarrådet J ä m t i n (s): Herr ordförande! Äntligen var det någon i alliansen som till sist pratade, i alla fall i några sekunder, om sin egen politik. Det har varit helt frånvarande i den här diskussionen.

Alliansen vill inte prata om resultatet av de tre och ett halvt år de har suttit i ledningen. Ingen i alliansen vill heller prata om att vårdbiträdet, som ni säger er vurma för, har fått en ökad a-kassekostnad med 300 kronor i månaden på grund av alliansregeringens nationella politik. Ingen i alliansen vill heller prata om att den avgiftsfria månaden ger samma vårdnadsbiträde en ökad kostnad för förskolan med över 1 000 kronor om året. Inte heller vill någon prata om avgifterna till kollo eller till kulturskolan. Nej, det ni vill prata om är vår dagordning.

En annan sak som Ewa Samuelsson inte vill prata om är skattehöjningen för pensionärer. Om man som stockholmare har en pension på 14 000 kronor betalar man med er regering och er alliansledning här 726 kronor mer i månaden i skatt än en förvärvsarbetande. Med vår politik får man 269 kronor mer kvar i plånboken när månaden är slut.

Anförande nr 51
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag pratar gärna om vår politik – absolut! Stockholmarna har fått större möjligheter att välja barnomsorg och skola. Man har fått möjlighet att vara hemma lite längre med hjälp av vårdnadsbidraget. Friheten för stockholmarna har ökat under vår mandatperiod. Det talar jag mer än gärna om.

Pensionärerna har inte fått en skattehöjning. Man sänker skatten med 3 ½ miljard på nationell nivå i år. Med vår skattesänkning får de ytterligare sänkt skatt, för pensionärer betalar oftast bara kommunalskatt. Det du står här i talarstolen och säger stämmer inte.

Anförande nr 52
Borgarrådet R u w a i d a (mp): Barnen är vår framtid. Kristdemokraterna brukar prata mycket om familjen och barnen och den framtid de behöver ha. I dag byggs det lite grann – egentligen alldeles för lite. Men det byggs på fel ställen och på fel sätt. Det byggs just nu på Matteusskolans innergård, på Engelbrektsskolans skolgård och på Blackebergsskolans, Aspuddsskolans och Hammarbyskolans skolgårdar. Är det verkligen vettigt att man offrar barns skolgårdar för att bygga bostäder och garage i stället för att bygga på mark som redan är exploaterad?

Är det vettigt att man för en politik där unga och äldre människor har svårt att få en bostad? Det är den politik ni står för i dag i Stockholm. Jag undrar: Vill du rädda barnens skolgårdar eller tycker du att det är bra att det byggs på dem?

Anförande nr 53
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Man kan också ställa sig frågorna: Varför flyttar barnfamiljer till Stockholm? Och varför stannar de kvar i Stockholms innerstad? De gör det därför att de anser att det är en attraktiv miljö. De vill bo där. Det är klart att vi ska tillgodose att familjerna har en bostad och att vi bygger på de ställen där vi kan utveckla bostadsbeståndet.

Varje enskilt projekt ska naturligtvis noggrant undersökas innan man beslutar om det. Men jag står bakom de ställen som vi hittills har föreslagit.

Anförande nr 54
P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande! En del av er kanske undrar varför Ann-Margarethe Livh boxade mig i magen nyss. Det beror på att jag talade om för henne att jag glömde begära replik på hennes anförande. Jag satt och skrev vad jag skulle säga, och plötsligt hade hon pratat färdigt. Men jag ska nog hinna med lite kritik mot Vänsterpartiets politik i mitt anförande nu, så Ann-Margarethe kan vara lugn. Jag ska förtjäna boxningen.

Jag lade ned lite tid på att läsa förslagen från vänsteroppositionen. Vi kunde alla läsa på Brännpunkt för några veckor sedan om hur överens ni var om precis allting. Men när man skärskådar er dyker en helt annan bild upp. Det ni egentligen var överens om var två saker – dels att chockhöja skatten med en miljard, dels att staden till varje

pris ska äga mark i andra kommuner. I många av de absolut avgörande framtidsfrågorna för Stockholm har ni mer eller mindre öppet bråk.

För Vänsterpartiet sticker valfriheten ut mest. Jag kan ibland känna en djup sympati för Vänsterpartiets engagemang för svaga människor. Det är ett engagemang som jag bedömer är väldigt äkta. Problemet är att ni ser alla stockholmare som svaga människor. Ni tror inte att stockholmarna kan välja. Ni tror inte att de kan driva företag och ni tror inte att de kan hantera sina egna pengar. Därför vill ni inte ha valfrihet, och ni vill ta pengarna från dem. När ska Vänsterpartiet vuxenförklara åtminstone några av oss stockholmare, Ann-Margarethe Livh?

Sedan har vi det här med Förbifart Stockholm. Jag tänker fortsätta tjata om det, för det är en viktig framtidsfråga för Stockholm. Jag läste i det senaste numret av Handelskammartidningen som kom ut här i veckan. Där fanns ett stort reportage om Förbifart Stockholm. En skånsk riksdagsledamot för där Miljöpartiets talan i frågan. Det är Karin Svensson Smith som säger så här apropå det som hände 2002, då Socialdemokraterna gav med sig i en annan fråga som du säkert känner till: Det var inga lustiga och smidiga förhandlingar, men det glömmer man snabbt efteråt. Så kommer att ske även i denna fråga. Så säger Karin Svensson Smith och ler lite i mjugg.

Hur blir det nu, Miljöpartiet och Socialdemokraterna? Vem är det som kommer att le i mjugg efter nästa val? Jag tror inte att det blir stockholmarna. Jag kan bjuda er som sitter och förhandlar just nu på kompromissen. Den kan se ut ungefär så här: Miljöpartiet får som de vill. Socialdemokraterna får som de vill. Förbifarten byggs inte, och det byggs inga spårvägar i Stockholm heller. Är det så det ska se ut?

Jag tror att stockholmarna kommer att stå i kö inte bara för att vaccinera sig mot svininfluensen. De kommer också att stå i kö för att vaccinera sig mot rödgrön politik.

Anförande nr 55
Borgarrådet R u w a i d a (mp): Hellre ha ett bra skydd än att drabbas av den blå politiken. Där dör människor både av svininfluensa och annat.

Jag måste säga att jag inte riktigt förstår Centerpartiet. Du pratar alltid om den gröna kosmopolen Stockholm. Men Stockholm är inte en attraktiv stad att flytta till i dag eftersom det inte byggs några bra och hållbara bostäder. Ni har misslyckats med det. Det finns jättelånga köer. Vilka internationella studenter och forskare tycker att det är attraktivt att komma till Stockholm? Där stöder du en majoritet som har misslyckats med att styra politik. Vi vill att var femte markanvisning ska gå till ungdoms- och studentbostäder. Är det någonting som du stöder?

Jag är besviken på Centerpartiet. Du brukar alltid prata om Elvis. Du har inte gjort det i dag, men you´re a heartbreaker eller vad jag nu ska säga. Jag säger bara några ord: Förbifart Stockholm, Ekoparken, Vattenfall och gasledning. Vart har Centerpartiets miljöengagemang försvunnit?

Anförande nr 56
P e r A n k e r s j ö (c): Centerpartiets miljöengagemang lever och existerar ordentligt. Det frodas till och med. Jag håller inte med dig i din svartmålning av Stockholm. Du svartmålar också Stockholm som stad, och inte bara politiken. Det är självklart att folk vill flytta hit. Annars hade vi inte haft en så lång kö till bostäder och ett sådant enormt stort tryck på att få flytta in till Stockholm. Många människor vill hit. Vi får utnämning efter utnämning i internationella tidskrifter och annat. Stockholm blir miljöhuvudstad nästa år. Jag håller inte med om din svartmålning.

Med detta sagt: Ja, det finns absolut saker vi kan göra bättre. Vi har en politik där vi försöker modernisera miljöpolitiken. I stället för att driva samma miljöpolitik som på 70-talet, som Miljöpartiet gör, där man bara förbjuder allting och har pekpinnar för allting, där allting ska kosta pengar och där det ska vara tråkigt att vara miljövänlig tycker vi att det ska vara roligt att vara miljövänlig. Man ska kunna tjäna pengar på att vara miljövänlig. Man ska kunna fortsätta sitt liv som man är van att ha det trots att man är miljövänlig.

Därför vill vi ha miljöbilar. Därför vill vi bygga på höjden för att spara mark. Därför vill vi bygga ekologiskt och klimatsmart. Men låt inte bli att bygga för den sakens skull!

Anförande nr 57
Borgarrådet L i v h (v): Ordförande och fullmäktige! Jag kommer ihåg, Per, att i förra fullmäktigedebatten förde du och jag en diskussion om Milton Friedman. Jag tror att han skulle ha blivit överförtjust om han hade läst din budget. Den är extremt liberal. Jag är glad att du inte är med i den styrande majoriteten, för då hade vi kanske haft en ännu värre budget än den vi nu har fått oss presenterad.

Du nämnde ordet vuxenförklara. Jag har ett par frågor till dig, Per, när det gäller det. Tycker inte du att man ska vuxenförklara människor som sitter på våra jobbtorg? Tycker du att det är att vuxenförklara människor att dra in deras försörjningsstöd om de till exempel kommer för sent till några träffar på jobbtorgen, vilket faktiskt sker i dagens Stockholm?

Jag skulle vilja veta mer om det som står i din budget om allmännyttan. Som jag tolkar din budget vill ni helt enkelt konkurrensutsätta hela allmännyttan rakt av.

Anförande nr 58
P e r A n k e r s j ö (c): Valfrihet är också frihet. Vi pratar ofta om frihet under ansvar. Det handlar om att vara vuxen. Jag har ett par småbarn, och jag vet hur jag behandlar dem. De får ta på sig mer och mer ansvar för varje dag som går, men de klarar inte av att göra precis allting. De är två och fem år.

Jag ser att Vänsterpartiet behandlar stockholmarna ungefär som jag behandlar mina barn, med den enda skillnaden att jag låter barnen ta mer ansvar varje dag. Det gör inte Vänsterpartiet. Vänsterpartiet anser att stockholmarna är barn som behöver vallas och som behöver lära sig hur de ska leva sina egna liv. Ni vill detaljstyra deras liv härifrån fullmäktiges rådssal. Det är en politik som jag aldrig kan ställa upp på.

Den frihet som finns i Centerpartiets budget skulle stockholmarna absolut inte ta skada av – tvärtom.

Anförande nr 59
Borgarrådet J ä m t i n (s): Herr ordförande och Per Ankersjö! Jag vill tacka dig, Per Ankersjö, för det intresse och det engagemang som du redan nu visar för våra majoritetsförhandlingar. Jag tycker också att det är intressant att du redan nu utgår från att vi vinner valet nästa höst. Det kommer jag att göra mitt bästa för att vi gör, och jag kommer att fortsätta att lyssna på dina råd. Vi kommer dock att föra förhandlingarna någon annanstans.

Jag ska lugna dig med att påminna dig om att vi styrde den här staden tillsammans 2002–2006. Då minskade barngrupperna i förskolan, och vi byggde mer än de 20 000 bostäder som vi hade lovat. Vi byggde dem tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Vi uppnådde också en hel massa andra politiska mål som jag inte har tid att gå in på här.

Du kan också vara lugn, Per Ankersjö, för att vi är överens om att Stockholm ska växa. Men vi är också överens om att Stockholm ska växa på ett klimatsmart och socialt hållbart sätt. Ni är bara överens om att Stockholm ska vara till för dem som har råd. Vad Centern vill återstår att veta. Jag ser fram emot dina framtida inlägg.

Anförande nr 60
P e r A n k e r s j ö (c): Det är jättekul att höra att ni vill att staden ska växa, och på ett klimatsmart sätt. Men jag tycker inte att jag riktigt ser det. Det finns en konflikt i att staden ska växa och det faktum att du och framför allt dina framtida koalitionspartner ofta säger nej till att bygga inte bara högt utan till att bygga över huvud taget på många ställen i Stockholm.

Jag skulle vara lite försiktig med att slå mig för bröstet för det som hände 2002–2006 om jag vore du. Den mandatperioden började med ett stort svek. Jag tycker i och för sig att ni landade rätt i frågan, men ni svek ändå det ni hade sagt före valet. Det var också en ganska stormig period. Jag satt inte i fullmäktigesalen då, men jag följde det hela som vanlig medborgare med stort intresse. Jag såg hur borgarråd sparkades ut och in och hur chefer slutade. Ni sade faktiskt upp hela det rödgröna samarbetet bara några månader före valet för att ni inte kom överens. Det hände på DN Debatt, där Annika Billström skrev. Jag skulle alltså vara lite försiktig med att säga sådana saker om jag vore i dina kläder.

R I FINANSROTELN

Koncernen Stockholms Stadshus AB, Stockholm Business Region AB, AB Stokab, S:t Erik Försäkrings AB, S:t Erik Livförsäkring AB, S:t Erik Markutveckling AB, Stockholms stads utrednings- och statistikkontor AB, AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad, Mässfastigheter i Stockholm AB, Stadsdelsnämnderna: Övergripande, Överförmyndarnämnden
Punkt 20, 31, 27, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 4, 17)

Anförande nr 61
Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag inledde budgetdebatten med att understryka att årets budget genomgående utmärks av vår strävan att ansvarsfullt ta Stockholm ur lågkonjunkturen. Det vi nu ska diskutera, Stockholms Stadshus AB, är i många delar vårt redskap för att bedriva den politiken.

Men det som också är övergripande, genomgående och viktigt är förstås den näringslivspolitik man bedriver och som vi har bedrivit under hela mandatperioden. Det är bara med ett vitalt och konkurrenskraftigt näringsliv som vi kan säkra framtidens jobb. Det är ett näringsliv som måste ha tillgång till god infrastruktur, bostäder som byggs, kompetent arbetskraft och energi. Om man tänker sig att samma dag stänga Värtaverket och stänga av kärnkraften i Sverige kommer det näringslivet inte att ha mycket kvar att göra. Då kommer jobben att försvinna från Stockholm.

Vi ska oförtröttligt fortsätta att utveckla Stockholm som etablerings- och besöksstad. Vi har i dag en tät och nära kontakt med näringslivet på många sätt. Vi har Stockholm Business Region med sina många företagsbesök och företagskontakter. Under budgeten 2010 ska vi utveckla arbetet med företagen i ytterstaden.

Vi har Stockholmsmötet, där näringslivet, universiteten och staden i politiken möts i diskussioner om Stockholms framtid. Vi har Stockholm bygger, där vi samarbetar just med byggföretagen om hur vi ska bygga ett bra Stockholm och hålla uppe bostadsbyggandet. Det är något som verkligen har varit vitalt för att klara detta i lågkonjunkturen.

Näringslivet är beroende av stabila förutsättningar för att klara en tillvaro som även i goda tider präglas av viss ovisshet. Jag är stolt över att vi i den här salen trots meningsskiljaktigheter på andra områden ibland kan ha samförstånd om företagandets villkor. Det är nödvändigt för Stockholm.

Stimulans för Stockholm är ett viktigt redskap för att möta lågkonjunkturen. Som jag sade tidigare är Stadshus AB och de tillgångar vi har där vårt redskap. Det handlar om investeringar på över 20 miljarder kronor som beräknas ge inte mindre än 3 000 jobb 2010. Samtidigt ger det ett byggande av Stockholm för framtiden med nyproduktion av bostäder och underhållsinsatser i miljonprogrammets bostadsområden. Jag tror, fru ordförande, att detta kommer att bli nästa mål för studiebesöken från länder runt om i Europa och övriga världen. De vill se hur vi utvecklar och förnyar miljonprogrammets bostadsområden.

Vi renoverar nu 1960- och 1970-talens områden för tiotals miljarder kronor och utnämner samtidigt också dessa områden till miljöstadsdelar. Vi effektiviserar energi. Vi skapar trygghet i boendet. Stadshus AB ger också möjlighet till Äldrelyftet med 1 ½ miljard kronor. Vi förenar konjunkturpolitik med en attraktiv och aktiv politik för framtiden, för boendemiljöer och för miljövinster. Vi investerar i framtiden.

Det finns också möjlighet genom vår finansförvaltning och vår aktiva förvaltning att ta ett aktivt ansvar för medfinansiering av statliga spår- och väginvesteringar. Fonderade överskott på över 6 miljarder kronor finns till hands för att medfinansiera till exempel Citybanan, Norra länken och Förbifart Stockholm.

Det är ett styrketecken för vår stad att vi kunde besluta om Stimulans för Stockholm här i fullmäktige i enighet. Det tycker jag att vi ska vara stolta över. Det är jag stolt över. Jag vill ändå understryka, fru ordförande, att de finansiella muskler som möjliggjorde detta inte hade funnits om vänstersidan hade styrt. Där har de inte varit något stöd för vår politik. Där har vi fått kämpa ensamma, och i många gånger hårda debatter i denna sal. Det finns skäl att i dessa tider komma ihåg att de pengar som vi gemensamt i Stimulans för Stockholm investerar finns där tack vare alliansens politik.

Det salomoniska med Stimulans för Stockholm är att det överensstämmer med våra långsiktiga politiska prioriteringar av stadens behov just för att Stockholm ska kunna växa och utvecklas i harmoni med de visioner vi har i Vision 2030. På det sättet använder vi det här redskapet till att bygga ett Stockholm med blicken riktad framåt.

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till budget, fru ordförande.

Anförande nr 62
Borgarrådet J ä m t i n (s): Fru ordförande, åhörare, fullmäktige! Jag vet att detta kommer efter klockan ett, men jag vill ändå allra först säga att stadsdelsnämnderna som genomförare av framför allt äldreomsorg och barnomsorg på många sätt är centrum för medborgarnas möte med kommunens verksamhet och för välfärden. De är också centrum för den nära demokratin. Vi vill att demokratin på den nivån ska utvecklas precis som demokratin på central nivå.

En annan sak som också kommer efter klockan ett men som jag ändå kanske tycker är kärnan i alla våra debatter här är kommunens medarbetare. Jag vill ta tillfället i akt att tacka alla medarbetare för det fantastiska jobb som utförs. Det är ni som är kvaliteten. Det är ert engagemang, professionalism och kunskap som är just staden. Tack från mig och framför allt från alla stockholmare!

Jag går nu över till ekonomin. Stockholm har en i grunden stark ekonomisk situation. Där har finansborgarrådet helt rätt. Stockholmarna arbetar hårt och kommunen har en god ekonomisk styrka. Men era återkommande så kallade engångsuttag ur kommunens bolag har under hela mandatperioden legat långt över det hållbara. För två år sedan efterlyste jag en diskussion över blockgränsen om vad som faktiskt är det hållbara koncernuttaget. Jag ser fram emot att vi kan prata om hur vi långsiktigt kan

stärka stadens finansiella ställning eftersom vi också har ett ansvar för att bygga för framtiden.

Näringsklimatet och näringspolitiken hänger ihop med välfärden. Det har vi pratat om förut. Kommunens och stadens roll i näringspolitiken är också att underlätta för företagarna i deras kontakt med staden. Därför satsar vi i vår budget på att till exempel korta handläggningsköerna på stadsbyggnadskontoret och att korta handläggningsköerna på miljö- och hälsoskyddsnämndens område. Också de nämnderna och flera andra är viktiga för näringslivets ekonomiska utveckling och möjlighet att snabbt komma i gång med olika typer av projekt.

Vi socialdemokrater kommer under nästa mandatperiod att fortsätta satsa på näringspolitiken och på samarbetet i Stockholm Business Alliance som påbörjades under min företrädare Annika Billströms tid eftersom det regionala samarbetet är viktigt. Vi kommer på nationell nivå att driva på för regionfrågan. Vi kommer här i staden att driva på för att Stockholmsmötet ska utvecklas till en ännu bättre mötesplats än i dag.

Jag är också glad över att vi är överens om de punkterna över blockgränser och över partigränser. Näringslivet och jobben i den privata sektorn är grunden i den ekonomiska utvecklingen i Stockholm. Därom tror jag också att vi är överens.

Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 63
Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande, fullmäktige! Stockholm har till skillnad från många andra kommuner en stark och välmående bolagssektor. I dag sysslar dessutom bolagen med verksamheter som ligger väl i linje med vad en kommun faktiskt ska ägna sig åt. Bolagssektorn går med vinst, och det är bra för stockholmarna.

Men självfallet ska avkastningen användas. Precis som de skattemedel som stockholmarna betalar in tillhör just stockholmarna tillhör bolagens avkastning också stockholmarna. Pengarna från försäljningar som har genomförts under de senaste åren helt mot oppositionens vilja måste naturligtvis också kunna användas. Jag har noterat att oppositionen faktiskt gör samma bedömning. Skillnaden är dock att oppositionen inte vill göra de försäljningar som möjliggör satsningarna. De vill bara använda pengarna. Dubbel moral är inte dubbelt så bra moral.

Att vi nu säljer och ombildar hyreslägenheter till bostadsrätter innebär inte bara att många stockholmare får större möjligheter att påverka sitt eget boende. Vi kan också satsa mångmiljardbelopp på att bygga nya hyresrätter. Det gynnar alla stockholmare som bor här i dag, men också dem som vill flytta hit.

Fullmäktige! Med stigande förvåning har jag sett på Socialdemokraternas förtjusning över att få vara med och äga diverse gods och herresäten i Stockholmsområdet. Mig tycks det som att det går som en röd tråd från Göran Perssons herrgårdsbyggande till Stockholmssossarnas vilja att äga herrgårdar. Kan man inte betala dem med egna pengar så kan ju skattebetalarnas medel ställas till förfogande. Det finns ingen

anledning för Stockholm att äga slott och herresäten runt om i vårt vackra län. Det finns ingen anledning att offra skattemedel på att bedriva jordbruk.

Däremot finns det en väl grundad anledning att nu använda pengarna från försäljningen till att bygga bostäder, renovera skolor och äldreboenden och göra energieffektiviseringar. Sällan har väl ordspråket om att både ha kakan och äta den passat bättre in än på Socialdemokraternas syn på bolagssektorn.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 64
P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag får se om jag kan koppla ihop detta. Det här är min sista budgetdebatt. I första hand vill jag tacka Stockholms invånare för det förtroende jag har haft. Jag vill också tacka tjänstemännen i staden. De är proffs när de får en chans. Till slut vill jag tacka politikerna i Stadshuset. Ris och ros har jag fått. Trots den kritik som jag har riktat mot politiker i olika delar av den här salen har jag haft stor uppskattning för personerna och för den tid och det arbete som alla här lägger ned. Men ni behöver inte bekymra er så mycket. Jag har lite tid kvar för att lämna in en del motioner som förmodligen kommer att handla om diskriminering.

När jag tänker på den nya alliansen och den nya majoriteten kan jag säga att jag har fått det mycket bättre med dem. Jag som redan har det väldigt bra har fått det mycket bättre. Problemet är att alla som jag känner som har det sämre har fått det sämre. Det kan jag inte tacka för.

Jag bifaller Miljöpartiets budgetreservation. Jag ska också säga några ord angående Stockholms Stadshus AB. Det är positivt att vi har kommit överens om olika investeringar i staden. Vi är väl medvetna om att en del av de investeringarna har möjliggjorts genom den aggressiva, ideologiskt drivna utförsäljningspolitik som har funnits. Ett av de största exemplen är Centrumkompaniet. I dag kan inte centrumen användas på samma sätt som tidigare, som gemensamma utrymmen. De mindre företagare som finns i dessa centrum lider ordentligt. Dessutom finns inget krav på utveckling av dessa centrum, så som man hade lovat i alla fall i ord i ett så kallat muntligt avtal i den här salen. Två veckor senare försvann det. Då fanns det ingenting. Antingen slösade majoriteten bort miljontals kronor på konsulter som inte kunde skriva ett ordentligt avtal eller så lurade majoriteten stockholmarna.

Anförande nr 65
A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Jag tror att alla här i salen älskar sitt Stockholm. Men staden ser väldigt olika ut beroende på perspektiv. Vi ser alla stockholmare, och vi vill ge dem samma möjligheter oavsett utgångsläge. I ett rödgrönt Stockholm arbetar vi aktivt för att utjämna de växande klyftorna. I vårt Stockholm är stockholmarna som skapar tillgångarna med och bestämmer hur de ska användas. Vänsterns budget präglas av utveckling av välfärden genom decentralisering och genom olika former för deltagande demokrati.

Vi vill använda Stockholms alla 17 bolag för att ge bästa möjliga service. Vi vill utveckla dem utan vinstintresse, och vi vill ha större inflytande för personal och

brukare. Vi vill använda en del av Stockholms mycket stora rikedomar till demokrati, rättvisa och miljöförbättringar som vi lägger en miljard vardera på.

Det finns mycket gott om pengar i kassakistan. De är hopsparade av de gemensamma resurserna. Vi har råd att investera stort, även utan försäljningsintäkterna. De här intäkterna minskar ju på sikt inkomsterna och utarmar verksamheterna. Det är inte försäljningspengarna som vi använder, utan det finns en mycket stor förmögenhet här i staden.

I ert Stockholm växer däremot klyftorna snabbt. Ni har ett uppdrag till våra bolag, och det är: Sälj tillgångarna, krymp verksamheten, minska personalen! Nästa år kommer nya försäljningsbeting utan minsta analys.

Vi tycker att spåren från till exempel Boultbee borde förskräcka. Hur kan ni i dag fortfarande försvara den här affären inför de småföretagare som jagats ut ur galleriorna och de invånare som har förlorat sin service? Det finns allt fler exempel på att vi inte kan lita till marknaden när det gäller vår gemensamma välfärd, och man måste fråga sig: Vill verkligen stockholmarna att barnen och de äldre i den här staden ska vara beroende av riskkapitalbolag och läget på börsen? Ska skattepengarna gå till att täcka upp förluster i börsbolagen? Allt fler vill inte det.

Den verksamhet som ligger allra närmast stockholmarnas vardag är stadsdelsnämnderna som finansborgarrådet faktiskt inte nämnde trots att debatten ska handla även om dem. Där väntar nu igen brutala nedskärningar. Deras ansvar snävas in med pengsystem. Deras möjligheter att ge service centraliseras bland annat genom den här ogenomtänkta omorganisationen när ni lägger ned lokala växlar och där ni är helt tondöva för synpunkter från anställda och invånare.

Vi vill i stället ge alla stadsdelar utvecklingspengar. Vi vill se över möjligheterna att förbättra verksamheterna, för allting är inte alls bra i dag. De måste utvecklas och förbättras tillsammans med personal och brukare. Den här staden behöver en stor demokratireform som innebär att vi tar tillbaka, försvarar och bygger ut den gemensamma välfärden.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets förslag till budget för Stockholms stadshus!

Anförande nr 66
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Att bli arbetslös är en tragedi för den som drabbas. Jobb, företagande och arbetsmarknad får aldrig bli frågor om siffror i en taxeringskalender eller statistiska rapporter. Det handlar om människor av kött och blod, om självkänsla och stolthet, men också om besvikelse, uppgivenhet och att inte känna sig behövd.

Därför är det viktigt att hålla på arbetslinjen, men det ska vara en arbetslinje med ett mänskligt ansikte. Arbete är mer än att tjäna pengar och att vara en produktionsfaktor, och det måste vara möjligt för moderna föräldrar att kombinera förvärvsarbete och mer tid med sina barn.

En snabb återgång till arbetsmarknaden är viktig och kanske rentav avgörande för att över huvud taget hitta ett nytt jobb. Det är viktigt att ge den arbetslöse rätt verktyg att hitta detta.

Stockholms jobbtorg har en avgörande betydelse. De knyter samman olika aktörer i samhället och myndigheter samtidigt som man med krav på närvaro och självdisciplin aktivt medverkar till att människor får jobb.

En förutsättning för alla dessa jobb är naturligtvis näringslivet, och Stockholm har ett aktivt näringsliv. Vi ska från stadens sida fortsätta att uppmuntra i kontakterna med näringslivet, såväl små företag som stora. Jag hörde någon siffra om att om alla företag i Sverige, 700 000, skulle anställa en till, ja, då kan ni själva räkna ut hur många jobb det är.

Det stora antalet företag inom olika branscher är en mycket viktig anledning till att Stockholm i jämförelse med många andra delar av Sverige står starkt, också när kyliga ekonomiska vindar blåser. Vi har en stark ekonomi. Vårt strategiska och enträgna arbete för att minska stadens kostnader i kombination med att vi värnar och utvecklar välfärden har burit frukt. Genom vårt målmedvetna arbete har vi också kunnat sänka skatten för stockholmarna.

En förutsättning för ett företagsvänligare samhälle är faktiskt att människor får behålla en större del av sina pengar, att vi har en skattepolitik som visar respekt för arbetets värde och som inte omfördelar mer än absolut nödvändigt. En ansvarsfull politik satsar skattemedlen på välfärdens kärna och lovar inte allt åt alla. Den uppmuntrar människor att våra investera i en taxibil, en liten firma för hushållsnära tjänster eller för sjuksköterskor att öppna eget i omsorgsbranschen.

Kvinnorna är vinnare med alliansens politik. Ofta har de haft en arbetsgivare – det offentliga. Nu bildar många av dem omsorgsföretag och känner sig fria att forma verksamheten efter eget huvud.

Den stabila ekonomin har också möjliggjort Stimulans för Stockholm som nämnts tidigare som ger tusentals nya jobb och skapar bostäder och inte minst renoverar äldreboenden i en takt som aldrig skett tidigare. Om vi får väljarnas förtroende nästa höst går vi vidare i det målmedvetna arbetet, och vi ska fortsätta vända på slantarna och hela tiden hitta vägar för att få mer valuta för pengarna och pressa kostnaderna.

Anförande nr 67
P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande, fullmäktige! Det här avsnittet i debatten är viktigt och stort. Samtidigt finns också risken att man kommer in på de olika facknämndsområdena när man går in på bolagens verksamhet. Därför tänker jag hålla mig ganska kort och ta upp två ganska konkreta saker.

I Centerpartiet talar vi ofta om kopplingen mellan tillväxt och miljö och mellan företagande och miljö. I vårt parti har vi satt målet nationellt att Sverige ska ha tio miljöteknikföretag i världsklass på tio år, och vi är på god väg redan i dag. Svenska och Stockholmsbaserade miljöföretag reser världen runt och skriver kontrakt samtidigt som vi står och sitter här just nu.

Världen står i och med klimatfrågan inför sin största utmaning någonsin. Nästa år är Stockholm European Green Capital. Centerpartiet anser att det här inte bara ska vara en engångsföreteelse, utan Stockholms stad ska målmedvetet gå från nuvarande The Capital of Scandinavia till att profilera sig som The Green Capital of Scandinavia. Förutsättningarna finns här. När Stockholm hyllas i internationella sammanhang handlar det ofta om livskvaliteten, grönområdena och vårt vatten. På senare år har Sverige och Stockholm också blivit känt och vunnit respekt för miljöteknik och miljöföretagande.

Centerpartiet anser att Stockholm Business Region och Stockholm Visitors Board är mycket viktiga redskap när det gäller att marknadsföra Stockholm som ett föredöme även för miljötänkande och miljöföretagande. Därför har vi anslagit mer medel för detta. Vi vill också ha in i ägardirektiven att man ska aktivt marknadsföra Stockholm som The Green Capital of Scandinavia och utföra ett antal marknadsaktiviteter under 2010 som har direkt koppling till stadens utmärkelse Green Capital of Europe.

Det andra förslaget som jag vill ta upp, fru ordförande, handlar Stockholm Parkering. Där anser vi att staden borde använda bolaget för att stimulera miljöbilar. Vi har stor respekt för att bolag ska vara vinstdrivande, men vi bedömer också att det finns stora möjligheter att slå två flugor i en smäll där. Staden har problem med gatuparkeringen som är betydligt mer populär än att ställa bilen i ett garage på kvällar och nätter. Vi vill att man arbetar målgruppsinriktat mot miljöbilsägare och erbjuder rabatter som skulle få miljöbilarna in i garagen. Det behöver inte innebära en total bortslumpning av platser. Alla bilägare har ju en viss betalningsvilja för att ställa bilen varmt och tryggt. Det handlar bara om att hitta rätt pris och att marknadsföra det.

Därför har vi föreslagit att även detta ska skrivas in i ägardirektiven, och det vi föreslår är 50 procents rabatt för miljöbilar.

Bifall till våra förslag!

Anförande nr 68
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige och eventuella åhörare! Alla vi som bor i Stockholm måste få känna att vi så mycket som det är möjligt har rådighet över vår egen vardag och över vårt eget liv. Det handlar om att kunna bestämma vilken skola eller förskola barnen ska gå i. Det handlar om att äldre som behöver hemtjänst ska kunna välja vem som ska komma hem till dem och hjälpa till. Det handlar om att den som behöver komma till ett äldreboende själv ska kunna bestämma var någonstans hon eller han vill bo. Det handlar också om att den rättigheten nu ska finnas även för dem som har funktionshinder. Detta är möjligt genom de valfrihetssystem som vi genomfört och som vi ständigt utvecklar.

Det handlar också om att det ska vara lätt att få reda på vart man ska vända sig och vilken service som finns att tillgå. Självklart ska det också vara möjligt att jämföra olika verksamheter; det om är viktigast för mig är kanske inte viktigast för dig.

Det här är utgångspunkten för hur staden ska organiseras och vilka förändringar som ska göras, alltid med sikte på ökad effektivitet och minskad kostnad för administra-

tion. Det betyder mer resurser direkt ut i verksamheterna. Utveckling av e-tjänster och inrättande av kontaktcenter är exempel på hur tillgängligheten har förbättrats.

Vissa verksamheter utförs bäst nära medborgarna. I varje stadsdel finns en social delegation som har att fatta livsavgörande beslut för de allra mest utsatta personerna i stadsdelen. Då är det viktigt att vara nära.

I alla stadsdelar jobbar man aktivt med trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser i ett nära lokalt samarbete med medborgare, polis, skola, fastighetsägare, företagarföreningar, föreningsliv och andra aktörer. Då spelar lokalkännedomen och kunskapen om stadsdelen och lokala kontaktnät en mycket viktig roll. Då är det viktigt att vara nära.

Det är med sikte på det här som vi fortsätter att utveckla stadens verksamheter med sikte på en stad där stockholmarens bästa alltid sätts före lokala politikers önskemål om att detaljstyra stockholmarnas liv från vaggan till graven.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 69
J a n V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte tala lite grann om stadsdelsnämnderna generellt, och som gammal stadsdelsnämndsordförande tycker jag faktiskt att det är lite beklämmande att konstatera hur ersättningarna till stadsdelsnämnderna realt sett minskar varje år för många av verksamheterna.

På flera skolor på Norrmalm har vi kunnat se lärare som har avskedats, men även andra stadsdelar fick tidigare under mandatperioden minskade resurser i och med centraliseringen av skolan. I årets budget sänker ni anslagen i praktiken med 0,9 procent, alltså nästan 1 procent till förskolorna och 0,6 procent till skolorna.

Dessutom sparas det rejält på bland annat sommarkollo, öppna förskolan och parklekar, realt sett en nedskärning på 4,8 procent. Vi talar om de reala försämringarna, vill jag uppmärksamma er på, alltså med hänsyn både till volymförändringar, så kallade effektiviseringskrav och beräknade pris- och löneökningar.

I äldreomsorgen har biståndsbedömningen successivt skärpts. Genom privatisering och pengsystem går det faktiskt inte längre att spara och effektivisera direkt i verksamheten. Stadsdelsnämndernas besparing sker i praktiken endast med restriktivare biståndsbedömning, och allt fler nekas omsorg i takt med att ersättningarna till stadsdelsnämnderna minskar. Det går att ifrågasätta om man jobbar enligt att biståndsbedömningen skulle bli mer generös, vilket den var tänkt att bli. Om vi räknar om det i praktiken handlar det om minskade ersättningar till äldreomsorgen med realt sett ca 1,2 procent nästa år.

Verksamheten för de kanske allra mest utsatta inom de socialpsykiatriska verksamheterna och för de många tonåringar som hamnar snett och behöver få extra stöd får också minskade resurser. Resultatet är, som vi har kunnat se på Norrmalm, till exempel att många tjänster tas bort och att stadsdelsnämnderna inte längre har råd att ordna alternativa boenden för många utsatta ungdomar som behöver det. I den här

budgeten minskar ni återigen anslagen till de utsatta unga och de socialpsykiatriska verksamheterna med realt sett 1,4 procent.

Trots att ni försöker gömma de här besparingarna i olika sifferkolumner och, som vi har hört här tidigare i dag, i kraftfull retorik är det i praktiken naturligtvis massor – tiotusentals förskolebarn, elever, äldre och även psykiskt funktionshindrade – som påverkas negativt av den här politiken. Vi får verkligen hoppas att vi kan ändra på det nästa höst!

Anförande nr 70
H a n n a B r o b e r g (m): Jag reagerar på att man säger att vi har tagit bort tjänster på Norrmalm. Jag tycker att det är ett lögnaktigt och felaktigt sätt att beskriva att vi i dag har upphandlat tre äldreboenden under 2008 och 2009. Det innebär naturligtvis stora personalövergångar.

Dessutom har vi upphandlat en väldigt stor hemtjänstenhet, vilket självklart gör att antalet personer som är anställda inom stadsdelen Norrmalm har minskat. Men det betyder inte ur ett äldreperspektiv att antalet tjänster, servicen och de som arbetar med de äldre har minskat.

Jag tycker att det är ett felaktigt och ohederligt sätt att beskriva det.

Anförande nr 71
J a n V a l e s k o g (s): Hanna Broberg lyssnade nog inte riktigt noga. Det jag sade om nedskärningar av personal handlar om erfarenheter på Norrmalm just på skolans sida. Där vet vi att det för ett par år sedan drogs ned rejält på alla skolor utom en.

När det gäller socialpsykiatrin måste ju Hanna Broberg verkligen vara medveten om att närmare hälften av tjänsterna försvann. När det gäller äldreomsorgen talar jag om att den väg man går när det gäller nedskärningar kanske inte är att ta bort personal – det sade jag inte – utan det handlar om att ha hårdare biståndsbedömning. Det är det enda sätt som stadsdelsnämnderna numera kan skära ned. Det är det som är konsekvenserna i de flesta stadsdelar med en sådan här politik, och det förstår ju alla att med de här realt sett minskade resurserna kommer detta fortsätta ske även nästa år.

Anförande nr 72
R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Då är vi alltså på finansblocket, plus och minus och på företagens roll. Det har aldrig varit viktigare än just nu med ordning och reda i stadens finanser. Plus och minus måste gå ihop. Det är viktigt för Stockholms stad men ännu viktigare för de enskilda stockholmarna. Det har aldrig varit tydligare än just nu att i den mån det över huvud taget finns ett alternativ så är det alternativet baserat på tre ”s”: skattechock, symbolhandlingar och Stockholms arbetarekommun.

Skattechocken innebär att skatten alltid ska höjas men aldrig med några reflektioner över hur enskilda stockholmare och enskilda företag drabbas.

Avdelningen för symbolhandlingar ligger bokstavligen här i huset, tre trappor upp till vänster. Den avdelningen är större än någonsin. Låt mig ta två exempel, just dem som Carin Jämtin tog tidigare: 10 miljoner för heltidssatsning, 24 miljoner för låglönesatsning. Om vi räknar med att heltid betyder att den som jobbar halvtid ska kunna jobba heltid räcker det precis till oss i majoriteten i den här salen, det vill säga till 55 personer. Det är drygt en promille av stadens medarbetare. Om vi räknar med att låglönesatsning betyder att lågavlönade ska få högre lön räcker 24 miljoner, drygt en promille av lönesumman, till 40 kronor i månaden om den undre kvartilen får höjd lön. Mot det står, som Sten Nordin konstaterade, skattehöjningar om minst 200 kronor för samma under kvartil. De lågavlönade är de största förlorarna, och er så kallade satsning är den sämsta av alla symbolhandlingar.

Vi har på det här blocket också Stockholms arbetarekommun. De är närvarande här i dag och var väldigt närvarande på partikongressen för två veckor sedan. Carin Jämtin talade lidelsefullt om jobben. Men riktigt så lät det inte i arbetarkommunens motioner om jobb och företagande. I motion C2 skrev man ”Samhället såväl som löntagarna i den privata tjänstesektorn gynnas av ett högt skatteuttag som tränger bort de allra sämsta jobben.”

Jag har två frågor, varav en till Carin Jämtin: Hur många fler jobb tycker ni är lagom att ”tränga bort” med högt skatteuttag? Den andra är till Ann-Margarethe Livh: Är ni med på arbetarekommunens linje att tränga bort fler jobb? I så fall förstås jag din formulering tidigare – från jobb till jobbtorg.

Bifall till alliansens budget!

Anförande nr 73
E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Ordförande, fullmäktige och Rolf Könberg! Det är så underhållande att lyssna på dig när du säger att det viktigaste i den här budgeten är att man hushållar med stadens resurser. Ni brer ut er på ganska många sidor i budgeten där ni säger, och Sten Nordin sade det också, att det handlar om att ta ansvar för stadens resurser och stadens skattepengar.

Då undrar jag: Är det att hushålla med stadens resurser och med stockholmarnas skattepengar att som ni har gjort avknoppa så pass mycket verksamhet som människor har fått ta över till en så låg kostnad och som nu inte går att kontrollera? Det är pengar som bara går ut och som inte går till välfärdens hjärta, som jag gärna skulle vilja kalla det för.

Är det att hushålla med skattebetalarnas pengar?

Anförande nr 74
R o l f K ö n b e r g (m): Jag är glad att Elisabeth är underhållen så här långt. Jag vet inte om det kvarstår sedan. Poängen är ju den att det är i högsta grad ansvarsfullt därför att det visar att det går att driva den här verksamheten för skattepengar i

välfärdens kärna med den valfrihet som stockholmarna vill ha. Det visar också att det går att göra verksamheten mer effektiv.

Det är viktigt att konstatera att oavsett om det är i stadens egen regi eller privata utförare så ska det vara effektivitet, kvalitet och likabehandling. Det är ingen tvekan om att det här visar att det finns mycket mer att göra längs de dimensionerna, och det vill vi fortsätta arbeta med. Det ni vill göra är att avbryta och återkommunalisera och ta rygg på Vänsterpartiet vilket i princip innebär att allt ska återkommunaliseras. Det tror jag inte stämmer med stockholmarnas uppfattning om valfrihet.

Anförande nr 75
A n n M a r i E n g e l (v): Rolf, det är rörande att du beklagar dig över att 24 miljoner är för lite i låglönesatsning, men då undrar jag: Vart räcker noll kronor? Jag kan inte se någon låglönesatsning i er budget.

Det var faktiskt så att vi gjorde det här under vår mandatperiod, och då lade vi på till dem som tjänade allra sämst i staden inom äldreomsorgen. Det blev en välkommen höjning av deras löner. Självklart skulle många löner behöva höjas mer i staden, men jag kan inte se att ni har lagt någonting i budgeten för det. Ni har över huvud taget ingen pris- och lönekompensation.

Återkom gärna och lägg ett bud över vårt till låglönesatsningen så ska vi gärna rösta på det!

Jag undrar också hur du kan hävda att en politik som leder till att mellan 6 000 och 7 000 personer färre är anställda i staden skapar jobb. Jag är lite förvånad över att du faktiskt står här och försvarar jobbtorgen. De är ändå under stor diskussion nu, och det kan hända att ni blir tvungna att backa i denna fråga precis som i så många andra frågor här i staden.

Anförande nr 76
R o l f K ö n b e r g (m): Vad får dig att tro det? Nej, svara inte på det just nu! Återkom om det senare, för det är kul att höra med tanke på den något raljanta tonen mot jobbtorgen, vilka jag känner ett ännu starkare behov än tidigare av att markera emot, vilket möjligen framgick av mitt första inlägg.

Sanningen är den att jobb inte upphör att finnas bara för att de inte är kommunala. Då är vi inne i det här igen, Ann Mari Engel: Finns saker och ting som inte är kommunalt ägda? Existerar de i sinnevärlden? Kan ett jobb finnas som inte är kommunalt?

Det Ann Mari Engel nyss sade tyder på att vi har lite olika åsikter om det.

Sedan välkomnar jag att Ann Mari Engel vill ha förslag som gynnar de lågavlönade. Det viktigaste och starkaste förslaget vi lägger är för det första att systematiskt varje år erbjuda dem lägre skatt än vad ni gör. Det andra är att det finns väldigt starka och tydliga formuleringar i budgeten om att vi så fort det är förenligt med ordning och reda i stadens finanser ska fortsätta sänka skatten.

Anförande nr 77
P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det här med symbolhandlingar är en spännande idé. Det pratas i alla fall i budgeten om att man är emot diskriminering och för mångfald. Samtidigt går man in och försämrar antidiskrimineringsklausuler så att de bara blir ord på papper. Det finns inte heller någon planering för uppföljning av den dåliga klausul som har införts.

Det är samma sak med antidiskrimineringsvillkor i krogtillstånd och samma sak när det gäller arbetet mot diskriminering som arbetsgivare. Är inte allt detta symbolhandlingar utan innehåll som bara är till för att lura stockholmarna?

Anförande nr 78
R o l f K ö n b e r g (m): Jag har debatterat med Paul Lappalainen och kommer att vilja hinna göra det några gånger till innan du jackar ur som du meddelade här tidigare.

Det tråkiga med Paul Lappalainen är att man aldrig kan säga att någonting tillhör en annan debatt, för man vet direkt vad Paul Lappalainen ska säga i vilken debatt det än gäller.

Nej – Stockholms stad har och måste ha, och det har vi anledning att återkomma till i ett senare block, en hög ambition när det gäller både rollen som servicegivare och rollen som arbetsgivare. Det är viktigt, och det Paul Lappalainen ägnar sig åt med ett antal av sina motioner är ju, som du väl vet att vi tycker, just av karaktären symbolhandlingar. De löser nämligen inte riktiga, verkliga problem, utan det är en form av plakatpolitik som jag vill hävda står i väldigt skarp kontrast mot åtgärder som gör Stockholm till en attraktivare arbetsgivare och en bättre stad att bo och verka i. Det är ingen nyhet för Paul Lappalainen att vi är oeniga på den punkten.

Anförande nr 79
Borgarrådet J ä m t i n (s): Undanträngningen handlar om att för ett år sedan var 22 000 stockholmare arbetslösa. I oktober 2009 var 32 700 stockholmare arbetslösa. Det är 10 000 personer fler på ett år enligt AKU-statistiken. Det är en undanträngning som heter duga som den borgerliga politiken på riksnivå kombinerat med allianspolitiken i Stockholm har skapat.

Det är också så att av dem som har fått lämna äldreomsorgen av olika skäl i Stockholm återfinns *inte* 1 500 personer i avknoppad verksamhet. De finns *inte* i privatiserad verksamhet utan jobbar någon annanstans – inte med vården av de äldre i vår stad.

Ni lovade jobb; det blev bidrag. Det är den undanträngningseffekt som Rolf Könberg inte vill prata om. I stället raljerar han över vad vi i oppositionen gör.

Anförande nr 80
R o l f K ö n b e r g (m): Nej, Carin Jämtin, jag har faktiskt för en gångs skull inte raljerat. Jag har nöjt mig med att citera, och sedan har folk fått dra sina egna

slutsatser av det. Det citat jag använde här står du bakom, för du var väl på kongressen, eller hur?

Du har rätt när det gäller statistiken. Låt oss inte bråka om det. Det är klart som sjutton att fler är arbetslösa. Sedan kan vi konstatera att det också är så att det är fler som arbetar i Stockholm i dag än vad det var för ett år sedan.

Men det går inte att slå sig till ro med detta konstaterande. Det är klart som sjutton att effekterna av en global finanskris är väldigt bökiga att hantera för Sverige och för Stockholms stad. Men då måste man ställa sig två frågor: Hur ska vi förhålla oss till det? Vi har gjort en samlad satsning på jobb och företagande för att bära av de här konsekvenserna, eftersom vi har fokus på det som löser de verkliga problemen. Jag saknar fortfarande ert alternativ för jobb och företagande, för om ni försöker skylla den globala finanskrisens uppkomst på oss i det här huset så har ni definitivt inte väljarna med er. När dessutom delar av ditt kommande regeringsunderlag raljerar över jobbtorgen blir det nästan dålig stämning i den här frågan. Den är lite för allvarlig för att hanteras på det sättet.

Anförande nr 81
A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Först vill jag säga att det här med statistik kan se olika ut, men jag tror att alla här i salen veta att antalet anställda i välfärdstjänsterna i Stockholm har minskat. Av de här 6 000-7 000 som har slutat i staden har 1 664 gått till privata enheter, och det är naturligtvis så, Rolf, att det också är jobb. Det var inte dem jag pratade om, utan jag pratade om att det faktiskt har minskat, och jag tror att alla som är verksamma ute i stadens verksamheter vet att det har minskat.

Om vi tittar på bolagssektorn som vi pratar om här så finns det ett direkt uppdrag i budgeten att man ska minska personalen år för år i bolagen. Det är inte för att man ska engagera andra som ska göra dessa jobb, utan de ska inte göras. Det är inte så att man lägger ut det på någon annan, utan det är så man ska effektivisera, som det heter, och det betyder att man minskar hela bolagets verksamhet.

En del av er retorik låter numera rätt bra. Ni har ju lånat den från folkhemmet och från oss som alltid har försvarat en solidarisk finansiering. Jag tycker att det är ganska roligt att ni nu pratar rätt uppskattande om det här med gemensam finansiering, välfärd och offentligt ansvar. Men det vore naturligtvis ännu roligare om det faktiskt fanns någon substans i det. Om vi tittar till exempel på stadsdelsnämnderna, som ju den här debatten ska handla om men som jag inte har hört den borgerliga sidan prata så mycket om, ser det väldigt bedrövligt ut. Ni har en enda lösning, och det är att allting ska konkurrensutsättas och andra ska sköta verksamheten.

Vi har en annan lösning, och det handlar om att alla måste få vara med och påverka i välfärdstjänsterna. Jag tror att vi ibland är överens om i problembeskrivningen att allt inte fungerar jättebra, utan vi måste ha en framtidsinriktad lösning. När ni pratar om valfrihet hör jag er aldrig prata om att de som arbetar i de här tjänsterna och dem som tar del av dem ska få vara med och bestämma, utan det handlar bara om att man ska hitta andra bolag och välja mellan dem.

Vi menar att man måste utveckla välfärden. Det gör man inte genom att lägga ut den på riskkapitalbolag, utan det gör man genom en reform som innebär att man ger ett mycket större inflytande till dem som arbetar där och till dem som använder tjänsterna. Vi pratar om någonting som heter Trondheimsmodellen som ni gärna kan läsa mer om och som man har genomfört i Norge med mycket stor framgång. Man satte sig faktiskt ned och diskuterade med alla på de här platserna och frågade hur de skulle vilja organisera om, om de hade några förslag till förbättringar och hur man skulle göra.

Vi tror att det behövs den typen av demokratireform för att man ska kunna engagera människor mycket mer i de här tjänsterna. Jag har aldrig hört er tala någonting om hur man ska kunna förbättra de här tjänsterna annat än att det är någon annan som ska göra det bättre än vad kommunen gör.

Anförande nr 82
R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Ni försöker göra en poäng av att antalet jobb minskar. Men det är ingen nyhet. Vad vi säger är att den skattefinansierade välfärden ska utföras antingen i kommunal regi eller i privat regi och att de i högre grad ska präglas av människors egna val, men det är lik förbaskat den skattefinansierade välfärden det handlar om.

Sedan har vi med stolthet och glädje sparat bort ett antal kommunala anställningar, och det har vi haft en väldigt tydlig plan för. Det handlade nämligen om att i början på den här mandatperioden minska på ledning och administration, till exempel genom att lägga samman ett antal stadsdelsförvaltningar. Det har vi gjort med stolthet och glädje för att frigöra resurser till välfärdens kärna.

Det är alltså klart som sjutton att antalet anställda har minskat även av det skälet. Försök inte hävda att vi skulle skämmas för det!

Anförande nr 83
A n n M a r i E n g e l (v): Jag har förstått att ni inte skäms, och jag undrar om de som inte får del av de här välfärdstjänsterna i vår stad är lika glada och stolta.

Vad du sade till mig tidigare var att det inte var så att personalen hade minskat utan att de i stället återfanns i de privata verksamheterna. Jag försökte då bara förklara att det faktiskt inte är så, utan det är färre människor som arbetar i välfärdstjänsterna i Stockholm.

Däremot är det ganska mycket skattepengar som har gått till riskkapitalbolag, och det finns ganska många exempel från senare tid på hur våra gemensamma skattepengar har använts på sätt som kanske till och med ni skulle tycka var lite bedrövligt om de används bara till privata vinster. Men jag har inte hört er anföra några protester mot det.

Anförande nr 84
M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Det här är också ett tillfälle att prata om stadsdelsnämnderna övergripande. Jag avser att återkomma för våra verksamheter inom de övriga blocken.

Som ni vet är Södermalm en stadsdel med ca 120 000 invånare. Vi säger att det är en stadsdel med småstadscharm och storstadspuls. Den är alltför stor, säger en del. En del tycker att det är bra att vi har en stor stadsdel och att vi kan lära av varandra. När vi slog samman våra två stadsdelar på Söder sparade vi det första halvåret 22 miljoner kronor. 22 miljoner kronor – smaka på det ni! Det tycker de flesta medborgare är mycket bra.

Hur når man då invånarna, fyller andra på, eftersom vi är så väldigt många? Ingen fara, säger jag. Södermalmsborna hör av sig i vått och torrt, i stort och i smått. Vi har ett öppet möte en vecka före nämnd. Vi har informationskvällar om specifika frågor Vi har genom vårt brottsförebyggande råd Söderandan andra kvällar med speciell information, till exempel om inbrott, tillsammans med polisen. Vi har street meetings i vissa områden. Sist men allra viktigast är det möte brukarna har runt om i olika verksamheter. Vi har en budget på 1,9 miljarder kronor. Av det går 825 miljoner till äldreomsorgen.

Som ordförande i Södermalms stadsdelsnämnd är jag framför allt oerhört stolt över att de verksamheter som vi bedriver och där välfärdens kärnverksamheter är prioriterade hela tiden utvecklas och inte förvaltas. De utvecklas, och de genererar till och med ett överskott.

Vad händer då? I Stimulans för Stockholm står det att aldrig tidigare har det varit så viktigt att veta vad som leder till att målen nås. Vi kommer därför i vår stadsdelsnämnd att arbeta på ett annorlunda sätt. Vi kommer att utifrån ett fortsatt och självklart starkt grepp om ekonomin att utveckla och styra verksamheterna utifrån kunskaperna om vad som ger effekt för brukaren och medborgaren. Vi kommer inte att förvalta utan utveckla, vilket organisationen också uppskattar och ser som en stor utmaning. Tidigare har vi tillsammans medvetet jobbat med evidensbaserade verksamhet inom hela den sociala verksamheten.

Nu tar vi ett steg till. Vi fokuserar i ökad grad på brukaren och medborgaren snarare än organisationen, och vi kommer också att uppmärksammas för vilka effekter vi åstadkommer för våra medborgare snarare än vilka insatser för gör eller hur mycket pengar vi spenderar.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 85
A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige och Margareta Björk! Jag är glad över att du inte har avskaffat alla de här mötena med medborgare som du starkt bekämpade på den tiden du var i opposition. Du ville inte ha några öppna möten, och du ville inte ha några medborgarförslag. Det var en hel rad sådana mötespunkter som du då var emot. Men så är det i många frågor, som jag sade tidigare, att ni har

faktiskt fått backa eftersom det finns medborgare som kräver det. Det länder er till heder att ni gör det.

Däremot tror jag inte att du ska vara lika glad över situationen i stadsdelen. Jag skulle vilja fråga: Hur många fritidsgårdar finns det i denna stadsdel med 110 000 invånare och som har väldigt många barn och ungdomar? Tycker du att du som ansvarig för stadsdelsnämnden ska ha ansvar även för en sådan fråga? Den tillhör ju inte välfärdens kärna enligt din definition här, men tycker du att den gör det?

Jag är inte heller glad över att man som äldre kan välja mellan Attendo, Attendo och Attendo. Jag tycker inte att det är den valfrihet som man eftersträvar, men vi får återkomma om det i äldreomsorgsdebatten.

Men min första fråga till dig är om fritidsgårdarna. Hur många har du i din perfekta stadsdel?

Anförande nr 86
M a r g a r e t a B j ö r k (m): Vi har lika många fritidsgårdar som vi har haft tidigare. Dels har vi avtal med ett antal hemgårdar, dels har vi möjlighet för olika verksamheter att söka pengar till fritidsverksamhet. Vi har också upphandlat fritidsverksamheten. Vi har inte lagt ned någon kommunal fritidsgård.

Om du syftar på Högalid var det faktiskt så att ni under den förra majoriteten inte hade något avtal med den skolan för lokalen, men på västra Södermalm har vi avsatt lika mycket pengar för fritidsverksamhet som tidigare.

När det gäller Attendo, Attendo och Attendo förstår jag inte riktigt din fråga eftersom vi bara har en verksamhet som Attendo bedriver, och det är på Vintertullen. Där pågår verksamheterna med mycket god kvalitet i dag.

När det gäller att välja hemtjänst har vi ett antal olika möjligheter att välja mellan, och det tycker vi är bra.

Anförande nr 87
S t e f a n N i l s s o n (mp): Margareta, du talade varmt om Södermalms stadsdelsnämnd, dess verksamheter och sådant som ni har uppnått under den här mandatperioden. En del av det tycker inte vi stämmer, men jag tyckte ändå att det var roligt att höra ditt engagemang för det arbete som stadsdelsnämnden utför och den betydelse som stadsdelsnämnden har. Vi tycker ju att stadsdelsnämnden har urholkats, men vi tycker likafullt att stadsdelsnämnderna är viktiga.

Eftersom ditt tal var ganska framåtsyftande på framtida arbete i stadsdelsnämnden och vad stadsdelsnämnden kan uppnå har jag en fråga till dig. Betyder det här att Södermalms stadsdelsnämnd finns kvar nästa mandatperiod? Kommer vi att ha några stadsdelsnämnder över huvud taget?

Anförande nr 88
M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag återkommer till dig med svar på den frågan när vi är inne i nästa år. Just nu diskuterar vi 2010 års budget. Det ska jag tala om – inte vad som kommer att ske efter nästa års val.

Anförande nr 89
J o n a s E k l u n d (mp): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Nu är vi här i debatten mitt i verkligheten, kan man säga – i stadsdelsnämndernas verksamhet. Äldreomsorg, förskola, parkskötsel, socialtjänst, missbruksvård; det som ligger nära våra medborgare och som utförs ute i olika delar av staden.

Det är här många av de allra mest fantastiska och mest uppskattade insatserna görs av stadens engagerade personal. Det är också här den borgerliga majoritetens nedskärningar och fjärmande från medborgarna får riktigt genomslag i vardagen. Det är här politikens verklighet syns.

Jag vill ta ett exempel från verkligheten i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd som exempel. Här görs det smygnedskärningar på äldreomsorgen genom att ständigt fler äldre nekas äldreboende när de ansöker om det. De hänvisas i stället till hemtjänst fast de inte vill bo kvar hemma.

Samtidigt står Ewa Samuelsson här i stadshuset och talar om att nu, under den borgerliga majoriteten, ska otrygghet kunna räcka som skäl för att få äldreboende. Men i verkligheten ser det annorlunda ut.

Det här är, i verkligheten, som den borgerliga majoritetens bluffbesparingar och minskade sjukfrånvaro som man intecknar redan innan man ser någon minskning i sjukfrånvaron blir till nedläggning av en livräddande verksamhet, en behandling för missbrukande kvinnor i Högdalen, den så kallade kvinnoverksamheten. Eller så omsätts den i någon annan nedskärning i välfärdens kärna.

Det är här i verkligheten som alla omplaceringsmöjligheter numera efter många verksamhetsupphandlingar är helt uttömda för den personal som bli övertalig i staden när ytterligare ett äldreboende i vår stadsdel, Enskededalens servicehus, har lagts ut på entreprenad.

Ewa Samuelsson! Detta var ett litet utsnitt ur verkligheten. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd satsar under detta år, under 12 månader, 1 miljon kronor per månad i övertalighetskostnader för denna personal. Ewa Samuelsson talar om människovärde och om att känna sig behövd. Den här personalen känner sig inte behövd. De mår inte bra, men de kostar likafullt pengar för Stockholms stad.

Vi vill ha en rödgrön politik som sköter ekonomin i staden på ett vettigt sätt med verksamhet till medborgarnas nytta, inte blinda ideologiska upphandlingar och experiment!

Anförande nr 90
F r e d r i k W a l l é n (kd): Det här krypskyttet mot äldreomsorgen retar mig som mångårig stadsdelsnämndsledamot både i majoritet och i opposition retar mig väldigt mycket. Äldreomsorg är ett svårt och krävande verksamhetsområde. Det vet alla som någon gång har varit i majoritet, men under de senaste fyra åren har vi i vår stad, och där är jag särskilt stolt över att vara kristdemokrat i och med att vi har haft huvudansvaret, kunnat ta det här ansvaret. Vi har kunnat hitta de här utvecklingsmöjligheterna och kunnat möta både våra nuvarande och framtida omsorgstagare med diverse nya omsorgsformer.

Trygghetsboenden är en sådan. Vi kommer att ha kvar servicehus i dess nuvarande form vår stad i många år framöver. Det finns en övergångsperiod här, och trygghetsboenden är på väldigt många sätt en framtida boendeform som är viktig och bra och som vi behöver utveckla.

Det är inte så att det beror på alltför tuffa biståndsbedömningar att det finns tomma lägenheter i servicehusen. Vi har nya riktlinjer den här mandatperioden som är mer tillmötesgående än de har varit tidigare.

Anförande nr 91
J o n a s E k l u n d (mp): Visst är det tröttsamt med krypskyttet mot äldreomsorgen, med ständiga smygnedskärningar. I vår stadsdelsnämnd har vi inte sett röken av de här nya riktlinjerna, ska jag säga. För varje år talas det om att biståndsbedömningen måste skärpas ytterligare.

Ytterligare ett krypskytte mot äldreomsorgen från Kristdemokraterna är att man före förra valet sade att servicehusen inte skulle läggas ned, och man påstår fortfarande att ingen ska behöva flytta från servicehusen. Det är ju jättebra att man inrättar trygghetsboende; det står vi helt och hållet bakom, men man har inte gjort någon som helst konsekvensanalys innan man har bestämt att alla servicehus ska bort inom tio år. Det vänder vi oss väldigt mycket emot. Vi tycker att det ska finnas olika sorters möjligheter för äldreboende, och vi tycker att man måste reda ut vad det här får för effekter innan man lägger ned människors hem.

Anförande nr 92
B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Jonas, du är inte påläst. Jag är ledsen att säga det. När det gäller äldreomsorgen har vi gjort en historisk satsning under den här mandatperioden. Vi har gjort en historisk satsning som ni aldrig någonsin kommer att komma i närheten av. Servicehusen stängde ni på er sida utan att ens ha en konsekvensanalys av detta. Det kommer vi att återkomma till i kväll. Det var förskräckligt hur ni lurade äldre människor och gjorde dem oroliga, så stå inte här och säg någonting som inte är sant!

Vad som behövs i en stadsdelsnämnd och i andra nämnder är tydligt ledarskap. Det klarar vi.

Anförande nr 93
J o n a s E k l u n d (mp): En historisk satsning, säger Birgitta Holm. Möjligtvis, men i så fall en historisk satsning på fel sätt och i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning en historisk satsning på övertalighetskostnader för personal som mycket väl behövs i staden och som vi kommer att sakna när 40-talisterna går i pension. 1 miljon kronor i månaden går alltså till att täcka övertalighetskostnaderna efter upphandling av ett enda servicehus. Det är inte vettigt.

När det gäller att lura äldre människor måste jag säga att det inte var bra det sättet som ombildningar av servicehus gjordes den förra mandatperioden. Jag håller med om det, men nu gör ni precis samma misstag själva. Ni har inte gjort någon konsekvensanalys av det här. Tjänsteutlåtandet i frågan i kommunstyrelsen var ungefär två tre sidor långt och innehöll ingen som helst konsekvensanalys. Ni gör precis det ni före förra valet sade att ni inte skulle göra.

Anförande nr 94
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Tack, Jonas, för att du nämnde mig så att jag får komma upp i den här debatten!

Det är faktiskt så att det finns en konsekvensanalys. Vi har frågat de äldre, Micasa har gjort en förfrågning ute vilken typ av boende äldre vill ha, och vi har en genomförandeplan där äldre har kunnat vara med och tycka till i det här ärendet. Det har skett under den här mandatperioden, innan vi kom fram till det förslag till beslut som nu föreligger.

Jag tycker att du talar med kluven tunga. Du säger att du är för valfrihet. Valfrihet är naturligtvis att det måste finnas olika aktörer och olika inriktningar på våra verksamheter. Det påverkar naturligtvis mängden av verksamheter, det påverkar innehållet och det påverkar personalen. Även under den förra mandatperioden gjorde man förändringar, och det påverkade personalen. Det skapar en viss oro. Men vi kan inte stå tillbaka och inte göra förändringar för att det skapar oro i en personalgrupp, utan då ska vi möta den oron och se till att förändringen sker på bästa sätt. Men vi kan inte sluta göra förändringar. Då går vi ju bakåt.

Anförande nr 95
J o n a s E k l u n d (mp): Jag vet inte vad Ewa Samuelsson och äldreroteln har gjort för interna undersökningar som inte har redovisats i ärendet om ombildning av servicehus, för i det underlag som har delats ut till kommunstyrelsen och som är beslutsunderlaget i ärendet finns det ingen som helst konsekvensanalys.

När det gäller frågan om valfrihet är Miljöpartiet och det rödgröna alternativet i allra högsta grad för att man själv ska kunna välja hur man få omsorgen utförd. Vi tycker att det ska finnas olika alternativ i äldreomsorgen, men när det redan har gjorts ett så stort antal upphandlingar i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd att det inte finns någonstans att omplacera personalen från upphandlingar och det kostar 1 miljon kronor i månaden i övertalighetskostnader är det inte rimligt att göra ännu fler. Ni är oansvariga i den ekonomiska politiken!

Anförande nr 96
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jonas, jag trodde att du satt i en stadsdelsnämnd, och det förstår jag att du gör också. När du säger att det inte finns någon konsekvensanalys i ärendet undrar jag om du inte läser papperen. Jag sitter själv som ordförande i en stadsdelsnämnd, och alla stadsdelsnämnder har haft detta ärende utskickat där man går igenom boendena. Det gäller att läsa på!

Jag måste också säga att när antalet äldre minskar som det gör i Stockholm nu är det inte konstigt att antalet boendeplatser också kan behöva minska. Du tycker att det är bra med förändringar och att det ska finnas olika alternativ att välja mellan. Då måste man ju göra förändringar. Det verkar också som att du tycker att dem kan man till nöds stå ut med så länge personalen inte behöver förändra sin arbetsmiljö. Jag undrar vilka som är viktigast, personalen eller de äldre? Jag tycker att det verkar som om Miljöpartiet äldrepolitik gör sig bäst i opposition!

Anförande nr 97
J o n a s E k l u n d (mp): Naturligtvis har vi haft det här förslaget ute på remiss i stadsdelsnämnderna, och vi har uttalat oss väldigt kritisk mot den avsaknad av konsekvensanalys som finns. Det är en uppräkning av de servicehus som finns i Stockholms stad och ett förslag på vilka som ska ändras till trygghetsboende först och vilka man kan vänta med till senare, men konsekvenserna för de äldre lyser verkligen med sin frånvaro.

När det gäller frågan om upphandling av verksamheterna, senast i Enskededalens servicehus, kommer servicehuset att vara kvar som tidigare, och verksamheten kommer att bedrivas där av ett privat företag. Jag har ingen anledning att tro att det skulle bli sämre för de äldre i det här fallet. Det kommer säkert att bli utmärkt. Men problemet är att man i det här fallet genomför förändringen till ett väldigt högt ekonomiskt pris för staden, eftersom möjligheterna till omplacering är helt uttömda. Det blir helt enkelt väldigt dyrt. Är det rimligt? Nej, det är det inte!

Anförande nr 98
P a u l L a p p a l a i n e n (mp): En del av det här passet handlar på något sätt om samspelet med näringslivet. En viktig fråga där är idén att de nya jobb som kommer att komma i framtiden till stor del finns hos småföretagare. Det är bland annat därför vi har diskuterat och föreslagit idén om ett småföretagarcentrum som skulle underlätta för småföretagare. Vi skulle också gärna se en utredning angående huruvida staden kan bidra till eller delta i ett system som underlättar mikrolån för en riktig småföretagare.

En annan tanke som man ganska ofta missar i den här upphandlingshysterin, om man verkligen bryr sig om småföretagen, är att de flesta upphandlingar är riktade till storföretag. Småföretagen har ingen större chans att delta i upphandlingar. En idé är att bryta ned upphandlingar i mindre poster så att småföretag verkligen har en chans att också delta i de upphandlingar som staden erbjuder. Det är miljarder och miljarder bara i år. Varför ska inte mindre företagare få en rimlig chans?

Till slut och för att roa Rolf Könberg; han tycker ju att jag pratar plakatpolitik: Jag har nämnt förut att jag inte anser att den nya antidiskrimineringsklausulen är speciellt seriös, för den hänvisar till en lagstiftning som inte finns. När man går in på Stockholms stads aktiebolags hemsida ser man dels en etikpolicy, vilket är jättetrevligt, angående jämställdhet, mångfald och annat, dels hänvisar den till lagar som inte finns. Det tycker inte jag är speciellt seriöst.

Anförande nr 99
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag är glad att kunna berätta för dig att du har fel, Paul. För varje upphandling som vi nu har gjort i äldreomsorgen har fler små företag kommit med. Det har ökat för varje upphandling, och när vi nu inför lagen om valfrihet från och med nästa år, när man fyra gånger per år kan komma in och tala om att man vill finnas med när det gäller hemtjänstföretagen, ökar möjligheterna ännu mer. Man behöver alltså inte invänta ett stort upphandlingstillfälle då man kanske inte alls är beredd att gå in med stora material och underlag som en upphandling kräver. Vi ser alltså till att utöka möjligheterna, men hittills har varje upphandling gett att fler småföretag har kommit med på banan.

Anförande nr 100
P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag missade att en del av småföretagen har uppstått på grund av att alliansen har gett bort stadens verksamheter på ett sätt som har visat sig vara olagligt och som strider mot EG-rätten. Det är jättetrevligt att småföretag uppstår, men det är också en fråga om hur de uppstår.

Anförande nr 101
M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag måste fråga Paul Lappalainen som värnar om småföretagare och tycker att det är bra att det skapas nya små företag som sedan kan växa, för så har det ju alltid varit om man ser det historiskt: Tycker du att det är bra också om man ger personalen möjlighet, om de nu gärna vill vara entreprenörer, att bilda bolag och lägga anbud på stadens olika verksamheter och också vinner ett sådant anbud? Vad tycker du om det, Paul?

Anförande nr 102
P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det beror på verksamheten, och det beror på om det görs under affärsmässiga villkor. Det är det som jag har påpekat gång på gång: Jag ser inte affärsmässigheten i majoritetens agerande.

Det finns som sagt minst ett beslut när det gäller Stockholms stad angående ett olagligt överlämnande av en verksamhet. Det var inte speciellt affärsmässigt. Då är det inte svårt att starta ett företag.

Jag har inget emot det, men det blir en väldigt märklig tanke när Moderaterna i synnerhet vill framhäva att de är så affärsmässiga, men de kan inte räkna ut sådana enkla saker som värdet av en verksamhet som är pågående i staden.

Anförande nr 103
R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag uppskattar Paul Lappalainens engagemang för småföretagen, men jag konstaterar att det är begränsat till de småföretag som inte har som ambition att driva skattefinansierad verksamhet. Det var där det tog stopp.

Sedan tycker jag att det är allvarligt att koncernens hemsida hänvisar till lagar som inte finns. Jag har två kommentarer till det. Den första är att rätt ska vara rätt, och jag kommer att ta upp det med koncernledningen så att rättelse sker. Den andra är att det är viktigt att det hänvisar till nya och aktuella lagar, eftersom de systematiskt är bättre än de gamla. Även därför ska vi ändra.

Anförande nr 104
P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det är jättepositivt om man gör det. Problemet är att det också, igen, visar seriositeten i arbetet med antidiskrimineringsfrågor. Det är nio månader sedan den nya lagen infördes. Den gamla etikpolicyn antogs år 2000. det är ingen hemlighet.

Det är löjligt att säga att jag är emot småföretag som får offentligfinansierade uppdrag eller något sådant. Det har skett under alla majoriteter som har suttit i den här staden. Däremot vill jag ställa krav på att det ska vara affärsmässiga förhållanden, även när det gynnar småföretag. Det är där jag säger att ni brister, och det är det som är bekymmersamt, för då blir det en ideologisk driven utförsäljningspolitik.

Anförande nr 105
J o n a s N i l s s o n (m): Ann Mari Engel efterfrågade inlägg om stadsdelsnämnderna från alliansens sida. Ann Mari anförde också en hel del statistik, som slängs upp på bordet. Vad jag minns från tidigare budgetdebatter under de år som har gått är att man gör det, att man slänger upp siffror och påstår än det ena och än det andra. Jag tänkte därför att jag skulle vara lite förberedd exempelvis vad gäller socialbidrag. Det här är en väldigt rörlig materia, och man kan diskutera det än hit och än dit. Vad gäller socialbidragen sade man i början på året att de skulle öka med 13 procent. Sex månader senare var prognosen att siffran halverades till 7 procent.

Det är, som sagt, rörlig materia, och det beror naturligtvis på vad vi gör, men det beror också på världskonjunkturen. Tittar man på Södermalm exempelvis ser man att utbetalningarna av socialbidrag fortfarande sjunker där. Exakt vad som är vad är svårt att säga. Därför skulle jag vilja efterfråga en viss ödmjukhet. Det vore klädsamt om vissa debattörer skruvade ned volymen något snäpp eller möjligen två.

De siffror som vi har för alliansens första år går att jämföra med era första år i respektive stadsdelsnämnder. Under Susanna Brolins första år i Enskede-Årsta-Vantör ökade socialbidragen med 9 procent. Våra siffror där har sjunkit med 17 procent. Kommer du ihåg dina siffror i Farsta, Tomas Rudin? De var plus 11 procent dina första år, medan Birgitta Holm har sänkt socialbidragen med 15 procent. Kommer du ihåg dina siffror, Mirja Särkiniemi? De låg på plus 7 procent, och våra siffror med Bo Sundin är minus 19 procent. För Abdo Goriya var det plus 12 procent

i Spånga-Tensta och för Ann-Katrin Åslund minus 13 procent. I Hässelby-Vällingby med Berit Kruse var det plus 28 procent och med Birgitta Wahlman minus 19 procent. Med Jan Valeskog: var det plus 30 procent, som är en saftig siffra. För Hanna Ericsson i Norrmalm har det gått ned med 35 procent. Rekordet här i Stockholm får man ändå säga är Södermalm. Ni delade Södermalm på den tiden, Ann Mari Engel och Maria Palme, och det var plus 39 procent. I dag är det minus 24 procent på Södermalm.

Vi ska ha all respekt för vad som kan hända i Stockholm på grund av den internationella och globala kollapsen, men det vore klädsamt om några skruvade ned volymen en smula.

Anförande nr 106
A n n M a r i E n g e l (v): Du började ditt anförande, Jonas, med att säga att jag slängde upp siffror. Det är väl en anklagelse som faller tillbaka på dig själv. Det är en alldeles ny teknik att lägga ett personligt ansvar för socialbidragen på nämndernas ordförande. Jag tror att vi återkommer till debatten om socialbidragen under den punkten. Mina siffror handlade om minskningen av personal, och där fick jag också rätt från majoriteten, att det är klart att ni har minskat mycket på den kommunala personalen och att ni dessutom är stolta över det.

Jag kan också konstatera att ingen i debatten hittills har svarat på den fråga jag ställde om ni inom majoriteten tycker att det är bra att en stor del av våra skattepengar går till riskkapitalbolag.

Anförande nr 107
J o n a s N i l s s o n (m): Det här med personal har många olika förklaringar. Ta bara en sådan sak som att alliansens sjukförsäkringspolitik har gjort att man har gått från 220 000 sjukskrivningar, som man fick ta över från den förra majoriteten, till i dag ungefär 110 000 sjukskrivningar. Vi ligger fortfarande över någon typ av europeiskt genomsnitt, men vi har inte de sjukskrivningstal som man hade tidigare när man använde sjukförsäkringen till att gömma undan arbetslöshet.

Anförande nr 108
A b d o G o r i y a (s): Jag skulle vilja utgå från det som var verkligheten för mig och för Ann-Katrin Åslund. År 2002 när jag tog över hade stadsdelen ett budgetunderskott på totalt 11 miljoner kronor. När jag lämnade över till just Ann-Katrin Åslund hade vi ett budgetunderskott på drygt 30 miljoner kronor. Det är inte de siffror som du tar upp som är intressanta, utan det är kvaliteten i de verksamheter som har påverkats av både underskottet och överskottet.

Anförande nr 109
S t e f a n N i l s s o n (mp): Jonas beskrev nyss de moderata och folkpartistiska ordförandenas fantastiska förmåga att sänka socialbidragskostnader. Birgitta Holm hade sänkt dem med 15 procent i sin stadsdelsnämnd, och Margareta Björk hade sänkt sin stadsdelsnämnds, Södermalms, kostnader med hela en fjärdedel, 24

procent. Det är fullständigt makalösa siffror – och de har gjort det helt på egen hand, utan någon koppling till ekonomins utveckling i Sverige.

Uppenbarligen tycker Moderaterna att de är väldigt duktiga på att bedriva politisk verksamhet i stadsdelsnämndsform. Det är en viktig kontenta av det Jonas har sagt. Därför är min fråga: Kommer det att finnas några stadsdelsnämnder under nästa mandatperiod eftersom ni är så duktiga på att bedriva politik just i stadsdelsnämnder?

Anförande nr 110
J o n a s N i l s s o n (m): Jag är ledsen – du har helt missförstått mitt anförande. Jag tror inte att man kan lägga något som helst personligt ansvar kring socialbidragskostnadernas uppgång eller nedgång. Det här var mest en form för att illustrera att man kanske bör gå in i den här diskussionen med viss ödmjukhet. Därför tog jag exempelvis inte upp stadsdelar med personer som inte sitter här i fullmäktige utan inriktade mig på de personer som trots allt är här och diskuterar dessa frågor och brukar ha både låg och hög volym. Därför tyckte jag att det fanns anledning att tala om hur det har sett ut och hur det ser ut i dag, med en förhoppning om att vi i fortsättningen kan ha viss ödmjukhet i de här frågorna.

Själva formen, om det är stadsdelsnämnder, lokala kommittéer eller på annat sätt, är inte det viktiga. För min del får det gärna bli någonting annat än stadsdelsnämnder, till exempel lokala nämnder, som det har varit tidigare.

Anförande nr 111
M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Du hade åtminstone kunnat anstränga dig, Jonas, att få namnet rätt. Jag har hetat Räihä Järvinen i efternamn i tre år nu.

Jag kan påpeka att jag minns när vi tog över 2002, då det var 27 miljoner i underskott i stadsdelsnämnden i Kista, efter moderater, folkpartister och kristdemokrater. När vi lämnade över till Bo Sundin, som nu är gruppledare, fanns det 7 miljoner plus i den kassan. Jag tycker att dina siffror är lite missvisande.

Jag skulle vilja prata om alliansens så kallade nedtrappning av sjukskrivningssiffrorna. Jag sitter och väntar: När kommer dessa att få utslag i era siffror för socialbidragen? Bara i dag kan jag peka ut 20 personer i din omgivning som lånar pengar från socialtjänsten därför att de är alldeles för sjuka för att jobba men inte får några pengar. Försäkringskassan tolkar regeringens och riksdagens regler på det sättet att man kan vara hemma och vara sjuk, men man får inga pengar. Vänta bara, Jonas!

Anförande nr 112
J o n a s N i l s s o n (m): Herr ordförande! Men det gäller samma sak här. Man ska ha väldigt stor ödmjukhet och inte ha ett så uppskruvat tonläge även när man diskuterar underskott. Det är någonting som den här budgeten illustrerar, att vi har väldigt stor ödmjukhet inför vad som kan hända. Det finns mycket manöverutrymme i budgeten som innebär att man kan göra mer senare om det skulle behövas. Det är

en väldigt bra strategi, jämfört med att komma med överbudspolitik bara för att man sitter i opposition och inte behöver ta ansvar.

Personalfrågor, Demokrati- och tillgänglighetsfrågor

Anförande nr 113
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Runt om i hela Stockholm jobbar just nu tusentals fantastiska personer i stadens verksamheter. Kvaliteten i stadens verksamheter mäts varje dag i mötet mellan stockholmarna och personalen. Det gäller förskolan och skolan. Det gäller hemtjänsten och äldreboendena. Men det gäller också personalen på trafikkontor och miljöförvaltning. Stadens verksamhet är till för stockholmarna, och de måste hela tiden vara i fokus. Vi ska veta vem vi är till för.

Väl utbildad personal ger en god grund för verksamhetsutvecklingen. Det skapar trygghet för den enskilda personen men också för dem vi är till för. Delaktighet och medinflytande utvecklar arbetsplatser. Kompetensutveckling är ett prioriterat uppdrag i stadens personalpolitik, men först och främst måste personalen ha grundutbildning. Detta gäller särskilt inom äldreomsorgen, där fastighetsnämnden har uppdraget att ta fram utvecklingsplaner och person för person se till att de får sin grundutbildning. Nu finns också medel avsatta för vikarietäckning.

När verksamheter granskas och goda exempel tas fram återkopplas det alltid till ledarskapet. Ett kompetent, nära och tydligt ledarskap är A och O för en välfungerande verksamhet. Ja, visst är det så. En chef ska ange tonen på arbetsplatsen. Chefs- och ledarskapsutveckling är ett mycket viktigt område, och staden satsar på alltifrån chefskörkort till individuella ledarutbildningar och stödfunktioner för chefer. Nytt är att ett traineeprogram ska tas fram för att underlätta rekryteringen av chefer till äldreomsorgen.

Arbetet med att förbättra jämställdheten i staden fortgår. Mätmetoden jämix underlättar jämförelsen med verksamheter utanför staden. Senast i går fick personal- och jämställdhetsutskottet framstegen redovisade. Stockholm har också fått medel tilldelade, inte minst till skolan men också till äldreomsorgen, från regeringens jämställdhetssatsning.

Arbetet med jämställdhet gäller inte enbart personalen utan också brukarna. Inom äldreomsorgen har en grundlig genomgång av biståndsbedömningen visat att det gjorts skillnad mellan män och kvinnor. Detta ska nu följas upp.

Sjukfrånvaron har varit alltför hög inom delar av stadens verksamheter, men nu börjar vi se ett trendbrott. Inte minst minskar långtidssjukskrivningarna, och målet att komma ned till 5 procents sjukfrånvaro är förstås inte enbart en fråga om statistik. För den enskilda personen är det oerhört viktigt att åter kunna komma till sitt arbete, komma in i gemenskapen med sina arbetskamrater. Det kan inte nog värderas.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 114
S t e f a n N i l s s o n (mp): Du är ansvarig, Ewa, för frågor som nästan helt bedrivs på stadsdelsnämndsnivå. Äldreomsorgsfrågorna har alltid legat på stadsdelsnämnderna. Du har också uttryckt stor stolthet över det jobb som man gör i stadsdelsnämnderna med äldrefrågorna.

Jag skulle vilja ställa samma fråga till dig som jag har ställt till två moderata politiker här tidigare. I kd har ni varit positiva till stadsdelsnämnderna varje gång jag har hört er uttala er eller läst vad ni skrivit i olika sammanhang där frågan har varit uppe. Min undran är: Kommer Kristdemokraterna att verka för att det finns stadsdelsnämnder i Stockholm under nästa mandatperiod?

Anförande nr 115
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Vi har inte ändrat uppfattning. Vi fortsätter arbetet med stadsdelsnämnder. Det har alltid funnits ett mellanskikt mellan staden och ute. Tidigare hade vi sociala distriktsnämnder, och nu har vi stadsdelsnämnder. Något mellanskikt måste vi ha. Vi har inte ändrat uppfattning i stadsdelsnämndsfrågan.

Anförande nr 116
B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Det är personalfrågor och demokratiblocket vi kommer in på nu. För mig är demokratifrågor en valfrihetsfråga. Jag skulle bara vilja knyta an till några saker som vi hörde tidigare under förmiddagen, nämligen att vi som lever i förorten skulle vara eländiga och fattiga. Detta påstående är naturligtvis inte sant.

Man ska inte tro att bara för att man har en massa politiker som bestämmer och beslutar finns det demokrati. Vänstern sade tidigare under dagen att det behövs en demokratireform. Förklara! Vad menar ni med detta? Vad är det med demokrati? Ni vill ju inte låta personalen i våra verksamheter knoppa av och ta över. Ni står bara för en ensidig politisk vilja att styra och detaljstyra. Förklara detta för mig!

I Farsta kan tonåringar som har goda idéer kring framtiden i Farsta komma och äta pizza med oss. Det är en demokratifråga. Vi behöver inga fler råd eller politiska församlingar. Vi behöver människor som brinner av visioner och framtid, och detta gäller även personalen. Vi vill låta personalen ta över verksamheter som tidigare har varit inom den kommunala regin. Men det vill ni sätta stopp för. Vi behöver inte mer makt till politiker, utan vi behöver mer makt till människor och dem som arbetar inom Stockholms stad. Valfrihet är viktigt, men i oppositionens värld är valfrihet att jag som politiker väljer. Det är ingen demokratifråga för er.

Stockholms stad är en av de kommuner som driver utvecklingen framåt, och det ska vi som bor, lever och verkar här vara tacksamma för. I grunden ligger att vi vill att medborgarna ska ha en mångfald av utförare att välja mellan. Mångfalden är en förutsättning för valfriheten. Men det är också en demokratifråga när det gäller personalen. Varför vill man inte att personalen ska få vara med och besluta och göra sitt bästa? Det är en viktig demokratifråga.

Oppositionen säger sig vara för demokrati och valfrihet, men ändå säger Miljöpartiet att de ska bestämma. Vi får återkomma om detta. Jag har hittat en mening som inte hör till det här blocket utan som tillhör äldreomsorgen. Är detta en demokratifråga? Eller vad är det när man i fråga om demensvården säger så här: Alltför många äldre med demens får medicin mot oro när det egentligen är god omvårdnad de behöver. Läkemedel ska sättas in först när allt annat är prövat. Vad ger det för signaler till personalen som jobbar och sliter i verksamheten? Är det att de inte är kompetenta?

Nej, gör nu som oppositionen i Farsta gör. I alla sina dokument och skrivelser skriver de att de är en opposition i världsklass. De har fattat vad det här handlar om. De har fattat att väljarna vill ha valfrihet.

Bifall till majoritetens förslag!

Anförande nr 117
Borgarrådet L i v h (v): Jag kan inte minnas att höjdpunkten för medborgarna var att få äta pizza med stadsdelsnämndsledamöterna när jag satt i stadsdelsnämnden, Birgitta. Men jag vet inte hur det är i Farsta.

Jag skulle vilja gå tillbaka till det här med avknoppningen och personalen, makten och demokratin. Du säger att det är så sorgligt att personal inte kan knoppa av och att vi är emot det. Jag har en väldigt intressant bild här som visar hur det ser ut inom den privata äldreomsorgen. Det är nämligen så att Attendo Care har 48 procent, Carema äldreomsorg har 29 procent och övriga företag har 23 procent. Så var det med det personalinflytandet, och så var det med den personalen som tog över.

Anförande nr 118
B i r g i t t a H o l m (m): Jag sade aldrig att de skulle äta pizza med mig. Det som ni på er sida förutser är att det alltid är politiker som ska vara med och bestämma. Vad jag menar med den frågan är att man inte behöver en massa olika politiska råd, utan man kan ha träffpunkter där människor som vill påverka och som kan påverka kan träffas utan vår politiska klåfingrighet.

Anförande nr 119
A b d o G o r i y a (s): I din inledning försökte du förneka fattigdomen. Jag har rapporter från Rädda Barnen 2006 där de säger tydligt och klart att ca 17 procent av barnen i Stockholms stad lider av fattigdom. Menar du att de ljuger?

Anförande nr 120
B i r g i t t a H o l m (m): Vad jag menar är att ni drar alla människor över en kam, och den kammen går vid tullarna. Ni säger hela tiden att de som bor i innerstaden skulle vara rika och vi som bor i ytterstaden skulle vara fattiga och eländiga. Vi vet alla här inne – vi är inte korkade någon av oss fast vi har olika politiska glasögon – att det finns fattigdom, att det finns människor som tjänar pengar, att det finns alla möjliga sorters människor i detta samhälle. Men gör inte oss människor som bor i

ytterstaden till fattiga, eländiga människor! Vi har ett rikt liv. Se till att alla får växa, och slå inte undan fötterna för oss!

Anförande nr 121
J o n a s E k l u n d (mp): Två sanningar har Birgitta Holm framfört här. En är att den rödgröna oppositionen, särskilt i Farsta stadsdelsnämnd, är en opposition i världsklass. Så vill vi gärna se oss – det stämmer mycket bra. Den andra sanningen är att vi som bor i ytterstaden inte är fattiga stackare. Det håller jag också med om.

Birgitta Holm hoppade på att Miljöpartiet tycker att man inte ska droga ned äldre inom äldreomsorgen utan att man ska använda mediciner i de fall där det verkligen behövs. Jag undrar om Birgitta Holm menar att vetenskapen har en annan uppfattning. Det har inte jag hört talas om.

När det sedan gäller avknoppningen av verksamhet till en eller några få procent av verksamheternas marknadsvärde förstår jag det så att Moderaterna fortfarande anser att det är en mycket bra sak som de har gjort, fast det har olagligförklarats i kammarrätten och EU-kommissionen nu undersöker detta, och fast det har kostat hundratusentals kronor i advokatkostnader för Stockholms stad att försvara detta.

Anförande nr 122
B i r g i t t a H o l m (m): Miljöpartiet skriver i sin budgettext att det är god omvårdnad som de äldre behöver. Det är en stor känga åt de människor som jobbar i omsorgen när ni som politiker skriver att man inte får god omvårdnad. Ni vill bestämma över sådana saker. Det är spännande.

Det som är ännu mer spännande är att Jonas och andra vill se er som en opposition i världsklass. Det är jag jätteglad över, för så kommer det att bli 2010.

Anförande nr 123
E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Ordförande, fullmäktige! Varje arbetad timme behövs. I kommunen handlar det då om att vi stärker välfärden, därför att människorna som jobbar med den verksamheten är en del av kvaliteten. Om man har kompetenta medarbetare, människor som trivs på jobbet, människor som gillar sitt jobb, stärks kvaliteten i verksamheterna. Men det är också så att de människor som i dag vill jobba heltid i vår kommun kanske inte får göra det i så stor utsträckning. Det vill vi ändra på. Det har visat sig där man har prövat att det inte bara är det att det blir mer kontinuitet för brukarna när det inte är en massa olika personal som kommer till exempel i äldreomsorgen. Det handlar om kompetens. Men det är också ekonomiskt effektivt att ha trygga anställningar och heltidsanställningar. Det är att utnyttja skattepengarna effektivt.

Det har sagts i debatten att det är klart att antalet anställda i kommunen har minskat därför att ni på den borgerliga kanten har avknoppat verksamheter. Det är precis samma folk, men det är andra arbetsgivare. Det var drygt 47 000 anställda 2006, och nästa år räknar man med att det är drygt 38 000. Om man tittar på detta utifrån den medarbetarundersökning som har gjorts visar det sig att av de 4 700 som har slutat

mellan 2006 och 2008 kan 1 800 förklaras med avknoppningar eller upphandlingar. Men 2 900 kan inte det. Det är alltså en minskning av antalet anställda som beror på att visstidsanställningar inte har förlängts eller att pensionsavgångar inte har återbesatts.

Det är klart att det har skett en minskning av personalen. Ni kan inte gömma er bakom avknoppningarna, även om jag noterar att ni har tagit bort det ordet i er budget. Det kan bero på att det inte har varit speciellt effektivt handlande med skattepengar att syssla med de avknoppningar som har gjorts.

Jag skulle bara vilja ställa en fråga till er när ni säger att detta handlar om demokrati och valfrihet: På vilket sätt tror ni att personalen har varit med i de avknoppningar som nu har skett, om man tittar på hemtjänsten i Vantör eller förskolorna i Årsta? Det finns inte någon, varken förälder, personal eller brukare, som har fått vara med och bestämma. Det är inte att hantera våra gemensamma pengar effektivt.

Bifall till Socialdemokraternas förslag!

Anförande nr 124
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Varje arbetad timme behövs, säger du. Det hörde jag Anders Borg säga i går också. Det är bra att vi är överens om det. Jag undrar bara hur det går med förkortad arbetstid, som vänstern vill ha. Hur kommer ni fram till en överenskommelse i den frågan?

När det gäller heltid prövade vi i våras att erbjuda dem som hade varit deltidsarbetslösa att få heltid, och det var en blandad kompott – en del ville ha heltid, men alla ville inte ha det.

Tittar vi på den avknoppade verksamheten i Vantör är det en väldigt nöjd personalgrupp. Man har fått vara med och önska arbetstid. Man har fått önska om man vill jobba bara vardagar eller också kvällar och helger, och man är noga med att ha planeringsdagar där personalen är med. Den verksamheten ligger högt över, tyvärr kan jag säga, våra egna kommunala verksamheter när det gäller kundnöjdhet också ute bland brukarna.

Anförande nr 125
E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): När det först gäller frågan om heltid är det precis som jag sade. Om man frågar – vi gjorde den undersökningen även förra mandatperioden – hur många som är beredda att gå upp på heltid är det ett antal. Det skulle kunna vara en ganska enkel grej, men det görs ju inte. Dels måste det till pengar, dels måste man väldigt tydligt tala om för dem som sitter ute och bestämmer över hur tjänsterna förläggs att det är ett effektivt sätt att använda det. Någonstans är det lättare att börja ringa vikariepoolerna i stället. Jag tror att det också har att göra med vilken kvalitet man har att erbjuda.

Man måste kunna få vara med och bidra till hundra procent av sin egen förmåga. Det är en väldigt viktig del. Alla i vår stad kan inte jobba hundra procent utifrån den

norm som vi har, men man ska inte tvingas gå på deltid. Det är väldigt många kvinnor som gör det.

Anförande nr 126
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): När det gäller antalet anställda som ni talar om hela tiden, Elisabeth Brandt Ygeman, vet vi att det handlar om avknoppad verksamhet men också om att vi har effektiviserat. Det är inget fel att effektivisera. Jag har svårt att förstå att ni skulle tycka att det fanns något argument för dubbla uppsättningar av personal när man har slagit ihop stadsdelsnämnder till exempel. Det måste finnas någon logik i det hela.

Jag tycker att ni också ska vara glada för att det är färre som är långtidssjukskrivna, att det har skett en sådan otrolig minskning av antalet sjukskrivna i vår stad. Det betyder faktiskt att det inte är så många, och då behöver man inte ersätta dem. Det är också därför som antalet anställningar minskar.

När det gäller avknoppningarna vill jag säga att det inte förekommer några ansökningar nu, men innan det gjordes i Enskede-Årsta undersökte man med både personal och föräldrar.

Anförande nr 127
E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): För det första är det 2 900 personer som man inte kan förklara med avknoppningar. Även om du kan säga att 900 av dem är effektiviseringar eller sammanslagningar tror jag inte att 2 900 personer är sådana som man bara har effektiviserat bort. Det har skett en minskning av personalen ute i verksamheten. Det tror jag inte att ni kan bortse från.

Det är roligt att du tar ett exempel: Jag har nämligen mina barn på just Kulturkrabaten i Årsta. Jag kan förstå om ni inte lyssnar på mig, men jag lovar dig att jag inte är ensam om att säga att vi inte blev tillfrågade som föräldrar. Jag är inte ensam om att säga att personalen där känner sig ganska besvärad över den situation som är.

Anförande nr 128
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag tycker att det känns tråkigt när du säger så, för det är inte de uppgifter som vi har fått. Man ska vara ärlig och säga det. Jag lyssnar på dig, och jag tror på dig.

Ordförande, fullmäktige! Nu går jag över till mitt anförande.

För en stad som Stockholm, som satsar på kärnverksamheterna, är det medarbetarna och personalen som är den allra viktigaste resursen. Det är det som avgör kvaliteten på all verksamhet. Vi är en av landets största arbetsgivare, och det förpliktigar. Vi vill och jobbar för att man ska vara stolt över att jobba i Stockholm, Sveriges huvudstad. Men det gäller att ha god personalvård, att ha klara och tydliga spelregler, en bra och kontinuerlig kompetensutveckling, trivsel och möjlighet att göra karriär – en modern och attraktiv arbetsgivare. Det ska vara ett aktivt val att jobba i Stockholms stad. Man ska inte söka sig hit till staden bara för att det är den enda arbetsgi-

vare som finns att tillgå. Cheferna är av central betydelse, och därför satsar vi mycket på att rekrytera och kompetensutveckla chefer.

Antalet långtidssjukskrivningar har minskat kraftigt, som jag sade förut, och det borde vi alla vara glada för. Men det räcker inte. Vi måste fortsätta, och det finns ett stort engagemang ute i verksamheterna.

Oppositionen talar mycket om vikten av jämställdhetsarbete, men jag tycker att det är mycket snack och lite verkstad. Jag tycker att det är kul att konstatera att det är vi som bedriver ett framgångsrikt och strategiskt jämställdhetsarbete. Det visar inte minst jämix, jämställdhetsindex, som Ewa Samuelsson nämnde tidigare. Vi är bättre än de flesta kommuner, och det har gått otroligt mycket framåt sedan 2006. Löneskillnaderna mellan kvinnor och män har minskat, och vi har många kvinnliga chefer.

Oppositionen säger också att ni ska satsa på de lågavlönade. Det har vi hört här förut. Vem är det som satsar på de lågavlönade? Ni har 24 miljoner till personalen, och det räcker inte långt. Det vore kul att höra hur många som ni ser är lågavlönade i Stockholm när ni ska dela ut det där. Samtidigt höjer ni skatten på många nivåer och avskaffar jobbskatteavdrag. Jag undrar vem det är som satsar på de lågavlönade.

Oppositionen lovar kortare arbetstid med två timmar i veckan för några av de mest behövande – ni har inte talat om vilka de är – men inte i år, utan 2011. Vänsterpartiet vill här lägga två timmars garanterad friskvård i veckan. Varje arbetad timme behövs – hur var det med det, Elisabeth Brandt Ygeman?

Oppositionspartierna har ett alldeles eget recept: Minska arbetstiden med bibehållen lön! Då blir det en väldigt bra arbetsplats. Vi har en något annorlunda syn på saken. Vi vill att människor ska söka sig hit till Stockholm för att de vill jobba, inte för att de vill slippa jobba.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 129
S t e f a n N i l s s o n (mp): Du har talat varmt och engagerat om verksamheter som ligger på stadsdelsnämnder, bland annat förskolan, under den här debatten. Om nu Folkpartiet sitter kvar i majoritet i kommunfullmäktige efter valet, kommer stadsdelsnämnderna då att finnas kvar?

Anförande nr 130
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det är jätteroligt med din förskrivna fråga, Stefan Nilsson. Men jag har ännu inte talat om förskolan – vi har inte hunnit dit ännu.

Självklart tycker vi att det är viktigt med stadsdelsnämnderna eller någon annan form för den verksamheten. Vi har inte på något sätt diskuterat någon förändring. Vi kommer, precis som alla andra partier, att ha programarbete, men det är ingen som har väckt den frågan. Något lokalt organ kommer alltid att behövas.

Anförande nr 131
M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Antalet långtidssjukskrivningar har minskat. Ja, så är det även i min verksamhet inom landstinget, men jag har åtminstone en arbetsgivare som hederligt redovisar att det inte är så att de har blivit friska utan att det är anställningarna som har blivit avslutade på grund av detta.

Hur många har fått sin anställning avslutad i staden, som syns i statistiken över långtidssjukskrivningarna? Hur många av våra långtidssjukskrivna sitter hemma och har inte en ersättning någonstans? Hur många är hemma och avverkar sin 180 dagars sjuklön enligt avtalet? Jag har tidigare begärt svar i en interpellation men inte fått det redovisat. Jag tycker att det vore hederligt när ni pratar om långtidssjukskrivningar att redovisa hur siffrorna fördelar sig. Att säga att de har minskat visar absolut ingenting.

Anförande nr 132
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det var lite svårt att höra exakt vad du sade, Mirja, men jag förstod att du tyckte att vi talar för mycket om att det är bra att antalet långtidssjukskrivningar har minskat. Jag har svårt att förstå att ni inte delar den uppfattningen. Det gäller ju att jobba långsiktigt hela tiden. Du menar att det finns andra orsaker, men någonting som man inte kan bortse från är väl att det har minskat otroligt i Stockholm. Det har minskat mycket mer än under er tid. Det är inte bäst för mig eller för staden, utan det är bäst för de personer som får komma tillbaka till verksamheten igen. Det har varit alldeles för lätt att tycka att det är okej att någon som inte passar in i arbetslaget har varit hemma. Nu satsar man på rehabilitering hela tiden. Jag kan inte förstå att du, som också jobbar fackligt, är emot det.

Anförande nr 133
Borgarrådet L i v h (v): Jag ska återigen förklara vad låglönesatsningen går ut på. Den är en fortsättning på det som vi hade under den förra mandatperioden, när vi avsatte ungefär lika mycket för att höja lönen för de lägst avlönade inom äldreomsorgen. Det gjorde att de som tjänade sämst efter att avtalet var klart fick ett litet extra lönepåslag. Det är den processen som vi vill fortsätta, just för att minska löneklyftorna i staden.

Sedan tycker jag att diskussionen om varje arbetad timme ibland blir lite oklar. Det är nämligen så att de yrken där vi tycker att man ska minska arbetstiden för att människor ska orka jobba mer och orka jobba fram till pensionen, till exempel undersköterskor och vårdbiträden, är de som har den lägsta pensionsåldern. Tycker inte du att det är ett problem, Ann-Katrin?

Anförande nr 134
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag noterar att du fortfarande inte har svarat, Ann-Margarethe Livh: Hur många är det som ska omfattas av den här låglönesatsningen? När det handlar om att minska arbetstiden gjorde ni det förra gången också, men du glömmer att tala om att ni bytte det mot extra pengar inom äldreomsorgen. Vänsterpartiet hade då ansvaret för äldreomsorgen i staden, socialtjänsten, och i

stället för att satsa på det satsade man på försök med förkortad arbetstid i andra stadsdelar. Ni bytte bort det. Det blev inte så kul för de äldre i staden.

Anförande nr 135
A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Till Moderaterna och Birgitta Holm skulle jag vilja säga: Nej, de som bor i ytterstaden är absolut inte eländiga. Men verkligheten för dem ser mycket annorlunda ut. Låt mig ta ett konkret exempel från Rädda Barnens rapport: I Rinkeby växer 54 procent av barnen upp i familjer som är fattiga. Om man gör en jämförelse med exempelvis Bromma ser man att siffran där är enbart 7 procent.

Det andra tänker jag inte upprepa, alltså de siffror som Elisabeth Brandt Ygeman nämnde. Däremot skulle jag vilja påminna framför allt Moderaterna, med Sten Nordin i spetsen, om det här dokumentet: 150 000 nya jobb i Stockolm, Göteborg och Malmö, varav 10 000 nya jobb skulle skapas i den offentliga sektorn i Stockholms stad. Vad har hänt med det? Om ni då menade det motsatta skulle jag vilja påstå att ni har lyckats väl. Enligt de rapporter som vi fick från stadsledningskontoret och prognoserna kommer antalet anställda i den offentliga sektorn i Stockholms stad att minska med totalt 8 700. Ni har lyckats väl. Ni skulle skapa 10 000, men vi har blivit av med ca 10 000.

Den andra frågan som jag skulle vilja väcka är demokratin. Vad var det ni gjorde när ni tillträdde 2006? Det första ni genomförde var att från medborgarna i olika stadsdelar ta möjligheten att komma med sina egna förslag till stadsdelsnämnderna som därefter skulle beredas och behandlas. Det är inte utveckling av demokratin, utan det är precis tvärtom.

Med det yrkar jag bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 136
U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Det politiska inflytandet över människors vardagsbeslut ska minska. Det är människorna själva som bäst kan bestämma vilken typ av vård- och omsorgsgivare som de och deras familj vill ha samt vilken typ av barnomsorg och skola barnen ska gå i. Det är stadens ansvar att stockholmarna ska få ut mesta och bästa möjliga service för sina skattepengar. Staden ska erbjuda den enskilde medborgaren möjlighet att välja den omsorgsgivare, förskola och skola som bäst motsvarar människors önskemål och behov, oavsett om de drivs i offentlig eller privat regi.

För att underlätta för alla människor att välja finns det nu tillgång till en mängd information om vad staden har att erbjuda, och den finns på massor av ställen. Det finns information på Internet och på stadens hemsida. Det finns olika kontaktcenter dit man kan ringa. Det finns ett flertal olika e-tjänster. Målet är att Stockholm ska vara Sveriges och Europas främsta kommun vad gäller just e-tjänster. Internet skapar möjligheter att förverkliga offentlighetsprincipen och stärker demokratin.

Ordförande! Socialdemokraterna skriver i sin budget: ”Barns och elevers inflytande måste öka. Våra äldre på olika boenden måste kunna få välja vad de ska äta, när de

ska sova och när de ska ut på promenad.” Självfallet håller jag med om precis allt det här. Problemet är att Socialdemokraterna säger något helt annat: Det är bra att man får välja de här grejerna, men man får inte välja vilken typ av omsorg man själv vill ha – det ska politiker välja. Hur ska det här gå till i framtiden om ni i den rödgröna alliansen ska regera med framför allt Ann-Margarethe Livh, med hennes syn på valfrihet? De säger mycket tydligt i sin budget att de vill ha bort alla alternativ i framtiden.

Ordförande! Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 137
T e r e s L i n d b e r g (s): Jag får inte riktigt ihop den här ekvationen, Ulf. Du inleder med att säga att stockholmarna ska få den mesta och den bästa servicen. Men hur får du ihop den ekvationen? Med den verklighet och de prognoser som finns kommer stadens personal att ha minskat med 8 700 personer när mandatperioden är slut. 4 700 är redan borta. Det vet vi per definition, för de var borta redan vid förra årsskiftet. Endast 1 800 av dessa kan härledas till avknoppningar och verksamhetsöverflyttning. Resten är nedskärningar. Det är era skattesänkningar. Hur får ni ihop det, med den mesta och den bästa service som stockholmarna ska kunna få? Det är för mig helt obegripligt.

Anförande nr 138
U l f F r i d e b ä c k (fp): För mig är det inte alls särskilt obegripligt. Det är genom att människorna själva får aktivt välja vilken typ av omsorg de vill ha. Du säger exempelvis att de ska få välja vad de ska få för mat och om de vill gå ut från sitt äldreboende. Jag säger att man också ska få välja vilken typ av äldreboende man vill vara på. Du säger och förespråkar att det är enbart kommunen som kan driva det här. Jag menar valfrihet.

När det sedan gäller personalminskningar i staden har det faktiskt – det har framkommit tidigare under debatten här i dag – blivit så att andra organisationer och företag driver precis samma verksamhet. Där har du skillnaden. Vi har verksamheten kvar i staden för medborgarnas bästa.

Anförande nr 139
Borgarrådet L i v h (v): Som svar på din fråga, Ulf, vad som skulle hända om jag var med och styrde den här staden kan jag tala om för dig att om jag hade något inflytande skulle det aldrig finnas valfrihet att plocka ut 3 miljoner från en förskola till privat vinst i stället för att låta dem gå till barnen. Det skulle aldrig hända om jag fick bestämma någonting i den här staden. Jag skulle heller inte låta en privat förskola, som Bismahili, plocka ut 4–5 miljoner och placera utomlands. Jag skulle använda all min makt för att sätta stopp för det.

Det jag skulle vilja fråga dig när det gäller valfrihet är: Vad hände med barnens valfrihet, om ni har förskolor, bevisligen, som faktiskt är privata där vi inte har insyn? Vems perspektiv är det här? Vems valfrihet är det här? Är det barnens valfrihet, eller är det de privata företagens valfrihet?

Anförande nr 140
U l f F r i d e b ä c k (fp): Jag antar att om du och Vänsterpartiet ska ingå i någon eventuell ny regim i den här staden går ni inte med i den om ni inte får någonting att bestämma om. Det är väl rimligt att tro. Jag hoppas innerligt att inte du och vänstern får bestämma om de här vardagsvalen för den enskilda människan, nämligen att man själv ska kunna välja vilken skola man vill sätta sina barn i, tillsammans med barnen om de är tillräckligt stora, att du själv när du blir gammal ska kunna få välja äldreboende, inte bara hur dags du vill gå ut utan även vilken typ av vårdform du vill ha. Det säger ni nej till. Ni säger nej till valfrihet för medborgarna i den här staden. Det gör mig bekymrad, och jag tror att det också gör medborgarna i staden bekymrade.

Anförande nr 141
P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Såvitt jag vet finns det olika sätt att leverera service. Det har det funnits under olika mandatperioder och med olika majoriteter. Det som jag fortfarande är bekymrad över är den ryckiga, affärsmässiga, ideologiskt drivna utförsäljningspolitik som inte leder till bättre service för stockholmare men som leder till en utarmad offentlig sektor. Man utarmar den offentliga sektorn och kallar det valfrihet – det är inte heller mycket till valfrihet. Tyvärr är det detta som jag ser utvecklas från er sida.

Anförande nr 142
U l f F r i d e b ä c k (fp): Det är klart att vardagsbesluten och det dagliga inflytandet för människorna att kunna välja i den här staden – det handlar om att välja skola, förskola och äldreboende när vi är så gamla att vi ska dit – måste utvecklas. Det är precis det som människorna vill ha, en mångfald av olika typer av vård och omsorg att välja på. Ska vi bara ha en form av verksamhet? Det vill inte människorna ha, utan man vill ha mycket att välja på. Om jag läser ditt och Miljöpartiets budgetförslag ser jag att ni vill ha kvar åtminstone en del valfrihet, eller hur? Jag hörde tidigare gruppledaren prata om att hon var liberal, och är man liberal tycker man om att människor får välja.

Anförande nr 143
S t e f a n N i l s s o n (mp): Åhörare, fullmäktige! Stockholm ska vara världens tillgängligaste huvudstad 2010. Det har alla partier i fullmäktige skrivit under på. Det är bara två månader kvar nu. Fortfarande är det omöjligt att lyssna på denna debatt från åhörarläktaren om man inte har möjlighet att gå uppför flera smala trappor.

Vi vill att Stockholm verkligen ska bli världens tillgängligaste huvudstad 2010, och vi menar att man måste öka takten om man ska klara det målet under 2010. Det behövs en tydligare ledning från oss politiker, och det behövs mer resurser. Det är inte särskilt tekniskt komplicerat att bygga bort enkelt avhjälpta hinder till exempel, men det kräver en starkare politisk vilja än vad ni i den moderatledda majoriteten har visat.

Tillgängligheten är inte bara fysisk tillgänglighet. Alla medborgare ska ha rätt till full delaktighet. Det handlar om att staden måste se till att alla får ett korrekt

bemötande och vet hur de själva kan ta kontakt med staden. Centraliseringen av stadens verksamheter har inneburit att det ibland är väldigt långa avstånd mellan medborgare och beslut. Den stegvisa urholkningen av stadsdelsnämndernas innehåll har just inneburit det – det är den kanske allra viktigaste orsaken till att det i dag är längre avstånd mellan politiker och medborgare. Det är väldigt synd. Vi anser att man ska gå åt andra hållet och i stället testa direktvalda stadsdelsnämnder. Det skulle verkligen skapa en större koppling mellan lokalt valda politiker och medborgarna.

Vi vill att Stockholm ska bli världens mest jämställda huvudstad också. Även här krävs det tydligt fokus och tydliga resurser. Enligt den senaste kartläggningen av löner för stadens anställda tjänar männen fortfarande drygt 1 000 kronor mer än kvinnorna i medellön. Det beror naturligtvis framför allt på att det är i de kvinnodominerade yrkena som lönerna är lägst. Det vill vi i Miljöpartiet ändra på. Vi tror att ett bra första steg är de 24 miljoner vi har lagt i en låglönepott, som kan göra stor skillnad för de lägst betalda i staden.

Lika rättigheter för alla kräver politisk vilja och politiska insatser. På samma sätt som Miljöpartiet har visat miljöhänsyn måste detta genomsyra alla politiska beslut, precis som när det gäller jämställdhet och jämlikhet. Vi vill inrätta en central funktion för lika rättigheter som får ett helhetsansvar för frågorna om jämställdhet och jämlikhet. Det är viktigt med antidiskrimineringsklausuler, som vi har varit med om att driva fram, men vi behöver också någon som kollar att de faktiskt används.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag till budget.

Anförande nr 144
U l f F r i d e b ä c k (fp): Till Stefan Nilsson: Det var intressant att du pratade om direktval till stadsdelsnämnderna. Det väcker naturligtvis en hel del frågor. Det jag direkt kommer att tänka på är: Hur har ni tänkt lösa frågan om majoriteten i de olika stadsdelsnämnderna? Exempelvis på Östermalm lär det sannolikt bli en kraftig borgerlig övervikt och i en del förortsområden motsvarande kraftig socialdemokratisk eller rödgrön övervikt. Ska det bli olika majoritet?

Sedan är det här med information intressant. Jag nämnde i mitt anförande att staden satsar på att bli bästa staden i hela Sverige när det gäller just e-tjänster, med Internet, stadens hemsida och alla kontaktcenter. Det gör vi just för att underlätta för medborgarna att kunna få del av all information. Om du läser vår budget, Stefan, har du mycket av svaren.

Anförande nr 145
S t e f a n N i l s s o n (mp): Just när det gäller kontaktcenter, Ulf, är det en av de saker vi har tyckt är helt okej. Men det är alltså de andra delarna, urholkningen av stadsdelsnämnderna, som vi är väldigt negativa och kritiska till. Det är uppenbart att det har minskat den lokala demokratin.

Jag vill tacka dig för att du gav ett så bra argument för direktvalda stadsdelsnämnder. Det är just det att det skulle bli olika majoriteter i Östermalm och Rinkeby till exempel. Det är ett av huvudargumenten för att det här behövs. Naturligtvis känner

sig människorna på Östermalm exempelvis bättre företrädda av en borgerlig majoritet även om vi skulle få en s-mp-v-majoritet här i Stadshuset. Det är fullt möjligt att genomföra det här. I Oslo har man detta, och man har olika majoriteter i olika stadsdelsnämnder. Det fungerar utmärkt. Lokala politiker känner större ansvar för de lokala frågorna än som det är i dag.

Anförande nr 146
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Du säger att man inte har direktkontakt med politiker, Stefan, och att lokaldemokratin inte har ökat. Vem har tolkningsföreträde att säga att kontakterna inte finns där? Är det sådana gruppmöten som ni är vana vid att ha, antingen inom partiet eller ute, och de personer som väljer att gå på de gruppmötena? Alla de väljare jag dagligen har kontakt med via telefon, mejl och alla möten ute, är det inte värt någonting? Det är väl helheten som ska visa vad väljarna vill, inte bestämmas av vad du som politiker säger: Det här är demokrati, så här ska det se ut, och ni får rätta in er i ledet efter det vi säger.

Anförande nr 147
S t e f a n N i l s s o n (mp): Där tycker jag att du missförstår oss, Ewa. Vad jag säger är väldigt enkelt: Om man urgröper stadsdelsnämnderna och tar bort ett stort innehåll från dem minskar den lokala demokratin. Människornas möjligheter att kommunicera med sina lokala politiker blir mycket mindre eftersom de politikerna har mycket mindre att säga till om. Det borde vara uppenbart. Det är mycket svårare nu för de här människorna att veta vart de ska gå och vem som är ansvarig. Vi vill lägga ut mycket ansvar på stadsdelsnämnderna. I kombination med direktvalda stadsdelsnämnder skulle vi få en helt annan, lokalt förankrad demokrati i staden.

Anförande nr 148
M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Ordförande, ledamöter, åhörare och personal i Stockholms stad! Med drygt 40 000 anställda är Stockholm en av landets största arbetsgivare. Vi vill att staden ska fortsätta att vara en attraktiv arbetsgivare. Kompetens och engagemang hos medarbetare och chefer är en förutsättning för att stockholmarna ska få en god service och för att stadens högt ställda mål ska kunna verkställas. För att bedriva en god personalpolitik och vara väl förberedda för de generationsväxlingar som kommer behövs det ett långsiktigt och målmedvetet arbete. Ett sådant pågår med kraft i Stockholm.

Jag ska ge några exempel på det. Nöjd-medarbetar-index är ett sätt att återkoppla, bland annat för chefer, för att se hur det står till i deras verksamheter och vad medarbetarna tycker. Vi tycker att jämställdhets- och mångfaldsarbetet ska fortsätta med kraft. Det sker regelbundna mätningar som visar att vi är på rätt väg i Stockholm. På punkt efter punkt blir det bättre, och siffrorna visar det. Vi arbetar aktivt med att förbättra medarbetarnas hälsa. Det handlar om friskvård, att få människor tillbaka i arbete efter korta sjukskrivningar och rehabiliteringar och om att införa en rökfri arbetstid i alla stadens verksamheter i maj 2010. Sjukfrånvaron sjunker bland personalen i Stockholm. Frisknärvaron, som är motsatsen, ökar.

Det är angeläget att fortsätta det här arbetet. Vi når nog inte riktigt fram till målen i år, 2009. Målen är 6,5 procent. Man kan se en prognos på 6,6–6,8 procent. Men det är lite kvar av året, och som vi alla vet finns det en del okända faktorer, som influensorna, som gör att det är väldigt svårt att veta hur det kommer att bli. Målet för 2010 är en sjukfrånvaro på under 5 procent. I statistiken kan vi se att långtidssjukskrivningarna har minskat.

Vi tycker att det är angeläget att chefsutbildningarna fortsätter. Det ger ett förstärkt ledarskap. Det är viktigt att man formulerar och förmedlar kunskap om till exempel hur sjukfrånvaron ska minskas.

Med er politik, som är ganska spretig, är jag mer orolig för att man ska minska möjligheten till karriärvägar. Ni pratar ibland om att ta bort de privata alternativ som finns, och ibland pratar ni om att inte göra det. Ni pratar om att höja skatten, och ni inte bara pratar om det, utan ni har också förslag på det. Det ger också mindre i plånboken för stadens anställda.

Med vår politik får man en helt annan möjlighet att få mer pengar kvar i plånboken och att få vara med och aktivt utveckla arbetet där man är anställd.

Anförande nr 149
K a r i n R å g s j ö (v): Det var många ord, Marie. Du sitter också i socialtjänstnämnden och arbetsmarknadsnämnden och pratar om personalpolitik. I social- och arbetsmarknadsnämnden har ni verkligen gått in med machete inför nästa år. Där riskerar 70 personer att bli övertaliga, och det blir väl tyvärr så. Jag undrar hur det hänger ihop med den så kallade arbetslinjen. Det här är personer som har gjort ett fantastiskt jobb inom sina verksamheter.

Jag vill också fråga dig varför ni i en upphandling av ledsagarservice lämnar fast anställda och i stället går över till timanställda. Tycker du att det är ett bra sätt att främja personalens arbetsliv och möjligheter?

Anförande nr 150
M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Vi tror att en karriärväg som kan finnas när man är anställd i Stockholm och som kan göra det lättare, inte minst för kvinnor som är anställda i staden, är att vi tillåter privata alternativ och andra aktörer att komma in. Det gäller inom socialtjänsten, och det gäller också inom en hel rad andra områden i Stockholm. Det ger inte minst kvinnor en möjlighet att förverkliga en dröm om att starta eget och på ett helt annat sätt få vara med och påverka sitt arbete. Det tycker vi är viktigt.

Anförande nr 151
M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte ställa samma frågor. När jag ställde dem förra gången valde Folkpartiets representant att bli döv och svara på något annat. Jag ställde frågor om minskningen av långtidssjukskrivningarna. Jag frågade om majoriteten har statistik på hur många som har fått sina anställningar avslutade. Hur många är hemma utan att få ersättning och är

därmed borta från statistiken? Hur många är hemma och avverkar 180 dagars sjuklön enligt avtalet?

Jag skulle också vilja säga: Snälla majoritet, angrip inte mitt fackliga uppdrag! Angrip mig som politiker i stället. Jag tycker att det är fruktansvärt oförskämt att ni varje gång slänger mitt kommunala uppdrag i ansiktet på mig. Jag sysslar med rehabilitering 80 procent av min arbetstid. Jag tror också på att rehabilitering sker inom Stockholms stad, men det är faktiskt viktigt att få svar på de här frågorna.

Anförande nr 152
M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Jag måste be om ursäkt, Mirja, men jag förstod inte det sista. Det var inte meningen att angripa ditt yrke. Jag försökte tala om att det är väldigt viktigt att vi i Stockholms stad arbetar med rehabilitering. Jag försökte berätta hur viktigt det är att vi hjälper våra anställda som är sjuka på ett bra sätt så att de snabbt kan komma tillbaka i arbete och inte fastnar i en sjuklighet. Risken är ju så stor att man blir fast där om man inte kommer in en rehabilitering väldigt snabbt. Jag tror att vi tycker lika i det fallet.

Anförande nr 153
Y l v a W a h l s t r ö m (mp): Ordförande och övriga närvarande! Jag blir orolig när jag ser att kommunstyrelsens handikappråd måste lämna ett eget yttrande och att de också berättar att de inte har fått en föredragning av majoritetens budget. Vi skulle ju bli världens mest tillgängliga huvudstad 2010. Det finns jättemycket att göra. Vi hörde Stefan prata om läktarna här. Det minsta är väl att de får en sjyst möjlighet att uttala sig inför budgetarbetet så att man kan lyssna på dem, vidta de åtgärder som de önskar och lägga budgeten efter det. Det handlar om allas rättigheter att kunna ta del av arbetsmarknaden och vara närvarande. Det vore inte så lätt att bli förtroendevald om man satt i rullstol här. Då skulle vi måhända kunna åtgärda det, men vägen dit är ännu alltför lång.

I Miljöpartiets program har vi tagit fram några konkreta förslag på arbetslinjen för funktionshindrade. Vi vill att kommunen ska vara föregångare när det gäller att anställa människor med funktionshinder. Det behöver inte alltid handla om jättestora anpassningar. Det kan vara arbetstidsförkortning och arbetsanpassning. Att vi alltid har dubbelt ledarskap i partiet gör också att fler vågar och har möjlighet att ta det steget.

Vi vill verkligen ge handikapprådet mer konkret inflytande och verkligen lyssna på dem. De ska vara med i den lika-rätt-nämnd som vi vill inrätta när vi kommer i maktposition igen. Det handlar om FN:s rättigheter. Alla funktionshindrade ska har sina rättigheter, och de ska accepteras. LSS-lagstiftningen är oerhört viktig och central. Man säger att det är så dyrt med LSS, men det är en rättighet. Det handlar mycket om gator och om hur vi planerar vårt gaturum, men det handlar om så mycket mer.

Handikapprådet vädjar och säger att man åtminstone vill ha samma ersättning som man fick 2006 för att de olika organisationerna ska kunna bedriva sin verksamhet

och lära oss andra hur deras situation ser ut. Detta skapar arbetstillfällen för fler. Det är en grön arbetslinje.

Anförande nr 154
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det är jätteviktiga frågor som du tar upp. Staden jobbar ju en hel del med Open eyes och annat för att försöka underlätta. Samtidigt kan jag inte låta bli att säga att det är intressant att se det som Ica gör. De gör en enorm satsning över hela landet där de anställer 1 000 personer, tror jag att det är, med olika former av funktionshinder. Det är inte alltid så att offentlig sektor och vi som politiker går först. Vi ska naturligtvis uppmuntra att andra gör saker, men vi ska naturligtvis också själva ta på oss ett stort ansvar. Det är inte så att staden inte gör någonting. Vi har flera projekt. I det bolag som jag har ansvar för, Micasa, har man tydligt skrivit ut i sina verksamhetsplaner att man varje år ska se till att man anställer personer med funktionshinder.

Anförande nr 155
Y l v a W a h l s t r ö m (mp): Ja, det är bra, och det är bra att företag är med på banan och är beredda att ta sitt sociala ansvar. Som politiker med huvudansvar har man också ett ansvar att se till att denna visserligen ganska lilla väljarkår, men det är ändå en väljarkår, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda på bästa sätt.

Anförande nr 156
Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Jag vill bara göra fullmäktige uppmärksamma på att Stockholms stad i går fick en utmärkelse av SKL när det gäller tillgänglig resa 2009. Det handlar just om att vi på ett målmedvetet sätt har en genomtänkt strategi för hur man ska hantera tillgänglighetsfrågorna. Det handlar framför allt om gaturummet och Stockholmsmodellen där det handlar om övergångsställen med mera. Vi ligger bra till i de här frågorna. Jag tror inte att vi kommer bli riktigt nöjda. Det här är ett område som man hela tiden måste sträva efter att bli bättre och bättre på. Vi jobbar på som bara den. Målet är helt klart. Vi ska bli världens mest tillgängliga huvudstad 2010.

Anförande nr 157
Y l v a W a h l s t r ö m (mp): Organisationerna vill ju stödja det pågående arbetet för att visa att det i alla fall händer något. Det går ju inte bakåt även om det går alltför långsamt framåt.

Anförande nr 158
P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag kunde inte replikera till Ulf Fridebäck tidigare. Min bild är att om man är en liberal är man inte för en utarmad offentlig sektor heller. Det är ett problem som ni har på den sidan. Jag vet att det finns intressenter som vill utarma hela den offentliga sektorn.

Jag hade någon tanke när det gällde personalpolitik. Det är återigen mitt favoritämne. Min och, som jag ser det, vår antidiskrimineringspolitik utgår från en enkel idé: Se

till att diskriminering kostar. Om det finns risk för kostnader kommer människor att ändra sitt beteende. Om man är emot diskriminering, om man pratar om det i policydokument, kanske man bör testa om det förekommer, men det är inte intressant. Det ska man inte göra. Det är farligt. Då skulle man verkligen få reda på vad som sker och hur bra det är för mångfalden.

Sedan finns det en annan idé som kan vara intressant när det gäller att omvandla en policy eller orden som finns i policyn till verklig handling. Man kan skriva in i alla chefsavtal att en faktor i chefernas löneutveckling och fortsatta anställning är förmågan att motverka diskriminering och främja lika möjligheter. Såvitt jag vet finns den här idén inte i vår personalpolicy. Ni får jättegärna ta den idén innan jag skriver en motion.

Till slut vill jag säga att de här årliga budgetdrabbningarna har sin spänning. Alla blir upphetsade över dem. Men eftersom det här passet handlar om demokrati bör man också fundera på vem som vinner på de här drabbningarna. Vi sitter och pucklar på varandra lite hit och dit. Det är inte speciellt konstruktivt. Det är trevligt att vi har en rekordpublik den här gången. Är det tio personer? Hur stor chans har vi att lyssna på varandra? Såvitt jag vet representerar vi Stockholms invånare och inte bara partier. Det finns bra idéer lite överallt i det här rummet.

Anförande nr 159
U l f F r i d e b ä c k (fp): Fru ordförande! Jag och Folkpartiet är för en offentlig sektor, Paul Lappalainen. Det trodde jag du visste och kände till. Det är bara att läsa budgeten. Vi tycker dock att kommun och stat inte behöver driva all verksamhet, utan det måste finns en stor mångfald av aktörer som driver olika typer av verksamheter. Vi tycker till exempel att polisen ska vara statlig. Det kan vara olika aktörer som driver skolor, förskolor och äldreboenden i kommunerna. Det har vi pratat om här förut. Det viktiga är att de finns och att det finns en mångfald så att medborgaren i sin tur kan välja. Det tror vi är bra. Jag tror att du och Miljöpartiet delar den uppfattningen, Paul.

Anförande nr 160
P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det har du rätt i. Vi delar den uppfattningen. Problemet är att vi har olika förhandlingsparter. Såvitt jag minns fanns det en nybyggd stadsdel där den sidan hade tänkt att det inte skulle finnas någon offentlig skola över huvud taget. Det orsakade ofantliga problem. Den här smygavvecklingen av den offentliga sektorn – och den sker inte alltid i smyg – ser jag som ett problem. Men det är ert problem, och om du är för en offentlig sektor måste du hantera det i dina förhandlingar.

Anförande nr 161
T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Förskolan, skolan, äldreomsorgen, parkskötseln och all annan service till stockholmarna är inte bättre än vad dess anställda förmår att göra den till. Det förutsätter att stadens anställda känner trygghet och vet att man kommer att kunna behålla jobbet även om arbetsmarknaden i övrigt är osäker. Det förutsätter att staden är en arbetsgivare som satsar på sina

anställda. Det förutsätter en arbetsgivare som ser sin personal och erbjuder arbetstider i en omfattning som de anställda vill ha.

Ordförande, fullmäktige! Det är inte riktigt så i dag. Det vill vi förändra. Därför vill vi satsa på verksamheterna, och vi vill få ett slut på de personalminskningar som systematiskt har pågått under den här mandatperioden. Fram till årsskiftet 2008 hade 4 700 anställningar försvunnit i staden, och bara en liten del av dem har kunnat härledas just till upphandlingar och avknoppningar. Vi vill därför också hitta ett systematiskt sätt för att kunna erbjuda de anställda arbetstid i den omfattning de vill ha.

Vi vill också avsätta 1 procent av varje nämnds budget till fortbildning och kompetensutveckling. En bra arbetsgivare satsar på sin personal. Vi vill systematiskt se till att var och en som vill ha ett heltidsarbete ska få det. Heltid ska vara en rättighet i staden för alla dem som vill. Då krävs det också att man frågar de anställda om de vill ha ett heltidsarbete, och det pågår inte alls i dag.

Ordförande, fullmäktige! Jag vill yrka bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 162
M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag skulle vilja ställa tre frågor till dig, Teres. Jag skulle vilja veta hur Socialdemokraterna ställer sig till det nya omställningsavtalet. Jag skulle också vilja fråga dig om du tycker att det är det mest eller minst generösa omställningsavtalet som finns inom Sveriges kommuner. Min tredje fråga till dig är: Kommer du ihåg vem det var som gjorde utredningen om det här omställningsavtalet?

Anförande nr 163
T e r e s L i n d b e r g (s): Omställningsavtalet är ju framförhandlat av arbetsmarknadens parter. Jag förutsätter att det är en uppgörelse som man är nöjd med. Nej, jag har inte koll på vem det är som har gjort den här utredningen.

Anförande nr 164
U l f F r i d e b ä c k (fp): Fru ordförande! Det är klart att stockholmarna behöver skola, förskola och äldreboende i den här staden, Teres Lindberg. Det är alldeles självklart. För oss är det viktigt att den här verksamheten präglas av god kvalitet och mångfald när det gäller utförandet. Det innebär att det inte behöver vara kommunen som gör allting, utan det kan vara utlagt på andra som driver verksamheten. Det är viktigt. Men den ska vara av god kvalitet. Precis allt detta står i vår budget, Teres.

Anförande nr 165
T e r e s L i n d b e r g (s): Det är det här som gör det så lustigt. Vi hade ju ett replikskifte här tidigare, Ulf. Du lyssnar uppenbarligen inte på det jag säger. 4 700 anställningar, alltså arbetstagare som utförde välfärdstjänster, har försvunnit. 1 800 av dem kan förklaras med avknoppningar. De har gått över från staden till att vara

anställda i privat regi. Det betyder att 2 900 välfärdsarbetare, oavsett vilken utförare det är, har försvunnit. Det betyder att stockholmarna har 2 900 färre personer att vända sig till för att få den service som de betalar skatt för. Det är det jag kritiserar. Det är det jag tycker är fel. Jag vill i stället att politiken ska satsa på verksamheterna och se till stockholmarna också får en bra service som man får i många andra delar av landet.

Anförande nr 166
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag blir faktiskt stum. Ska Stockholms stad ha kvar anställda oavsett om elevantalet sjunker och oavsett om andelen äldre minskar? Ska vi inte göra några förändringar? Ska staden ha ett ansvar för att ha kvar sina anställda och fortsätta att ha dem kvar oavsett hur många brukare som är i behov av dem som arbetar i staden? Sedan säger du att stadens anställda förmår att vara såsom vi som arbetsgivare ser till att de ska vara. Jag fattar ingenting. Har inte varje människa ett ansvar för att utföra ett uppdrag som man har sökt sig till?

Som lite kuriosa skulle jag, angående det arbete som pågår för att försöka få tillbaka långtidssjukskrivna i arbete, vilja nämna att det finns en person som har varit sjukskriven i 22 år och som nu är fullt arbetsförmögen. Jag tycker att det finns en del chefer som borde ha lite dåligt samvete i det ärendet oavsett majoritet.

Anförande nr 167
T e r e s L i n d b e r g (s): Det är fantastiskt att folk kommer tillbaka till arbetslivet efter en lång tids sjukskrivning, Ewa. Jag är den första att skriva under på det. Jag vet också att det är ofint att i ett replikskifte ta upp vad någon har sagt, men jag skulle vilja ta upp vad Sten Nordin inledde sitt budgetanförande med. Han sade att vi skulle ha trygghet, stabilitet och förutsägbarhet. Det speglade majoritetens budget. Jag menar att de anställda också måste kunna känna trygghet, stabilitet och förutsägbarhet, och det gäller även stockholmarna. 2 900 välfärdstjänster har försvunnit. De har försvunnit som anställda i Stockholms stad, och de återfinns inte heller på den privata utförarmarknaden. Det är det jag tycker är det stora problemet. De anställda behöver trygghet, och stockholmarna behöver bra service. Och det klarar inte er politik av.

Anförande nr 168
J o n a s E k l u n d (mp): Ärade ordförande, kära stockholmare och ledamöter i fullmäktige! Sten Nordin sade några mycket sanna saker i sitt inledningsanförande. Han sade att stockholmarna inte efterfrågar några experiment och att stockholmarna inte vill ha någon tomteverkstad. Det är så sant som det är sagt, Sten Nordin. Stadens personal och många andra stockholmare ser fram emot att nästa år ha möjlighet att en gång för alla stänga den borgerliga tomteverkstaden i Stockholms stad.

I den kommunala tomteverkstaden drar den borgerliga majoriteten på sig kostnader på 1 miljoner kronor per månad i ett år, det vill säga totalt 11 ½ miljoner kronor, enligt ekonomichefen i Enskede–Årsta–Vantör, för att upphandla ett enda äldreboende och göra sig av med den personal som finns där. Snacka om tomteverkstad.

Men det är ännu värre. Under mandatperioden har den borgerliga majoriteten med öppna ögon gått in i ett projekt för att sälja välfungerande verksamheter inom Stockholms stad till vissa utvalda chefer för ett pris på ett par procent av deras marknadsvärde. Det har man kallat avknoppning. Det stod klart redan från början att det var högst tveksamt om det var lagligt, om inte annat har vi i oppositionen påpekat det i nämnder och styrelser. Vi har sett resultaten. I Årsta har Kulturkrabaten AB, som driver nästan hälften av Årstas förskolor, gått med mycket stora vinster redan från första året helt utan att ha tagit någon risk. Föräldrarna är mycket missnöjda. Det så kallade samrådet som skedde innan det här hände var några fikastunder som föräldrarna var inbjudna till. Kammarrätten har upphävt beslutet om att knoppa av Hagsätra–Rågsveds hemtjänst enligt den här modellen och förklarat att det är olagligt och att det är ett otillbörligt gynnande av en enskild företagare, och det var det vi i oppositionen sade från början.

Vad jag förstår tycker Moderaterna fortfarande att det här var en bra idé. Man har försvarat sig agerande inför EU-kommissionen med många intrikata och välformulerade argument som dock inte är särskilt hållbara. Jag skulle vilja veta om den borgerliga majoriteten tänker gå till val på att fortsätta på det här viset och skänka bort stadens invånares och skattebetalares tillgångar så att man än en gång får betala 112 000 till en advokatbyrå för att försvara det hela inför EU-kommissionen.

Anförande nr 169
R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige och Vänsterpartiet! Personal- och jämställdhetsmiljard, rättvise- och demokratimiljard, miljö- och framtidsmiljard innebär tre nya friska miljarder som bygger på att det är vi som har styrt innan och att de är vi som har gjort avsättningar i en rad årsbokslut som ni inte har gillat, men vi har gjort dem ändå. Det är tre nya friska miljarder som bygger på dessa härliga övertalningsdefinitioner, dessa orgier i politisk korrekthet. Med andra ord: Om ni inte får avsätta tre miljarder kronor som ni inte har är inte vi andra lika rättvisa och lika demokratiska. Det är väl ett härligt grepp i en budgetdebatt.

Det påminner om Vänsterpartiets valrörelse i Sundbyberg 1988. Vi minns alla er framgångsrika lokala kampanj Bevara golfängarna. Alla sundbybergare kände starkt för denna viktiga kil. Alla vet att golfängarna är jätteviktiga i Sundbyberg. Problemet med kampanjen var bara att det inte fanns något hot mot golfängarna. Det fanns inga förslag om byggande eller något annat läskigt, och ändå sa man: Bevara golfängarna!

Lite så är det här också. Vänstern ropar ”bevara” utan att det finns något hot. Alla viktiga frågor ska få var sin miljard, var sin särorganisation, var sin nämnd och resten av stadens organisation kommer att anse sig mindre berörd och mindre ansvarig. Det vet vi från förra gången. Jag säger bara kompetensfonden.

Förutom att det här är en oansvarig finansiering är det tre farliga särlösningar på tre väldigt viktiga områden. Hoten mot de här viktiga områdena består återigen, ordförande, fullmäktige, i symbolhandlingarna, era så kallade satsningar. Ska vi bevara fokuset på de här viktiga områdena så bevare oss för hoten från Vänsterpartiets symbolhandlingar. Personalen, demokratin och miljön är alldeles för viktiga för det.

Bifall till alliansens förslag!

Anförande nr 170
J o n a s E k l u n d (mp): Det där var faktiskt ganska roligt. Vänsterpartisterna får själva svara på dina angelägna frågor om valrörelsen i Sundbyberg 1988. Jag kan bara konstatera att Moderaterna inte bara nu utan även tidigare har varit emot att man investerar i Stockholms miljö. Miljömiljarden fick utstå mycket hård kritik under den förra mandatperioden, men ni har fortsatt att använda pengarna i den till angelägna miljöprojekt under den här mandatperioden. Det är bra även om pengarna inte riktigt räcker. Det skulle behövas en ny miljömiljard.

Jag vill egentligen främst ha svar på min fråga som inget borgerligt parti ville svara på nyss. Tänker ni fortsätta att utmana kommunallagen och EG-rätten och skänka bort stadens tillgångar till vissa utvalda chefer och sedan försvara det hela för dyra pengar med hjälp av yttranden från advokatbyråer, så kallad avknoppning?

Anförande nr 171
R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag kunde inte ha önskat en bättre replik när jag angrep oppositionen för övertalningsdefinitioner. Tänker ni fortsätta skänka bort? Har du slutat slå din fru? Svaret är: Jag har aldrig börjat. Fråga henne! Min poäng är helt enkelt: Nej, vi tänker inte sluta skänka bort pengarna, för vi har aldrig börjat skänka bort pengarna. Om stadens möjligheter att försvara våra juridiska positioner enligt Miljöpartiets uppfattning inte får omfatta juridisk expertis så undrar jag när ni ska säga upp den juridiska avdelningen. När ska ni införa ett konsultstopp för ännu fler konsulter än vad ni redan har föreslagit? Någon måtta på dumheterna får det väl ändå vara.

Anförande nr 172
A n n M a r i E n g e l (v): Det är mycket som står i den här budgeten, Rolf, och det är en del som inte står där. Det står till exempel inte hur mycket pengar den här staden har, vilket kanske är lite anmärkningsvärt eftersom det just är en budget. Av tertialrapport 2 kan vi se att staden har ett eget kapital på 49 miljarder kronor. Koncernen har 82 miljarder, varav Stockholms Stadshus 39 miljarder. Du kan vara alldeles lugn för att våra 3 miljarder ryms utan att vi använder de här intäkterna från försäljningar. Det fanns för övrigt 30 miljarder redan 2006 när ni tog över. Jag förstår att du ser lite rött när du hör rättvisa, personal och miljö. Vi tycker däremot att det finns ganska mycket att göra på det området i den här staden. Om du läser budgeten ser du att det inte handlar om några nya nämnder.

Sedan kanske vi ska prata mindre om valrörelsen i Sundbyberg i den här salen. Jag minns en annan ganska närliggande valrörelse där ett visst parti gick omkring och lovade att alla skulle få jobb inom fem dagar och att det aldrig någonsin skulle bli några trängselavgifter i den här staden. Jag tror att det finns större svekdebatter att ta än den om vad man sade i Sundbyberg.

Anförande nr 173
R o l f K ö n b e r g (m): Det är så härligt att bli provocerad av Ann Mari Engel. Hon tycker återigen att vi ska be om ursäkt för att vi är för trängselavgifter som går till nya vägar, nämligen de som Ann Mari Engel inte vill ha. Jag tänker så klart inte be om ursäkt för det den här gången heller. Det finns ingen anledning att be om ursäkt för den största och viktigaste satsningen i Stockholmsregionen någonsin på nya vägar och, säger jag som inbiten bilist, nya spår. Jag noterar med förvåning att det råder allt annat än konsensus på den sidan om vikten av nya spår. Vi får fram pengar till nya vägar och nya spår. Vad får ni fram pengar till i den mån ni över huvud taget har en politik? Det måste jag fråga.

Dessutom är det så att behövs det mer pengar till vad det än är, så lägger vi mer pengar på det därför att vi skaffar oss de möjligheterna genom att driva stadens ekonomi med ordning och reda. Plus och minus går ihop, och vi gör avsättningar. Det gör inte ni. Ni förbrukar våra pengar. Det är vad ni gör.

R IV SKOLROTELN

Stadsdelsnämnderna: Pedagogisk verksamhet: Förskoleverksamhet, Utbildningsnämnden, Ny verksamhet: grundskola, särskola och skolbarnsomsorg, Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)
Punkt 4, 15, 24)

Stadsdelsnämnderna: Pedagogisk verksamhet: Förskoleverksamhet

Anförande nr 174
Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande, fullmäktige, åhörare! Det finns få verksamheter om ens några som är så populära hos brukarna som just våra förskolor. De allra flesta föräldrar väljer att ha sina barn i förskolan. I brukarundersökningarna får förskolan toppbetyg. Många andra länder sneglar också på Sverige när man vill utveckla sin förskola. Jag har själv varit med och tagit emot ett antal studiebesök på det här området.

Samtidigt måste vi våga se att vi har en hel del utmaningar att ta itu med. Antalet små barn i vår stad växer kraftigt. Stockholm upprätthåller barnomsorgsgarantin, men självfallet blir det svårt att rekrytera tillräckligt många förskollärare i ett sådant läge. Därför kommer satsningen att utbilda barnskötare till förskollärare att finnas kvar trots att projekttiden egentligen börjar lida mot sitt slut. Jag tror att det är ett bra sätt att vidareutbilda barnskötare till förskollärare och att behålla personal som kanske annars skulle ha gått till andra verksamheter om man inte fick den här chansen till vidareutbildning. Anställda helt utan pedagogisk utbildning kommer också att ges möjlighet att utbilda sig till barnskötare.

Vi måste, precis som inom skolans värld, bli betydligt bättre på att skapa karriärvägar inom förskolan. I en förskola av världsklass har forskningsbaserad kunskap om barns utveckling och lärande och själva ledarskapet en nyckelroll. Därför kommer Stockholms stad att göra en rad satsningar på just det här området de kommande åren. Jag tänkte nämna några av dem här i dag.

Utbildningsförvaltningen kommer, tillsammans med stadsdelsnämnderna som i grunden är ansvariga för förskolan, att utveckla olika karriärvägar för förskollärare. Den ena karriärvägen kommer att vara en pedagogkarriär med ämnesfördjupning. Den andra kommer att vara inriktad på chefskap inom förskolan. Båda de här karriärmöjligheterna kommer att erbjudas i Stockholm. Förskollärare kommer dessutom att ges möjlighet att delta i magisterutbildning, precis på samma sätt som andra lärare i vår stad, i syfte att stärka den forskningsbaserade kunskapen för att sedan kunna driva just utvecklingsarbete i förskolan. Inom ramen för det statliga förskollärarlyftet kommer det också att bli möjligt att genomgå forskarutbildning. Stockholm ska självfallet delta med full kraft i den här möjligheten. Faktum är att det redan i dag är fler som deltar i förskollärarlyftet än vad Stockholm egentligen hade tilldelats platser för. Så populärt har det blivit.

Jag tror att de här satsningarna är viktiga av åtminstone två skäl. För det första kommer de på sikt att höja kvaliteten i våra förskolor ytterligare. Bättre utbildad

personal kommer att ha bättre redskap att möta till exempel barn i behov av särskilt stöd. För det andra stärker det också bilden av Stockholm som en god arbetsgivare inom just förskolans område. Det kommer på sikt att leda till att det blir lättare att rekrytera förskollärare. De som söker sig till Stockholms förskolor ska veta att det finns en väl genomtänkt väg till vidareutbildning och stora möjligheter att göra karriär inom våra förskolor.

Precis som jag sade tidigare är den största utmaningen nu, vid sidan av detta med kompetensutveckling, vidareutbildning och forskarmöjligheter, att staden växer så väldigt fort. Antalet förskolebarn ökar med flera tusen varje år. Även om vi tror att det kanske har planat ut lite nu – siffrorna från USK pekar på det – är det ändå vår största utmaning att se till att vi klarar barnomsorgsgarantin. Det har Stockholm gjort under den här mandatperioden även om det naturligtvis leder till att de förskolor som byggs riskerar att bli ganska dyra. Därför tycker jag också att det är viktigt att det här stödet till höga hyror finns kvar inom staden, så att inte de sist byggda förskolorna får betala kostnaden för de förskolor som har byggts tidigare och lite billigare. Jag tror att det är viktigt att den möjligheten finns kvar i vår stad om vi ska upprätthålla barnomsorgsgarantin. Det absolut viktigaste är ju att alla föräldrar som vill ha sina barn i våra förskolor också ska kunna ha det i framtiden.

Anförande nr 175
J o h a n n a S j ö (m): Fru ordförande, ärade fullmäktige, åhörare! Förskolan är en av de verksamheter som är mest omtyckta av stockholmarna. Det är väldigt bra eftersom den har ett väldigt viktigt uppdrag. Det är också glädjande eftersom det visar att verksamheten är på rätt spår. När man i min hemstadsdel Östermalm får resultaten att 93 procent är så nöjda att de skulle vilja rekommendera sin förskola till en god vän förstår man att verksamheten är utmärkt.

Nu gäller det för oss att vidareutveckla kvaliteten, dra nytta av de framgångar som har varit och lära vidare på kommunal nivå och när det gäller enskilt drivna förskolor. Högre kvalitet i verksamheternas innehåll mäts inte i ökad resurstilldelning. Även om statistiken ibland kan verka svårslagen finns det förbättringskraft bland personalen som ibland blir påtaglig när man pratar med dem. Man tänker nytt, man tänker kreativt och man ser hur enkla förändringar kan höja kvaliteten enorm. Det gäller både inom stadens verksamhet och inom de enskilt drivna. För alla gäller samma sak: Där beslutsvägarna är korta och personalen delaktig går kvalitetsutvecklingen framåt. De enskilt drivna förskolorna är en mycket viktig del av stadens barnomsorg. Utan dem hade barnomsorgsgarantin aldrig kunnat hållas och utbudet för barn och föräldrar hade varit mer begränsat.

Det är oerhört roligt att kunna yrka bifall till majoritetens budget i dag. Det innebär att enskilt drivna förskolor ska ges möjlighet att medverka på samma villkor som kommunala i utbildningsnämndens fortbildning till barnskötare och förskollärare.

Samtidigt finns det fortsatt utrymme för förbättringar. Jag skulle vilja se en ökad bredd när det gäller alternativen inom förskolan. Oavsett huvudman vore det önskvärt, och i vår stora stad möjligt, med fler inriktningar och fler pedagogiska alternativ.

En god vän till mig, Gustav, konstaterade lite förvånat när han fick barn att ingen hade försökt få just deras barn till sin förskola. Det fanns dessutom ingen som hade den profil som han hade tänkt sig att han skulle välja när de väl fick barn. Lite beror det här säkert på att han har alldeles särskilda krav men också på att det har varit stora barnkullar och förskolorna har inte behövt kämpa för att få barn till just sin avdelning.

Från politikens sida har vi ägnat väldigt mycket kraft och energi åt att öppna nya enheter, se till att de har utbildad personal och att de har lämpliga lokaler. Det är givetvis viktigt, men vi måste lyfta blicken. Vi har inte haft någon större diskussion om vilken pedagogik vi vill ska användas eller vilka profiler vi vill ska erbjudas. Den mångfald som ändå finns, och som säkert är större i vår stad än någon annanstans i landet, finns till oproportionerligt stor del hos de enskilt drivna förskolorna. Det tycker jag att vi ska ändra på.

Det är dags att här ifrån rådssalen och ifrån stadsdelsfullmäktigemöten, fylla orden mångfald, utbud och valfrihet med mer innebörd än att man bara ska kunna välja mellan kommunala och enskilda alternativ. Det handlar om att ge varje barn en chans till en förskola som passar honom eller henne och föräldrarnas önskemål. Och det handlar också om att personalens drivkrafter ska kunna komma till sin rätt. Det handlar om pedagogiska metoder och också om profilinriktningar oavsett driftsform. Jag vill se förskolor med teknikprofil.

Anförande nr 176
Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande! Jag skulle vilja ägna mina tre minuter åt att tala lite om en förskola för alla barn. Jag vill tala om alla barns rätt till en social utveckling, rätt till en språklig utveckling, rätt till lek och rätt till kompisar. Det här är rättigheter, barnsliga rättigheter om man så vill, som varit vägledande för den socialdemokratiska förskolepolitiken i flera årtionden nu. Jag skulle vilja påstå att det är en syn på förskolan och en syn på barnen som delas av en förkrossande majoritet av stockholmarna. Jag vågar också säga att det säkert är fler av er på högersidan som ser sig som goda socialdemokrater i den här frågan och som tänker att i den här frågan är det nog som han den gamla Muf-ordföranden sade att det är sju socialdemokratiska partier som går till val. Men låt mig då tydligt säga att så är det inte. En av de få saker av betydelse som ni har gjort på förskoleområdet under de här tre förlorade åren är att dra undan mattan för just alla barns rätt till förskola, för just alla barns rätt till utveckling.

Det ni har gjort med systematik och med full vetskap om vad ni har gjort, och i vissa fall mot er egen övertygelse, är att ni har infört ett kommunalt vårdnadsbidrag. Jag vill påstå att den första punkten för den som vill återupprätta en förskola för alla är vårdnadsbidragets avskaffande. För, hör och häpna, det har fått samma effekt här i Stockholm som det fick i Oslo. Det här bidragets främsta effekt är att låsa in invandrarkvinnor i hemmen i förorterna. Det stärker utanförskapet och isoleringen för de här kvinnorna. Och vad värre är, det dömer nästa generation stockholmare till utanförskap.

Därför tar vårt budgetalternativ sin utgångspunkt i alla barns rätt till en bra förskola. Det innebär ett avskaffande av vårdnadsbidraget, det innebär ett återupptaget arbete för att minska barngrupperna, och det innebär ett systematiskt arbete för att stärka språkutvecklingen. Så skapar vi en förskola för alla, en förskola som ger alla barn möjligheten att växa och utvecklas.

För att uppnå det här lägger vi ytterligare 150 miljoner kronor till förskolan och dessutom ytterligare 17 miljoner till den socioekonomiska schablonen. Det ger en möjlighet till mindre barngrupper i hela staden. Det ger en möjlighet till fler förskollärare i förorterna. Det är alternativ som står mot en tydlig passivitet och en acceptans för större barngrupper.

Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 177
Z a i d a C a t a l á n (mp): Fru ordförande, fullmäktige! Miljöpartiets vision om förskolan är att det är en plats där våra barn kan utvecklas i en trygg miljö. Det är framför allt en plats där värderingar om hur man ska bete sig inte cementeras och där det inte finns förväntningar på oss utifrån vårt kön, vår etnicitet eller vår religion. Miljöpartiet tycker alltså att det viktiga inte bara är kvaliteten utan också tryggheten, och där ser vi också ett stort problem med det som sker just nu, nämligen att barngrupperna har ökat i storlek i Stockholm. Vi vill minska dem, och det är någonting som vi har budgeterat för i vår budget. I kvalitetsredovisningen har det också fastställts att närmare 207 barngrupper överskrider dagens norm för barngrupperna. Det finns ganska mycket att göra.

Vi vill satsa på barns rätt till modersmål i förskolan. Det är viktigt att små barn får modersmålsstöd för att de ska kunna utveckla inte bara sitt modersmål utan också sin kulturella identitet samtidigt som de utvecklas i svenska. Det har inte alla barn möjlighet till i dag, och det vill vi att de ska ha.

Vi satsar även på den avgiftsfria månaden i barnomsorgen. Det gör vi därför att låginkomsttagare ska ha den möjlighet som de tidigare hade till en mer avslappnad semester och kunna göra någonting tillsammans.

Det står också väldigt tydligt i kvalitetsredovisningen om hur dåligt det har gått för jämställdhetsintegreringen i förskolan. Föräldrarna i Stockholm vill ha upplyst pedagogisk förskolepersonal som är tydliga och gör barnen medvetna om att pojkar och flickor har lika värde och kan göra precis likadana saker. Det saknas i förskolan i dag. Det vill vi lyfta fram genom att ge extra medel till genuspedagogik och utbildning i detta för personalen i förskolan.

Någonting som också oroar oss är avknoppningarna som har fått den effekten att man säljer ut våra förskolor till ett underpris. Det måste vi arbeta emot. Vi ska kunna ha en mångfald när det gäller pedagogik i Stockholm. Vi i Miljöpartiet vurmar för den enskilda förskolan Stockholm, men vi får inte undervärdera värdet av våra förskolor.

Bifall till Miljöpartiets reservation!

Anförande nr 178
S u s a n n a B r o l i n (v): Fru ordförande, fullmäktige och stockholmare! Vänsterpartiets budget lägger mer pengar på förskolan. Vi lägger 32,7 miljoner mer på de enskilt drivna och 85 miljoner mer på de kommunalt drivna. Trots det pratar vi inte enbart siffror. Skillnaden mellan de två blocken är att vi lyfter fram pedagogiken och barnens rätt till en bra vardag.

Vi menar att förskolan i Stockholms stad ska ha lika stor dignitet och tydliga budskap som grundskolan. Det ska till exempel vara lika viktigt att förskolorna har tillgång till bibliotek som alliansen hävdar att det är för skolorna. Förtroendevalda kan inte enbart åberopa alla andras ansvar om man samtidigt gör som ni, väljer att säga att man inte går in på detaljer. Förskolan är ett område där ni duckar. Ni vill inte prata om det som folk kräver. Ni vill inte prata om barns rätt till bra mat som lagas i egna kök. Ni vill inte prata om barns rätt till rörelse, rätten att lära sig cykla, simma, åka skridskor etcetera och få tillgång till kultur.

Förskolan får inte bli den arena som ni vill ha där vuxna leker affär med barns liv. År 2009 var det år då den breda allmänheten i Stockholm blev medveten om dessa konsekvenser. Kulturkrabatens förskolor är inte det enda men ändå årets tydligaste exempel på att vuxnas snikenhet får gå före barnens behov av utbildade pedagoger och lagom stora barngrupper. Detta är ett exempel på att hela den nyliberala ideologin havererar när den krockar med människors behov. Det är därför vi säger nej till vinstdriven verksamhet i förskolan. Skattepengarna ska gå till barnen.

De pedagogiska kraven måste följas upp med pedagogiska och ekonomiska inspektioner. Det ska öppet redovisas. Vi ställer krav på barngruppernas storlek. Vi säger att det inte ska vara fler än 14 barn på en småbarnsavdelning och 18 på en syskonavdelning. Målet är att detta ska minska med 2 så att ingen avdelning har mer än 16 barn. I dag anpassas barngruppernas storlek efter det ekonomiska läget i stället för efter barns förutsättningar till meningsfulla relationer. Sådana relationer är avgörande för att de ska kunna ta till sig kunskaper i såväl förskola som skola och för att de ska få meningsfulla liv som vuxna. Det är därför som förskolan alltid haft fokus på att arbeta med långsiktigt relations- och identitetsskapande.

I er budget för 2010 finns två rader om barns identitet och självkänsla och deras rättigheter men 32 rader om ökad valfrihet. Visst kan det finnas en poäng med ökad valfrihet om det handlar om pedagogik och inlärningsstilar, men inte när det handlar om att bara välja bort. En inbyggd faktor i ert valfrihetssystem gör att barn genom sina föräldrar tvingas att välja bort meningsfulla relationer när problem uppstår.

Bifall till Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 179
F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter, åhörare! Vår stad växer, och den kommer att fortsätta att växa. Det föds många barn, och många barnfamiljer flyttar till oss. Det innebär att vi behöver fortsätta att bygga ut vår barnomsorg, denna vår så ofta uppskattade barnomsorg, på ett sätt som uppfyller barnomsorgsgarantin, en trygg vardag för våra minsta och barngrupper som inte är för stora. Det vill vi besluta om i dag i allianspartiernas budget för 2010. Vi i

stadshusalliansen vill framför allt, till skillnad från den presumtiva vänsteralliansen, besluta om en barnomsorg som bygger på valfrihet. Det är föräldrarnas val och önskemål som ska styra inriktningen och utbudet av vår barnomsorg.

Vi i stadshusalliansen, och då inte minst vi kristdemokrater, ska stå som en garanti för att vi stockholmare hemma vid våra köksbord ska kunna avgöra vilken barnomsorg våra barn ska ha. Barnomsorgen ska, precis som så många andra frågor, skyddas från den presumtiva vänsteralliansens klåfingrighet där de vill underkasta det här någon form av nostalgiskt DDR-styrande lagom till 20-årsfirandet av murens fall.

Vi, inte minst vi kristdemokrater, kommer att fortsätta värna valfriheten inom barnomsorgen. Vi vill förskona Stockholms barnfamiljer från ovanifrån påtvingade genuspedagoger och myrdalsk experimentlusta så här i det 21 århundradet. Vi vill ha en valfrihet och ett inflytande över vår barnomsorg hemma i de små gemenskaperna där den här sortens frågor hanteras bäst.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 180
P e r A n k e r s j ö (c): Fru ordförande! Fullmäktige! Förskolan är där våra små stockholmare möter pedagogiken. Det är starten för våra barns karriär och en förutsättning för att föräldrarna ska kunna arbeta. Det är många som pratar om förskola på barnens villkor. Det är många som pratar om förskola på lärares och på pedagogers villkor. I Centerpartiet vill vi gärna tala om förskolan på föräldrarnas villkor.

Förskolan är omtyckt, och det är bra. Valfriheten i förskolan fungerar också ganska bra. Det finns många enskilda utövare. Det finns många profiler och pedagogiker som gör att föräldrarna kan träffa ett genomtänkt val. Man kan också välja i vilken grad man som förälder vill engagera sig i verksamheten. Det är, skulle jag vilja påstå, mycket de enskilda utövarnas förtjänst.

Centerpartiet anser därför att andelen privata utövare ska öka. I årtionden har duktiga och innovativa entreprenörer inom förskolan inte bara visat att man driver verksamheten lika bra som kommunerna utan många gånger faktiskt bättre. Vi tycker därför att staden successivt kan dra tillbaka sitt engagemang ytterligare till förmån för enskilda utövare. Det är ett sätt att utöka mångfalden ytterligare med flera nischer och flera inslag av profilering. Det skulle vi tycka var bra.

Den brist på platser som fortfarande finns här och var på sina håll är ett problem. Därför måste staden och stadsdelarna bli ännu bättre på en samordning med de privata utövarna. Det är inte acceptabelt att föräldrarna får ut semester och annan ledighet för att få det att fungera, vilket trots allt inträffar då och då trots barnomsorgsgarantin.

Ett sätt att få bukt med anstormningen är att man sätter upp paviljonger. Paviljonger hänger sedan kvar länge utan att motivera sin egen kostnad. Centerpartiet förstår att det ibland kan vara nödvändigt med de här paviljongerna, men det måste alltid vara

högsta prioritet att lösa problemen på andra sätt dels för att miljön för förskolebarn är väldigt viktig, dels för att paviljongerna ofta tar värdefull parkmark i anspråk.

Vi efterlyser att man tänker nytt. Bland annat föreslog vi för en tid sedan att man skulle utnyttja taken för att bygga förskolor på. Taken är på många ställen i dag en outnyttjad resurs i Stockholm.

Slutligen anser vi i Centerpartiet att den idé som förekommit i debatten om företagsdagis, det vill säga förskolor som drivs i regi av föräldrars arbetsgivare, kan vara mycket väl värd att testa. Alla bra förslag som kan underlätta stockholmarnas livspussel ska förstås prövas seriöst. Jag skulle gärna se att en försöksverksamhet för företagsdagis initierades av företagen i Stockholms stad.

Med det yrkar jag bifall till Centerpartiets reservation.

Anförande nr 181
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Det är lågkonjunktur på många områden en, men det är ingen lågkonjunktur i barnafödandet. Babyboomen i Stockholm fortsätter i oförminskad takt. Det är fantastiskt, jätteroligt. Under nästa år räknar vi med att det föds 1 900 nya stockholmare, och det är jättekul. I Stockholm har vi framtidstro, och blivande föräldrar som bor i Stockholm litar på att det kommer att finnas bra barnomsorg för deras barn. Barnomsorgsgarantin kommer att hållas resten av året, och utbyggnaden fortsätter.

Vet ni att det har öppnats 183 nya avdelningar i Stockholm. Sedan 2006 då vi fick makten har vi ökat antalet förskoleplatser med 6 500. En tredjedel av förskoleverksamheten sker, som vi har hört tidigare, i fristående alternativ.

Vi har stimulansbidrag för nyöppnade avdelningar. Det skulle Socialdemokraterna avskaffa om de fick makten. Förra året införde vi gemensam förskolekö för hela staden. Nu kan föräldrarna gå in på nätet när som helst och ställa sina barn i kö för önskad förskola. På vår hemsida hittar föräldrarna information om alla förskolor, både privata och kommunala. De kan enkelt jämföra de olika förskolorna.

I mars i år antogs en ny förskoleplan. Det är en plan med fokus på kunskap och utveckling genom lek, nyfikenhet och glädje. Det är en plan där det pedagogiska arbetet leds av en förskolelärare. Förskolan är det första steget i det livslånga lärandet, och verksamheten utvecklas ständigt.

Språkutveckling och att väcka intresse för naturvetenskap genom lek är viktiga delar. För andra året har vi förskolepeng. Pengarna i förskolan ute i stadsdelsnämndernas verksamheter öronmärks. Andelen förskollärare i verksamheterna ska öka, och jag sticker inte under stol med att det är en stor utmaning med tanke på den höga utbyggnadstakten. Utbildningsnämnden har avsatt medel för grund- och vidareutbildning till barnskötare och förskollärare.

Kompetensutvecklingen är viktig, och Stockholm deltar som vi hörde förut i Förskollärarlyftet, fortbildning för förskollärare och barnskötare med inriktning på bland annat språkutveckling.

I stadens brukarundersökningar visar det sig att det som är man mest nöjd med i stadens verksamhet är förskolan. 91 procent av föräldrarna är nöjda eller mycket nöjda med sitt barns förskola. I stadens medarbetarenkät visar det sig att förskolepersonalen är den som trivs allra bäst på sin arbetsplats.

Vi fortsätter med utbyggnaden. Vi satsar på personal och kvalitet. Föräldrarna gillar förskolan, barnen gillar förskolan, personalen gillar förskolan och trivs på jobbet. Vi har en bra förskola i Stockholm. Men det innebär inte att vi kan slå oss till ro. Nästa år tar vi ytterligare steg mot en förskola i världsklass.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 182
S u s a n n a B r o l i n (v): Det är väldigt glädjande att höra hur ni i Folkpartiet pratar så positivt om förskolan, också om den kommunala förskolan. Jag vill ändå säga att det är en backning från förra gången man satt i majoritet, när man till exempel på Södermalm skulle förbjuda att det ska finnas kommunala förskolor och mer drev den politik som Centerpartiet är ganska ensamt om i dag.

Men sedan har jag en fundering. Man säger att man vill utveckla pedagogiken och statusen och så vidare, men det man ändå lyfter fram är det nödvändiga arbetet att starta avdelningar. Javisst, men man startar ett webbsystem. Det här webbsystemet är helt nytt, och vi vet inte riktigt hur det blir. Det har inte gett några större effekter. Vi vet inte vad det kommer att innebära. Vad vill ni i pedagogiken? Det måste ändå vara viktigare än webbsystemet.

Anförande nr 183
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): För barnen är det självklart mycket viktigare med pedagogiken än med ett webbsystem. Men man ska komma ihåg att vi har tagit fram – det har du hört om du hade lyssnat – en bra förskoleplan under förra året. Vi jobbar jättemycket med den, och vi jobbar med kompetensutveckling för personalen. Som du hörde av Lotta Edholm satsar vi mycket på karriärvägar för förskollärare. Det är grunden. För personalen är det, det vet vi alla, det absolut viktigaste.

Anförande nr 184
K a r i n H a n q v i s t (s): Fru ordförande! Ann-Katrin Åslund nämnde en sak som jag skulle vilja ta upp, det hon sade i hastigheten och lite förbigående, och det är den gemensamma kön. Det är frivilligt för de fristående att anmäla sig till kön. Jag vet förskolor som redan nu säger att de inte har möjlighet att ta emot barn med behov av särskilt stöd. Tror du att de anmäler sig till den allmänna kön?

Dessutom har jag förstått från vår stadsdel att den gemensamma kön inte fungerar. Anmäler man sig i kön hamnar man sist om man inte antar ett erbjudande i första hand. Hur ska det här fungera, och hur ska ni få de enskilda att ställa sig i den allmänna kön?

Anförande nr 185
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag ska börja med det sista. De ansluter sig ständigt. Jag fick siffror alldeles nyss. Bara i dag anslöt sig 2 nya förskolor och några familjedaghem. Nu är det 35. Vi hade ett stopp innan vi fyllde på. Det är ett system som ständigt utvecklas. Vad gäller situationen i Bromma är den uppredd. Och jag förstod att det inte hängde ihop med systemet, utan det hängde ihop med att det var lite konstigt bakom ratten, som man brukar säga.

Anförande nr 186
Z a i d a C a t a l á n (mp): Det är härligt att höra att Folkpartiet vurmar för pedagogiken. Jag skulle vilja veta varför ni inte satsar mer på genuspedagogik. Jag läser i kvalitetsredovisningen att föräldrarna är minst nöjda, 60 procent, med hur medvetet personalen arbetar med att ge pojkar och flickor samma möjligheter. Det finns en kraftig efterfrågan på det. Varför prioriterar man inte att personalen ska utbilda sig i de här frågorna, som uppenbarligen en stor del av stockholmarnas föräldrar efterfrågar?

Anförande nr 187
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det är självklart en jätteviktig fråga. Det förekommer arbete på många förskolor när det gäller frågan om genuspedagogik. Det är faktiskt en del av dessa som har genuspedagoger anställda. Det vet jag finns i min stadsdel också.

Man kan alltid bättre. Men att ha ett speciellt ämne som ni vill i stället för att lägga in det i den vanliga verksamheten är någonting som måste gälla all personal, eller hur? Det räcker inte med speciella pedagoger.

Anförande nr 188
F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Att diskutera förskoleverksamhet och barnomsorg när vi brottas omkring i den ibland granska grova kommunpolitiska vardagen är faktiskt en av de roligaste sakerna, att illustrera skillnaderna mellan våra olika sätt att se på samhället och framtiden, mellan oss i Stadshusalliansen och er i den presumtiva vänsteralliansen.

För att anslå valfrihetsbudskapet i mitt anförande även denna gång avseende förskolan kan jag säga att det för oss inom Kristdemokraterna är tydligt och självklart att politiken har sina begränsningar. Vi politiker ska respektera människors integritet och rätt till egna livsval. Man har rätt att bilda familj och själv komma fram till hur familjelivet ska se ut och då i synnerhet eller inte minst när det gäller barnomsorg.

Vill man välja ett bra barnomsorgsalternativ, oavsett om det är privat eller kommunalt driven förskola, kan man göra det. Vill man utnyttja möjligheten till ett kommunalt vårdnadsbidrag går det också bra. Det ska man få göra även om man råkar vara född i ett annat land än Sverige.

Allt detta är oerhört viktigt. Vi ska befria familjen, och vi ska förpassa tankarna från framför allt kanske i vårt land makarna Myrdals nutida arvtagare till den historiska skräphög där de hör hemma. Vi ska bereda väg för ett Sverige där föräldrar på sina egna villkor och inte på genuspedagogernas villkor som beslutar i politiska församlingar ska få besluta om sitt familjeliv och sina barns omsorg när de är små och unga.

Den fria familjen är den då familjen kan forma sin tid med barnen precis som den själv vill. Det kanske är så att det kan vara bra att anslå kravet på en avgiftsfri barnomsorgsmånad. Det kanske till och med ska finnas möjlighet att välja barnomsorg då förskolan håller stängt, en fri månad varje sommar för att man ska garantera att föräldrarna kan vara med sina barn. Men det är någonting som man i så fall ska kunna välja om vi har en förskola med den inriktningen för att garantera att man gör någonting trevligt med sina barn när man får vara ledig från sitt hårda förvärvsarbete under sommarmånaderna.

Kan det finnas någon annan princip för dem som säger sig vilja barnens bästa, som till exempel vår poster boy för socialdemokratisk hybris Roger Mogert, än den princip som säger att det är föräldrarna som ska ha största möjliga frihet att forma sitt föräldraliv på det sätt som passar just deras omständigheter bäst?

Anförande nr 189
Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag kan naturligtvis förstå att man som förälder ska ha rätten att välja bort sina barns sociala och språkliga utveckling, åtminstone till en viss gräns. Men varför har ni gjort det valet ekonomiskt rationellt? Det är det som är frågan. Varför ska det vara lönsamt att inte ha sina barn på förskolan? Det är du som bedriver social ingenjörskonst. Det är du som betalar föräldrar för att de ska göra som du vill, och det begriper du inte ens.

Anförande nr 190
F r e d r i k W a l l é n (kd): Det är så enkelt att blanda bort korten som du försöker, Roger Mogert, men du har helt fel, som ganska ofta. Det är detta som är valfrihetens kärna: Vill jag ha mina barn i förskola tidigt har jag den möjligheten. Vill jag utnyttja det kommunala vårdnadsbidraget får jag göra det.

En konsekvens av valfriheten är att den socialdemokratiska ingenjörskonsten kanske får stå tillbaka. Om man tycker att den politiska ingenjörskonsten är så bra och så viktig får man föra ut den i den öppna debatten. Man får skriva debattartiklar. Du kan skriva en liten bok om det här. Man ska inte tvinga på befolkningen sin egen sociala ingenjörskonst. Man ska ge dem möjlighet till valfrihet. Det är det vi gör. Man ska kunna välja själv hur man vill forma sina barns vardag. Det är inte att utestänga någon att ge dem frihet. Det är en mycket socialdemokratisk tanke att det skulle vara så.

Anförande nr 191
I n g e r S t a r k (v): Det är oerhört tydligt vad du tycker om jämställdhetsarbete. Det behöver vi inte tvivla om precis. Alla genuspedagoger är fy. Allt Myrdalskt

tänkande ska på skräphögen. Jag tycker att det är ganska fräckt att uttrycka sig på det sättet.

Vad handlar kd:s ingenjörskonst om? Det är vårdnadsbidrag. Det är en ren kvinnofälla. Man låser in kvinnor i hemmen. Det är vad det innebär. Det innebär också att det är ett förskräckande antal barn som inte kommer att lära sig svenska. Vad är det för valfrihet med det? Vad är barnens valfrihet, barnens frihet? Det skulle jag vilja att du kunde prata om. Det är viktigt. Barnen är inte föräldrarnas egendom, men så talar du.

Anförande nr 192
F r e d r i k W a l l é n (kd): Barnen är inte någons egendom, men är det någonting som de definitivt inte är så är det den presumtiva vänsteralliansens egendom. Jag vet inte om det är ett retorisk knep av Inger Stark eller om det är ett intellektuellt feltänk, och jag vet inte om vad som är värst, att inte se skillnaden. Ni vill bestämma vad som är föräldrars sätt att inom lagens ram uppfostra sina barn och ge dem en möjlighet en bra start i samhället.

Om man nu försöker spela ut jämställdhetskortet i det här är det, och jag vågar ta det ordet i min mun, föraktfullt mot dem som lever i våra områden kring Järvafältet att säga att de inte klarar av att välja själva, utan vi måste välja åt er, i synnerhet när det gäller kvinnor. Det om något vittnar om en kvinnosyn som inte alls hör hemma i en modern debatt där jag i varje fall jag lever i den väldigt tydliga insikten att vi män och kvinnor är väldigt jämbördiga. Men om man är invandrarkvinna funkar tydligen inte den principen.

Anförande nr 193
Z a i d a C a t a l á n (mp): Herr ordförande! Det är lika underhållande varje gång att höra ett borgerligt parti vurma så starkt för bidrag. Det är alltid lika fascinerande. Jag vill fråga dig: Är du medveten om att vårdnadsbidraget mest tas ut av kvinnor? Är du medveten om att kvinnors lön är 84 procent av männens enligt Statistiska centralbyrån? Enligt Statistiska centralbyrån är kvinnors pensioner 60 procent i genomsnitt av männens. Kvinnor är fattigare när de blir äldre, för de har stannat hemma. Det är de som har tagit hand om barnen, hem och hushåll. Mannen har gjort karriär, han har tjänat pengar och klarar sig på ålderns höst.

Det här är förebyggande syfte. Genuspedagoger säger till barn: Ni är alla lika. Jag tänker inte klappa dig mer för att du är flicka. När en pojke gråter får han inte en spark baken – kom igen, du ska inte gråta. Det är exakt det alla undersökningar och forskning visar. Genuspedagoger är vitala för att vi ska få ett jämställt samhälle.

Anförande nr 194
F r e d r i k W a l l é n (kd): Jag vet inte var jag ska börja. Jag har haft förmånen att ha två barn i förskolan under den period då genuspedagoger var ett okänt begrepp. Det glömmer man bort för att man har så kort nutidshistoriskt minne. Det räcker med att ha haft barn i förskolan för fem sex åren för att veta att det var ett okänt begrepp. Men de har haft precis det viktiga förskolestödet. Det var inte så stor skillnad på hur

man behandlade pojkar och flickor i deras förskola så att man måste kalla in specialister. Det här är er produkt som man vurmar mycket för.

När det gäller socialt ingenjörskap kan man lätt kasta argument omkring när det gäller det här jämställdhet. Jag kan bara av farten nämna att kvinnor faktiskt lever längre än vi män, och det är en positiv sak. Det framhåller jag som något positivt, men med er retorik skulle det vara något negativt. Det är tråkigt och dåligt.

Kort sagt: Det kokar alltid ned till att ni vill styra, och man kan inte välja själv. Ni säger att kvinnor är särskilt dåliga på att välja själva, och det tycker jag är ganska otidsenligt.

Anförande nr 195
A b i t D u n d a r (fp): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Min stadsdel Liljeholmen-Hägersten är en av de mest växande stadsdelarna. Många familjer flyttar till vår stadsdel, och vi tycker att det är roligt. Många barn föds där, och man stannar kvar i stadsdelen när man bildar familj. Många väljer området på grund av förskolan, för förskolan är en av de viktigaste faktorerna för föräldrar när man väljer var man vill bo.

Från och med den 1 januari 2007 då vi tog över har vi hittills till augusti 2009 714 nya platser. Fram till 2015 är det planerat 884 platser. Vi uppfyller garantin, och det är vi stolta över. Många föräldrar är väldigt nöjda enligt de brukarundersökningar som görs årligen av USK. Förskolan är inte vara omsorg eller ett ställe för att förvara barnen. Det handlar om kvaliteten i själva innehållet. Jag som förälder har väldigt tydlig erfarenhet av förskoleinnehållet. Vi har förskola med matematiskt innehåll, naturvetenskapligt innehåll och så vidare.

Det finns utmaningar att jobba med inom förskolan. Där arbetar vi vidare.

När jag hör oppositionen är det några saker jag vill gärna kommentera. Det sägs att utvecklingen skulle ha avstannat sedan vi tog över, att vi skulle vara emot att barn lär sig åka skridsko eller simma, att jämställdhetsarbetet skulle ha avstannat. Vad säger man?

Utifrån mitt perspektiv som förälder och som boende i Hägersten-Liljeholmen säger jag som Susanna: Det är bara bubbel.

Bifall till alliansens förslag till budget 2010.

Anförande nr 196
M a g n u s J o h a n s s o n (s): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag skulle vilja säga att det är jätteroligt att ni utökat platserna med 700, men problemet är att i 59 procent av småbarnsgrupperna över hela staden, om vi lyfter blicken från Liljeholmen, är det fler än 14 barn. Under 2007 och 2008 har det byggts ungefär 80 nya förskoleavdelningar i Stockholm varje år, och det är bra. Problemet är bara att det inte räcker.

Under föregående mandatperiod varierade det något mellan 150 och 200 nya förskoleavdelningar som öppnades varje år. Ni måste öka takten, för annars kommer ni att ha väldigt stora barngrupper snart.

Anförande nr 197
A b i t D u n d a r (fp): Jag nämnde ju att vi har planerat fram till 2015, och det innebär att vi ökar takten, och vi tar ansvar även för de kommande åren. I min stadsdel – man måste utgå från den verklighet som man har – bygger vi ungefär 11 000 nya bostäder. Av dessa är 4 000 bostäder färdigställda. Detta ser vi som en stor utmaning. Människor flyttar dit, och vi måste ha det med i planeringen. Jag menar att vi klarar av barnomsorgsgarantin, och det är jag väldigt stolt över.

Anförande nr 198
S u s a n n a B r o l i n (v): Du talar, Abit, om hur många förskolor ni har byggt ut, och det är bra. Under de senaste mandatperioderna har man, oavsett vilken majoritet det varit, behövt bygga ut förskolor. Jag skulle vilja fråga dig: Hur många alternativa pedagogiker har ni i din stadsdel som inte fanns före er reform?

Det finns ingen ny pedagogik som lyfts fram i ditt område. Däremot finns det flera genuspedagoger i staden som säger: Vi får inte tid att göra det arbetet och använda de resurser som vi har. Det innebär ändå att jämställdhetsarbetet tar steg bakåt. Med de minskade resurser som stadsdelsnämnderna får ut nu kommer det innebära ytterligare minskade möjligheter.

Till sist: Jag vill be om ursäkt för att jag sade bubbel, men jag har ägnat det senaste dygnet åt att studera er budget, och efter ett tag blir det bubbel.

Anförande nr 199
A b i t D u n d a r (fp): Det finns verkligen olikheter, Susanna. Jag har besökt de flesta förskolor i min stadsdel. Det är väldigt olika utifrån olika innehåll. Jag tror att pedagogerna skulle bli nästan upprörda över att höra att det inte skulle finnas något pedagogiskt innehåll att erbjuda barnen. Jag nämnde några exempel, matematiskt och naturvetenskapligt inriktningar. Inte tycker mina pojkar att de saknade specialpedagoger i förskolan. Jag förstår inte var du har för fantasi.

Men det är som vanligt, när det brister i idéer är det kopplat till resurserna. Det är kanske skillnaden mellan oss och er. Ni försöker svartmåla människors verklighet. 89 procent är nöjda i Hägersten-Liljeholmen. I genomsnitt i hela staden är man nöjd med den inriktning som finns inom Stockholms stad.

Anförande nr 200
I n g e r S t a r k (v): Ordförande, fullmäktige! Förskolan är mycket viktig för barns tidiga utveckling. På förskolan läggs grunden för det livslånga lärandet. På förskolan kan alla barn mötas och utvecklas till demokratiska jämställda människor. På ett tidigt stadium kan vi uppmärksamma vilka barn som behöver extra stöd.

Strategier och metoder för att integrera genusperspektivet ska utvecklas i det pedagogiska arbetet. En del förskolor har kommit mycket långt i det genuspedagogiska arbetet. Utbildningsförvaltningen bör ta fram en handlingsplan för hur de goda exemplen ska kunna spridas.

Vi i den rödgröna oppositionen har ett gemensamt förslag som handlar om att det genuspedagogiska arbetet ska stärkas i alla verksamheter som riktar sig till barn och ungdom med början i förskolan. Genuspedagoger ska ges tid och möjlighet att arbeta, och återkommande utbildningar i genusfrågor ska ordnas för anställda och för beslutsfattare.

Barn med svenska som andra språk behöver både modersmålsstöd och utveckling i det svenska språket. Det är förskolan som tillsammans med föräldrarna lägger grunden till språkutvecklingen. Därför är det extra viktigt att intresset i förskolan uppmuntras i områden där inskrivningen är låg och många väljer vårdnadsbidrag. Vårdnadsbidrag – hur kan man införa något som så uppenbart är en kvinnofälla? Folkpartiet – hur kunde ni gå med på det?

Det blir allt fler som väljer vårdnadsbidrag, framför allt på södra och norra Järvafältet. Där är förskolan extra viktig för att motverka segregation och utanförskap.

Under budgetdiskussionen i Rinkeby-Kista framkom att det går att få vårdnadsbidrag plus försörjningsstöd. Är det verkligen enligt reglerna? Hur går det i så fall ihop med arbetslinjen? Dessutom är det ofta så att det inte bara är det lilla barnet som blir hemma med mamman utan även syskonen tas hem från förskolan. Om det blir så att syskonskaran börjar i en religiös förskola eller skola är utanförskapet ett faktum. Hur går det med det svenska språket? Är det inte viktigt?

Samtidigt som allt fler ansöker om vårdnadsbidrag ökar antalet religiösa förskolor, särskilt på södra och norra Järvafältet. I Rinkeby-Kista har två förskoleavdelningar och en förskola tvingats stänga på grund av minskat barnunderlag, på grund av att fler går på de religiösa förskolorna, stick i stäv med allt som har med jämställdhet och barns rätt att utvecklas och möta andra barn att göra. På åtminstone en av de förskolorna, den som förr hette Bismilahi, bär personalen dukar. Jag skulle vilja veta vad ni i alliansen tänker göra åt denna utveckling? Den är faktiskt skrämmande.

Anförande nr 201
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Först om man kan ha vårdnadsbidrag och socialbidrag samtidigt: Det ska man inte kunna ha. Det står tydligt i reglerna.

När det handlar om vårdnadsbidrag över huvud taget är det viktigt att kunna konstatera att det gäller upp tills barnet är i tre års ålder. Sedan talade du om syskon. Det är viktigt att komma ihåg att den 1 juli nästa års införs allmän förskola från tre års ålder. Det är möjligt för barnen att gå i förskola ändå, och det är väldigt viktigt att man gör det. Då får man se till att verksamheterna i de berörda stadsdelarna fokuserar på det. Det du säger om språkutvecklingen är riktigt.

Anförande nr 202
I n g e r S t a r k (v): Det här med vårdnadsbidrag är vi helt överens om. Det är en fälla och ett stort bekymmer. Om det blir som jag sade och som jag vet det är i flera fall, att man också tar de äldre barnen från förskolan, innebär det en ökad risk naturligtvis. Om barnen är hemma upp till tre års ålder innebär det att det svenska språket blir eftersatt.

Apropå detta att inte kunna ha vårdnadsbidrag och socialbidrag samtidigt läste jag i bilaga 13:2 att det skulle kunna gå, så det får vi nog kolla.

Anförande nr 203
F r e d r i k W a l l é n (kd): Vi studsar tillbaka till det här med valfrihet. Hur kan denna möjlighet att upp tills barnen är tre år välja att vara hemma med sina barn och i framtiden ha sina barn på en förskoleverksamhet om man vill vara det stora segregationsproblemet i Sverige i dag? Hur kan vi ha ett så kort historieperspektiv? Vi har problem med segregation i vårt samhälle. Vi har det kanske inte minst i områdena på Järvafältet. Det är konsekvens av decennier av i första hand vänsterpartistisk och socialdemokratisk bristande integrationspolitik. Nu kommer någonting som vi har haft i bara ett par år, och då använder ni plötsligt denna förklaring. Varför kom ni inte med en förklaring innan det fanns ett vårdnadsbidrag? Det fanns ju språkproblem redan innan. Få kvinnor i vissa grupper kom ut i arbetslivet.

Det här är bara ett sätt att ducka i sakfrågan, när ni i decennier försummade integrationspolitik, inte minst Vänsterpartiet och Socialdemokraterna.

Anförande nr 204
I n g e r S t a r k (v): Nu råkar det vara så att vi debatterar alliansens budget, och jag pratade om det vårdnadsbidrag som ni har infört. Där kan vi se väldigt tydligt att de farhågor som vi hade har visat sig att stämma. Vårdnadsbidraget tas förhållandevis mest ut i de invandrartäta förorterna. Det är kvinnor som tar ut vårdnadsbidraget.

Det går tydligen att kombinera vårdnadsbidrag med socialbidrag. Det är det vi ska diskutera. Håller du inte med om att det är viktigt för barns utveckling att träffa andra människor, kunna möta andra kulturer, människor som lever under andra villkor? Är det inte viktigt att vi möter varandra?

Det här vårdnadsbidraget innebär att vi inte möts.

Anförande nr 205
J o h a n n a S j ö (m): Herr ordförande! Jag är egentligen mest för förskola och tycker att det är bra med tidig ingång i förskola, men har ni ingen tilltro till föräldrar? Är familjen bara dålig? Är det som en vänsterpartist som gillade slagord för några år sedan: Död åt familjen? Det är helt fantastiskt! Jag har varit hemma med båda mina barn i åtta månader var. De fick träffa många andra barn. Vi träffade dem i förskola, vi träffade släktingar, vänner, andra barn, vi var i parken, vi lekte. Tror du inte att man gör det i Järva? Det är tydligen bara Järva vi talar om.

Vi sänker åldern för allmän förskola. Vi lockar in fler barn i förskolan, som kanske inte har varit i förskolan tidigare. Vi har alternativ som föräldrarna kanske har lite större förtroende för än bara det offentligas drift. Är det bara de familjerna det gäller?

Anförande nr 206
I n g e r S t a r k (v): Nej, jag kan lugna dig med att det där med död åt familjen var en viss partiledare som sade, och jag har aldrig stått bakom det. Det är en sak som är fullständigt klar.

Nu pratar vi om vårdnadsbidraget. Jag pratade mycket om vårdnadsbidrag i mitt inlägg eftersom jag tycker att det är en viktig fråga som hör ihop med förskolan. Det är så pass många barn som inte går i förskolan nu utan föräldrarna tar ut vårdnadsbidrag. Jag tror inte att du är en sådan som skulle ta ut det.

Nu råkar det vara så att all statistik visar att det har blivit en kvinnofälla, och det tycker jag inte är bra. Det var det jag diskuterade.

Det är lite larvigt och ingen idé att bemöta, men det är väl självklart att man går till parken och leker med sina barn. Det gör man med ungar över hela staden. Det kanske var lite fånigt.

Anförande nr 207
Borgarrådet M o g e r t (s): Herr ordförande! Jag vill börja med att säga att det är glädjande att så många i dag talar väl om förskolan från högersidan, och det gör att man konfliktminimerar. Jag kan möjligen tycka att det är tråkigt eller egentligen tragikomiskt att kd förknippar en kritik mot avknoppningar och kritik mot vårdnadsbidraget med DDR-politik. Det skulle göra majoriteten av stockholmarna till kallhamrade kommunister. Det skulle också göra EU till något slags jätte-DDR. Därifrån har man också riktat kritik mot era avknoppningar och ett ert gynnande av det enskilda.

Jag ville egentligen prata lite om barngruppernas storlek. Jag tycker att det finns viktiga sakar att säga där. Det är fortfarande så att barngrupperna är för stora. 15 procent av småbarnsgrupperna och 16 procent av grupperna för större barn är för stora. Grundorsaken är att utbyggnadstakten är för låg och att det är för lite pengar. Snittet barn per grupp ökade under de två första åren under er mandatperiod med ungefär ett halvt barn per grupp, och fortsätter det så under resten av perioden kommer ni att ha ökat barngrupperna med i snitt ett barn per grupp.

Jag vet att ni säger att ni öppnar en avdelning varannan arbetsdag, och då blir jag tvungen att fråga hur många arbetsdagar ni har i er kalender och hur många helgdagar ni har i er kalender. Det är de två som det finns statistik på: 82 nya avdelningar under 2007 och 78 år 2008. Det blir 205 helgdagar på ett år.

Jag skulle föreslå att ni jobbar mer och kanske går upp till heltid.

Jag yrkar bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 208
F r e d r i k W a l l é n (kd): Vi är tillbaka i DDR-politiken. Jag vet inte om du försöker retoriskt blanda bort korten, eller om du inte ser det intellektuella sammanhanget, och det är kanske ett inslag av den socialdemokratiska hybrisen. Jag kritiserar ert partis politik. Det ska finnas en sorts barnomsorg, som politikerna väljer åt föräldrarna. Det är så vi inte vill ha det. Vi vill att föräldrarna ska välja själva. Så enkelt är det.

Dra inte historiskt alltför långväga paralleller ett år som detta. Det är 20 år sedan muren föll, en påminnelse om att det inte fanns någon valfrihet. Men det vill vi ha i Stockholm. Krångligare än så är det inte, så nu vet ni det. Det är inte med automatik så att om man angriper det Socialdemokraterna tycker i Sverige angriper man hela EU och stora delar av Stockholm. Jag skulle i och för sig vara rätt lycklig om det nådde ut till alla. Den här debatten är ett sätt att nå ut med att ni är emot valfrihet inom barnomsorgen. Jag vet att stockholmarna gillar valfriheten.

Anförande nr 209
Borgarrådet M o g e r t (s): Jag har inga som helst behov av att blanda bort några kort. Jag blir möjligen uppriktigt förbannad av att bli jämförd med DDR-politiker. Det är det du gör. Jag blir upprörd när man med något som Sten Nordin skulle kalla tomteverksamhet blandar ihop ditt och datt. Det är klart att föräldrarna gör rationella val. Det förstår jag också. Många skulle ha valt att vara hemma även utan ert bidrag. Men det ni gör är att göra det mer rationellt att vara hemma. Det är själva definitionen på socialt ingenjörskap. Med ekonomiska styrmedel ändrar man människors beteendemönster. Ska det vara så svårt att förstå?

Det är en spännande signal att all Alva Myrdals sociala ingenjörskonst, varav det mest kända är barnbidraget, ska kastas på soptippen. Det är nog inte många som vill veta av.

Anförande nr 210
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Du säger, Roger, att vi öppnat ca 80 avdelningar per år de senaste åren. Det faller på sin egen orimlighet. Vi behöver bara titta på statistiken. Vi håller barnomsorgsgarantin, och vi har en ökning på ca 2 000 barn per år under de senaste åren.

Vi bygger allt vad tygen håller. 138 avdelningar räknar man med. Ljuger stadsledningskontoret, eller försöker de få ut stimulansbidrag på falska grunder, tror du, i stadsdelarna? Är det skummisar vi har att göra med?

Om du tycker att det skulle byggas ännu mer, vilket jag kan hålla med om, undrar jag hur det kommer sig att ni tänker avskaffa det här stimulansbidraget för utbyggnad. Hur tror du att det skulle slå?

Anförande nr 211
Borgarrådet M o g e r t (s): Jag kan bara läsa innantill i statistiken. Det är exakt 160 fler avdelningar 2008 än vad det var 2006, varken mer eller mindre. Det gör att det är 205 helgdagar i din kalender.

Anförande nr 212
M a r g a r e t a B j ö r k (m): Herr ordförande! Vi får ständigt och jämt höra endast om barngruppernas storlek när det gäller förskolan, och då skulle jag vilja fråga dig, Roger, en sak. På Söder har vi 57 procent av barngrupper som inte inrapporteras, för de passar inte in i mallen, indelningen ett till tre eller fyra till fem år. Vi har därför begärt att få närvaron. Vi har 55 till 60 procents närvaro. Vi har heltidare mellan 50 och 55 procent vid varje avdelning. Tycker du inte att det är lika viktigt med en kompetent personal, utemiljö, innemiljö, hur man organiserar sitt arbete och vad föräldraenkäterna säger? Ni vill avskaffa avdelningsbegreppet på Söder från och med nästa år. Vi kommer inte att se några siffror alls över hur det ser ut i våra barngrupper, eftersom en förskola blir en enhet. Är det bara barngruppernas storlek som är viktig för er i socialdemokratin?

Anförande nr 213
Borgarrådet M o g e r t (s): Det är naturligtvis övermaga att kräva att folk ska lyssna flera nätter på ens inlägg, men om du hade lyssnat på mitt första inlägg hade du kanske noterat att det bara handlade om barns rätt till en bra förskola, till kvalitet, till social utveckling och till språklig utveckling. Men det är klart att det hänger ihop med hur många vuxna per barn det är, och det hör ihop med i hur stora grupper man vistas.

Däremot håller jag helt med er i att ni har infört ett mycket sämre sätt att mäta på, ett mycket mindre intressant sätt att mäta, men det gjorde ni direkt efter valet. Ni slutade att mäta genomsnittet, som ju är mycket mer intressant, och började i stället mäta hur många grupper som var för stora. Det var för att hyfsa statistiken.

Anförande nr 214
A b e b e H a i l u (s): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det finns inte något i Stockholms stad som har förlorat lika stort på den borgerliga majoritetens skattesänknings- och passiva arbetsmarknadspolitik i Stadshuset som Rinkeby-Kista. Moderaterna och deras allierade har i rask takt nedmonterat den svenska välfärdsmodellen. Konsekvenserna av detta ser man tydligt i Järvaområdet, speciellt i stadsdelarna Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta. Det finns inte någon verksamhet som undgått försämringar.

Skolorna har varit tvungna att dra ned personalstyrkan drastiskt för att de fått mindre resurser tre år i rad sedan 2006. Detsamma gäller för förskolan, barnomsorg, omsorg om dem med fysiskt och psykisk funktionsnedsättning, äldreomsorg och barn och ungdom med mera. Nästan alla statliga och kommunala och landstingskommunala arbetsplatser i Rinkeby och Husby har försvunnit från området, alternativt har personalstyrkan halverats, vilket i sin tur drabbat de boende samtidigt som personalen har en ohållbar arbetssituation.

Ordförande! Den enda arbetsmarknadspolitik som Moderaterna och deras allierade lyckats gemomföra de senaste tre åren på Järva, i stadsdelarna Rinkeby, Tensta och Spånga är vårdnadsbidraget, bidrag som betalas ut till kvinnor i utsatta områden för att de ska sitta hemma på obestämd tid. Moderaterna vill ha vårdnadsbidrag för att ett tjogotal kvinnor i Järvafältet varje år tas från arbetsårgärder som kostar pengar och inte heller finns i arbetslöshetsstatistiken.

De här kvinnorna får varken utbildning i dag eller pension när de blir gamla. Ca 300 kvinnor sitter hemma i dag med vårdnadsbidrag på Järvafältet. Vårdnadsbidraget, som är kvinnofientligt, permanentar utanförskapet. Kvinnor med låg utbildning och som är långt ifrån den svenska arbetsmarknaden är förlorare, men Anna Ankor lever lyxliv med män med skattefinansierade medel i välbärgade områden medan 200 kvinnor sitter hemma i dag med så kallat vårdnadsbidrag i Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta.

Folkpartiet, som kräver att barnen ska få betyg innan de tappar mjölktänderna, röstade för vårdnadsbidrag både i riksdagen och i kommunerna. Barnen i Järva, Rinkeby, Kista och Spånga behöver både en pedagogisk guide och svenska språket som är livsviktigt för deras framtid från första början. Över 500 barn som är mellan ett och fem år sitter hemma i Rinkeby, Husby, Tensta, Akalla, Hjulsta i dag utan förskoleplats.

Bifall till Socialdemokraternas förslag.

Anförande nr 215
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Du talar om lite olika saker i ditt anförande, bland annat handlar det om att kvaliteten skulle ha försämrats. Där är jag övertygad om att den syn inte delas av föräldrar och de som jobbar på förskolorna, åtminstone inte i Spånga-Tensta, och jag tror inte i Rinkeby-Kista heller, utan det får nog stå för dig själv.

Du talar lite svepande om 200 och 300 kvinnor som är hemma. Jag vill ändå påminna dig om att det faktiskt ligger på vårt ansvar att införa förskola för barn under tre års ålder. Jag vet inte om du har varit med så länge som jag och vet att vi tidigare hade språkförskolor – språklekis. Flera timmar om dagen inriktades bara på språk just för dem som har varit hemma. Nu inför vi obligatorisk avgiftsfri förskola för barn från tre års ålder. Det borde väl glädja dig.

Anförande nr 216
A b e b e H a i l u (s): Jag är förvånad att du försvarar vårdnadsbidrag. Vad jag vet är det i din stadsdel Spånga-Tensta över 120 kvinnor som sitter hemma i dag med vårdnadsbidrag. Vad som händer i framtiden har vi ingen aning om. Över 200 barn sitter hemma utan någon förskoleplats. Förskolan är viktig för dem.

Jag har sagt att ca 200—250 kvinnor sitter hemma i Järvaområdet i dag. Folkpartiet röstade för vårdnadsbidraget. Ni kräver och krävde att barnen ska få betyg från första klass. Ni har misslyckats i allting.

Nu vill ni dessutom att alla kommunala skolor ska göras privata. Ni har ingenting nytt längre att komma med. Ni har förlorat.

Anförande nr 217
Y l v a W a h l s t r ö m (mp): Herr ordförande! Jag vill återkomma till det här med små enheter och barngruppernas storlek. Det handlar om att barnen inte ska ha alltför många att relatera till under sina dagar på förskolan. Därför är det med oro som jag ser i min stadsdel Hägersten-Liljeholmen att man bygger nya förskolor där det blir väldigt stora enheter. Den utvecklingen har pågått ett tag. Det blir inte bättre för det därför att det blir för många andra barn och personal för våra unga barn att relatera till.

Likadant ser det ut för utvecklingen av gårdarna. Utegårdarna blir mindre och skapar därmed mindre rörelsefrihet för barnen, färre tillfällen att träna sin motorik som vi vetenskapligt vet är viktigt för hur utvecklingen av inlärningen senare fungerar med läsning och dylikt, något som man i den nya förskolan säger är oerhört viktigt. Man hänvisar till forskning och hävdar att det är fullt möjligt att lära små barn att jobba med bokstäver, siffror och vetenskapliga teorier, men vad förlorar man på vägen? Vi börjar redan höra om att förskolebarnen i dag är sämre på empati. Är något vi förlorar hur man relaterar till andra för att man ska få in kunskap på ett tidigt stadium, i tidig ålder?

Genuspedagogik är någonting som borde vara självklart i utbildningen i dag. Delvis klarar majoriteten det, men vi vill stärka det. Det är oerhört tydligt att man relaterar olika till pojkar och flickor, mer än vad man faktiskt tror. På förskolor har man filmat och tittat hur man relaterar till de olika barnen. Det finns också exempel på att små flickor tävlar om att de minsann ska bli poliser. Det är ett gott exempel, tycker jag.

Vi i Miljöpartiet är för nattis för föräldrarnas skull, och då får de mer vaken tid med barnen. Det är en tydlig valfrihetsfråga som vi bejakar.

Anförande nr 218
A b i t D u n d a r (fp): Du vet, Ylva, att vi har klarat barnomsorgsgarantin. Vi bygger många förskolor i vår stadsdel. Men ni har alltid varit emot dem. Ni har många gånger röstat mot just nya förskolor i vår stadsdel. Ni var mot dem i stadsdelsnämnden, och ni har röstat emot. Ni måste vara trovärdiga när ni pratar om fler platser och om att vi måste utveckla förskolorna. Det du säger håller inte. Ni tar inte ert ansvar, utan ni röstar mot. I talarstolen säger ni att det är dåligt med vår politik.

Vi bygger mer än någonsin, och utvecklingen av pedagogik är en ständigt pågående verksamhet apropå jämställdhet och sådant. Man behöver inte några specifika mallar för det, vi jobbar med läroplanen för förskolan och enligt föräldrarnas önskemål.

Anförande nr 219
Y l v a W a h l s t r ö m (mp): Jag håller inte med om att vi i opposition ska ta ansvar för att man bygger förskolor, förskolor i grönområden och med större enheter

än fem avdelningar. Det behöver inte vi i opposition ta ansvar för. Vi har själva varit i majoritet och vet att man måste bygga för att uppfylla garantin. Det är skillnad på att vara i opposition och att vara i majoritet.

Pedagogiken måste utvecklas och fördjupas hela tiden för att den ska bli bra för barnen så att vi får de harmoniska människor vi önskar.

Anförande nr 220
M a r g a r e t a B j ö r k (m): Herr ordförande! Du bor i en stadsdel som har stor utbyggnadstakt. Det är populärt att bo där. Du bor på Söder, men ni har sagt nej till att bygga en förskola på Stigberget, vilket era egna partikolleger tycker är lite märkligt. Vi behöver verkligen fler förskolor.

Jag har verkligen granskat ert förslag till budget, och jag undrar varför ni inte talar om att ni inte tänker bevilja pengar för nybyggnation över huvud taget utöver takhyran 1 850. Sedan 2007 har ni plockat bort det bidraget. Det innebär i vår stadsdel mellan åren 2007 och 2009 8,1 miljoner och nästa år 9,2 miljoner. Alltså blir det ganska dyra hyror. Varför har ni då inte kvar möjligheten att ansöka om medel för takhyran 1 850? Tänker ni tala om det för väljarna?

Anförande nr 221
Y l v a W a h l s t r ö m (mp): Det handlar om att hålla nere kostnaderna som helhet. Man lägger pengar där och inte där, till skillnad från att lägga likadant precis överallt hela tiden. Nu gäller det att hitta andra lokallösningar för att inte behöva bygga fullt så mycket. Ett annat exempel är det här med bussar som åker runt, ett nytänkande. Det kunde bli en annan lösning än bara byggande, som ett komplement.

Anförande nr 222
J o n a s E k l u n d (mp): Herr ordförande! Kära stockholmare och fullmäktigeledamöter! Jag tänkte återkomma till de så kallade avknoppningar som har genomförts i den borgerliga tomteverkstaden under de senaste tre åren, då särskilt avknoppning av förskolor. Den allra största avknoppningen i Stockholms stad de senaste åren handlar om förskoleområdet Årsta 1, förskolan Kulturkrabaten AB. Det gäller 18 förskoleavdelningar som såldes år 2007 till det här företaget för 634 650 kronor, motsvarande värdet på de begagnade möblerna i princip.

Första året gick Kulturkrabaten AB med vinst, och det togs ut över 4 miljoner i vinst till den ensamma ägaren, förskolechefen i området. Som opposition invände vi. Det handlade om att otillbörligt gynna enskilda företag, och det är inte lagligt. På det örat ville majoriteten i Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd inte lyssna.

Nu har de här förskolorna, som var mycket uppskattade, blivit betydligt mindre uppskattade, dess värre, och det har vi alla läst om i tidningarna. Ägaren har minskat personaltätheten. Utbildningsförvaltningen har anmärkt bland annat på att ägaren har ljugit om antalet anställda, har tagit ut extra avgifter som inte är tillåtna, sagt till barnen att ta med frukt och låtit föräldrarna måla och bygga om lokalerna eftersom det inte fanns pengar till det. Sedan har man tagit ut stora vinster.

Föräldrarnas valfrihet är i högsta grad beskuren, eftersom alla andra förskolor i Årsta har fullt, men ändå har många föräldrar valt att ställa sina barn i kö för andra förskolor i Årsta. Barnens valfrihet är också i högsta grad begränsad. De har sina vänner, sina lekkamrater och sina grannar i de här förskolorna, och de vill inte byta hur som helst.

Jag vill åter fråga Moderaterna och den borgerliga majoriteten: Är ni nöjda med det här resultatet? Var det så här ni ville ha det? Tycker ni fortfarande att ni inte på något otillbörligt sätt har gynnat enskilda näringsidkare? Tycker ni att det är lämpligt att ni fortsätter att försvara ert agerande inför EU-kommissionen till en kostnad av 112 951 kronor med hjälp av ett yttrande från advokatfirman Öberg & Associés? Är ni nöjda med det här? Blir det mer sådant under nästa mandatperiod? Blir det tomteverkstad då också?

Anförande nr 223
A b i t D u n d a r (kd): Jonas! I och med att jag är stadsdelspolitiker är jag nyfiken på din syn på att man avskaffar stimulansbidraget. Hur ser du på det? Jag verkar i en expansiv stadsdel, och som lokalpolitiker skulle man aldrig klara av att bygga utifrån det behovet. Jag undrar därför: Varför avskaffar ni stimulansbidraget? Kan du svara på det?

Anförande nr 224
J o n a s E k l u n d (mp): Tack för frågan! Det var bra att jag fick den. Jag har snabbt stämt av det här med stimulansbidraget med våra kanslianställda. Vi känner inte till att vi skulle ha tagit bort det ur vårt budgetförslag. Vi utgår från majoritetens budget och lägger till mer pengar som vi får in genom att vi har en högre skattesats. Sedan tar vi bort vissa utgifter som vi inte tycker är nödvändiga och lägger till utgifter som vi tycker är nödvändiga. Vi har oss veterligen inte tagit bort stimulans-bidraget, men om det är så att vi har gjort någonting fel med siffrorna i vår budget kan jag och Abit prata om det i lugn och ro efteråt.

Anförande nr 225
F r e d r i k W a l l é n (kd): Jag ska säga något snabbt avseende den senaste tidens mediestorm men även viktiga principdiskussion om förskolor där ägarna har tagit ut stora vinster. Jag kan tycka att det är bra att debatten har kommit upp. Jag vet att den hanteras, och vi får luta oss mot den juridiska expertis vi har och se var det här landar.

Principiellt är det viktigt att debatten som gäller avknoppningarna och vinstuttaget inte ska tas för något slags argumentation mot privat drivna förskolor. Om man driver en verksamhet som privat drivna förskolor, oavsett om man har startat den från scratch eller om man har tagit över den från kommunen, driver man den förhoppningsvis på ett så bra sätt att man rent marknadsekonomiskt kan ta ut en vinst. Själva vinstgivandet är inte ett problem i sig.

När det gäller avknoppningarna och de exakta försäljningsformerna för dem vet jag att det pågår ett ganska intensivt utrednings-, kontroll- och diskussionsarbete. Jag är

inte insatt i de detaljerna, men principen är viktig. Det ska finnas privata förskolor också.

Anförande nr 226
J o n a s E k l u n d (mp): Jag tycker att det är betecknande för den borgerliga majoritetens ekonomiska ansvar att Fredrik Wallén kallar det för detaljer att man har sålt egendom värd flera tiotals miljoner som staden har haft till ett pris av ungefär en halv miljon. Det är mycket betecknande och mycket avslöjande, får jag lov att säga.

Jag delar Fredrik Walléns inställning; det ska finnas både privata och offentliga utförare av förskoleverksamhet. Det ska ställas lika höga kvalitetskrav på båda. Men i det här fallet handlar det om att staden har sålt ut verksamhet mycket billigt, och den har blivit mycket dålig. Den borgerliga majoriteten verkar inte tycka att detta är något större bekymmer. Det är oroande inför framtiden.

Jag kommer att kontakta Abit Dundar så att han får peka på var i vår budget det står att vi ska avskaffa stimulansbidraget.

Utbildningsnämnden, Ny verksamhet: grundskola, särskola och skolbarnsomsorg, Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)

Anförande nr 227
Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Stockholm ska erbjuda skolor i världsklass. Från början ifrågasattes det målet på en del håll. Vad är egentligen världsklass? Är det något som bara gäller de allra duktigaste eleverna? Är det kanske en spegling av satsningen på spetsutbildningar i gymnasieskolan?

I dag är målsättningen helt okontroversiell, vågar jag nog påstå. För mig, och jag tror också för de flesta andra, handlar en skola i världsklass om att varje elev ska erbjudas det som är bäst just för honom eller henne. Det kan vara allt från en elitutbildning vid Ross Tensta gymnasium till en utmärkt särskolegrupp. Alla barn kan inte stöpas i samma form. Alla barn är olika.

Naturligtvis vore det övermaga att påstå att samtliga verksamheter i samtliga Stockholms skolor håller världsklass. Icke desto mindre är det mycket som går åt rätt håll. Betygen i både grundskola och gymnasieskola blir allt högre i Stockholm. Stockholm placerar sig just nu på plats åtta bland landets samtliga kommuner när det gäller grundskola och på plats tolv när det gäller gymnasieskola.

Samtidigt finns det stora utmaningar som Stockholms skolor står inför. Globaliseringen är sannolikt den största. Hur ska Stockholms skolor kunna skapa förutsättningar för eleverna i en värld som ständigt förändras, där konkurrensen ökar och där kraven på den enskilde individen också ökar? Ett svar är att matematikundervisningen måste förbättras. Om det är något område som vi bör känna oss oroliga för inom skolan är det just matematikkunskaperna. Kunskaperna har sjunkit bland Sveriges och Stockholms grundskoleelever både i nationella och internationella

jämförelser. En förklaring kan vara att ungefär hälften av dem som undervisar i matematik i årskurs fem saknar behörighet för att undervisa i just matematik. Därför aviserar vi i budgeten en matematiksatsning ungefär liknande den som vi gör redan i dag på läsområdet.

En annan viktig fråga gäller uppföljningen av skolans resultat. Här måste vi bli betydligt bättre på att se till att betygen verkligen speglar elevernas kunskaper. För mig är det obegripligt att Socialdemokraterna å ena sidan väljer att svartmåla grundskolans resultat, å andra sidan är motståndare till varje tidig utvärdering som finns från skriftliga omdömen till nationella prov i årskurs tre. Om man ska kunna få en säker bild av skolans resultat måste man faktiskt veta något om varje enskild elevs resultat.

En tredje punkt gäller skolans ledarskap. Jag är övertygad om att skolorna måste få behålla sin självständighet för att kunna utvecklas. Stockholm har på några få år stärkt sin attraktivitet som arbetsgivare något oerhört. Det är inte längre ovanligt att utbildningsförvaltningen har ett femtiotal sökande, och ibland många fler, till en enda chefstjänst. Extra glädjande är att vi uppenbarligen attraherar från alla håll och kanter – både inom staden, inom länet, från övriga länet och från friskolorna. Det om något är ett mått på att många anser att Stockholms skolor ligger i framkant.

Socialdemokraterna vill återföra ansvaret för grundskolorna till stadsdelsnämnderna. Det skapar just nu en stor oro. Vad grundskolan i Stockholm behöver är inte en omorganisation. Jag noterar också att Socialdemokraterna inte avsätter några resurser för omorganisationen. Det innebär att den kommer att få bäras av varje enskild skola.

Globaliseringen ställer också krav på att lärarkåren ges bättre möjligheter till fortbildning. Det är glädjande att så många lärare och skolledare har valt att delta i Lärarlyftet, som är den största lärarfortbildningen någonsin. Det är också roligt att Stockholm kan gå i bräschen för fler karriärtjänster och större möjligheter att forska.

Globaliseringen utsätter Sverige och Stockholm för ett ökat tryck. Samtidigt skapar den förutsättningar för den yngre generationen som vi knappast har vågat drömma om. Det är ett mål för Stockholms skolor att ge alla ungdomar möjlighet att ta de chanser som ges. Därför behövs bättre matematikundervisning, större möjligheter till elevutbyten, fler spetsutbildningar och bättre möjligheter för lärare och skolledare att förkovra sig. Stockholm ska inte bara följa utvecklingen på skolans område utan faktiskt leda den.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 228
C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Vi ska ha en skola som låter barn vara olika, som barn är, och som bejakar barns olika förutsättningar och ger dem redskap att förverkliga sina drömmar. Vi ska ha en skola som fokuserar på kvalitet, kunskap, arbetsro och ordning. Vi ska ha en skola som bygger på respekt och tolerans och en skola som ingen behöver vara rädd för att gå till på morgnarna – vare sig elev, lärare eller annan personal i skolan.

Vi har verktygen och förmågan att leverera en sådan skola. Vi vill genomföra en mattesatsning på samma sätt som vi har genomfört en lässatsning. Vi har genomfört möjligheten till ett tionde skolår. Lärarlyftet fortsätter. Det handlar om lektorat, huvudlärartjänster och kompetensutveckling av skolledare. Vi vet också att skolan blir bättre med mångfald och valfrihet. Konkurrens är bra för skolan också. Friskolorna höjer kvaliteten även inom de kommunala skolorna. Friskolorna är inte längre en företeelse lite grann på marginalen, som somliga i den här salen gärna vill att de ska vara. De är numera en helt central del av skolvärlden och av Skolsverige och Skolstockholm. Så tycker vi att det ska förbli.

Men hur står det egentligen till på vänsterkanten med samsynen i de här frågorna? Ja, vem vet det? Vänsterpartiet är egentligen tydligast. Där gillar man inte friskolor och pengsystem. Där vill man återgå till anslagsfinansierad kommunal monopolskola. Vad Socialdemokraterna tycker i frågan beror precis på vilken socialdemokrat man frågar. Miljöpartiet är för. Vem vinner den interna dragkampen? Är det monopolfundamentalisterna eller är det friskolevännerna i Miljöpartiet?

Precis som i förra årets budget skryter Vänsterpartiet om att man lägger mer pengar på skolan än vad vi gör. Jadå, det gör ni! Ni vinner den tävlingen i år också. Men vi vet, inte minst från en bok som kom i förra veckan, att mer resurser till skolan inte betyder högre kvalitet om man inte vet vad man ska använda pengarna till. Det handlar om styrning, kontroll och uppföljning. Det handlar om ledarskap i skolan och det handlar om politiskt ledarskap. Det handlar om förmåga att dra rätt slutsatser av den rätt omfattande kunskap som finns om vilka som är framgångsfaktorerna i skolan och av den omfattande statistik som finns på skolområdet.

Men de undersökningarna och böckerna tycks inte Vänstern ha läst eller åtminstone inte ha dragit några relevanta slutsatser av. Man gör precis som man alltid har gjort. Man pytsar ut lite mer pengar här och lite mer pengar där. Det är gratis frukost och det är SL-kort. Och så är det den här stora omorganisationen som inte ska kosta någonting! Till Vänsterpartiets heder får jag säga att ni faktiskt har lagt på pengar för den i er budget. Det hedrar er.

Men väljarna är inte riktigt så dumma. De vet för det första att sambandet mellan kvalitet och pengar inte finns och de vet för det andra att det ni säger att ni ska göra i opposition och det ni faktiskt gör i majoritet är två helt skilda saker.

Ni har problem med trovärdigheten i skolpolitiken, och det kommer ni att fortsätta att ha. Förhoppningsvis kommer jag att stå här i budgetdebatten 2010 och kunna låna några väl valda ord från en tidigare brittisk utbildningsminister. Nu ber jag presidiet om ursäkt på förhand, för detta kommer att bli på utrikiska. I en skoldebatt sade hon: Det är inte så att väljarna inte har fått ta ställning, utan de tycker inte om er skolpolitik.

Anförande nr 229
Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Lotta Edholm är nöjd, förstod jag. Frågan är väl om skillnaden i ambitioner någonstans är så tydliga som på skolans område. Jag får väl börja med att säga att min budget inte bygger på nedskärningar. Tre år i

rad har ni nu lovat historiska satsningar och levererat hårda nedskärningar. Nu står vi inför ett fjärde år med en tuff budget för skolan.

Vi vill erbjuda ett alternativ som investerar, som satsar och som ger möjligheter till utveckling och utrymme för förnyelse. Det är också ett alternativ som inte bygger på en skev omfördelning av skolornas resurser och som inte slår hårdast mot dem som har de största utmaningarna. Om man räknar på samma sätt som ni själva gör har er politik sammantaget gett Äppelviksskolan 10 procents samlad schablonökning, Aspudden och Årsta 9 procents samlad schablonökning, Bagarmossen och Ärvinge 7 ½ procents och Rågsved, Hjulsta, Husby och Bredby runt 5–6 procents samlad schablonökning. Så fördelar ni – 10 procent till de resursstarka eleverna och 5 procent till dem som har de största behoven. Min fråga är: Är ni stolta? Är ni nöjda?

Låt mig få säga att det finns ett tydligt alternativ som satsar mer där behoven är större och som för en fördelningspolitik som är rättvis, välmotiverad och möjlig att försvara.

Till sist, fullmäktige, vill vi visa på ett alternativ som inte slår sig till ro, som inte innebär ett däst tillbakalutande och som inte tyst accepterar de resultat som sjunker. I genomsnitt har gymnasiebehörigheten på våra grundskolor sjunkit med 1 procent. Det låter inte så mycket, men det innebär att den har sjunkit på hälften av våra skolor och att den sjunker med 18 procent på Smedshagsskolan, med 20 procent i Bagarmossen och med 30 procent i Husby. Hur kan ni vara nöjda med det? Hur kan ni vara stolta över det?

Vi visar på en annan väg. Vi visar att det inte behöver vara så här. Delvis gör vi det utifrån våra erfarenheter från den förra perioden när en annan fördelningspolitik gav ett annat resultat. Men vi vill också gå längre än vad vi gjorde förra perioden och sätta upp högre mål. Den här budgeten skulle kunna vara ett första steg mot att halvera antalet barn som lämnar grundskolan utan gymnasiebehörighet. Vi gör det med mer resurser, med bättre fördelning, med en tydlig uppföljning och tydliga åtgärder skola för skola, klass för klass och unge för unge.

Bifall den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 230
Borgarrådet R u w a i d a (mp): Hej! Alvas mamma är förälder till Alva som går i en Montessoriskola. Skolan har ett eget kök och man lagar själv den ekologiska maten. Det var en del av den gröna visionen om en hållbar stad som jag berättade för er om tidigare.

Miljöpartiet är ett parti som vill ha en bra skola. Vi vill ha en mångfald av skolor. Vi vill ha kommunala skolor och vi vill ha friskolor. Vi tror att det är bra med mångfald och att det berikar både elever, föräldrar och Stockholm. Däremot tycker vi att det finns brister i dagens skolpolitik. Folkpartiets skolpolitik innebär att det i dagens skolor blir hårt, svårt och snålt.

Vi satsar en halv miljard mer än den borgerliga majoriteten på skolan, barnomsorgen och vuxenutbildningen. Kunskap är viktigt. De som drabbas mest när det snålas på

resurserna är de barn som har särskilda behov. Vi tycker att vi behöver en skola som faktiskt kan ta ansvar för barn med särskilda behov och som kan ta ansvar för att skolan också är mänsklig. Det handlar inte bara om den hårda skolan, som Folkpartiet tycker.

Vi satsar oerhört mycket på elevhälsa. Vi satsar på mindre grupper i skolbarnsomsorgen. Vi satsar på undervisning i kärnämnen på modersmål. Varför är då det viktigt? Skolbarnsomsorgen är viktig för alla dem som är beroende av att ha skolbarnsomsorg. Ensamstående mammor som jobbar och som inte har någon som kan vara hemma med barnen behöver en bra och fungerande barnomsorg som inte blir förvaring.

Varför är undervisning i kärnämnen på modersmål viktigt? I dag skolkar en del av de elever som gör det därför att de inte har någon status. När de kom hit till Sverige värderades inte deras kunskaper över huvud taget. Man satte dem från början på att lära sig olika ämnen. Modersmålet hade inte heller något värde. Deras kunskaper slängdes bort, och då förlorade de intresset för skolan. Här kan eleverna få status. Stockholm är för dåligt på att ha en bra skola för nyanlända elever. Här behöver vi göra stora förbättringar.

Varför är det viktigt med satsningar på elevhälsa? Med en bra elevhälsa och mindre mobbning blir det en skola där läraren har tid att syssla med det han eller hon ska, nämligen utbildning. Vi vill ha en mänsklig skola för alla elever i Stockholm. Det kräver mer resurser.

Anförande nr 231
I n g e r S t a r k (v): Ordförande, fullmäktige! Skolan mitt i byn är Vänsterpartiets vision om en bra skola, där de yngre barnen har sin skola på gångavstånd från hemmet, där skolan är en del av närsamhället och utnyttjas även på kvällstid och där det finns en nära kontakt mellan förskola, fritidsverksamhet och socialtjänst.

I en skola som sätter kunskapen i centrum och har högt ställda förväntningar på eleverna, följer upp vad eleverna kan och bygger förtroendefulla relationer lär sig eleverna mer än i en skola där man inte arbetar på detta sätt. All forskning visar detta. Riktigt bra skolor kan mer än väl kompensera för klasskillnader. Alla elever kan nå målen oavsett bakgrund och bostadsområde. En sådan skola är Vänsterpartiets vision om en bra skola.

Som en självklar följd av denna vision vill vi flytta tillbaka ansvaret för skolan till stadsdelsnämnderna. Vänsterpartiet har tidigare i höst presenterat sin skolplan, som omfattar vår kommunala skolpolitik från förskolan till vuxenutbildningen och sfi. Vi vill använda omkring hälften av de skattesänkningar som högeralliansen har gjort under mandatperioden för att investera i skolan. Vi ökar schablonen från förskoleklass upp till tre år med 5 procent, vilket är 3 procent mer än alliansen. Det är där grunden läggs för kunskapsinlärningen.

Skolbarnsomsorgen är sorgligt eftersatt. Under många år, både under rödgrönt och borgerligt styre, har resurserna till fritidshemmen minskat. Det håller inte. Vi måste

göra en satsning. Vänsterpartiet ökar i budgeten schablonen för fritis med 7 procent – 5 procent mer än alliansen. Skolinspektörerna pekar i sina rapporter på att om fritis för de yngre barnen är eftersatt är läget ännu värre i verksamheten för 9–12-åringar trots att all forskning pekar på att tidiga förebyggande insatser är avgörande för hur det ska gå för barn i riskzonen. Vi satsar även på fritidsklubbarna. Jag vill framhålla att det är av yttersta vikt att det finns pedagogiskt utbildad personal. Därför satsar vi på att utbilda barnskötare till fritidspedagoger.

Alliansen har tagit fram en alldeles utmärkt kartläggning över hedersrelaterat förtryck och våld i Stockholms stad. Därför är det extra sorgligt att rapporterna inte nämns med ett ord i skolbudgeten och att det inte finns några satsningar. Jag vill gärna att du berättar vad ni tänker göra utifrån alla utmärkta förslag till åtgärder som finns i rapporterna, Lotta Edholm. Vänsterpartiet kräver bland annat handlingsplaner i alla skolor. Vad kräver ni? Vad vill ni göra?

Bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 232
E r i k S l o t t n e r (kd): Ordförande! Skolpolitiken spelar en betydande roll i alliansens arbete för att minska utanförskapet. Under mandatperioden har flera skolpolitiska reformer genomförts i syfte att så tidigt som möjligt upptäcka elever med studiesvårigheter för att därmed minska och förhindra ett framtida utanförskap och social segregering.

Nu har vi genom ett antal reformer hittat mätinstrumenten för att kunna mäta elevers kunskaper. Nu tycker jag att den stora utmaningen är att hitta verktygen för att hjälpa och stötta de elever som behöver extra stöd eller de elever som visar sig ha särskilda talanger för vissa ämnen. Alliansen har under mandatperioden visat att den rent ekonomiskt satsar på skolan. Skolpengen har för grundskolan höjts med 14 procent under mandatperioden, vilket ska jämföras med Socialdemokraternas 9 ½ procent förra mandatperioden. För gymnasieskolan har skolpengen höjts med 10 ½ procent jämfört med 2 ½ procent under föregående mandatperiod. Trots det mycket ansträngda ekonomiska läget kan vi även för 2010 höja skolpengen med 2 procent. Det är ett bevis för att alliansen prioriterar skolan.

Men det är farligt om vi bara pratar pengar. Inga pengar i världen kan skapa en skola i världsklass om vi inte samtidigt bedriver en målinriktad politik. I det arbetet spelar värdegrunden en avgörande roll. I en av de många utvärderingar som vi får i utbildningsnämnden riktade jag särskild uppmärksamhet på en parameter som jag tycker var talande. Det visade sig nämligen att ungefär 30 procent av eleverna känner att de får positiv uppmärksamhet i skolan. Samma rapport visar att det finns stora skillnader mellan skolorna vad gäller detta. I en annan rapport stryker man särskilt under att just bristen på beröm är ett stort problem på många skolor. Att arbeta med denna typ av värdegrundsfrågor – att barn och ungdomar känner sig sedda och får bekräftelse – spelar stor roll för elevernas framtida studieresultat.

Det finns stora utmaningar för skolan. Inte minst tycker jag att det är viktigt att vi intensifierar arbetet mot mobbning, att vi prioriterar elevhälsan och att vi verkar för ett klimat där barn och ungdomar får uppmuntran och beröm. Men samtidigt som vi

ser utmaningarna ska vi också säga att Stockholm har bra skolor. Stockholms elever presterar bra. Men vi kan självfallet bli bättre. Det är också det som alliansen har som mål i utbildningsnämnden.

Anförande nr 233
P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande, fullmäktige! Min dotter började i den så kallade nollan nu i augusti. När man som jag precis har kommit i närkontakt med skolvärlden för första gången sedan man gick ur den själv slås man av några insikter: 1. Det har hänt mycket sedan sist. 2. Skolan är världens viktigaste verksamhet. 3. Skolan är förmodligen det politiska område som politiker älskar att detaljstyra mest av allt – på gott och ont skulle jag vilja säga. Skolan är ett kraftfullt redskap för framtida tillväxt men också för framtidens kultur och framtidens demokrati. Det är också otroligt viktigt att ha en rågång för vad som är politik och vad som är beslut som ska fattas i verksamheten.

Från Centerpartiet känner vi att vi har ett mycket bra samarbete med majoriteten i utbildningsnämnden. Vi står i princip bakom beslutsförslaget på området. Därför ska jag bara kort ta upp några saker som vi tycker är extra viktiga eller som vi vill komplettera majoritetens förslag med.

Vi tycker att svenska men också svenska som andraspråk är skolans viktigaste ämne. Det finns ett starkt samband mellan elevens läsförmåga och elevens förmåga att nå målen i andra ämnen. Kursplanens mål i svenska och svenska som andraspråk är därför viktigare än andra ämnens. Vi gillar kostchefer, som vi var med och tog initiativ till. Vi i Centerpartiet tycker att det måste finnas mål att jobba utifrån och att vi måste stödja rektorerna i deras roll. Det första är att lyfta fram en diskussion om skolmatens roll ute på skolorna. Jag tror också att det är en diskussion som efterlyses av många föräldrar.

Vi vill föra in entreprenörskapet i skolorna. Riksdagen antog i våras en strategi om entreprenörskap som ska implementeras i alla verksamheter. Vi efterlyser här ett större engagemang för att lyfta in det i skolan också. Det behöver inte bli extra betungande utan det ska ske integrerat. Det handlar om att ta in aktörer utifrån och att sprida redan existerande projekt som har varit lyckade, såsom exempelvis Snilleblixten och Ung företagsamhet.

Slutligen har vi också fört en debatt om övervakningskameror ute i skolorna. Datainspektionen har haft synpunkter. Staden driver nu frågan rättsligt. I Centerpartiet anser vi att övervakningskameror ska vara temporära lösningar vid grov skadegörelse eller brottslighet. Det ska finnas integritetskonsekvensanalyser och ges information till elever och vårdnadshavare om kamerors förekomst. Även i Stockholms stad måste vi ta intryck av integritetsdebatten, som har engagerat en hel ungdomsgeneration, och inte bara den.

Bifall till Centerpartiets förslag!

Anförande nr 234
A b i t D u n d a r (fp): Ordförande, ledamöter! Först vill jag bara rätta till ett missförstånd. Jag ber om ursäkt – jag menade inte att Miljöpartiet vill avskaffa stimulansbidraget. Det var ett missförstånd och det vill jag rätta till. Man ska vara sjyst, och jag vill vara sjyst och säga det.

För ett par veckor sedan såg jag en dokumentär på SVT som handlade om hederskultur. Två ungdomar berättade om sina liv, hur de blev utsatta av familjen och hur familjen såg på dem som homosexuella. Samtidigt pågick en artikelserie på samma tema på Insidan i DN. En ung kille berättade om sitt olyckliga äktenskap. Han hade ingått ett tvångsäktenskap med sin kusin. Föräldrarna hade helt enkelt bestämt åt honom trots att han älskade en annan tjej. I artikeln berättade också en annan kille hur han tidigare har bevakat sin syster utifrån den roll som han har fått av familjen. Men i dag tar han avstånd från allt detta. Jag skulle kunna ta många fler exempel. Detta är tyvärr verkligheten i vår stad Stockholm.

Många barn och ungdomar i Stockholm lever som i ett fängelse fast de inte sitter i fängelse. Jag menar därför att skolan inte ska vara värdeneutral utan ta tydlig ställning för grundläggande demokratiska och humanistiska värderingar. Stockholm ska inte legitimera det förtryck ungdomarna utsätts för. Därför menar jag att det är otroligt viktigt att vi samarbetar i frågan över gränserna. Det har gjorts jättemycket under de senare åren utifrån lagstiftningen, socialtjänsten, polisen och så vidare. Man har blivit bra bemött, och man jobbar vidare med det här. Men det räcker inte. Därför är det viktigt att tala klarspråk.

Bifall till alliansens budget 2010 för skolan!

Anförande nr 235
I n g e r S t a r k (v): Abit! Det var jättebra att du tog upp frågan. Först och främst vill jag säga att det är jätteviktigt att vi arbetar med det här och att vi gör det över blockgränserna. Vi måste verkligen få i gång arbetet nu. Det är också därför jag tog upp detta i min inledning. Det har gjorts en mycket bra kartläggning och det finns massor av bra förslag, eller hur? Men ni har faktiskt inga satsningar på skolbudgetens område. Det finns mycket som kan och måste göras. Men det kräver resurser; alltså måste man lägga till det i budgeten. Det kräver också att man tydligt skriver ned vilka satsningar man vill göra. Detta har inte gjorts. Jag kan i alla fall inte hitta det. Men jag blir jätteglad om du säger att det finns där.

Anförande nr 236
A b i t D u n d a r (fp): Ordförande! Det är glädjande att vi är överens. Det ska vi vara, för det här är en oerhört viktig fråga. Som du och jag nämnde har det skett mycket positiva saker, och det sker fortfarande. Men problematiken är fortfarande jättestor, och det finns ett stort mörkertal. Skolan är en av de plattformer och den demokratiska organisation där vi alla kan vara överens om att man kan göra någonting åt problemet. Det tycker jag är jätteviktigt.

Anförande nr 237
Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Stockholm ska vara en stad som präglas av frihet. Vi vet att många av dem som söker sig hit gör det för att man upplever att det är lättare att vara sig själv i storstaden. Frihetsgraden är större här än på många andra ställen både inom Sverige och naturligtvis jämfört med många andra länder.

Ett av de största hoten mot friheten är det hedersförtryck som en del flickor men också pojkar utsätt för. En stor undersökning i Stockholm visar att så många som var tionde 15-årig flicka lever med hedersrelaterade problem som kraftigt begränsar deras liv. De får inte ha pojkvän eller umgås med jämnåriga pojkar. De förväntas lyda andras åsikter om vem de ska gifta sig med. De förbjuds delta i delar av skolundervisningen och fritidsaktiviteter. Bland pojkarna är det färre som lever med restriktioner, men likväl är det 4 procent.

De begränsningar som de här ungdomarna lever under är en fråga för hela samhället. Men skolan spelar, precis som Inger Stark sade, en mycket viktig roll både när det gäller att upptäcka problemen och i frågan om befrielse från undervisning. Alla elever har rätt till undervisning i grundskolans samtliga ämnen oavsett etnisk eller religiös tillhörighet. Enligt undersökningen uppger 12–13 procent av samtliga elever att föräldrarna förbjuder dem att delta i ett eller flera skolämnen. För elever som lever med begränsningar relaterade till hederskultur är andelen avsevärt högre, inte minst när det gäller ämnen som idrott och sex- och samlevnadsundervisning. För mig är det helt oacceptabelt att elever utestängs från viktiga delar av undervisningen på grund av föräldrarnas åsikter. Skolan måste aktivt stå för varje elevs rätt till undervisning.

Utbildningsförvaltningen deltar nu med full kraft i det särskilda projekt för jämställdhetsintegrering som regeringen har tagit initiativ till. Det är bra – väldigt bra. Men fokus i projektet kommer nu att ändras från att ha varit ganska allmänt hållet till att framför allt rikta in sig på skolor där det finns många ungdomar som utsätts för hedersförtryck. De skolorna behöver betydligt bättre redskap än i dag för att kunna diskutera de här frågorna med eleverna och med personalen och för att leva upp till läroplanens mål om jämställdhet. Stockholm har ett stort ansvar för att alla barn och ungdomar ska kunna få leva i frihet utan de begränsningar som hedersförtrycket ger. Där har vi också svaret på det som Inger Stark talade om. Naturligtvis kommer den här satsningen att finnas med i verksamhetsplanen för nästa år.

Anförande nr 238
Borgarrådet R u w a i d a (mp): Inga barn i Stockholm ska utsättas för våld och övergrepp. Det är stadens ansvar att se till att man inte utsätts för våld och övergrepp i sin familj.

Jag är oerhört besviken på Lotta Edholms fokus. Du lägger ett fokus i debatten som handlar om att du väljer att bara ta upp frågan om hedersrelaterat våld. Det finns våld i många familjer. Du tar inte upp det oerhört viktiga perspektivet med alla dem som kommer hit till Sverige och som inte får en chans i Stockholms skolor därför att man

inte kartlägger vilken kunskap de har och därför att man inte har kärnämnesundervisning på modersmål.

Förra skolåret var det 750 gymnasieelever som lämnade gymnasiet. Det beror på att Stockholms skolor har brister. Vilket jobb kommer de att ha? Vilken framtid kommer de att ha? Vilken integration kommer det att innebära? Det fokus Lotta Edholm väljer är tragiskt och destruktivt.

Anförande nr 239
Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag trodde möjligen i min enfald att den här församlingen skulle tycka att det var bra att vi tog till oss den utredning som kom för ett halvår sedan och att vi försöker använda de pengar som ska gå till jämställdhetsintegrering och ingenting annat i de skolor där vi vet att de största problemen finns.

I den undersökning som gjordes i våras finns statistik också på skolnivå. Den är ännu inte utnyttjad, men den kommer att kunna tas fram. Då kan man klart och tydligt se vilka skolor eleverna själva talar om. Vi ska komma ihåg att den här undersökningen inte handlar om vad de vuxna tycker. Den handlar om hur eleverna upplever sin situation. Jag tycker faktiskt att det är ganska märkligt att Yvonne Ruwaida inte tycker att detta är viktigt och inte har med jämställdhet att göra.

Anförande nr 240
I n g e r S t a r k (v): Vi är i alla fall synnerligen överens. Det gläder mig verkligen att vi fick i gång debatten. Jag har jobbat med frågan i tio år, och det har hänt mycket. Det är jättebra att det kommer i verksamhetsplanen. Jag hoppas också att det kommer tillräckligt med pengar. Det här kommer ju ändå att kosta pengar. Jag tycker att det är bra att man använder pengarna för jämställdhetsintegreringen till det här. Men det kommer som sagt att kosta.

Det finns en fråga som till exempel tas upp i kartläggningen och som kommer att kräva en hel del tankemöda från oss, tror jag. Det handlar om de flickor, men jag tror också att det är pojkar, som köper sig fri tid genom att skolka. Då kan man inte gå in med den generella åtgärden att man ringer föräldrarna direkt. Det är direkt livsfarligt. Det här är en fråga som kräver mycket tankemöda. De religiösa skolorna är ett problem även på den här punkten. Vad gör vi med det?

Anförande nr 241
Borgarrådet E d h o l m (fp): Undersökningen visar att problemen såg likartade ut i både kommunala och fristående skolor. Det som jag tycker är ett stort problem och som gör att man verkligen bör satsa pengar på detta i de skolor som är mest berörda är att väldigt många i vuxenvärlden inte upplever det som ett problem. Det är eleverna själva som när de svarar i en anonym enkät vågar säga hur det faktiskt är. Många skolledare säger däremot att de inte upplever det här som ett stort problem. Därför tror jag att det behövs mer kunskap, och det skulle ett sådant här projekt kunna ge. Jag lyssnar gärna på Inger Starks synpunkter på detta område.

Anförande nr 242
S u s a n n a B r o l i n (v): Herr ordförande, fullmäktige! Under det gångna året har vi i Vänsterpartiet ägnat oss åt att ta fram en ny alternativ skolplan som man gärna får läsa. Där tar vi steget att ta vara på de vetenskapliga fakta som i dag finns för elever och deras kunskapsinhämtning. Vi grundar sedan det på vår humanistiska syn på hur man ska kunna utveckla skolan. Vi tycker att det är viktigt att alla elever får känna att de har en upplevelse av att de klarar av att gå i skolan. De behöver få mötas utifrån sina förutsättningar och kunna anta nya utmaningar och inte hela tiden mötas av sina misslyckanden.

Vi lyfter fram flera olika pedagogiker som vi tycker är intressanta att utveckla. Det gäller bland annat Guldsitsen, som ni pratade om tidigare. Det handlar om hur man ska få med föräldrarna i skolan, vilket vi tycker är oerhört viktigt. Vi pratar om livskunskap, genuspedagogik och mycket mer.

Nog om detta – eftersom det här är min sista fullmäktigedebatt och även budgetdebatt tycker jag att det är viktigt att diskutera den budget som ni lägger fram. Jag måste säga att det är lite skakigt att lämna den här staden och läsa den här budgeten det sista man gör. Jag ska tala frispråk: När man läser den får man en känsla av gammal skåpmat och svepande skrivningar. Det är någonting unket. Man undrar vad som egentligen hände med de högt uppsatta målen om en skola i världsklass. När jag lyssnar på debatten här förstår jag att ni är fullt nöjda med att Stockholm ligger på plats åtta av tolv inom Sveriges gränser.

Ni talar om lydnad och auktoritetstro. Ni talar om vikten av det svenska kulturarvet. Ni kan läsa själva på s. 164. Med sådana vänner behöver staden inga fiender. Den elitistiska synen på att vissa barn har en förmåga att lära sig och att de ska ha det de kan få talar man högt om. Men man pratar inte om vilka förutsättningar man ska ge till dem som har problem med det sociala arvet.

Om vi inte skulle ha utvecklat politiken från det som vi trodde att vi hade lämnat men som kommer in nu igen skulle vi inte ha sett den utveckling vi ser i dag där fler unga kvinnor skapar sig ett liv och bryter gamla traditionella mönster genom att läsa på högskolan. Ska vi gå tillbaka eller ska vi gå framåt?

Det blir inte heller lättare att försöka förstå synen på språk när man läser att ni hela tiden lyfter fram ämnet svenska före alla andra. Hur får ni ihop det här samtidigt som ni vurmar för skolor som Engelska skolan och Franska skolan, men däremot inte andra språk som modersmålsundervisning?

Till sist vill jag ställa en fråga till er i alliansen. Ni tycker att det är viktigt med vinstintresse som en stimulans för vuxna att ta sig an nya utmaningar. Varför är det inte viktigt att barnen får de ekonomiska resurserna? Varför är det viktigt för vuxna men inte för barn? Om pengarna inte har någon betydelse behöver vi ju inte ha några pengar till skolan alls. Då kan vi göra en jättebesparing. Vi menar att det krävs resurser. Vi menar att det krävs pengar. Det ska finnas folk som kan möta eleverna. Därför yrkar jag bifall till Vänsterpartiets budgetreservation.

Anförande nr 243
Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag måste säga att jag blir lite förvånad. Jag trodde att vi var ganska många som var överens om att skolans viktigaste ämne är svenska. Om man ska klara sig och ta sig fram i det svenska samhället, bo och leva sitt liv här, är det svårt om man inte behärskar det svenska språket på ett bra sätt. Jag tror att det är enormt viktigt att vi stärker just den undervisningen, både svenskundervisningen och svenska som andra språk.

Jag blir också lite förvånad över Susanna Brolins starka angrepp när det gäller andelen som går vidare till högskolor. Den är enormt hög i Stockholm i förhållande till hur den är i andra kommuner. Vi ligger på plats tolv i hela Sverige när det gäller andelen gymnasieelever som inom tre år går vidare till högre studier. Det är också många ungdomar som söker sig just till Stockholm för att plugga vidare, och det är någonting som vi ska vara stolta över.

Anförande nr 244
S u s a n n a B r o l i n (v): Herr ordförande! Först och främst tycker jag att det är lite förvånande att Lotta Edholm blir förvånad. Vi har ju fört den här debatten i tre år nu. Lotta Edholm menar att svenska språket är mycket viktigare än andra och jag menar att alla språk är viktiga. Jag menar att modersmål är minst lika viktigt för att lära sig matematik, geografi och historia – you name it! Nu tog jag engelska, som också är ett viktigt språk. Men svenskan har inte ett högre värde än något annat språk. Det var det jag ifrågasatte.

När det gäller fortsättning till högre studier var det som jag lyfte fram att de som går till högre studier nu är de som kommer från det ni kallade för flumskola. Det är den som har lett till den utveckling och förändring vi har kunnat se. Det jag är rädd för är vilken framtid vi kommer att få se med den skolpolitik som förs nu. Det vet vi inte nu, men det finns skäl att vara orolig.

Anförande nr 245
C e c i l i a B r i n c k (m): Herr ordförande! Det känns lite märkligt att höra Susanna Brolin kalla vår budget för unken och en upprepning av vad vi har sagt tidigare. Det kommer då från en representant för ett parti som lämnar en budget som i nästan alla detaljer är exakt densamma som förra årets. Man har ändrat siffrorna lite grann. Man lägger 10 miljoner på en mattesatsning i år. Förra året var det 5 miljoner. I år ska man anställa fler fritidspedagoger, och förra året tror jag att det var fler vaktmästare. Men i övrigt är det exakt samma skåpmat som det har varit så länge det har varit så länge jag har suttit i fullmäktige. *Det* tycker jag är unket.

Anförande nr 246
S u s a n n a B r o l i n (v): Jag tycker att det vore intressant om vi jämförde våra budgetar och såg vilka stora förändringar som har gjorts. Jag måste säga att det du anklagar oss för skulle jag kunna kasta tillbaka. Men det tänker jag inte göra. Det jag pratar om och som jag känner är unket är bland annat det ni säger om det svenska kulturarvet. För mig är det unket.

Anförande nr 247
E r i k S l o t t n e r (kd): Ordförande! Jag vet inte om det bara är jag som inte riktigt hängde med i ditt anförande, Susanna Brolin. Jag tycker att det var ganska rörigt. Först var det kritik mot Sveriges kulturarv, att vi ska förvalta det och ha kunskap om svensk historia och kultur. Skulle det vara ett hot mot elevers kunskapsutveckling? Jag förstod inte det.

Sedan kom du snabbt in på kvinnor och högskolor och hur vår skolpolitik hindrar kvinnor att komma in på högre utbildning. Jag förstod inte det alls. Du kom också med märklig kritik mot att vi prioriterar svenskan. Jag tror att alla partier har varit överens om att svenska måste lyftas fram mer i svensk skola. Också Vänsterpartiet är med på detta, i alla fall i riksdagen. Vi måste utbilda mer i svenska. Det finns en oro över att svenskkunskaperna har minskat och det finns en enighet om betydelsen av goda svenskkunskaper för att klara sig i Sverige. Därför är svenskan viktigare än många andra språk.

Det krävs resurser. Det är därför vi ger mer pengar år efter år. Vi har gett mycket mer pengar än vad ni klarade av förra mandatperioden. Men vi får inte fastna i en debatt om pengar. Det är det vi har sagt.

Anförande nr 248
S u s a n n a B r o l i n (v): Det är beklagligt att du inte förstod. Jag tyckte ändå att det verkar som om du har förstått det mesta av vad jag sade. Jag tycker att det är en konstig prioritering att i det lilla man ändå skriver om vad skolorna ska satsa på lyfter fram att det svenska kulturarvet skulle vara för mer än de andra. Jag kan inte se varför det skulle vara så.

Jag kan inte förstå varför man hela tiden hänvisar till att svenskan är viktigare än något annat språk. Det du säger stämmer inte med forskningen. Forskningen visar att om folk får stöd i sin egen modersmålsundervisning kan de sedan ta itu med sin svenska – inte tvärtom. Det ni säger stämmer inte.

Det är den gamla grundsynen på skolan som visar sig: Det finns en elit som är viktigare än andra. Det finns ett svenskt och västerländskt kulturarv som är viktigare än någonting annat. Detta kritiserar jag. Det är inte det som driver en skola till världsklass.

Anförande nr 249
E r i k S l o t t n e r (kd): Stockholm har all anledning att vara stolt över sin utbildning. Trots att det finns områden med stort utanförskap i Stockholm står sig Stockholm väl. I exempelvis Lärarförbundets rankning hamnar Stockholm på plats tre i Stockholms län. Det är ett bra resultat, och detta bekräftas också av många andra rankningslistor.

Jag är övertygad om att med den skolpolitik vi nu bedriver, med tidigare och tydligare mätning av kunskap, kommer resultaten på sikt att förbättras ytterligare. Rektorerna har fått ett ökat ansvar, vi har infört öppna jämförelser och vi har fri

etableringsrätt för fristående skolor. Detta kommer att skapa en ökad konkurrens som också kommer att förbättra kvaliteten.

2011 får vi en ny gymnasieskola i Sverige. Det är en viktig reform eftersom den kommer att lyfta fram de elever som är mer praktiskt begåvade. Under alltför lång tid har yrkeskunnande negligerats, och det enda mantra som har upprepats är allmän högskolebehörighet och akademiska studier. Det har lett till en tvåtredjedelsskola där elever med förutsättningar för akademiska studier har klarat sig medan många andra har hamnat på efterkälken. I den nya gymnasieskolan kommer yrkesprogrammen att förbättras, och den elev som så önskar kan gå en lärlingsutbildning. De som vill gå vidare till en yrkeshögskola får göra det och de som vill gå vidare direkt till arbete kan göra det. De som vill gå vidare till akademiska studier har möjlighet till det.

Skolan ska lyfta elever, och inte sänka dem. Barn och ungdomar måste få utlopp för sina talanger och begåvningar och känna att deras begåvningar är värda någonting. Skolan ska kännas meningsfull, och barns värdighet får inte gå förlorad i skolan. Därför är jag mycket glad över den gymnasieskola som kommer att införas 2011.

Jag minns en debatt som jag och Roger Mogert deltog i i Rinkeby Folkets hus tidigare i år. Jag minns särskilt den frustration som många ungdomar kände över att de var dömda på förhand av det omgivande samhället. De ansåg att politikerna talar för mycket om pengar och för lite om visioner och om hur utanförskapet ska kunna brytas. Jag känner att det är så oerhört viktigt att i områden med stort utanförskap försöka sprida en attityd om att ingen människa är född hopplös. Ingen människa är född att misslyckas. Det finns möjlighet och hopp för alla barn och ungdomar. Kan vi få den attityden att spridas tillsammans med att man kan välja en skola både i sin egen stadsdel och i en annan stadsdel tror jag att vi har kommit oerhört långt. Då kan vi få framtida social segregation och utanförskap att minska.

Anförande nr 250
Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Jag var nästan tvungen att begära replik när Erik tog upp Lärarförbundets rankning. Man noterar lite grann med glimten i ögat glidningen från en skola i världsklass till att vara nöjd med att ändå vara trea i länet. Nu har ni tonat ned det här med världsklass lite grann. Jag noterar att det inte är nämnt någon gång i skoltexten. Det är kanske för att minska utrymmet för ironi, vad vet jag?

Ni har sjunkit ganska rejält i Lärarförbundets rankning. Från att ha legat runt plats 30–40 ganska stabilt under den gamla, onda socialdemokratiska tiden, som ni uppenbarligen inte minns, har ni ramlat ned till att pendla någonstans mellan platserna 65 och 100. Är det verkligen bevis på att ni är på väg åt rätt håll, tycker du?

Anförande nr 251
E r i k S l o t t n e r (kd): Om vi nu ska fastna i det här – och eftersom jag lyfte upp rankningen i mitt anförande tillåter jag oss att göra det – var det så att Stockholm förra året ökade med ungefär 20 placeringar i Sverige från en plats runt 100 till 80. I Stockholms län har vi också ökat upp till en tredje plats. Det är klart att det är en bit

kvar till världsklass, men det är en ambition vi har. Vi har aldrig sagt att vi ska uppnå det på ett år.

De elever som i dag går ut skolan är i mycket en produkt av den socialdemokratiska skolpolitiken. Det är de resultaten vi ser. Nu genomför vi en rad reformer. Den nya gymnasieskolan införs 2011. Det nya betygssystemet och den nya kursplanen i grundskolan införs också 2011. Det kommer att ta tid att nå de mål vi har, men med den skolpolitik vi har i dag tror jag att vi kommer att klättra ganska så duktigt på rankningslistorna.

Men det viktigaste är kanske inte alltid placeringar jämfört med andra utan att det faktiska resultatet förbättras. Det tror jag kommer att ske om vi får fortsätta några mandatperioder till.

Anförande nr 252
Borgarrådet R u w a i d a (mp): Hej! Jag har ett engagemang mot utanförskapet. Jag undrar hur du ställer dig till Skolinspektionens rapport om skolan i Stockholm som säger att Stockholms skolor befäster segregation i stället för att motverka den. Nyanlända elever får ofta undervisning avskilt från andra elever. Man tar inte hänsyn till den ämneskunskap de har. Man jobbar inte med elevhälsa. Man jobbar inte med studiehandledning på modersmål överallt i staden. Det finns en allvarlig kritik. På grund av den politik man för är man helt enkelt med och skapar segregation.

Många av de här ungdomarna, speciellt killar, är också de som lämnar skolan. Förra året var det 750 elever som försvann under skolåret från gymnasiet. De försvann helt från gymnasieskolan. Hur ska vi motverka att det händer? Här behöver vi satsningar på elevhälsa. Här behöver vi satsningar på kärnämnesundervisning på modersmål. Är du beredd att stödja det?

Anförande nr 253
E r i k S l o t t n e r (kd): Yvonne! Jag tror att vi har en del kvar att göra när det gäller modersmålet. Framför allt tror jag att det gäller studiehandledningar, men man skulle också kunna tänka sig att undervisa i vissa ämnen på modersmål. Jag är ganska öppen för det.

Du tar upp kritiken i Skolinspektionens rapport. Men det fanns mycket bra i den också. Jag har inte rapporten med mig här i talarstolen, men jag vet att när det gäller elevhälsan står det att Stockholms skolor generellt har en bra och väl utvecklad sådan.

Jag kan inte se att alliansen har bidragit till eller fattat några beslut som har bidragit till den utveckling som du pekar på. Det tycker inte jag. De 750 elever du pratar om som har lämnat gymnasiet är just vad vi håller på med nu. Det är därför vi skapar den nya gymnasieskolan. Du lyfter fram elevhälsan, men jag tror att det är viktigare att vi lyfter fram de yrkesförberedande programmen. Det tror jag är en stor räddning när det gäller att färre elever ska hoppa av gymnasieskolan. Jag var inne på detta med att skapa en attityd där man uppmuntrar och ger beröm till elever, men det är en annan sak.

Anförande nr 254
I n g e r S t a r k (v): Erik! Jag är helt övertygad om att det finns möjlighet för alla ungdomar att lyckas. Däremot tycker jag att det är en återgång till gamla tider att dela upp gymnasieskolan i en teoretisk och en praktisk del. Sanningen är att om skolan sätter kunskapen i centrum och har högt ställda förväntningar på eleverna kan eleverna lyckas.

Alla ungdomar behöver kompletta betyg och högskolebehörighet med sig ut i livet. De behöver det dels därför att yrkeslivet kräver det nu för tiden, dels därför att de kanske senare i livet vill läsa vidare på högskolan. Om man då har gått en yrkesinriktad linje som inte ger högskolebehörighet är man ganska låst. Ni rustar ned komvux ganska ordentligt. Det finns inte samma möjligheter där längre. Jag skulle vilja veta hur du ser på detta att ungdomar blir inlåsta och inte kan gå vidare.

Anförande nr 255
E r i k S l o t t n e r (kd): Vi får veta av Vänstern att alliansen låser in många människor. Det har vi hört den här dagen. Jag håller inte med om det. Framför allt låser vi inte in några gymnasieelever. I den nya gymnasieskolan ger vi en rätt till de elever som väljer att inte skaffa en högskolebehörighet att komplettera på komvux om de kommer på andra tankar.

Problemet uppstår när man ställer krav på att alla ska uppnå högskolebehörighet. Det har inneburit att bara 74 procent i Stockholm slutför sina gymnasiestudier. Det beror på att kraven på de här eleverna har varit för höga. Var hamnar de någonstans? Många hamnar i det individuella programmet och är nästan dömda till utanförskap och social segregering. Vi vill säga till dem att deras praktiska kunskaper är värda mycket. Använd dem! Nyttja dem! Sedan kan de komma in på en yrkeshögskola eller ett lärlingsprogram och direkt ut i arbetslivet. De får en utbildning på en arbetsplats. Om man säger det till de här människorna tror jag att de kommer att lyckas mycket bättre i framtiden.

Anförande nr 256
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Vi har nu hört hur Socialdemokraterna och deras nära vänner har ägnat sig åt att svartmåla Stockholms skolpolitik och framför allt Stockholms skolor. Nu kan det vara dags för en jämförelse med hur det ser ut i Sveriges två andra storstäder – Göteborg och Malmö. De styrs av Socialdemokraterna och stödpartier. Det är en jämförelse som Stockholm vinner klart.

Vi har flest elever i årskurs nio som är behöriga till gymnasiet. Vi har 89,3 procent i Stockholm, 87,5 i Göteborg och 80,5 i Malmö. Vi satsar mest pengar per elev i grundskolan – 81 630 i Stockholm, 73 391 i Göteborg och 70 918 i Malmö. Särskilt glädjande är förstås betygen. Det genomsnittliga betygsvärdet i Stockholm är 225 poäng, i Göteborg 214 och i Malmö 202,6. Snittet för gymnasieskolan skiljer inte ut sig heller. I Stockholm går 50,1 procent vidare till högskolan inom tre år. I Göteborg är det 45,8 och i Malmö 45,4. Den genomsnittliga betygspoängen för Stockholms gymnasieelever är 14,7 poäng, i Göteborg 14,2 och i Malmö 13,8.

Skillnaderna har sina ideologiska förklaringar. Socialdemokraterna har under det senaste decenniet motarbetat alla förändringar av skolpolitiken som har drivits fram av oss liberaler. Ni har varit emot kunskapsfokus och emot tidiga omdömen och betyg vars syfte är att tidigt kunna sätta in extra resurser och stöd. Ni har varit emot åtgärder för trygghet och studiero.

I stället för att glädjas åt att Stockholm är på rätt väg ägnar sig Roger Mogert åt att inte bara svartmåla Stockholms skolor i största allmänhet utan dessutom åt att peka ut särskilda skolor som under en tid har minskat sina resultat. Det gör han trots att han precis som jag vet att det kan vara mycket speciella omständigheter som gör att resultaten dippar i en skola ett visst år.

I Göteborg och Malmö finns en skolpolitik som är förlegad. Det är en socialdemokratisk skolpolitik som är motsträvig mot förändringar och förnyelse. Titta noga på den, för det är precis den som vi kommer att få om ni skulle vinna nästa år! Socialdemokraterna lovar att halvera antalet obehöriga till gymnasiet utan att peka på vilka åtgärder de tänker vidta. Ingenting kunde vara enklare. Har ni hört talas om betygsinflation? Det är ett stort problem i landet. Vi ligger lite bättre till här i Stockholm, men ni lägger i så fall ett stort vedträ på den inflationsbrasan utan att kunskaperna ökar på något sätt.

Till sist måste jag bara ställa en fråga till Yvonne Ruwaida. Jag var lite förvånad över din reaktion på Lotta Edholms inlägg när hon berättade om att man kommer att ändra fokus på satsningarna när det gäller hedersrelaterat våld och hedersrelaterade problem. Är du emot den satsningen? Tycker du att det är dåligt att vi bryr oss om detta?

Anförande nr 257
Borgarrådet M o g e r t (s): Herr ordförande! För 20 år sedan var jag i Berlin och hjälpte till att riva muren. Jag satt hemma och såg på tv när den första sprickan kom. Vi samlade 30 ungar i tre minibussar och åkte ned med hammare och mejsel och rev skiten ihop med tyskarna. Vi gjorde det inte bara för att det var kul utan för att vi tyckte att det var en grundläggande mänsklig rättighet som också skulle tillkomma österberlinarna och östtyskarna – att ha yttrandefrihet och att få kritisera.

Därför känns det lite märkligt när vi har hänvisat till den händelsen och när någon utnyttjar rätten att kritisera er för de fel och brister ni de facto har. Då säger ni att de svartmålar. Det är det man möts av. Ni säger att vi svartmålar. Ni kan inte acceptera kritiken. Jag tycker att det är ytterligt svagt.

Anförande nr 258
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag blir lite förvånad. Jag hade väntat mig lite bättre klös, lite motfakta eller någonting sådant. Jag tror att vi alla är eniga om att det är bra att Berlinmuren har rivits och att det är värt att fira ett jubileum för det. Men nog hade jag väntat mig lite mer konkret att svara på.

Anförande nr 259
S u s a n n a B r o l i n (v): Ann-Katrin Åslund! När man lyssnar på ditt inlägg hör man att du är lite ledsen. Ni känner er motarbetade i er liberala skolpolitik, och du tycks mena att folk inte riktigt förstår hur fint det egentligen är. Men jag tror inte att det är så svårt att förstå kritiken. Låt oss tänka på dem som i dag är 15 år. De har fullt upp på gymnasiemässorna i nästa vecka. Man ska välja vad man ska bli när man blir stor. Man är ganska ung när man ska välja vad man ska bli.

Vi har velat driva skapande av nya möjligheter i skolpolitiken. Man ska kunna se att livet är ett livslångt lärande. I dag bygger man en nyliberal politik som går ut på att du ska bli vid din läst. Vad säger du till den ungdom som sedan, när ert gymnasieprogram är infört, är 40 år och har slitit ut sig på sitt yrkesarbetande? Det kan vara tungt och handla om tunga giftgaser och så vidare. Man kanske känner att man inte kan jobba med detta mer. Vad säger du till den människan när han eller hon inte kan vidareutbilda sig?

Anförande nr 260
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det var två frågor. Du tyckte att jag verkade lite ledsen för att folk inte förstod vår utbildningspolitik. Men det är inte folk som inte förstår vår utbildningspolitik, utan det är nog du och dina vänner på er sida i salen. Jag vet många som gillar vår utbildningspolitik.

När det handlar om möjligheten till att kunna läsa vidare tycker vi att det är en viktig fråga, men det är också därför som det ska vara möjligt och ska vara lagstadgat möjligt att både under den tid man går på yrkeshögskolan och efter ska kunna läsa in de här gymnasiebetygen. Man har en garanterad plats på komvux, och det är kanske också då man är motiverad. Men att vara tvingad under tiden, när man egentligen inte vill vara där alls utan vill känna att man är ute och jobbar, det är inget bra. Det är ofta de som hoppar av.

Anförande nr 261
Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag är inte besviken på att ni säger att ni vill satsa på att motverka våld och förtryck för barn i familjer. Det är jättebra. Däremot är jag besviken på att ni bara ska satsa på de grupper som kommer från det ni kallar hederskulturer. Det är viktigt, men det måste omfatta alla familjer.

En annan sak som jag är besviken över är att ni inte tar ansvar för den segregation som Stockholms skolor bidrar till. Ni pekar gärna finger åt vissa familjer och säger att där har barnen det dåligt. Men ni tar inte ansvar för att barnen ska ha det bra i Stockholms skolor. Det är jättetydligt i Skolinspektionens rapport att Stockholms skolor inte tar ansvar för nyanlända. Man värderar inte den kunskap som de har i språk, i matte och i olika ämnen. Man har inte studiehandledning på modersmålet överallt. Man satsar inte på elevhälsa, och man satsar inte på kärnämnesundervisning på modersmålet.

Ni sviker de här barnen som ni säger att ni vill göra det bra för. Det är det fokus ni väljer som jag är besviken på.

Anförande nr 262
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag tycker inte att jag riktigt har fått svar på frågan. Jag tycker att du svänger dig lite här. Jag skulle vilja ha ett tydligt besked när det gäller kampen för de barn och ungdomar som utsätts för hedersrelaterad problematik. Jag tycker faktiskt att Miljöpartiet duckar lite i den frågan och skulle vilja att ni var betydligt tydligare.

Anförande nr 263
E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag ska ta upp bristen på resurser till barn med särskilda behov, till exempel adhd, autism och så vidare. De får alldeles för lite stöd i förhållande till hur de förväntas klara sin skolgång. Det har varit ett fall med en mängd artiklar, jag tror det var nästan 30 stycken i DN som man kan se på nätet, om en 13-årig elev som inte fick komma till en resursskola. Han hade fått flytta från sin hemskola där det inte gick bra till S:t Örjans skolor där det gick jättebra, när rektorn bestämde att han skulle tillbaka till sin hemskola igen. Det var många artiklar och det är förvånande hur många som var inblandade: utbildningsförvaltningen, Skolinspektionen vid flera tillfällen och sju biträdande rektorer hade lämnat skolan. Det var hur mycket som helst, men ingenting hände.

Så till sist anmälde Riksförbundet Attention utbildningsförvaltningen för diskriminering den 30 september, och då hände i alla fall lite. Av Attentions pressmeddelande framkom att inom Stockholms stads kommun finns det en pott på 60 miljoner kronor som ska gå till elever med särskilda behov. Men rektorn kan bara få bidrag till elever som till exempel är blinda eller döva eller elever som placeras av socialtjänsten. Barn med adhd och Aspergers syndrom inkluderas inte i det systemet, menade Attention. Att Stockholms stads skolsystem premierar elever med synliga handikapp framför sådana här barn ansåg Attention vara oacceptabelt.

Frågan är hur det ser ut på resursskolan över huvud taget. Inför höstterminen tvingades 20 specialistlärare lämna S:t Örjan. På två år har S:t Örjan tappat en femtedel av sina elever. Eleverna har dock fortfarande kvar sina diagnoser.

Nu öppnar Lotta Edholm för stora förändringar av systemet, och eventuellt inrättar de centralt samlad expertis, och det är bra, men en viktig fråga återstår ändå. Finns det tillräckliga ekonomiska medel avsatta, och hur ska dessa fördelas framöver för att ni ska kunna hålla ert vallöfte: att alla skulle få rätt skolgång och rätt att välja skola?

Anförande nr 264
Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Utbildningsnämnden får i den här budgeten i uppdrag att se över detta, och utbildningsförvaltningen kommer redan i sin verksamhetsplan inför 2010 att göra en del förändringar med anledning av detta.

Det här är ett svårt område. Vilka insatser passar varje individ bäst? Jag tror att det är väldigt viktigt att pengarna går ut till verksamheterna i så hög utsträckning som det bara är möjligt. Jag är rädd för att om man centraliserar det här ansvaret alltför mycket så bygger man upp en byråkrati snarare än att man stöttar de barn som behöver stöd.

Stockholm är en stor stad. Det finns mycket möjligheter att starta specialverksamheter, både inom ramen för S:t Örjan och inom friskolor, men också ute på enskilda skolor så att skolorna kan hjälpa varandra. Men utbildningsförvaltningen får du detta uppdrag att se över detta än en gång.

Anförande nr 265
E i v o r K a r l s s o n (mp): Det är ju viktigt att resursfördelningen blir något så när jämn över stadsdelarna. Ändå är det märkligt hur detta kunde gå så långt. Vem har det yttersta ansvaret när ett ärende pågår så länge? Pojken var så sjuk, han var inte i sin skola för han orkade inte gå, föräldrarna hotades av vite och det var enda karusell, det hela. Då undrar man: Var ligger det yttersta ansvaret? Är det hos politikerna? Det kan väl rimligen inte vara hos rektorn i detta fall, för när läkaren ville sjukskriva pojken sade man att det är rektorn som har den pedagogiska verksamheten och att hon stod över läkarna.

Det kanske är som någon bloggare skrev – man ska inte underskatta bloggarna. Han skrev så här: Det är kanske endast medierna, och då de stora drakarna – underförstått DN – som tydligen kan rucka på skolverksamheten.

Anförande nr 266
K a r i n R å g s j ö (v): Fru ordförande och alla andra! Jag tänkte prata lite om komvux. I dag är det så att 20-30 procent av alla 18-25-åringar i Husby, som man har tittat på, står utan både skola och jobb. De är så kallade drop-outs, och det här är en mycket farlig utveckling. De här ungdomarna finns inte bara här, utan de finns runtom i staden.

Det stora problemet är att ingen vet hur många de är egentligen, de som inte pluggar och de som inte jobbar. Det enda vi vet är att de här unga människorna aldrig kommer att kunna ta sig in på arbetsmarknaden utan gymnasium. Vi vet också att kriminella gäng rekryterar från den här gruppen.

Komvux är underbart. Det borde vara det – att få en chans att få en andra chans. Det är väldigt många som har sökt i år, och det är ju jättekul, men vad gör ni för att söka upp dem som har hoppat av skolan och inte gör något annat? Vems är ansvaret att fånga upp de här unga killarna och tjejerna och motivera dem att slutföra högstadiet eller gymnasiet? Det är oerhört viktigt.

Jag hittar inga aktiva förslag på hur ni ska göra detta? Är det skolan som är ansvarig? Är det stadsdelen? Är det jobbtorgen? När blir det action i den här frågan? Eller sitter ni fortfarande och funderar?

Vi i Vänstern vill i alla fall arbeta aktivt för att fånga upp de här ungdomarna som inte pluggar och inte har något jobb. Vi i Vänstern vill satsa på den här gruppen med strukturerade heltidsprogram, studier och annat stöd som bygger upp deras självförtroende och ökar deras möjligheter att börja plugga och sedan komma in på arbetsmarknaden. Vi vill också skriva in möjligheten till studier i riktlinjerna för försörjningsstöd.

Att inte få vara med, att stå utanför, inte klara skolan, inte få en utbildning, inte ha ett framtidshopp skapar ett väldigt förakt för samhället. Det här föraktet och känslan av att samhället är ”dom” och jag är inte med skapar en delad stad, ett samhälle som faller itu.

Vad gör ni på er sida för att fånga upp de här ungdomarna som har hoppat av grundskolan och gymnasiet? Hur ska ni arbeta med dem? Vad gör ni för att motivera de här unga killarna och tjejerna att ta igen grundskolan och gymnasiet? Utan utbildning och gymnasium har de inte en chans på arbetsmarknaden. Vi har lagt in 40, 6 miljoner mer till komvux. Vi har råd att ge dem den här chansen. Det borde ni också ha. Hur tänker ni? Vad tänker ni göra? Det vill jag höra.

Anförande nr 267
Borgarrådet E d h o l m (fp): Svaret när nog så väldigt tråkigt som att det är ett delat ansvar. Gymnasieslussen har koll på vilka ungdomar som är i gymnasieåldern men som inte befinner sig i gymnasiet. Statistiken finns, och den ska användas.

Gymnasieslussen erbjuder hjälp, och det är så klart det absolut första man gör. Det är naturligtvis så att det bästa för unga människor är att gå i skolan, så där erbjuds hur mycket stöd som helst för att välja rätt. Om ungdomarna inte tar emot det stödet kontaktar man först naturligtvis hemmet och sedan stadsdelsnämnderna som har ett ansvar för att bidra till att de här ungdomarna får sysselsättning. Vi avsätter också i budgeten en del pengar till exempel till sommarjobb som naturligtvis också kan gå till de här ungdomarna. Det finns också ett ansvar hos jobbtorgen som är särskilt inriktade mot unga människor.

Svaret på frågan är att ansvaret är delat. Det finns statistik, men det viktiga är att man gör något åt statistiken.

Anförande nr 268
K a r i n R å g s j ö (v): De signaler vi har fått när vi har varit ute i stadsdelarna är att det är ganska dålig koll. Att söka upp innebär att man skickar hem ett brev till de här killarna och tjejerna och familjerna. Det räcker inte riktigt. Det är helt uppenbart. Det är ett gammalt system ni arbetar efter.

Jag är oerhört orolig för de här unga killarna och tjejerna som fortfarande är där ute, som inte har någon sysselsättning och som inte blir aktivt uppsökta. När ni säger att ansvaret är delat tycker jag mig höra att det inte faller någonstans, utan de här killarna och tjejerna kommer att fortsätta vara i sina stadsdelar och ingen kommer att fråga dem vad de gör. Det tycker jag är en extremt trist politik. Snacka om utanförskap!

Anförande nr 269
M a g n u s J o h a n s s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ska försöka låta bli att svartmåla skolan här i Stockholm, men däremot vill jag ta tillfället i akt att svartmåla den politik som förs på skolområdet i den här staden just nu.

Jag har en dotter som går i tvåan nu. De blev av med den resurs de hade för att de har en elev som behöver mer resurser i klassen. När höstterminen startade försvann denna resurs, och läraren är ensam med klassen.

När jag går vidare och läser budgeten vet jag att den skolan kommer att ännu mindre resurser efter årsskiftet. Det är bara att läsa. Då undrar jag var man ska ta nästa gång.

Den skola i världsklass som Folkpartiet och Lotta Edholm har lovat oss att vi ska få, vi som bor och verkar i denna stad, finns det inte en gnutta av. Man pratade en gång i tiden om blå dunster, men jag vet inte vad det här ska vara.

Var fjärde elev klarar inte av att få ett fullständigt betyg i grundskolan i Stockholm. Var fjärde gymnasieelev plockar inte ut ett slutbetyg från gymnasietiden under en fyraårsperiod. Det är alltså jättemånga barn vi pratar om. Det är väldigt allvarligt.

Vad gör nu Lotta i budgeten? Jo, hon skär ned 30 miljoner på lärarfortbildningen. Det är förmodligen så att vi har en för hög kompetens i lärarkåren i stadens skolor, för det är de facto så det står i er budget. Vad gör man? De som blir icke godkända i matematik har också ökat under de senaste åren.

Jag vill fråga Lotta: Vad tänker du göra?

Dessutom struntar man i vuxenutbildningen över huvud taget.

Anförande nr 270
Borgarrådet E d h o l m (fp): Det var många frågor, och det är klart att vi anser att ni svartmålar enskilda skolor när ni publicerar långa listor över skolor som redan i dag har stora bekymmer med att få elever. Vi vet att många av de här förändringarna är av sådan karaktär att de sker varje år, och det går lite upp och ned.

När det gäller resultaten kan man till exempel titta på nationella prov. Vårterminen 2009 är det bättre resultat i samtliga nationella prov i årskurs 9 än vårterminen 2006. I matematik, som ni tycks vara så intresserade av, har faktiskt resultaten gått från 81 procent godkända till 86,1 procent godkända på två år. Det är en ganska stadig förbättring, skulle jag säga.

Ni tror att allt löses med mer pengar, men då är min fråga: Varför satsade ni inte några pengar på skolan när ni hade makten? Ett av de år ni hade makten förra gången sänkte ni till och med schablonen till gymnasieskolan. Jag tror faktiskt inte att det är så väldigt många som tror på er när ni säger att ni ska ger mer pengar till skolan, för ni gjorde det inte när ni hade makten.

Anförande nr 271
M a g n u s J o h a n s s o n (s): Tack för frågan! Vi tycker så här nu. Vi politiker som sitter i den socialdemokratiska gruppen som fattar beslut för den här mandatperioden tycker så här. Vi vill satsa på skolan, och det har förmodligen skett förändringar när det gäller vad vi väljer att prioritera, och det hoppas jag också skulle kunna ske, kanske inte i första hand i Folkpartiets grupp, men hos Moderaterna.

När det gäller elever med icke godkända matematikresultaten har andelen ökat från 9 till 14 procent. Det är absolut inte så att det har ökat om man tittar från 2006 till 2008.

Anförande nr 272
E r i k S l o t t n e r (kd): Magnus Johansson säger att en fjärdedel lämnar gymnasieskolan utan att ens hämta ut ett betyg, och så säger han att detta är väldigt allvarligt. Det håller jag med om, och det är därför vi genomför så många åtgärder för att vi på sikt ska kunna få en skola där fler kan genomgå ett fullständigt gymnasieprogram. Vi inför en ny gymnasieskola med en betydligt större satsning på de yrkesförberedande programmen. Vi skapar en betydligt bättre och tydligare struktur på det individuella programmet så att fler ska kunna genomgå IV och sedan vidare till ett gymnasieprogram. Vi inför ett tionde grundskoleår för dem som så önskar och inte har gymnasiebehörighet i Stockholm. Vi har infört skriftliga omdömen som Skolinspektionen hyllar väldigt mycket. Vi har infört fler och tidigare nationella prov för att fånga upp elever med studiesvårigheter. Så har vi en stor satsning på yrkesvux.

Allt detta gör vi för att fler ska passera grundskola och gymnasium, men ni har varit emot nästan vartenda ett av dessa förslag. Varför då?

Anförande nr 273
M a g n u s J o h a n s s o n (s): Nu tror jag att jag har förflyttat mig till riksdagssalen möjligen, för om jag läser budgeten här i Stockholms kommunfullmäktige ser jag att det är en generell effektivisering på komvux. Det är det enda som står över huvud taget när det gäller komvux. Det är möjligt att den generella effektiviseringen även rymmer några gigantiska satsningar.

En generell effektivisering borde innebära 4,6 miljoner mindre till komvux, och hur man kan få det till en jättesatsning – det skakar lite grann, tycker jag.

Anförande nr 274
C e c i l i a B r i n c k (m): Som vi säger i min hemprovins: Det är lätt att snacka! Jag får faktiskt inte ihop det här. Om det nu är så att ni är så övertygade om att alla skolans problem löses genom att man pytsar på mer pengar, varför gör ni då inte det när ni är i majoritet? Under den förra socialdemokratiska majoriteten lyckades ni öka gymnasieschablonen med knappt 2 ½ procent. Då hade ni sänkt den med 5 ½ procent ett av de åren. Första året höjde ni, för då hade ni höjt skatten och hade väl därmed råd.

Vi har hittills under de här tre åren faktiskt höjt gymnasieschablonen med över 8 procent.

I opposition lägger ni pengar på allting när det gäller skolan. I majoritet gör ni inte det. Varför gör ni inte det, om ni nu är så övertygade om att det är alla problems lösning?

Anförande nr 275
M a g n u s J o h a n s s o n (s): Jag kan inte svara på det eftersom jag inte satt i fullmäktige under föregående mandatperiod. Tyvärr. Jag kan inte det.

Men jag kan bara konstatera att Moderaterna inte brukar använda vuxenutbildningen som någon arbetsmarknadspolitisk åtgärd, och det är helt säkert att det gör ni inte i det här fallet heller. Uppenbart struntar ni helt enkelt i att se till så att personer som vill komma tillbaka och in på arbetsmarknaden har en reell chans att göra det. Det är min enda kommentar till vad du säger, Cecilia Brinck.

Anförande nr 276
Borgarrådet M o g e r t (s): Jag tänkte uppehålla mig lite kring läsförståelse. Jag blev nämligen förundrad, som det heter, långt tidigare i dag när skolborgarrådet under någon av gruppledarrundorna kommenterade vår budget och påstod att den kunde tolkas som att vi ville sänka resultaten för skolor med höga betyg. Dels blir man förundrad över att det är det enda skolborgarrådet har att säga om det som Yvonne Ruwaida tog upp och det som faktiskt var Skolverkets stora kritik mot Stockholms stads skolor för något år sedan, nämligen att det är stora klyftor mellan skolorna. För mig blir det helt absurt att slutsatsen när vi vill göra något åt det här blir att vi vill sänka resultat på de skolor som har höga resultat. På sig själv känner man andra, eller hur är det man säger?

Extra märkligt blir det när man läser vidare i budgeten, därav resonemanget om läsförståelse. Jag gillade förresten alltid läsförståelse i skolan. Efter det här resonemanget om att minska spridningen i resultat står det nämligen: Andelen elever som inte klarar målen ska halveras. Tämligen svårt att missförstå, tämligen svårt att tolka som att man ska minska antalet elever som klarar sig. Slutsatsen måste alltså nästan bli att skolborgarrådet valde att missförstå.

Det kanske inte är så konstigt när man ser hur det borgerliga styret har fördelat pengar under de här fyra åren. Äppelviken har fått den dubbla schablonökningen mot Rågsved. De resursstarka skolorna har fått en 10-procentig schablonökning, och de som har större behov har fått en 5-procentig. Därutöver ska nämnas, för er som gillar att frossa i siffror och schabloner hit och dit, ungefär 900 miljoner i besparing på utbildningsnämnden och på skolorna.

Jag tror att vi kan och jag tror att vi kommer att kunna minska de här klyftorna. Vi kommer att kunna halvera dem som inte klarar målen. Med mer resurser, med en bättre fördelning, med en bra utbildningsstrategi, med uppföljning och åtgärder på individnivå kommer vi att kunna klara alla ungar på Kungsholmen, i Skärholmen, i Farsta och i Aspudden – över hela Stockholm.

Bifall den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 277
Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag skulle vilja att Roger Mogert utvecklade lite detta att han vill föra över ansvaret för grundskolan från utbildningsförvaltningen centralt till stadsdelsnämnderna. Det är en gigantisk omorganisation, och jag kan berätta för

Roger Mogert att den var ganska stor att genomföra när man centraliserade. Att decentralisera kommer att vara ännu mycket jobbigare och kosta ännu mycket mer pengar, och ni avsätter inte såvitt jag kan se en krona till detta. Det gör däremot Vänsterpartiet som har lite större insikter.

Jag undrar också hur det går ihop med detta att man måste ha en skolpolitik som i någon mening är nationell. Vi måste ha nationella mål. Vi måste ha mål i staden. Det vi såg när stadsdelsnämnderna var ansvariga för grundskolan var att det var enorma skillnader på hur man styrde skolan och på hur målen sattes.

Jag vet att det finns en stor oro i dag i Stockholms grundskolor för en omorganisation, och jag skulle gärna vilja att Roger Mogert utvecklade detta något.

Anförande nr 278
Borgarrådet M o g e r t (s): Jag får tacka så hemskt mycket för frågan, även om jag inte kan se att den på något sätt berörde det jag faktiskt pratade om. Till skillnad från mina borgerliga kolleger ämnar jag naturligtvis besvara den ändå. Jag skulle kunna svara med en fräck motfråga och säga: Hur mycket avsatte du när ni gjorde er stora omorganisation, när 500 miljoner drogs bort från grundskolan över en natt? Hur mycket avsatte ni när ni omorganiserade stadsdelsnämnderna?

Men så oförskämd är jag naturligtvis inte. Jag delar åsikten att den här typen av omorganisationer är krångliga. Det är därför vi inte rekommenderar att den ska göras direkt efter valet. Det är därför den står som ett uppdrag att utföra, och det är därför den inte är prissatt.

Jag tror att det kan vara ett svar på frågan.

Anförande nr 279
C e c i l i a B r i n c k (m): Låt oss nu inte missförstå mer än vad vi är absolut tvungna att missförstå. Det känns onödigt.

Vad skolborgarrådet sade, och vad jag också säger när det gäller det här med hur vi minskar skillnaden, är att det går ju strängt taget lika lätt att göra det genom att kapa topparna som att höja lägstanivån. Det framgår inte riktigt av ert budgetförslag vilken väg ni väljer. Jag utgår från att det inte är genom att kapa topparna, men är det skillnaderna som ska minskas och det är det överordnade målet kan man lika gärna göra det genom att kapa topparna som att höja lägstanivån. Det var det ena.

Sedan är det det andra. Herr Mogert rör sig här med begreppet ”schablon” på ett oerhört slarvigt sätt, och det tycker jag att fullmäktige ska upplysas om. Man kan lätt få intrycket att vi har olika schabloner för olika skolor, men så är det ju inte alls. Skälet till att vissa skolor har mer pengar, för det är det Roger Mogert talar om, är att de har fler elever. Somliga skolor har färre elever än vad de hade förra året, och då får de också mindre pengar.

Anförande nr 280
Borgarrådet M o g e r t (s): Jag tror inte att det är jag som leder tävlingen i att missförstå.

Tillbaka till läsförståelsen till att börja med. Om man bemödar sig om att läsa den socialdemokratiska budgetreservationen, och det rekommenderar jag verkligen varmt, står det sedan: Andelen elever som inte klarar målen ska halveras. Det är ganska tydligt.

Sedan är jag inte alls slarvig med schablonen, åtminstone inte i det här fallet. Det handlar helt enkelt om att de skolor som har halva sin samlade schablon från den socioekonomiska schablonen som ni har nollställt i fyra år har fått halva schablonhöjningen sammantaget. Därför faller det ut 10 procent i Äppelviken och 5 procent i Rågsved. Så hjärtlös är matematiken.

Anförande nr 281
K e r s t i n W i c k m a n (mp): Ordförande, kommunfullmäktige, stockholmare! Alliansens grundskola är ur många aspekter en ensidig skola. Då menar jag ett ensidigt sätt att betrakta kunskap. De estetiska ämnen till exempel ses ofta som särintressen i stället för de fantastiska medel de är till kunskap och förståelse av tillvaron. Alla är inte bra på allt, men varje barn behöver lyckas inom något eller helt några områden för att få en positiv självkänsla och självbild.

Kulturaktiviteter är effektiva medel för att utveckla förmågor. I Norge ökas till exempel stödet till kulturskolan, och samarbetet med skola och fritidshem utökas. I Stockholm motar vi bort kulturskolan från skolan av ekonomiska orsaker. Det tycker vi i Miljöpartiet definitivt är fel. Där vill vi göra en stor satsning.

Det har i talats mycket om att göra karriär och om olika karriärvägar, ja, egentligen bara *en* karriärväg: matematik och svenska. Men meningen är väl inte att alla barn ska göra samma slags karriär i mångfaldens Stockholms? Nej, se till att vi får en skola där barnen verkligen tycker att det är roligt och har möjligheter att utvecklas på väldigt många olika sätt. Ett sådant Stockholm vill jag se i framtiden!

Anförande nr 282
Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag tillhör dem som tycker att de estetiska ämnena är väldigt viktiga i skolan. Men lika viktigt som det är att se till att de ämnena får resurser är att utvärdera skolans resultat. Miljöpartiet är helt emot betyg. Ni är emot nationella prov, men det är självklart så att det är lika viktigt att utvärdera resultaten i bild eller idrott som det är i matematik eller svenska, just för att det finns elever som har olika behov och som är duktiga på olika ämnen. Men ni vill inte se vad resultaten är över huvud taget. Det skulle jag vilja säga är ett av Miljöpartiets stora problem.

När vi har pratat om karriärvägar här är det naturligtvis så att det främst har fokuserat på lärarna och deras möjligheter att göra en annan karriär än enbart den att kunna bli rektor. Det är därför vi lägger ned så väldigt mycket pengar och energi på detta område.

Anförande nr 283
K e r s t i n W i c k m a n (mp): När jag talar om estetiska ämnen talade jag här i dag om dem som medel för annan typ av kunskap. Musik kanske är ett väldigt bra medel för att förstå matematik, tydligen en brist i skolorna i Stockholm. Teckning, bild – det finns hur mycket kunskaper om kemi, fysik, rumsligheter och annat som aldrig utvecklas i vår skola. I och med att ni drar ned de estetiska ämnena kan inte det äga rum som faktiskt skedde för ett antal år sedan, kanske tio år tillbaka i tiden, att lärare kunde samarbeta och göra gemensamma projekt. När man tar bort lärarkategorier på det sätt som nu har skett inom skolan uppstår en annan typ av pedagogik automatiskt, och jag tycker att det är oerhört beklagligt.

R VI ÄLDREROTELN

Äldrenämnden, Stadsdelsnämnderna: Äldreomsorg, Micasa Fastigheter i Stockholm AB
Punkt 16, 4, 22)

Anförande nr 284
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Ålder är inte någon sjukdom som man kan tro ibland. Genom att ange en viss ålder och gärna lite högre ser man genast bilden av en människa som behöver stöd och hjälp. Men vi vet att en del behöver det i ganska tidig ålder, medan många är vitala ända upp i 90-årsåldern och mer. Generellt sett är det faktiskt så att vi lever friska långt upp i åldern. Äldreomsorgen ska därför präglas av respekt för den enskilda personen, och inflytande ska vara en ledstjärna.

Jag är glad över att vi för fjärde året i rad kan öka resurserna till hemtjänsten. Tillsammans har det blivit 14 procent under de här fyra åren, till skillnad mot ynka 5 procent under den förra mandatperioden. Även ersättningen till vård- och omsorgsboendena ökar, och utbildningsinsatserna fortsätter. Resurser finns också avsatta hos äldreförvaltningen för att täcka vikarier. Ett traineeprogram ska starta för att underlätta rekryteringen av äldreomsorgschefer. Att arbeta med människor är en av de viktigaste och kanske svåraste uppgifter man kan ha. Därför ska personalen ha grundutbildning och få vidareutbildning, inte minst när det gäller demens som är vår största folksjukdom.

Många äldre har länge efterfrågat ett boende med visst stöd och viss service som inte kräver biståndsbedömning. Nu kan detta bli verklighet genom de servicehus stadsdelsnämnderna anser vara lämpliga och som vi nu föreslår ska omvandlas till trygghetsboenden. Det är ett helt nytt koncept. Där ska finnas trygghetslarm, personal viss tid med ansvar för sociala aktiviteter och erbjudande om gemensamma måltider. Där ska finnas gemenskapslokaler, och naturligtvis kan de som bor där ha hemtjänst. Vid Bostad Stockholm kan man ställa sig i kö när man fyllt 70, och från 75 kan man flytta in. Det krävs ingen biståndsbedömning. Det är den egna upplevelsen av oro och otrygghet som ska vara grunden för den ansökan man gör om ett trygghetsboende – ett boende med högre tillgänglighet och större möjlighet till gemenskap. Det ökar chansen till ett friskare åldrande.

Under förra mandatperioden tog vänstermajoriteten ett sjumilakliv genom att omvandla servicehus till seniorboende – ett biståndsbedömt boende till ett ordinärt boende utan serviceinsatser. Vårt förslag om trygghetsboende möter efterfrågan hos de äldre.

Äldrelyftet med 1 ½ miljard till Micasa underlättar planering och genomförande av upprustning och omvandling. Under 2009 har Micasa genomfört en seminarieserie som har varit mycket välbesökt med föreläsare som har gett en bred bild av utvecklingen men också behoven inom äldreomsorgen såväl tekniskt som mänskligt.

Maten och måltiden är en prioriterad fråga, och därför permanentades den kostenhet som tidigare enbart varit ett projekt. KF har fastslagit en kostpolicy, och utbildningsinsatserna i maten och måltiden ges nu direkt ute i hemtjänsten. När jag är ute på verksamhetsbesök märker jag en stor skillnad i intresset för att erbjuda god mat i en trivsam måltidsmiljö. Enkla förändringar som att koka potatis direkt på plats är en förbättring.

Äldreomsorgen har utvecklats de senaste åren, och tydligare mål har satts upp för verksamheterna. Alla stadsdelsnämnder erbjuder dagsutflykter och fixartjänster, och sociala aktiviteter ska finnas planerade på alla äldreboenden. Kultursatsningen ska implementeras och Äldre direkt underlättar kontakterna med staden.

Jag vågar säga att äldreomsorgen aldrig har varit mer kontrollerad än nu, och jag välkomnar verkligen det. Staden har utökat kontrollen, men det görs också andra jämförelser. Vi har Äldreguiden hos Socialstyrelsen och SKL:s öppna jämförelser, för transparens och öppenhet är en förutsättning för att utveckla verksamheten.

Steg för steg går vi vidare mot en äldreomsorg där äldre känner sig nöjda med den vård och omsorg de får och där personalen med stolthet berättar att de jobbar inom äldreomsorgen.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 285
O l l e A n d r e t z k y (m): Fru ordförande! Jag skulle vilja ta upp kvalitetsfrågorna över huvud taget. Äldreomsorgen i staden har en budget på över 6 miljarder kronor, så visst finns det goda möjligheter att hålla en hög kvalitet. Micasa som Ewa nämnde äger och förvaltar seniorboenden med hyresrätt, servicehus, vård- och omsorgsboenden och gruppboenden, och det här med att staden har plockat fram 1 ½ miljarder under tio år gör att Micasa kan underhålla sina hus, bygga om dem och renovera dem. Sedan får bolaget också del av det stimulanspaket på 20 miljarder som beslut har tagits om här i staden. Micasa ligger alltså i framkant när det gäller äldreanpassning av fastigheterna och lägenheterna.

God vård och omsorg – alla undersökningar i staden visar att staden visar, oavsett om det är kommunalt eller privat, en god vård och omsorg, så där tycker jag inte vi behöver tveka.

Valfrihet är lika med makten över sitt liv. Äldre som har fått ett beslut om hemtjänst, dagverksamhet, vård- och omsorgsboende får välja mellan privata eller kommunala utförare. Den här informationen om det innehåll som finns hos utförarna finns på stadens e-tjänst och så vidare. Det är alltså ganska lätt att skaffa sig information om själva inkråmet så att säga. Om den äldre behöver hjälp med valet finns det biståndshandläggare som hjälper till.

Det är inte längre priset som avgör upphandlingen, utan det är faktiskt kvaliteten. Vi har kommit med nya riktlinjer för äldreomsorgen, och där poängteras den äldres ohälsa, ålder och otrygghet vid biståndsbedömningen. Vi har också inrättat i äldrenämnden ett biståndsbedömningskansli som har till uppgift att se till att de 14

stadsdelsförvaltningarna sköter sin uppgift och att det blir likformigt över hela staden.

Anhöriga vill jag slå ett slag för. Vi gör en hel del för dem så att de blir avlastade. Det är väldigt viktigt, för utan de anhöriga skulle vi inte klara av äldreomsorgen i Stockholms stad. Där har vi anhörigkonsulenter och så vidare som hjälper till. Vi har träffar för anhöriga, och nu upphandlar vi också biståndsbedömd korttidsvård utomlands där både den som är anhörig och den som den anhöriga vårdar kan följa med.

Ewa har också sagt något om maten, och det är en jätteviktig sak. Nu var tiden ute, så jag trycker in mig sedan.

Anförande nr 286
L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Under knappt två timmar ska vi nu diskutera äldrepolitiken för kommande år, till exempel vilka satsningar vi vill göra både i majoritet och i opposition. Vi ska också klara ut vad de äldre har att förvänta sig under kommande mandatperiod och framför allt under kommande år.

Den här budgeten blir startskottet för oss att påbörja granskningen av den borgerliga politiken. Blev det som ni lovade? De löften ni ställde ut, är de genomförda? Hur ser verkligheten och vardagen ut för de äldre som har ett behov av stöd och möter den moderata politiken i vardagen och verkligheten?

Vi socialdemokrater lägger en budget som utgår från verkligheten. Det är en verklighet som präglas av verksamhetsneddragningar, besparingar och neddragning av personal. Det är en verklighet där politiken ställer upp väldigt bra mål, men där verksamheten inte kan leverera på grund av att det saknas pengar och resurser att göra det.

Ett exempel är de generösa riktlinjer för biståndsbedömning som infördes men som i praktiken ledde till en tuffare och mer restriktiv tillämpning på grund av budgetskäl. Det är nämligen så att det har blivit en budgetregulator redan i dag – tyvärr, Sten Nordin. Jag hörde ditt inledningsanförande.

Under 2010 avsätter vi återigen 200 miljoner kronor till en kompetensfondsatsning för äldreomsorgen för att möta behoven av utbildning, kompetenshöjande insatser, grundutbildning och också utveckling av arbetsorganisationen. Samtidigt höjer vi ambitionsnivån och tillför också pengar för att kunna möta det med 110 miljoner till stadsdelarna för att möta de äldre och deras anhöriga och deras behov.

Vi inför en förenklad biståndsbedömning som innebär att de äldre får den hjälp de behöver den dagen de behöver den. De ska inte behöva vara oroliga för att få ett nej på grund av budgetskäl. Vi gör det också för att flytta över makten till de enskilda äldre att själva kunna avgöra och besluta i sin egen vardag vad som ska göras, när det ska göras, hur det ska göras och av vem det ska utföras – med andra ord en valfrihetsreform på riktigt.

Ordförande! Vi gör de här satsningarna. Vi gör dem för att vi ser bristerna. Vi lyssnar till kritiken, både från anhöriga och från de äldre som är direkt berörda men också från de personalgrupper som finns ute i verksamheterna som har en allt tuffare vardag.

Välfärden är faktiskt inte starkare än den svagaste länken. Utan pengar blir det garanterat den svagaste länken.

Jag vill yrka bifall till det socialdemokratiska förslaget till budgetreservation, men jag har också ett säryrkande som jag vill ha ställt under särskild proposition. Det är nämligen så att vi inte är nöjda med trygghetsboendena. Vi tycker att det är en bedrövlig process och att återfinna nedläggning av samtliga servicehus och inrättandet av det väl efterlängtade trygghetsboendet i en bilaga till budgeten duger inte. Vi yrkar på återremiss. Det är dåligt berett. Det saknas svar på avgörande frågeställningar. Ett sådant här viktigt beslut förtjänar en egen debatt med ett eget ärende.

Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 287
H e l e n e J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Äldreomsorgen är en prioriterad fråga. Vi har jobbat hårt med äldreomsorgen, och vi kommer att fortsätta med det. En av de viktigaste grundbultarna här är valfriheten. Naturligtvis ska man ha valfrihet, oavsett vilken ålder man har. Tyvärr har det inte sett ut så. Men nu har vi infört valfrihet i hemtjänsten, när det gäller boenden och dagverksamheter, och vi kommer nu också att tillföra trygghetsboende – ett nytt mellanboende som våra äldre har efterfrågat. Man har också möjlighet att efter biståndsbeslut få korttidsvård utomlands.

Det här är stora kliv framåt för valfriheten för våra äldre i staden, och det är jag mycket stolt över.

En annan viktig fråga är kvaliteten. Vi vill gå vidare och öka kvaliteten. Vi har under mandatperioden infört stadsgemensam kvalitetssäkring. Vi vill se till att varje stadsdelsnämnd har en ordentlig internkontroll. Uppstår brister ska de åtgärdas omedelbart.

Det här är oerhört viktigt att ha fokus på. Vi måste bli ännu duktigare på det här området, för det här handlar om de äldres rättssäkerhet. De ska få den vård och omsorg som de har rätt till.

Som Olle sade har vi infört ett bedömningskansli. När ni satt vid makten här såg vi att det var väldigt olika biståndsbedömning mellan stadsdelarna. Det är definitivt inte rättssäkert för våra äldre. Där har vi nu gått in med krafttag för att se över staden så att vi får en lika biståndsbedömning. Vi ser också till att man får de insatser man har rätt till och att de verkligen utförs. Vi såg när vi undersökte det här att så var icke fallet. De här bitarna är väldigt viktiga, just att vi kan garantera en kvalitet för våra äldre.

En annan sak som vi vet att vi måste lyfta upp och som vi också jobbar hårt med är det sociala innehållet. De äldre ska naturligtvis kunna fortsätta med sina intressen och det man har sysslat med tidigare. Här finns oerhört mycket att göra och att erbjuda våra äldre. Vi ska också bli duktiga på att dokumentera det här så att det kan följas upp.

Förebyggande insatser hänger också ihop med det här med det sociala innehållet. Vi jobbar med kultur, idrott och motion. Där kan jag ta upp som ett exempel friskvårds-centraler som är en träffpunkt där man både jobbar med det fysiska, kost råd och så vidare. Detta är oerhört uppskattat och betyder mycket. Man kan också få ned läkemedelsordinationer bara genom promenader och genom att träffa andra människor på ett trevligt sätt. Naturligtvis mår vi bättre då.

När det gäller rehabiliteringen har vi haft ett försök med två medicinskt ansvariga för rehabilitering. Vi kommer att gå vidare där och se över matorganisationen och som sagt ge äldre mer makt över sina liv.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsen.

Anförande nr 288
E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Först ska jag säga att jag stöder återremissen.

Den dominerande frågan under den här budgetdebatten i kväll när det gäller äldreavsnittet handlar om omvandlingen av servicehus till trygghetsboende. Av majoritetens budget framgår att tio servicehus nu i rask takt ska omvandlas till trygghetsboende. Successivt ska alla avvecklas, och var ska alla dessa äldre ta vägen, Ewa Samuelsson?

Innan valet 2006 talade Kristdemokraterna nästan lyriskt om fixartjänsten Fixar-Malte. Efter valet ville samma parti ta betalt för tjänsten. Den kunde kanske överutnyttjas, hette det.

Innan valet lovade kd att servicehusen skulle vara kvar. Nu vill kd avveckla dem.

ABC hade den 25 oktober ett inlägg om ett par äldre makar i ett servicehus som ska omvandlas till trygghetsboende. ABC-reportern frågade Ewa Samuelsson om de måste flytta. Ja, om deras omvårdnadsbehov är så stort får de flytta till ett annat servicehusboende eller till ett vård- och omsorgsboende, svarade Ewa Samuelsson. Innebär det att äldre ska flytta runt till andra servicehus i takt med omvandlingen? Ett vård- och omsorgsboende kunde inte i det här fallet bli aktuellt, för de här makarna skulle anses alldeles för pigga för det om de ansökte.

En restriktiv biståndsbedömning och trygghetsboende kan bli slutstationen för många äldre. Jag har exempel – fråga gärna! Socialstyrelsen tar upp farhågorna i sitt svar på betänkandet *Bo bra hela livet*. Ni borde ha läst det svaret. Socialstyrelsen konstaterar också en obalans mellan tillgång och efterfrågan på särskilt boende i landet. Ni vill inte ens göra någon konsekvensanalys för stadens del.

S, v och mp anser att servicehusen ska behållas och utvecklas tillsammans med andra boendeformer. Socialstyrelsen skriver i sitt remissvar att man saknar möjliga förklaringar till de senaste årens avveckling av kommunala servicehus. Det är en viktig fråga här i kväll.

Ewa Samuelsson! Var ska alla dessa äldre, svaga och hjälpbehövande ta vägen om trygghetsboendena kommer att dominera och om vård- och omsorgsplatserna är fortsatt starkt begränsade? Om vi i s, v och mp som nu är i opposition får väljarnas förtroende nästa år kommer vi att noga analysera och utveckla servicehusen tillsammans med andra möjliga boendeformer och rädda vad som räddas kan av resterande servicehus till de äldres bästa.

Bifall till Miljöpartiets budgetreservation. Vi stöder alltså också återremissen.

Anförande nr 289
L i l l e m o r S a m u e l s s o n (v): Ordförande, fullmäktige och åhörare! I Vänsterpartiets förslag till budget lyfter vi fram följande tio punkter när det gäller äldreomsorgen.

För det första: Ökad demokrati inom äldreomsorgen. Alltså inflytande för de äldre och öppenhet utåt.

För det andra: Anhöriga som vårdar ska det av verklig frivillighet och inte av tvång.

För det tredje: Gemensamt ägd och styrd äldreomsorg säkrar större kontinuitet.

För det fjärde: Verklig valfrihet i vardagen och möjlighet att påverka innehåll och utformning av stödet.

För det femte: Det sociala innehållet. Möjlighet till gemenskap och inflytande över saker som tider för mat och sömn.

För det sjätte: Rätten till en god måltid. Tillagningskök så långt möjligt på våra boenden.

För det sjunde: Kommunala bostäder för de äldre. Boende är ett gemensamt ansvar så att de äldre inte bara bli kunder på en marknad.

För det åttonde: Privat äldreomsorg ska tas tillbaka i kommunal regi. Gemensamma resurser ska inte läggas på bolagsvinster.

För det nionde: Både trygghetsboende och servicehus, inte antingen eller.

För det tionde: Äldreomsorg är en del av socialtjänsten, och därför föreslår vi att äldrenämnden läggs ned.

Ingen majoritet har obegränsat med resurser. Politik är att prioritera. I dag prioriteras resurser till kostnader som uppkommer vid utförsäljning och privatisering. Det handlar om uppföljning, kontroll, avtalsskrivning och liknande. Vi vill prioritera resurser till personal – personal med god kompetens och många arbetskamrater.

Jag tänkte sluta med att prata lite om valfrihet. För oss är valfrihet inom äldreomsorgen att få trygghet i det boende man faktiskt valt. För den borgerliga majoriteten handlar valfrihet till allt för stor del om möjligheten att få flytta. Jag trodde att vi var ganska överens om att de flesta äldre nog har flyttat färdigt, men i borgarnas Stockholm löser man problem genom att man flyttar till ett annat boende.

Ewa Samuelsson citerades i DN i veckan, och jag citerar: Bara att få välja boende är en stor sak för våra äldre. Att sedan få möjlighet att byta boende för dem som inte är nöjda är ytterligare en uppgradering.

Det är alltså det som är valfrihet för den borgerliga majoriteten: Du kan få flytta om du inte är nöjd.

För oss i Vänsterpartiet är valfrihet att slippa flytta om man inte vill, utan man kan vara säker på att få välja god kvalitet på det boende man redan valt.

Jag yrkar alltså bifall till Vänsterpartiets reservation och stöder samtidigt återremissen, bilaga 14.

Anförande nr 290
L u k a s F o r s l u n d (c): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte fortsätta på ämnet valfrihet. I Centerpartiet gillar vi valfrihet, som ni säkert har hört under dagen. Därför är det glädjande att valfriheten för stadens äldre fortsätter att öka. Under den förra mandatperioden hade man fått nöja sig med en undrande blick om man frågade efter ett äldreboende med särskild kompetens i hbt-frågor, med judisk inriktning eller ett boende där hunden också är välkommen. I dag är det verklighet i Stockholm. Nästa mandatperiod kanske stadens äldre kan välja att bo i en verksamhet med särskilt goda förutsättningar för trädgårdsodling eller matlagning eller varför inte ett kulturboende. I Centerpartiet vill vi gärna se ännu fler nischer för boendeformer i stil med dessa.

Centerpartiet vill också öka möjligheterna för äldre att göra äldreboendekarriär, att fasa in sig i ett äldreboende. Många äldre stockholmare och deras anhöriga skulle känna sig mycket mer trygga av ett större utbud när det gäller enklare former av äldreboende. I dag utgår man ofta från dem som gärna bor kvar hemma länge, vilket leder till att de allra flesta växlar till äldreboende först när behovet är väldigt stort. Det behövs fler alternativ, både inom privat och kommunalt äldreboende för att möta behovet. En bra början är stadens satsning på trygghetsboende som vi tidigare har talat lite om i dag.

Villkoren för de ideella, privata och kommunala utförarna inom den offentligfinansierade verksamheten ska vara lika. När äldre och anhöriga kan välja bort utförare som de inte är nöjda med blir det nödvändigt för alla utförare att anstränga sig för att skapa ett bra bemötande och en god kvalitet. Centerpartiet ser gärna ett större utbud av privata och kooperativa utförare i äldreomsorgen.

Ordförande, fullmäktige! Stadens äldre mår bra av frisk luft. Ett hårt arbete pågår för att förbättra stadens luftkvalitet, och vi har många fina parker i Stockholm. Stadens

äldre ska ges möjlighet till promenader, utomhusaktiviteter eller att bara kunna sitta ned utomhus ett tag. Frisk luft och nya intryck är viktigt för individers välmående.

Vid sidan av en god vård och omsorg ska även kulturen hjälpa människor att må bättre. Forskning visar att människor som ofta går på bio, teater, konserter, museer eller idrottsevenemang har ökade chanser att leva ett längre och förmodligen också ett lyckligare liv. Därför ska staden undersöka hur vi kan öka möjligheterna till kulturutbyte inom exempelvis äldreomsorgen.

Avslutningsvis vill jag berömma äldreroteln som tagit kostfrågan på allvar. Att stadens äldre ska erbjudas bra och näringsriktig mat är för oss en självklarhet. Initiativet med en kostenhet inom äldreförvaltningen var viktigt. Nu gäller det att ta ytterligare kliv mot ännu bättre mat och måltider för stadens äldre. Välsmakande och nyttiga måltider är en fråga vars vikt inte får underskattas.

Jag yrkar bifall till Centerpartiets budgetförslag!

Anförande nr 291
A n n M a r i E n g e l (v): ”Föremål för omsorg. Vi gamla är föremål för omsorg. Visst är det underbart! Bara vi inte blir till föremål i omsorgen.”

Det var en liten dikt av Ragnar Thoursie ur samlingen *Sånger från äldreomsorgen*. Det är en ganska ovanlig diktsamling. På många sätt är den en hyllning till vad han kallar hemtjänstens tappra välfärdsarmé. Samtidigt är det en lite sorgsen betraktelse över ålderdomens ensamhet och hur svårt det är att få plats på ett servicehus.

Det finns inte så många vittnesmål från just dem som omsorgen handlar om. Det är ju de, föremålen för omsorgen, som vi borde lyssna allra mest till. Det de efterfrågar är fler platser på boenden, mer personal, fler möjligheter att välja innehåll, fler utevistelser, bättre mat, meningsfull verksamhet och så vidare.

Det efterfrågas också nya boendeformer. Jag lade själv fram en motion för ett antal år sedan om att allmännyttan skulle få i uppdrag att satsa på vad jag kallade gemenskapsboende – en mellanform mellan eget ensamboende och fullt servicehus. De här nya trygghetsboendena är en bra mellanform, men problemet är att de nu lanseras som en ersättning för servicehusen, vilka ju har en helt annan tyngd. Det pågår här i staden en obegriplig brådska kring detta, och därför vill vi gärna att det ska utredas ytterligare.

Äldreomsorgen tar nästan hälften av stadsdelarnas budgetar. Det är en mycket stor sektor, och därför har den också lockat till sig många stora bolag. Dagens Nyheter har gjort en granskning som de kallar *Vinstfest i vårdbranschen*. Där har de granskat de fem största vårdbolagen i Sverige. Tillsammans gjorde de en rörelsevinst på 3 miljarder. De fyra stora riskkapitalbolagen har sammanlagda skulder på 25 miljarder, och en stor del av intäkterna går till att betala räntor. Attendo som producerar äldreomsorg och har nästan 50 procent av den privata äldreomsorgen här i staden hade ett negativt eget kapital vid senaste årsskiftet. Det är mycket ovanligt och innebär i normalfallet konkurs. Jag läser ur DN Ekonomi, denna subversiva tidning. Där finns alltså bland långivarna riskkapitalbolagen och deras ägare som tjänar på

detta. Attendos ägare har till exempel lånat ut drygt 2 miljarder kronor till Attendo mot 15 procents ränta.

Det är mycket som verkar obegripligt i det här, men hit går i varje fall våra skattepengar. Jag undrar om stockholmarna verkligen vill det. Jag är övertygad om att ni kommer att behöva backa även i den här frågan när verkligheten tränger sig på, precis som ni har gjort med avknoppningar. Frågan är bara hur många skattemiljarder som ska behöva slösas bort innan ni inser det.

Bifall till Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 292
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det måste finnas någon rim och reson i de inlägg som görs. Först berättar du att du har lagt fram en motion om gemenskapsboende. Fantastiskt att ni inte genomförde det då! Vad gjorde ni i stället under förra mandatperioden med ett vänsterborgarråd? Jo, man beslutade här att elva servicehus skulle ändras till seniorboenden utan service och utan något extra, och det gjorde ni så snabbt. Från ett biståndsbedömt boende till seniorboende – servicehus omvandlades till seniorboenden, och nu säger man här i tidigare inlägg från Vänstern att vi löser de äldres boende genom att flytta dem. Men vad hände med en del av de personer som bodde i seniorboendena? En del flyttade för att de ville ha ett annat boende, men de flesta erbjöds att bo kvar, och det erbjuder vi dem också i den här omvandlingen.

Anförande nr 293
A n n M a r i E n g e l (v): Den här debatten handlar om vad ni har gjort i tre och ett halvt år och om vad ni vill göra. Det var en del servicehus som lades ned under vår period; det kan man diskutera. En del av dem var för dåliga för att användas. Efter en lång utredning insåg man att de inte gick att använda som servicehus.

Men det gäller ju inte dem som omvandlas nu. Jag läste till exempel Södermalms yttrande. Vilket ska ni kunna omvandla? Det finns bara ett som är kommunalt, så det föreslår ni ska omvandlas. De andra är redan konkurrensutsatta. Det är på det sättet man väljer: inte efter vilka av de kommunala äldreboendena som har dålig kvalitet och inte fungerar utan vilka som händelsevis råkar finnas kvar.

Anförande nr 294
E i v o r K a r l s s o n (mp): Ledamöter! Det skulle bli sans i debatten, eller vad nu Ewa Samuelsson sade, men jag tror inte att det blir det i kväll heller.

Det lades ned servicehus under den förra mandatperioden. Man skulle inte ha omvandlat dem utan att göra en bättre analys av det innan, men då fanns det ändå relativt många kvar. Nu lägger man ned tio på ett bräde på kort tid och successivt samtliga servicehus. Servicehusen försvinner. Nu skakar Ewa på huvudet. De försvinner som servicehus – de blir trygghetsboenden. Kan vi inte först göra klart vad det handlar om? Det ska ju finnas seniorboende. Det ska finnas trygghetsboende. Det ska finnas vård- och omsorgsboende inklusive korttidsvård. Det är de termer vi

rör oss med framåt. Där finns inte servicehusen med, men många kommer väldigt sent till vård- och omsorgsboendet eftersom de har svårt att få plats där, och då behöver man ha servicehusen.

Det var en 99-åring och hennes 97-årige make i Mjölby som nu nekades äldreboende. Man tyckte att de var för pigga. Lyssna nu, Ewa Samuelsson: Hade vi haft ett trygghetsboende, sade socialnämndens ordförande i Mjölby, skulle ni fått flytta dit. Hon fyller alltså 100 år innan hon flyttar till detta trygghetsboende. Man kan nästan utgå från att man är ganska skröplig vid den åldern och därför borde få komma till ett omsorgsboende, men där finns inte plats. Många har avyttrats samtidigt som det har blivit en stor minskning av platser på särskilda boenden. Också inom sjukvården har man dragit ned behandlingstiderna. De som kommer dit ligger väldigt kort tid, så folk är allt skröpligare när de kommer ut.

Enligt Socialstyrelsen råder det en stor obalans mellan tillgång och efterfrågan på särskilda boenden. Socialstyrelsen skriver att om en ökad satsning på trygghetsboenden får som konsekvens att utbyggnad av vård- och omsorgsboenden minskar kan detta medföra att äldre med stora och tilltagande vård- och omsorgsbehov tvingas bo kvar i trygghetsboendet i stället för att garanteras en plats i vård- och omsorgsboendet med dess dygnet-runt-personal. Socialstyrelsen vill understryka att en ensidig satsning på utbyggnad av trygghetsboende inte kan kompensera nuvarande och framtida behov av ytterligare vård- och omsorgsplatser.

Jag skulle vilja tillägga att där är servicehusen utmärkta. Det är en lättare variant än de tunga vård- och omsorgsboendena, och det är många som skulle behöva just servicehusen.

Men du kan väl inte garantera, Ewa Samuelsson, att det går bra för alla dem när vi omvandlar alla trygghetsboenden? Nog finns det vård- och omsorgsboenden för riktigt sjuka. Resten är trygghetsboende där det finns gemenskapsutrymmen och en bovärd på dagtid. Du pratar ofta om hemtjänst, men det har de hemma också.

Anförande nr 295
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Du säger att nu ska servicehus omvandlas i rask takt, Eivor. Nej – nu ska vi fatta beslutet i rask takt. Men det tar lång tid att omvandla. Ni fattade beslut om det var 2004 eller 2005 att servicehusen skulle bli seniorboenden, och det är fortfarande inte klart. I långsam takt omvandlar man, allteftersom människor flyttar. En del hus är i så dåligt skick att man behöver evakuera, och det får ske i särskild ordning, men med de allra flesta väntar man och tar fem lägenheter i taget. Så planerar Micasa.

Jag kan säga att de här servicehusen skulle behöva genomgå en enorm upprustning, omvandling eller inte. Vi får gång på gång kritik för att våtutrymmena inte är som de ska vara, och just att göra i ordning våtutrymmen är en stor sak för den som bor i lägenheten. Omvandling eller inte så påverkas alltså de äldre som bor i servicehusen.

Här har jag från Micasa en genomgång av servicehusen.

Anförande nr 296
E i v o r K a r l s s o n (mp): Men du måste väl hålla med om att om det blir trygghetsboenden blir det inte servicehusboende, och då kommer man att göra ungefär som jag nämnde: När några dör eller blir så sjuka att de inte kan vara hemma utan måste till vård- och omsorgsboende tar man den lägenheten och gör i ordning den. Successivt flyttar man alltså undan folk på det här viset, ända tills alla lägenheter tagit slut.

En annan sak tycker jag också är konstig. Ni ställde en interpellation 2005 när det gällde den omvandling av servicehus till seniorbostäder som den dåvarande majoriteten fattade beslut om. Då frågade ni varför det inte gjordes en grundligare utredning innan omvandlingen drogs i gång. Det är samma fråga vi nu ställer och vill ha svar på. Hur stor är besparingen som staden i helhet gör på servicehusomvandlingen? Det frågar vi oss också, för i grund och botten tror jag att det ligger en stor besparing här.

Anförande nr 297
B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Snälla Eivor! Här står du och pratar om Mjölby och något äldre par där. Vi är väl ändå i Stockholms stad! Vi kan inte prata om något annat än det som gäller här. Jag måste bara säga det.

Ni säger att avvecklingen av servicehus sker utan konsekvensanalys, men det är ju inte sant. Omvandlingen under den förra mandatperioden gjordes utan efterfrågeanalys. Den dåvarande majoriteten brydde sig inte om att ta reda på vilka önskemål pensionärerna hade för sitt boende. Ni körde totalt över alla pensionärer, alla som jobbar inom omsorgen och alla anhöriga, så kom inte med det här snömoset – jag ber!

Anförande nr 298
E i v o r K a r l s s o n (mp): Jag tycker att debatten håller en ganska låg nivå, inte så att den stör någon eller så. Du säger att nu befinner vi oss väl i Stockholm, Eivor Karlsson, när jag tar upp fallet i Mjölby. Det är ju som ett exempel, och det måste du väl ändå förstå.

Det är fortfarande så att vi måste ha en konsekvensanalys innan vi omvandlar dessa servicehus, och av den anledningen återremitterar vi.

Anförande nr 299
K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande och alla andra! Jag har en liten fråga gällande Micasa som verkligen ligger i framkant när det gäller business – eller kanske omvänt.

Jag vet inte om ni såg på *Uppdrag granskning* den 4 november. Det handlade om bostadslösa barnfamiljer i Stockholm som bodde i små lägenheter på 25 kvadratmeter med dusch och toalett i korridoren som de delade med missbrukare och före detta kriminella. De här hotellboendena ägs i flera fall av stadens eget fastighetsbolag Micasa som hyr ut dessa rum för 4 000 kronor i månaden till ett

företag som heter Hotelljouren. Sedan hyr staden tillbaka dessa lägenheter för 20 000 kronor i månaden.

Det är en väldigt konstig hantering av stadens fastighetsbolag. Jag tänkte bara höra med dig, Ewa, om det känns etiskt och moraliskt att arbeta så här med ett företag.

På det fick jag inget svar, och det hade jag väl nästan förväntat mig av den här majoriteten!

Anförande nr 300
M a r g a r e t a B j ö r k (m): I början av september besökte jag ett av stadsdelens kommunala vård- och omsorgsboenden – Guldbröllopshemmet som ligger på Ringvägen. Jag hade med mig en vacker vit orkidé i en Waldemarsuddekruka, och jag var inte först i raden av gratulanter.

Varför var jag där? Jo, för att tacka och uppvakta Jaruwan Persson Bunpuckdee för att hon utsetts till en av sex undersköterskor eller vårdbiträden som på ett eller annat sätt gjort något extra för personer med demenssjukdom. För tio år sedan fick Nelly Oportus på samma vård- och omsorgsboende samma pris av Demensförbundet.

Jag fick vänta ett tag på Jaruwan, för hon var inne hos en av de boende. Sedan kom hon. Jag möttes av en liten och späd, ganska kortväxt kvinna med ett stort leende på sina läppar. Hon visade mig till ett uppdukat kaffebord, där diplomet och massor av blommor fanns. Priset som hon hade fått, ett halsband, hade hon på sig. Hennes chef som hade nominerat henne deltog också i det samtal vi hade, och i motiveringen hade chefen skrivit: En djup empati är utmärkande för Jaruwan. För de boende, i demenssjukdomens alla stadier, har hon ett professionellt förhållningssätt. Med hedersord som värme och kontinuitet skapar hon ett klimat som gynnar de boendes tillit till sina egna resurser. Hon utför likväl när det krävs den omsorgsfullaste omvårdnad. Hennes empati sträcker sig även till ett djupt engagemang i de anhörigas situation. De omfattas också av hennes värme och omtanke. Bakom den lugna ytan framträder en kraftfull person som kämpar för de ideal och mål som arbetet kräver. Hon är djupt respekterad och omtyckt av alla sina medarbetare.

Jaruwan berättade för mig att boendets gäster hade gett henne mycket och att hon själv fått tröst av dem när hon hade fått en mycket stor sorg. Jaruwan är född i Thailand och har jobbat på Guldbröllopshemmet sedan 1996 när det startade. Hennes svenska är kanske inte som vår svenska, men vad gör det? Hon når de boende med empati och kompetens, och hon gör ett fantastiskt jobb.

Jag ville att ni skulle veta detta om Jaruwan – en av sex undersköterskor i Sverige som har blivit utsedda av Demensförbundet att vara ett gott föredöme. Hennes chef visade ledarskap genom att nominera henne, och Jaruwan fick en påtaglig bekräftelse på sin profession och kompetens. Personal inom äldreomsorgen gör ett fantastiskt jobb. Ledarskapet är, som i alla andra verksamheter, a och o. Därför är det väldigt viktigt att satsa på både ledar- och traineeutbildning som vi kommer att göra nästa år.

Vi politiker har också ett ansvar i vårt ledarskap – att vara självkritiska i hur vi förmedlar rollen och bilden av äldreomsorgen.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 301
A n n M a r i E n g e l (v): Jag håller naturligtvis med Margareta om vilket fantastiskt jobb som många gör, och många av dem som jobbar i äldreomsorgen har en annan bakgrund. Jag tänkte bara fråga om du vet vad Jaruwan får i lön, eftersom det är ett kommunalt äldreboende.

Anförande nr 302
M a r g a r e t a B j ö r k (m): Hon har avtalsenlig lön.

Anförande nr 303
L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det var en bra beskrivning av hur personalen kan jobba och att de också får uppskattning. Det jag vill fråga Margareta Björk är vad hon tycker om att de har sparkat 1 000 anställda i äldreomsorgen under de två senaste åren. Det är till och med 1 000–1 500, och då har jag räknat bort det som är övergångar till de privata verksamheterna. Ni har alltså gjort er av med 1 500 personal som har gjort samma fantastiska arbete i mötet med de äldre.

På s. 78 i er budget står det nu att ni via jobbtorgen ska anvisa arbetslösa ungdomar att komma in så att de äldre får komma ut på dagarna och därmed får en bättre kvalitet i verksamheten. Vad är det för politik egentligen? Det undrar jag. Kan du ge en beskrivning av hur du ser på det?

Anförande nr 304
M a r g a r e t a B j ö r k (m): Vi har inte sparkat 1 500 personer. Vi har infört ett nytt system där det är vårdtyngden som anger vilken ersättning som utgår, och vi ger samma ersättning till de kommunala enheterna och de enskilda.

Sedan undrar jag förstås hur det kan komma sig att det finns enskilda verksamheter som har möjlighet att ha fler paramedicinare än vad vi har och som också kan anställa kulturombud, vilket också är väldigt bra för äldreomsorgsverksamheten.

Anförande nr 305
Y l v a W a h l s t r ö m (mp): Herr ordförande och Margareta! Jag undrar varför ni inte vågade satsa vidare på det här med förenklad biståndsbedömning som vi i det rödgröna alternativet är beredda att satsa på. Det rör sig om två timmar per vecka för dem som är över 75 år. Varför tror ni inte på sådan valfrihet?

Anförande nr 306
M a r g a r e t a B j ö r k (m): De som är 75 år i dag är väldigt pigga, de allra flesta. Vi tycker att vi ska satsa resurserna på dem som bäst behöver det.

Vad vi också tycker att man ska göra är att förenkla administrationen. Därför ligger det ett uppdrag till äldreförvaltningen att se över hur vi ska titta på nivåerna inom hemtjänsten. Vi följer förstås också vårdtyngden och ersättningen vad gäller vård- och omsorgsboenden.

Anförande nr 307
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! När servicehusen en gång kom till kallades de ofta bostadshotell. Det var bostadssituationen för de äldre som var bedrövlig på många håll i staden, och därför behövde man satsa på servicehusen. Men sedan kom de att bli biståndsbedömda, och personer med större behov av vård och omsorg kom att bo där. Men de är inte planerade för den typen av boende, och vi får, som jag sade tidigare, påpekanden inte minst när det gäller hygienutrymmen att det inte fungerar för de äldre. Det måste man ta till sig, annars hamnar vi på vitesföreläggande.

Därför säger vi nu att ett antal servicehus ska omvandlas till trygghetsboenden med service och stöd och gemensamma måltider, det som jag redan har sagt tidigare. Vi har pekat ut tio stycken, men vi vet att det kommer att ske under en period av år. Det här händer inte 2010. Så enkelt är det inte att omändra byggnader. Det tar tid att rusta, men vi måste fatta ett beslut och ha inriktningen klar.

En del av våra servicehus kommer också att behöva bli vård- och omsorgsboenden när vi följer utvecklingen, eftersom vi vet att från 2020 och framåt ökar gruppen 80 plus igen. Just nu är de färre, och det är därför det passar så bra att vi gör den här omändringen just nu. Men vi måste förbereda för den befolkningsutveckling som följer, och då ska det finnas vård- och omsorgsboenden så att man kan möta upp det.

Som jag också sade tidigare har vi aldrig haft så stor kontroll av äldreomsorgen som vi har nu. Vi själva har utökat kontrollen under den här mandatperioden, men det har också Socialstyrelsen med sin äldreguide och SKL med sina öppna jämförelser gjort. Under mandatperioden har vi också sammanställt verksamhetsuppföljningen i ett dokument. Det har inte funnits tidigare. Det dokumentet utvecklas hela tiden. Det kommer in förslag på sådant som vi behöver lyfta fram för att se om det finns trender i äldreomsorgen som vi måste möta och om vi i så fall måste göra förändringar.

Vi hörde tidigare att man skröt över sin satsning på 200 miljoner för kompetensutveckling. Ja, det är otroligt. Förra mandatperioden satsade man 2 miljarder. 2 miljarder! Jag tycker att man då borde ha hunnit en del med kompetensutvecklingen. Nu ska man lägga ytterligare 200 miljoner på en enda yrkesgrupp.

Kompetensutveckling ska man satsa på utifrån de behov som finns, och det vi lyfter fram är grundutbildningen. Vi ska gå boende för boende och hemtjänstgrupp för hemtjänstgrupp och se till att den personal som inte har grundutbildning ska få det. Sedan går vi vidare med kompetensutveckling i övrigt.

Det är så vi ska jobba vidare för att få en äldreomsorg som skapar trygghet för de äldre och ger en arbetsmiljö och trygghet också för personalen.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 308
A n n M a r i E n g e l (v): Det var en lustig syn på kompetensutveckling, Ewa, att man borde ha hunnit en bit och då behövs det inte mer pengar. Vi satsade 2 miljarder – de behövdes, och det behövs kontinuerligt kompetensutveckling.

Jag funderar på det här med servicehusen. Nyss var det en skandal att vi hade lagt ned några, och nu håller du med om att det var många som var ganska dåliga och inte lämpliga utan utdömda. Det byggde också på en utredning som gjordes – hur sedan processen gick till kan man säkert diskutera.

Problemet nu är att det inte är de som är dåliga som ska läggas ned. Stadsdelarna har blivit ombedda att tala om vilka som ska läggas ned. På Södermalm svarar man: Av de tre servicehus som finns inom Södermalm anser förvaltningen att Tanto är lämpligt att omstrukturera. De övriga två drivs på entreprenad och går därmed inte att ombilda till trygghetsboende.

Det har ingen relation till om Tanto är bra eller inte, utan det är bara så att det inte går att ombilda de andra. Då bör man fundera över hur genomtänkt det här är.

Anförande nr 309
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): När jag tänker på kompetensutveckling och utbildning tänker jag på att så många fortfarande saknade grundutbildning efter satsningen på 2 miljarder. Det var det jag ville komma åt.

När det gäller just Tanto kan jag berätta för dig att 90 procent av badrummen kräver en stor upprustning, och det är det som Micasa har tagit fram som underlag. Du kan få titta på de andra husen också om du är intresserad av det. Det finns ett underlag för det här beslutet.

Anförande nr 310
B e r i t K r u s e (s): Servicehusen åter, bak i tiden då: Nostalgi, nämnde någon tidigare. Vi lade ned servicehus på grund av att de var utdömda. Det vet ni, och det vet vi. Det gick ganska snabbt, kan man tycka i dag. Man kan gå en period ytterligare bakåt då ni satt i majoritet igen: Vad gjorde ni för äldreomsorgen? Så där kan vi hålla på. Vi har ju vartannat-mandat-system här. Min fråga till dig är: Varför bygger ni inte nya trygghetsboenden? Varför låter ni inte de serviceboenden som är väldigt bra vara kvar?

En annan fråga som jag har till dig gäller den öppna hemtjänsten, som du nämnde. Den har i dag väldiga brister på sina håll. Det är brister i kontinuitet. Många äldre möter alltför många människor och släpper inte in dem i sina hem på grund av att de blir oroliga för nya ansikten. Det här är viktiga frågor som måste lösas. Var finns de pengarna i er budget för en utökad hemtjänst? Jag ser dem inte.

Anförande nr 311
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Detta med servicehus: Allting växer och utvecklas. När ni lade ned servicehusen förra mandatperioden reagerade vi på att

steget var för stort från servicehus till seniorboende. Det var för stort. Äldre efterfrågade ett mellanting där det fanns en viss service inlagd. Det är därför som vi nu inte kan fatta hur ni kan tycka att trygghetsboenden inte är bra utan ni ska debattera det en gång till. Det är skillnad mellan servicehus till trygghetsboende och servicehus till seniorboende. Men underlaget är lika, att många av servicehusen är utdömda hus. Där är det lika mellan oss.

Det blir färre äldre 80 plus, som jag sade alldeles nyss. Då måste vi passa på, för det är de som kräver den största omvårdnaden. Det är de som kommer att söka till trygghetsboendena, och det är de som behöver hemtjänst. Då måste man passa på att göra förändringar när de är så få som möjligt, inte 2020 när 40-talisterna kommer i horder och fyller 80 år och kanske behöver sin hemtjänst.

Anförande nr 312
R o l f L i n d e l l (s): Ordförande, fullmäktige! Jag skulle vilja börja med att yrka bifall till Socialdemokraternas reservation.

Jag har ett par frågor till borgarrådet Samuelsson. Den första frågan är om du tycker att den som ansvarar för en verksamhet också ska ha möjlighet att vara med och fatta beslutet om den verksamheten. Det kan tyckas vara en ganska självklar fråga, men jag skulle ändå vilja ställa den och även få ett svar. Bakgrunden till det är den exceptionella beslutsordning som gäller nu när man ska upphandla olika verksamheter. Jag är alltså verksam på Östermalm, i Östermalms stadsdelsnämnd, och det är utifrån det perspektivet som jag nu pratar.

Ni har bestämt att ni ska upphandla allting. Vi får vara med om att tycka om förfrågningsunderlaget, men vi får inte vara med om att fatta beslut när det sedan ska bestämmas vilken utförare som man fastnar för. Det märkliga är att inte ens ni i äldrenämnden eller någon annanstans i politiken får göra det, utan det har ni delegerat till en tjänsteman här i Stadshuset. Tycker du att det är en rimlig beslutsordning? Jag tror inte att det finns något annat område där det är så tydligt att man skiljer ansvar för verksamhet från att vara med om ett beslut.

Den andra frågan jag har är om du verkligen är intresserad av verklig valfrihet. Mig förefaller det som att det är väldigt mycket semantiska ordvändningar som ni håller på med, det ni kallar valfrihet. Det beror på min erfarenhet från Östermalmsverksamheten, där man i nuvarande majoritet har fått för sig att det finns något beslut om att alla äldreboenden ska upphandlas. Det är alltså inget kvar snart som ska vara i egen regi. Man kan diskutera många saker, om det är bra och klokt eller inte. Vi tycker inte att det är klokt, naturligtvis.

Min fråga på den punkten gäller den person som faktiskt vill bo i ett äldreboende som drivs av staden i egen regi: Den personen har alltså inte möjlighet att välja det om han eller hon vill. Tycker du att det är verklig valfrihet? Det tycker inte jag. Det tycker man inte heller i det som dukades när ni kom från kommunala handikapprådet i en annan fråga. Där var det också en viktig punkt som handikapprådet tog upp, att det är viktigt att kunna välja kommunal regi också och inte bara bolag, som ni lägger fram.

Det är två frågor. Ska man ha möjlighet att fatta beslut i det som man har ansvar för? Har denna utförsäljning av alla verksamheter någonting med verklig valfrihet att göra?

Anförande nr 313
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att vi har visat på en väldig tydlighet i arbetssättet här. Vi har kompetenta tjänstemän, duktiga när det gäller äldrefrågor och duktiga när det gäller förfrågningsunderlag. Vi finns hela tiden med i diskussionerna när förfrågningsunderlag tas fram, och även personal runt omkring som har jobbat länge med äldrefrågor. Det finns fördelar med en central upphandling. Det blir en tydlighet i den upphandlingen, och man vet vad som gäller. Därefter när den är klar överlämnas ansvaret ut till stadsdelsnämnden. Det tycker jag är väldigt tydligt.

När det gäller upphandling har vi också fattat beslut om att allt som inte är myndighetsutövning ska kunna upphandlas. Men ibland läggs det också egen regi. Det senaste var ute i Stureby där den personal som tog över verksamheten hade god kompetens och hade arbetat länge med verksamheten. Den möjligheten finns också.

Anförande nr 314
R o l f L i n d e l l (s): Nu är det så att vi har ganska många duktiga tjänstemän på alla möjliga områden i den här staden. Med det sättet att resonera, varför ska vi då över huvud taget ha politiska församlingar som beslutar? Då skulle vi kunna låta all verksamhet drivas av tjänstemännen. Självklart ska vi ha ett bra underlag från tjänstemännen, men det är alldeles absurt att vi som politiskt ansvariga för en viss verksamhet inte i praktiken och i verkligheten får vara med och fatta besluten.

Anförande nr 315
M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag skulle vilja fråga dig, Rolf, om du tycker att det vore bättre att vi ställde helt olika krav när vi upphandlar våra vård- och omsorgsboenden genom att göra som du säger, att varje stadsdelsnämnd ska fatta beslutet. Är det inte bra att vi erbjuder en likvärdig vård över hela staden?

Anförande nr 316
R o l f L i n d e l l (s): Men i så fall kan man faktiskt diskutera: Är det verkligen bra att kommuner i det här länet ska bestämma olika saker? Det skulle man lika gärna kunna bestämma centralt, statligt, i så fall. Om vi har bestämt och fullmäktige har utsett politiskt ansvariga för en viss verksamhet ska naturligtvis de politiskt ansvariga också få vara med och fatta besluten. Allt annat är absurt. Ni abdikerar alltså från den demokratiska beslutsordningen på det här sättet.

Anförande nr 317
Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! 84 procent av dem som är anställda inom äldreomsorgen är kvinnor. När ni håller på med alla privatiseringar och utförsäljningar är det kvinnor som i väldigt stor utsträckning drabbas av

försämrade arbetsförhållanden med mera, som vi har upptäckt på flera av de privatiserade boendena.

För oss är personalen nyckeln till hög kvalitet. Som jag sade har de senaste åren präglats av en del skandaler och oseriösa privatiseringar. Privata vårdföretag skär ned på personal i jakt på vinster. Jag kan nämna Vintertullen som ett tråkigt exempel. Jag tycker att det är en skrämmande utveckling. De som arbetar i staden är vårt främsta skydd mot en försämrad välfärd. Jag hoppas verkligen att både facken och personalen kan vara en tydlig röst i det offentliga samtalet för att våga tala om de missförhållanden som finns. Det tjänar vi alla på, både politiker och anställda och brukare.

Då tycker jag att det är väldigt sorgligt att det från centralt håll, från den här majoriteten, har kommit så kallade munkavlekort för vad folk får säga till medierna och hur personalen ska bete sig i det offentliga samtalet. Vi har i stället föreslagit ett meddelarfrihetskort, vilket naturligtvis inte har fått något positivt mottagande av majoriteten. I stället för munkavlar vill vi ge personalen megafoner. Vi vet att personalens och brukarnas röster är det bästa måttet på verksamheternas kvalitet.

Därför skulle jag vilja fråga dig, Ewa: Hur ser du på personalens möjligheter inom äldreomsorgen? Är du som personalborgarråd beredd att gå ut och uppmana personalen att använda sin meddelarfrihet och påpeka alla missförhållanden?

Anförande nr 318
H a n n a B r o b e r g (m): Jag är ledsen att höra dig, Ann-Margarethe, säga att vi gör upphandlingar som du uppfattar drabbar en stor kvinnlig medarbetarkår i Stockholms stad. De upphandlingar som vi har gjort 2008 och 2009 i Norrmalms stadsdel tillsammans med Stockholms stad var först 14 boenden och sedan 10 boenden över Stockholms stad, och vi har haft två och sedan ytterligare ett äldreboende som var med i de upphandlingarna. I den första var det Sabbatsberg, där chefen bildade bolag och tog över, och nu i den senaste var det Riddargården, där det var samma sak. Där kan jag se att det är otroligt kunniga kvinnliga chefer och många duktiga kvinnliga medarbetare som stöttar dessa chefer. De har i sitt utvecklingsarbete många nöjda boende. De utvecklar kvaliteten, och de tänker nytt. Titta till exempel på Edens arbete, som är ett koncept som kommer från Danmark.

Vår roll som beställare måste utvecklas, och vi måste följa upp det arbete som görs inom de verksamheter som vi köper tjänster från. Men säg inte att kvinnor drabbas när de i själva verket förverkligar idéer som de har burit på i 20–30 år.

Anförande nr 319
Borgarrådet L i v h (v): Jag skulle rekommendera dig ett besök på Vintertullen eller att du kanske pratar med några av dem som har jobbat på Serafen till exempel. Där drog man ned på personalen, lade om scheman så att man fick så kallade delade scheman, vilket ådrog sig flera anmälningar, både lex Maria och alla möjliga andra anmälningar. Där drabbades den kvinnliga personalen både av ökad arbetslöshet, naturligtvis, eftersom man minskade personalen, och av sämre arbetsförhållanden.

Anförande nr 320
H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Jag vill börja med att säga att det är otroligt viktigt att missförhållanden kommer fram och att man har en ordentlig uppföljning och kvalitetssäkring – självklart.

Sedan vill jag kommentera detta att du vill ha allting i kommunal regi, för då blir allting så bra. Vi ser det på ett annat sätt. Har vi fler utförare får kvinnorna fler arbetsgivare och möjlighet att verkligen utveckla sig i sitt arbete, vilket också kommer de äldre till del. Men jag vet att Vänsterpartiet har en helt annan ideologi – ni vill inte se andra utförare. Jag tror att det bottnar i det. Men naturligtvis ska missförhållanden alltid komma fram. Det är oerhört viktigt för kvalitetsutvecklingen.

Anförande nr 321
Borgarrådet L i v h (v): Det där med kvinnors utveckling har jag hört otaliga gånger. Jag vill helt enkelt hänvisa till den utvärdering av de privata boendena som gjordes under den förra borgerliga majoriteten där det visade sig på alla frågor som ställdes att de kommunala boendena hade bättre betyg och definitivt när det gällde personalens trivsel, personalens inflytande och personalens löner.

Anförande nr 322
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Ann-Margarethe! Jag är ute i stort sett varje vecka på boendena och i hemtjänstgrupper. Jag ber att få träffa personalen utan cheferna för att jag ska få höra vad de säger om verksamheten. Jag får höra plus och minus. Jag är ute i privata, och jag är ute i kommunala. Jag kan säga att det händer på båda ställena att det är både plus och minus. Då kan vi resonera om hur man ska kunna utvecklas och gå vidare. Sedan pratar jag naturligtvis med cheferna också.

Det går inte att komma ifrån att de upphandlingar som är gjorda har inneburit att fler kvinnor har blivit företagsledare. Det är väldigt roligt. Det utvecklar verksamheterna. Jag minns när jag som rektor på 90-talet mötte friskolorna runt omkring. Det triggar: Kan de göra så? Då kanske vi också kan! Eller: Vi gör det här bättre! Det borde de lära av oss. Det är hela tiden det där som gör att utvecklingen går vidare.

Till sist: Vänstern vill ta bort äldrenämnden. Jag kan säga att jag möter många äldre som tycker att äldrefrågorna har lyfts på ett särskilt sätt och att man mer bryr sig om äldre under den här mandatperioden. Varför vill ni då ta bort äldrenämnden?

Anförande nr 323
Borgarrådet L i v h (v): Jag förstår verkligen inte, Ewa, varför man inte kan göra det om det nu är så inom vissa privata verksamheter. Jag har också varit i alla stadsdelsnämnder, pratat med fackliga företrädare och besökt både hemtjänst och äldreomsorg. Men om det nu är så, varför gör ni inte samma sak i de kommunala verksamheterna? Vad är det som hindrar er att göra karriärmöjligheter för vårdbiträden, undersköterskor och så vidare? Det förstår jag inte.

Det jag frågade dig om, Ewa, var meddelarfriheten. Det var det som var min fråga till dig, och det var det viktiga. När jag är ute i alla stadsdelsnämnder är det så mycket personal och så många fackliga företrädare som just tar upp detta med tystnaden på våra arbetsplatser och människor som inte vågar säga vad de tycker. Det var den frågan som jag ställde och som jag inte fick något svar på.

Anförande nr 324
B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Jag är bekymrad över oppositionens ropande kring inrättande av trygghetsboende. Man säger sig vara positiv till att staden ska inrätta trygghetsboende för äldre, men samtidigt ondgör man sig över att det skulle saknas konsekvensbeskrivningar och att samtliga servicehus och servicehusplatser på sikt ska läggas ned. Vidare sägs att fler frågeställningar måste utredas. När argumenten och politiken tryter börjar oppositionen som vanligt diskutera formalia, och nu ska man återremittera det här ärendet.

Under förra mandatperioden omvandlade s, v och mp i rask takt servicehus till seniorbostäder utan att bry sig om de äldres oro. Det tycker de inte är intressant att diskutera nu. När boende och anhöriga oroligt frågade vad som skulle hända i det som inte längre skulle vara servicehus fanns inga givna svar, och under våren 2004 visste ingen något. Ingen hade några svar om när, var och hur. Definitionen av vad ett seniorboende innebar var otydlig och ledde till att vårdpersonal och sjuksköterskor, boende och anhöriga blev väldigt oroliga.

Först när valet närmade sig stoppade man den fortsatta omvandlingen. Vi som var med då minns de stora protester som fanns och den stora oviljan från den dåvarande majoriteten att lyssna. Ni var inte ett dugg intresserade av att prata. Men nu när ni är i opposition säger ni att ”när det gäller servicehusens avveckling anser vi att det är feltänkt”. Enligt oppositionen är det tydligen okej att omvandla servicehus till seniorboenden utan någon service, medan det är cyniskt att omvandla servicehus till trygghetsboende med all den service som där kommer att finnas.

Ett problem i dag är de människor som är för friska för att bli biståndsbedömda men samtidigt har svårt att klara sig själva. Stegen mellan de olika boendeformerna kan upplevas som alltför stora. Trygghetsboende kommer därför att tillföra vår fauna av boenden en ny dimension. Trygghetsboende tar fasta på den tidigare brist som funnits just i det här boendeutbudet. Boendeformen är inte biståndsbedömd utan tar fasta på det trygghetsbehov som många äldre upplever. Trygghetsboendet kommer också att kunna bidra till att minska ensamheten hos äldre med tillgång till gemensam matsal och andra gemensamhetslokaler. Vi ser positivt på äldreboendedelegationens förslag till tydliggörande av boendeformer. Vi anser att det i staden ska finnas förutom kvarboende i hemmet, seniorboende, trygghetsboende och vård- och omsorgsboende.

Bifall till majoritetens förslag!

Anförande nr 325
L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande! Man kan ju välja att prata om vad som hände för fem, sex, sju eller åtta år sedan. Jag vill först instämma i att det inte var bra. Det är därför vi från oppositionen nu har vädjat att ni inte ska göra om samma misstag. Varför har ni så bråttom att svika era vallöften? Nu är det ni som styr. Nu är det ni som sitter vid makten. Nu är det ni som i ett svep ska lägga ned alla service-husen. Ni använder argument som inte finns med i det här ärendet, ombyggnation och annat. Jag ser fram emot att vi får ta del av det efter återremissen när det kommer tillbaka.

Men du kanske kan svara på de frågeställningar som finns i remisserna – vi fick dem utdelade sent omsider. Det är mängder av frågor som är medskickade som det inte finns ett enda svar på, bland annat från dina partikamrater i flera stadsdelar som inte vill ta ställning till om man ska inrätta trygghetsboenden, bygga om servicehusen, lägga ned servicehusen, och utifrån frågeställningar i sakfrågorna. Det finns inte beskrivet på en rad i det här ärendet, men du kanske har svar på det här och nu.

Anförande nr 326
B i r g i t t a H o l m (m): Borgarna har svikit löftet att rädda servicehusen, skriker ni där borta. Servicehusen kommer att finnas kvar under lång tid. Äldreborgarrådet har stått här gång på gång och sagt vad som ska ske. Du sitter ju i äldrenämnden, och du har fått fullständig insyn. Du vet vad vi sade på förra mötet. Men ni vill inte. Ni vill bara förhindra, förhala och fördyra och sätta käppar i hjulen. Det går inte att skylla på att det har gått sju år eller tre år och att det ni gjorde var dåligt. Vi har gjort en frågeanalys. Vi har gått ut och frågat på alla möjliga sätt, och äldreborgarrådet har gjort klart det för er. Men ni vill inte lyssna, för ni är inte intresserade. Det är synd.

Anförande nr 327
A n n M a r i E n g e l (v): Det är kanske lite typiskt att Birgitta Holm ägnar hela sitt inlägg åt att kritisera vad vi gjorde för fyra år sedan i stället för att berätta lite mer om vad ni vill göra nu. Då var det ett antal som omvandlades – det kanske var det antal som var lämpligt då. Det kan ha varit en inte så lämplig process – vi behöver inte gå in på det nu. Frågan är vad som händer nu.

Jag förstår inte denna omotiverade brådska. Som jag sade förut tycker vi att det är jättebra med trygghetsboenden. Vi har till och med föreslagit det, men då handlade det om att låta allmännyttan bygga nytt. Det fanns ett antal privata seniorboenden, men det fanns inte tillräckligt många andra. Vi tycker att det skulle vara en bra sak att man tar hänsyn till det när man bygger nytt, att man bygger trygghetsboenden för äldre och att man från början planerar för just den här sortens boende, med en gemensamhetslokal men inte så stora utrymmen som man har i servicehus.

Jag skulle vilja fråga dig: Vem är det som ska betala för den här tryggheten? Det ska delvis vara samma människor som i servicehusen, tror ni, om de inte måste flytta utan ska kunna vara kvar. Vi föreslår i vår budget att kommunen ska betala. Anser ni att de ska betala själva?

Anförande nr 328
B i r g i t t a H o l m (m): Men ni är ju inte intresserade av att diskutera frågan över huvud taget. Du vill inte ens ha en äldrenämnd. Du är inte intresserad av äldreomsorgsfrågor. Ni bara hänvisar till saker som har hänt för länge sedan och vill skjuta alla äldreomsorgsfrågor till en socialtjänstnämnd. Det är inte någonting att diskutera.

Här har äldreborgarrådet klart och tydligt diskuterat och talat om vad som händer, och så säger ni bara: Ja, det kanske var dumt att vi lade ned servicehusen, men det hör inte hit. Det är inte trovärdigt.

Anförande nr 329
B a r r y A n d e r s s o n (s): Herr ordförande! Jag tänkte prata om den grupp som inte bor i äldreomsorgen. Det är 77 procent av de äldre som inte utnyttjar äldreomsorgen och som kan behålla det friska livet därför att det finns så många bra frivilliga organisationer. Jag ser fram emot det som ni skriver i budgeten, borgarrådet, om en lokal överenskommelse, spelregler och åtaganden mellan frivilligorganisationerna och staden. Det är bra, men jag ser inga pengar avsatta för det. Förväntar man sig att man inte ska komma fram eller att någon ska göra det med de krafter som finns i dag? Jag tror att man nog måste, om man menar allvar, avsätta lite pengar för det här. Du vet lika bra som jag att för varje månad som vi skjuter upp det här för de friska pensionärer – jag tror att det är 70 000–80 000 som är organiserade i de olika pensionärsföreningarna – som inte behöver gå in i äldreomsorgen tjänar staden massor av pengar. Det borde man uppskatta på ett helt annat sätt än vad man gör i dag.

Sedan har jag en fråga till borgarrådet. I ditt inlägg i dag på morgonen sade du så här: Pensionärerna har inte fått någon höjning av skatten. Det är nog riktigt. Men å andra sidan har de inte fått någon sänkning när alla löntagare har fått en sänkning. Det betyder, borgarrådet, om du inte vet det, att man betalar mer skatt som pensionär. Det är det som oroar många pensionärer. Det borde du veta som är ute så mycket i verksamheterna.

Mitt svar till dig är att en pensionär som tjänar 16 000 om året betalar 802 kronor mer i månaden. Det är 9 624. Det står i skattetabellen, så det är inga siffror som jag har hittat på – du ska få dem efteråt. Det är också det som oroar. Ska man då skjuta upp en massa andra grejer som man ska göra, ett åtagande gentemot staden, får du inga medel för det. Jag tror inte att det är bra, och det är synd. Där uppskattar jag Moderaterna, som är klara och säger direkt: Vi kommer inte att återställa något för pensionärerna, för de ska vara med och pröjsa det här. Det är solklart. Det budskapet tar vi emot, inte med glädje, men vi gör det därför att man är ärlig. Var ärlig och stå för de beslut som ni tar, Ewa Samuelsson! Säg i så fall: Ni måste vara med och betala. Ni betalar högre skatt, och det tycker vi kristdemokrater. Så ska det vara. Stå för det i stället! Det tycker jag är mycket ärligare.

Anförande nr 330
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det är helt riktigt att den här debatten handlar mest om dem som är i vår äldreomsorg. Det är vårt

huvudansvar, så det är inte så konstigt. Men jag håller helt och hållet med dig om att var och en som vi kan förskjuta ett äldreboende för och som får leva frisk i sitt boende som man själv vill är det en vinst för den enskilda personen men också en vinst för staden.

Jag måste ändå få kommentera det här med skatterna. Det är helt rätt, som du säger, att det inte är någon höjning av skatterna för pensionärerna. Men de har inte fått så mycket mindre skatt som löntagarna har fått. Det är ändå 3 ½ miljard i år som man har sänkt skatten för pensionärerna. Det läste jag i PRO:s tidning häromdagen. Jag hoppas att det är rätt citerat, för där jämförde de skattesänkningen för pensionärerna med den för löntagarna. Dessutom har vi sänkt skatten med 60 öre under den här mandatperioden. Men i din budget står det att ni höjer skatten. Får pensionärerna mer pengar när ni höjer skatten? Jag förstår inte riktigt hur du tänker.

Anförande nr 331
B a r r y A n d e r s s o n (s): Jo, men du vet, Ewa, att skillnaden är att vi inte höjer skatten bara för pensionärerna och de utslagna grupperna, utan vi höjer skatten för alla som kan vara med och betala. Ni väljer ju att ta från dem som har det sämst. Det är det som är skillnaden. Vi erkänner också att vi höjer skatten därför att vi vill finansiera olika verksamheter. Vi ger exempelvis 2 miljoner mer till frivilligorganisationerna. Man måste ju ha pengar för att göra det, Ewa Samuelsson. Man kan inte trolla med knäna och få fram en massa stålar här och där, utan man får vara ärlig. Det är det jag eftersträvar att man ska vara i debatten.

Du kan få de här siffrorna. Jag har tagit fram dem, men det är inte mina siffror utan Skatteverkets. Om du inte litar på mig bör du väl lita på dem.

Anförande nr 332
H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Jag vill bara säga, Ann Mari, att det förebyggande arbetet är oerhört viktigt. Vi satsar nu på öppna dagverksamheter, fixartjänster, dagsutflykter, motion, idrott och kultur och så vidare. Det här är oerhört viktigt, liksom allt arbete med frivilligorganisationerna. Det är en vinst för oss alla.

Jag hade faktiskt samma fråga som Ewa Samuelsson om skatten, att ni höjer skatten medan vi sänker skatten och gör extra satsningar just på pensionärerna.

Anförande nr 333
B a r r y A n d e r s s o n (s): Om man tycker att det är viktigt med frivilligorganisationerna, Helen, kan man inte skära ned bidragen till dem. Det har ni gjort varje år. Man kan inte säga att det är jätteviktigt och sedan inte ge några kulor. Det går inte – det hänger inte ihop. Då kan man inte utföra verksamhet. När man har så många medlemmar som de här organisationerna har måste du ha en administration som du måste ta hand om och lokaler. Jag tycker att det är bra att ni nu ser till att vi kommer in i de offentliga lokalerna, men vi har det svårt med det här.

Den här skattehöjningen: Det är väl ingen som är glad att höja skatten bara för att höja skatten. Men vi höjer skatten för alla. Ni tog bort skatten, men ni sänkte den inte

för pensionärerna, de hemlösa eller de andra grupperna – men vi ska inte tala om dem nu. Det är det som är skillnaden. Vi ser att alla människor är lika, och det ska vara lika inkomst och lika skatt.

Anförande nr 334
B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Det var väldigt glädjande att äntligen kl. 18:55, som vi på den här sidan har väntat, få höra någon på den andra sidan säga att de tänker höja skatten. Nu fick vi höra kl. 18:55 att man tänker höja skatten för alla. Jag har inget mer att säga. Jag säger så här: Vi sänker skatten för alla, inklusive pensionärer. Det är ett tydliggörande. Det var intressant.

Anförande nr 335
B a r r y A n d e r s s o n (s): Jag avstår.

Anförande nr 336
M o n i k a L i n d h (s): Herr ordförande, ledamöter, Ewa Samuelsson! Låt mig göra en snabb rekapitulation av äldreomsorgen. 1 000 medarbetare har försvunnit från stadens äldreomsorg de senaste två åren, och det är inte de som har gått över till andra verksamheter i annan regi. Personaltätheten har sjunkit enligt Äldreguiden och närmar sig nu hälften av rikssnittet. Antalet klagomål till äldreombudsmannen ökar, och det gäller framför allt bemanning och kontinuitet. Stadsdelarna har fått minskade resurser.

I Skarpnäck innebär det att 58 helårsplatser på vård- och omsorgsboenden har försvunnit hittills under mandatperioden. Det har blivit betydligt färre biståndsbeslut om korttidsboende och vård- och omsorgsboende och betydligt fler överklaganden till länsrätten. Det innebär att många gamla människor måste föra en juridisk kamp för att få rätt till boende. Nästa år får Skarpnäck 300 000 mer till äldreomsorgen. Vi har en budget på ungefär 340 miljoner. 300 000 är 0,00088 procent. Jag vet inte vad den där åttan heter, men med 0,000 har vi passerat promille mina vänner.

Vad betyder då det i verksamheten för de gamla? Jo, för att klara detta, eftersom kostnaderna ökar och priserna på de privata äldreboendena ökar, kommer ännu färre gamla att få vård- och omsorgsboende i Skarpnäck. Åtta helårsplatser till försvinner. Vi måste göra färre hemtjänsttimmar i det ordinarie boendet. Människor ska bo kvar länge hemma och vårdtyngden ökar, men de ska få mindre hjälp. De kommer inte bara att få mindre hjälp över huvud taget, utan tiden för varje insats ska också krympas. En dusch i dag är en snabb spolning, och sedan ut. Personalen ska klara detta och vara färre, göra mer och springa fortare. Det räcker inte längre med att cykla. Man måste ha rollerblades på sig och använda stavar. Det är så det ser ut i äldreomsorgen i dag.

Då kan man fråga sig varför äldreborgarrådet tror att man också ska kunna spara 27 miljoner på en minskad sjukfrånvaro. Jag tror att det här slår ut personalen i rask takt. Jag förstår inte hur man kan ta hem en besparing på nästan 30 miljoner utan att ens ha sett till att det finns förutsättningar att klara jobbet.

Bifall till Socialdemokraternas reservation!

Anförande nr 337
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Du och jag har ju tampats ute i stadsdelsnämnden i Skarpnäck. Det som förvånar mig är att trots att tertialrapporten visar att äldreomsorgen har gått plus kan du säga att äldre inte får den vård och omsorg som de behöver. Då kan man undra hur besluten ser ut i stadsdelsnämnderna. Ni som sitter där får väl stå på er och säga att de äldre ska få det vård- och omsorgsboende som de söker. Det borde ju ske där ute om pengarna finns.

Det blir färre äldre, färre 80+, under ett antal år. Jag har varit inne på det tidigare. Med färre äldre är det givet att personaltätheten minskar och att man inte är lika många kvar. Enligt statistik som vi har fått från personalstrategiska avdelningen är det totalt 22 personer som har blivit uppsagda i staden. Andra har alltså lämnat staden av olika skäl eller gått över till privata utförare. Det finns lite olika sätt, men totalt sett är det endast 22 som är uppsagda.

Anförande nr 338
M o n i k a L i n d h (s): Du blandar ihop två mått här, Ewa. Det kanske är medvetet – inte vet jag. Antalet personer som har försvunnit från äldreomsorgen är 1 000 enligt stadsledningskontoret. Jag tror faktiskt att du kan lita på de siffrorna. Personaltätheten mäter en annan sak, nämligen de äldres möjligheter att få kontinuitet och god bemanning i omsorgen. Där sjunker Stockholm i Äldreguiden från 1,7 till 1,5, vilket är nästan halva rikssnittet. Vi ligger inte ens på halva rikssnittet. Det känns inte bra.

Anförande nr 339
M a r g a r e t a B j ö r k (m): I ditt anförande tog du upp att ni tycker att det är många överklaganden när man vill ha servicehus eller vård- och omsorgsboende, Monika. Erfarenheten är att det är väldigt pigga personer som överklagar. De som behöver får verkligen ett beslut om detta. När det gäller biståndsbedömningen säger ni att den egna upplevelsen av ohälsa ska vara en indikator för att få vård- och omsorgsboende men däremot inte ålder. Då skulle jag vilja fråga dig om ni i någon stadsdelsnämnd, när ni svarade på remissen om det bedömningsinstrument som vi ska införa, har sagt att man också ska ha en indikator på den egna upplevelsen av ohälsa.

Anförande nr 340
M o n i k a L i n d h (s): Jag kan svara på en del av det du säger, Margareta. Du säger att de flesta som överklagar är tillräckligt friska för att göra det. Det stämmer inte. Det vet du också. Det gäller att ha starka, driftiga och duktiga anhöriga som orkar slåss för den gamla som ofta är mycket dålig. Vi vet att det visar sig i länsrättsdomarna att de allra flesta får rätt. Man har haft rätt till ett äldreboende trots att det under lång tid har förnekats en. Det senaste exemplet är en 92-årig dam som det står om i Mitt i Söderort den här veckan. Det handlar om en 92-årig blind dam i

Bagarmossen med mycket svåra hallucinationer som får föra en hård och tuff juridisk kamp för att få sitt boende. Det är inte värdigt.

Anförande nr 341
H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Jag hörde att du sitter i Skarpnäcks stadsdelsnämnd. Jag vill bara understryka att de äldre naturligtvis ska ha den vård och omsorg som de har rätt till utifrån sina behov enligt lagstiftning och stadens riktlinjer. Vi har också infört nya riktlinjer i staden där man ska ta hänsyn till ålder, oro och den sociala situationen. Jag vill verkligen understryka att stadsdelsnämnden följer detta så att de äldre får sin rätt enligt lag och riktlinjer.

Anförande nr 342
M o n i k a L i n d h (s): Gör inte det här till en enskild stadsdelsfråga, Helen! Det är inte fråga om det. Jag sitter i Skarpnäcks stadsdelsnämnd, men jag sitter också här i fullmäktige. Du sitter i en stadsdelsnämnd, men du sitter också här i fullmäktige. Du är ansvarig i din allians för hela stadens äldreomsorg, liksom jag är. Både du och jag vet att de här avslagen har ökat. Det har blivit en restriktivare biståndsbedömning och sämre personaltäthet. Antalet klagomål till äldreombudsmannen har ökat. Det vet både du och jag. Gör inte det här till en fråga för Skarpnäck!

Anförande nr 343
B e r i t K r u s e (s): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Det finns mycket att prata om när det gäller äldreomsorgen. När man läser texten i er budget ser det rätt så bra ut. När man börjar titta på hur man egentligen ska klara av verksamheten som man pratar så vackert om ser det sämre ut.

Som har sagts tidigare tillför vi socialdemokrater äldreomsorgen 120 miljoner mer än vad ni gör i den moderata alliansen. Vi vill öka personaltätheten och förbättra kontinuiteten. Därför avsätter vi pengar till detta. Vi avsätter också 200 miljoner till kompetensutveckling av personalen. Det är positivt att ni i er budget avsätter pengar till vikarier vid utbildning, som vi har diskuterat i äldrenämnden. Det var lite svårt att få i gång utbildning utan vikariepengar. Vi gör den här satsningen i äldreomsorgen därför att vi verkligen ser att vi behöver satsa ordentligt.

Möjligheten att välja boende är en fråga som har varit uppe i ett antal omgångar. Jag skulle återigen vilja säga att vi är för den här möjligheten att välja. Vi är inte emot, trots att det sägs så envist från er sida. Vad har då hänt? I DN i tisdags fanns det en liten artikel som talade om hur det har gått. Det ska kanske sägas att det inte har hållit på så länge. Av 6 484 möjliga är det 70 personer som har bytt boende i Stockholm. Det är mycket märkligt att handläggarna inte skulle känna till den här broschyren, säger äldreborgarrådet Ewa Samuelsson och påpekar att biståndshandläggarna inte har haft så många utbildningsdagar på länge som i fjol.

Då vill jag ta upp hur viktigt det är med information och samtal med de äldre. Det är min övertygelse att man inte bara kan skicka ut eller lägga en broschyr i ett rum någonstans och tro att alla känner till att detta är någonting som ska genomföras. Det är någonting positivt som ska genomföras i verksamheten, och det har inte nått ut.

Det tycker jag är allvarligt. Där får ni ta och skärpa er. Jag är lite orolig för den tekniska utvecklingen där man hänvisar till webbsidor och den typen av telefoni som ni har och utesluter möjligheten att samtala med människor.

En annan del som jag vill nämna är att ni skriver att ni ska ha en rehabilitering och ett förebyggande arbete i världsklass. Rehabiliteringen är inte särskilt utvecklad. Den har gått bakåt under er mandatperiod, kära ni. Det finns ingen samverkan mellan landstinget och stadsdelarna att tala om i dag. Det har verkligen gått bakåt, och det är oroande med tanke på förebyggande insatser av olika slag. Jag vill gärna att ni utvecklar hur ni tänker. Ni har inte avsatt några pengar till detta.

Anförande nr 344
O l l e A n d r e t z k y (m): Det är inte alltid som tillskott av pengar skapar högre kvalitet. Det kan många gånger vara tvärtom. Det gäller att ha ett ledarskap i de här företagen. Det måste verkligen finnas någon som kan leda personalen. Det leder till att de arbetar mycket effektivare och att antalet sjukskrivningar sjunker. Jag har ett exempel från min egen stadsdelsnämnd där man har fått ned andelen sjukskrivna till 2 procent när det gäller funktionshindrade, och den var tidigare 7 procent. Visst har det med ledarskap att göra. Det handlar inte alltid om pengar.

Anförande nr 345
B e r i t K r u s e (s): Det handlar väldigt mycket om utbildning. Jag tror att du anser det, precis som jag. Man kan fundera på vad ni har gjort under de här åren. Vi satsade mellan 200 och 400 miljoner under den förra mandatperioden på just utbildningen inom äldreomsorgen, inom vård och omsorg. Det var en bra början. Det hade inte funnits något sådant tidigare kan man gott påstå. Ni satsar nu också, men det räcker inte långt.

En viktig fråga är naturligtvis personalens trivsel på arbetsplatsen. Där kan vi konstatera att det är ganska ansträngande på många håll, särskilt när det ena boendet efter det andra slås sönder och konkurrensen faller . Det slår hårt mot personalen. Det är helt klart. Det kostar personalkraft att göra sådana förändringar.

Anförande nr 346
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det är intressant att prata pengar. Man kan komma ut till två verksamheter som är ungefär lika stora, de har ungefär lika många boenden och ekonomin ser likadan ut, och på det ena sprudlar det av liv, personalen stortrivs och man gör ett fantastiskt jobb, och på ett annat boende ser det helt annorlunda ut. Jag vet att ledarskapet är det som har den absolut största betydelsen. Därför satsar vi nu på ledarutbildning.

Det är faktiskt ”att:et” i ”att kunna välja” som är viktigt. Om det sedan är en, tio eller hundra är inte det viktiga, men makten att göra det ska finnas hos den enskilda personen.

Vi satsade på de här två tjänsterna, MAR, medicinskt ansvarig för rehabilitering. Äldrecentrum har gjort en uppföljning, och det har fått positivt resultat. Nu avsätter

vi medel i budgeten för att gå vidare och se om vi kan anställa fler och hur man ska jobba tillsammans med MAS:arna. Det arbetet fortsätter framåt, Berit.

Anförande nr 347
B e r i t K r u s e (s): Jag har också uppmärksammat MAR:en som är den andra handen till MAS:en kan man säga, en medicinskt ansvarig rehabiliteringsperson. Jag tycker att det är positivt. Jag tror till och med att skulle ha varit bra om ni hade anslagit pengar så att stadsdelarna hade fått tillgång till detta. Jag har inte sett att det finns pengar för detta i budgeten. Det är en bra början.

Jag kan instämma i den jämförelse som du gör mellan det ena och det andra boendet. Jag tror att det bara är en sak som är orsak till detta, och det är att människor är olika. Personalen är olika, ledningspersonalen är olika och framför allt är de som bor där olika. Det gäller också barn i olika grupper i förskolan. Så är det vilket exempel man än tar. Då kanske man ska fundera på hur resursfördelningssystemet ser ut, om det är rätt organisation för just den gruppen människor.

Anförande nr 348
H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Utbildning är jätteviktigt. Det satsade ni på, och vi satsar på det. Det är bra, och det ska fortsätta. När det gäller valfriheten sade du att har läst i DN att det är väldigt få som väljer. Jag ställer mig lite frågande till det. Jag tycker att du verkar väldigt kritisk till valfrihet. Vi har gjort undersökningar här i staden, och de visar att en väldigt stor andel av de äldre vill ha valfrihet. De är oerhört positiva till det. En enormt stor andel är det. Det handlar om möjligheten att kunna välja. Jag förstår inte hur du kan vara kritisk till det. Det innebär ju också att man kan förändra sin situation. Jag kan hålla med dig om detta med information. Information är svårt. Man kan aldrig informera nog. Där kan vi säkert bli bättre. Det är också viktigt att man informerar på många olika sätt. Det håller jag med om.

Rehabilitering är en viktig fråga för oss. Det är oerhört viktigt att satsa på det så att man verkligen kan komma vidare om det händer en någonting.

Anförande nr 349
B e r i t K r u s e (s): Det var bra att du tog upp det så att det inte blir något missförstånd, Helen. Jag är för att människor får välja. Jag tycker själv om att välja. Jag tycker att det är självklart att vi ska få göra det i möjligaste mån. Att jag tar upp det här beror på att jag tycker att det har gjorts en miss i Stockholms stad när det gäller informationen. Den har inte nått ut, och det visar den här artikeln. Fyra handläggare av tio svarade att det är svårt att informera när det inte finns en broschyr, men det finns en broschyr ute. Då tycker jag att man ska ta informationsdelen på lite mer allvar. Jag tror inte på att man bara kan lägga ut det på webbsidor och dylikt. Jag tror att man måste gå ut och prata med människor. Det är därför jag slår ned på det.

Anförande nr 350
L i l l e m o r S a m u e l s s o n (v): Ordförande, fullmäktige, ledamöter och åhörare! Ordet ”valfrihet” är väl snart ett av de mest missbrukade orden vi har i svenska språket eller åtminstone i den här salen. Om ni får möjlighet att genomföra ert politiska program kommer valfriheten att vara tydligt avgränsad och begränsad i ett avseende i alla fall, och det är att det inte kommer att finnas någon som helst valfrihet att välja ett kommunalt äldreboende. Det kan vi vara ganska säkra på. Den utförsäljning och den privatiseringsvåg som ni gör allt vad ni kan för att genomföra i snabb takt får ofta kritik från oss, speciellt från Vänsterpartiet. Vi får då höra att vi säger nej av ideologiska skäl. Så är det. Jag håller med om det, precis som jag anser att ni säljer ut av ideologiska skäl, men ni klär ofta in utförsäljningen i ord som kvalitetshöjning och så vidare.

Även om inte den här debatten ska handla om en enskild stadsdelsnämnd vill jag ändå exemplifiera. Jag har förmånen att sitta i Bromma stadsdelsnämnd. Vi har ett antal servicehus som än så länge, tack och lov, är kommunala. Vi har lyckats behålla alla våra boenden i kommunal regi. Vi har bra äldreboenden. Äldreinspektörernas rapport berömmer boendena i Bromma. De har hög kvalitet, och brukarna är nöjda. Jag vill ta ett exempel som ni säkert alla har läst om, nämligen Mälarbackens boende. Inspektörerna är nöjda med detta. Kundenkäter av olika slag visar på hög kvalitet. Det finns utegaranti. Varje dag på sommaren får de boende åka ut med båt på Mälaren om de vill. Det har en erkänt god kvalitet.

Då skulle man kunna tänka sig att man som kommun är stolt över det här boendet, höjer det till skyarna och tar det som ett gott exempel, men det gör man naturligtvis inte. Man bestämmer sig för att det här ska läggas först på utförsäljningslistan för att privatiseras. Det stämmer inte alls att privatiseringar handlar om att höja kvaliteten. Vad är det som ska förbättras i ett boende? Inget är naturligtvis så perfekt att det inte kan bli bättre, men det här ett erkänt bra boende med god kvalitet. Personalen gör ett bra jobb, annars skulle inte det här boendet vara så bra. När får vår personal riktigt mycket beröm av den yttersta politiska ledningen? Jo, det är när man bestämmer sig för att privatisera. Då får man höra att man är initiativrik, att man utvecklar sin verksamhet och att man höjer kvaliteten. Tänk om alla våra medarbetare i kommunala boenden kunde få höra allt det berömmet när de väljer att arbeta kvar i en kommunal verksamhet så länge de nu kan.

Kommunen kan. Det här stora boendet Mälarbacken lyckas man inte sälja nu därför att det är så stort och så bra att ingen kommer att kunna köpa det. Vad gör man då? Ja, det är inte så att man bestämmer sig för att behålla det i kommunal regi, utan man omvandlar och delar det på mitten för att vara säker på att det finns något bolag som kan köpa det.

Anförande nr 351
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag hoppas att ni hörde Lillemor säga att det är dåliga resurser och inga pengar, och så har vi fantastiska verksamheter i Bromma. Visst är det underbart. Jag läste i en annons häromdagen att man ska anställa en restaurangchef på ett boende. Man ska gå vidare till nästa boende för att förbättra maten utan resurser. Jag får inte det att gå ihop.

Anförande nr 352
L i l l e m o r S a m u e l s s o n (v): Jag vet inte om jag i första hand pratade om resurser. Det har andra gjort, men jag har inte i första hand pratat om resurser. Jag väljer att prata kvalitet som ett vidare begrepp än så. Det är sant att vi är väldigt stolta över vår kommunala äldreomsorg i Bromma. Vi hoppas att vi får fortsätta att vara stolta över vår kommunala äldreomsorg i Bromma.

Anförande nr 353
H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Det är viktigt att vi har bra verksamheter att erbjuda våra äldre. Jag har en fråga till dig. Tycker du att alla verksamheter som drivs i privat regi eller på entreprenad är dåliga? Tycker du då att alla kommunala verksamheter som drivs i vår egen regi är bra? Det är en direkt fråga jag har.

Anförande nr 354
L i l l e m o r S a m u e l s s o n (v): Det är en lite förenklad fråga. Precis som ni säljer ut av ideologiska skäl, vill vi behålla boendena i kommunal regi av ideologiska skäl. Jag har goda exempel på att kommunala verksamheter håller hög kvalitet och alltså inte behöver säljas ut för att öka kvaliteten. Ingen av oss, inte jag heller, skulle kunna säga att alla kommunala boende är bra och att alla privata är dåliga. Så enkel är inte verkligheten. Det vet både du och jag.

Anförande nr 355
J o n a s E k l u n d (mp): Herr ordförande, stockholmare och kommunfullmäktige! När de borgerliga partierna vann valet 2006 var det första de gjorde att rekrytera stadens topptjänsteman från Sveriges förmodligen främsta tomteverkstad, nämligen moderaterna i Täby kommun. Det första man gjorde var att inrätta ett särskilt kansli, ett avknoppningskansli för att sälja ut stadens egendom till underpris. Jag har nämnt det tidigare i kväll, och jag har gärna velat ha en dialog med den borgerliga majoriteten om detta. Jag försöker igen.

Det är som sagt tiotals verksamheter som har slumpats bort i Stockholm. Bland dem finns hemtjänsten i Rågsved och Hagsätra. Den såldes i slutet av 2007, och inget ont om de nya ägarna, om företagarna som har det här bolaget. De lär sköta sitt företag på ett mycket bra sätt. De lär erbjuda en mycket bra omsorg, vilket för övrigt erbjöds när den här verksamheten drevs i kommunal regi. Redan när verksamheten drevs i kommunal regi gick den årligen med stora överskott. De första nio månaderna som den har drivits som privat bolag har den gått med 4 miljoner kronor i vinst efter skatt.

Doktor Tomas Hjelström, ekonomie doktor i företagsvärdering vid Handelshögskolan, har bedömt marknadsvärdet på det företag som de här före detta cheferna har fått köpa till lågt räknat 20–25 miljoner och högt räknat 40 miljoner. Allt detta är taget från en artikel i DN där han har uttalat sig.

Hur mycket tror ni att ni sålde detta för till de här två nyblivna företagarna. Jo, Enskede–Årsta–Vantörs stadsdelsnämnds borgerliga majoritet sålde det för 69 500 kronor.

Jag har frågat tidigare, och jag frågar gärna igen: Tycker ni fortfarande att det här är en bra politik? Jag har överklagat det här till länsrätten och kammarrätten. Kammarrätten har förklarat att det är olagligt. Den borgerliga majoriteten har överklagat till Regeringsrätten och påstår att det här är lagligt. Det är inte otillbörligt gynnande av enskild. Är det verkligen med den inställningen som ni går in i valrörelsen?

Tidigare fanns det 20 privata och 1 kommunal utförare av hemtjänst i Rågsved att välja mellan, och nu finns det 21 privata utförare att välja på. Menar ni att valfriheten har ökat? Kommer ni att fortsätta på det här viset? Fortsätter ni med er tomteverkstad? Ska vi behöva vinna valet för att få slut på den?

Anförande nr 356
Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Grattis Jonas! Du har lyckats framföra samma inlägg nästan ordagrant i hela budgetdebatten hittills. Det är underbart. Jag hoppas att du förberedde dig länge.

De personer som fick överta verksamheten i Vantör var erkänt skickliga. Det hörde jag dig säga också, vilket gläder mig. Någon av dem hade fått kvalitetspriset i stadens regi också. Det är personer som utvecklar den verksamheten. När man nu ser att den eventuellt går med vinst – året är inte slut ännu – och man har gjort undersökningar visar det sig att den här verksamheten ligger bättre till rakt igenom i de brukarundersökningar som vi gör, och personalen är väldigt nöjd. Man vill naturligtvis att en sådan verksamhet ska fortsätta. Vi kommer naturligtvis att möjliggöra för personal ta över framöver, men diskussionen om de immateriella värdena har lyfts tydligare, och där kommer vi att bli ännu mer försiktiga. Vi kommer att räkna ännu bättre än vad vi kanske gjorde i det ärendet.

Anförande nr 357
J o n a s E k l u n d (mp): Det första verksamhetsåret var förkortat, och det är slut. Det var nio månader långt, och under den tiden gick det här företaget med 4 miljoner kronor i vinst efter det att skatten hade dragits av. Så är det. Det här var en väldigt väl fungerande verksamhet i kommunal regi. Den gick årligen med överskott i kommunal regi. Det är inte alls någon överraskning att det går lika bra nu. Jag tycker att det är fantastiskt bra att det är så skickliga chefer som har fått ta över verksamheten, men jag tycker inte att det är helt ekonomiskt ansvarigt att sälja en verksamhet som av professionella värderare bedöms vara värd 20–25 eller kanske upp till 40 miljoner för 69 500. Jag hade hoppats att få höra det från Ewa Samuelsson också, men så långt har ni tydligen inte gått i självkritik än.

Det säkraste sättet för stockholmarna att slippa sådana här bortslumpningar av kommunal verksamhet är tydligen att rösta på ett rödgrönt styre.

Anförande nr 358
M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag vet inte om jag har missuppfattat de tre partierna på den sidan. Alla har sagt att de tillhör småföretagarnas vänner, det verkar inte vara så när det gäller att personal gärna vill starta företag, lägga anbud och kanske vinna anbud. Framför allt Miljöpartiet har haft en väldigt tydlig profil

därvidlag. Jag har också förstått att en annan partiledare har sagt att man är småföretagarnas vän.

Jag kan också berätta för dig, Jonas, att vi hade hemtjänstföretag på Söder där personalen bildade ett bolag. De lade ett anbud när man hade upphandling av hemtjänsten. De godkändes i den upphandlingen. En värdering gjordes också av de inventarier som fanns. Jag kan ta ett exempel. Man hade köpt en matta på Ikea för 49:90. Den ville värderingsmannen ta upp till 500 kronor. Det är nog så att det finns mycket att göra här.

Anförande nr 359
J o n a s E k l u n d (mp): Margareta Björk verkar inte alls ha förstått vad det här handlar om. Även i Vantörs hemtjänst värderar man de gamla mattor när det som i själva verket är värt någonting i en sådan verksamhet är de befintliga kunderna. 300 kunder, det vill säga hemtjänstens brukare, fick det här nya företaget över utan att man aktivt frågade dem om de ville gå över till ett privat bolag. Det är just att man har 300 brukare som man varje månad får betalt för från Stockholms stad som utgör det stora immateriella värde som ekonomie doktor Tomas Hjelström vid Handelshögskolan värderar till 20–25 miljoner kronor. Själva felet är ju att man bara tog betalt för mattorna, Margareta. Har majoriteten inte förstått det ännu?

R VII SOCIAL- OCH ARBETSMARKNADSROTELN

Stadsdelsnämnderna: Flyktingmottagande, Arbetsmarknadsåtgärder, Stöd och service till personer med funktionsnedsättning, Ekonomiskt bistånd, Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri, Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden
Punkt 4, 12)

Anförande nr 360
Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): När Stockholms allra flashigaste och flådigaste innerstadskultur är som allra sämst låtsas den att de människor som lever på marginalen och under marginalen i Stockholm knappt ens finns. Vi bygger nya fina hotell, och ändå har vi människor som aldrig kommer att kunna bo en enda natt på dessa hotell. De kanske inte ens släpps in i foajén.

När vi som jobbar dagligen med svåra sociala problem är som sämst provoceras vi nästan av det växande, myllrande, framgångsrika Stockholm där människor lever långt ifrån hemlöshet, sociala problem, misär och missbruk. Vi tycker att det nästan är problematiskt att det finns ett växande Stockholm som inte dagligen tänker på våra bekymmer.

När vi tvärtom alla är som bäst inser vi att det bara är en stad som omtänksamt bryr sig om dem som har det tufft som också lockar alla de människor som vill bli framgångsrika och att det bara är en stad som vill växa, som vill bli rikare, som vill bli framgångsrikare och attraktivare som kommer att ha kraft och resurser för dem som faktiskt misslyckas.

I tre års tid har vi i Stockholmsalliansen drivit utvecklingsarbete inom socialtjänst och arbetsmarknad här i Stockholm. Tre stora frågor har hela tiden stått i fokus. Det har handlat om hemlösheten i Stockholm, dels för problemets egen kapacitet, dels för att det är Stockholms kanske enda unika bidrag till Välfärdssveriges stora utmaningar. Det finns 3 000 formellt sett hemlösa i Stockholm och mellan 300 och 400 i den mest utsatt hemlösheten, uteliggare och härbärgesbesökare. Vi har sett en svag minskning de senaste två räkningarna. Vi har samtidigt sett en väsentlig förändring inom gruppen, nämligen fler unga, fler invandrare och fler EU-medborgare. Det handlar om en större komplexitet, mer blandmissbruk, för mycket omplåstring och för lite helhetssyn. Av den anledningen satsar vi nu på den hemlöshetsklinik som vi öppnar tillsammans med Stockholms läns landsting till sommaren.

Det har varit för mycket härbärgesfokus och för många som återkommande lever ett liv i desperation och misär. Av den anledningen har vi nu satsat på hemlöshetsjouren som också biståndsbedömer och försöker att få in människor i någon form av lite mer uthållig behandling för att komma vidare.

Det har varit för många som har kommit nästan hela vägen fram men som inte kan få en egen lägenhet. Vi har fler försöks- och träningslägenheter än någon gång förut. Både 2007 och 2008 var all time high. År 2009 har enheten för hemlösa flera sådana

lägenheter under första halvåret än under hela år 2008, och ändå har vi för få som kan hjälpa människor tillbaka.

Hemlöshet är svårt och dyrt. Det handlar om trasiga människor som kräver otroligt kompetent personal. Vi satsar 8 nya miljoner kronor på det utvecklingsarbetet. Vi satsar 1 miljon kronor på att förhindra vräkningar. Vi spenderar de pengarna bland annat på mer metodutveckling tillsammans med frivilligorganisationer med respekt för olika roller och ibland uppfattningar men med ett behov av gemensam kompetens. Vi har varit i New York och inspirerats av Housing First-projekten. Vi har tittat på möjligheter att undvika trappstegsboende och komma direkt in i lägenheter. Vi deltog i den nationella konferensen i Lund i förra veckan. Det är en av vår tids stora hemlöshetsutmaningar. Detta är den första stora uppgiften.

Den andra stora uppgiften är arbetet med barn som far illa, och den tänker jag återkomma till senare. Det handlar om våra 800 fosterbarn och våra 400 institutionsplacerade barn. Där finns enormt mycket att göra. Vi satsar 7 nya miljoner kronor på att utveckla den verksamheten.

Sist men inte minst har vi det stora arbetet med att hjälpa människor att lämna bidragsförsörjning och gå till egen försörjning. Vi påbörjade ett svårt arbete mitt i brinnande högkonjunktur. Det var tur det. Det har vi behövt. Jag kommer inte att vara nöjd så länge en enda arbetsför stockholmare står utan jobb, så länge det finns en enda person som söker en medarbetare till en plats som man inte kan besätta. Mycket kvarstår alltså, men vi har kommit en liten bit på väg. Ungdomsarbetslösheten har fördubblats i Stockholm, men vi ligger ändå väsentligt under den i både Göteborg och Malmö.

Den långsiktiga utvecklingen av socialbidragen har varit en halvering av antalet hushåll med socialbidrag på tio års tid. Det är viktigt att påpeka att det är under tio års tid, för det antyder att det inte alls bara är denna majoritet som har varit besatt av tanken att sänka bidragsförsörjningen. Den ambitionen har vi delat lika. Antalet aspiranter som nu går till egen försörjning är det högsta sedan vi öppnade Jobbtorg Stockholm. Det finns mycket kvar att göra. Vi har kommit en bit på väg.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.´

Anförande nr 361
A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Stockholm är en fantastisk stad att bo och leva i, framför allt för våra barn. Men därmed inte sagt att alla har samma goda förutsättningar. Vi har i dag alltför många barn som växer upp i familjer med våld, missbruk eller ekonomiska problem. Som 12–13-åringar utnyttjas de av de äldre, som hade liknande problem, för att utföra kriminella handlingar. Som unga fastnar de i utanförskap. De har varken ett jobb eller en utbildning att gå till. De fördriver sin tid i farliga miljöer och fortsätter att begå grövre brott. De åker in, och när de kommer ut möts de bland annat av hemlöshet med allt vad det innebär. De mår fysiskt, psykiskt och socialt dåligt. De har stora skulder som hindrar dem från att skaffa ett eget boende. När samhället griper in finns det knappast en bostad att erbjuda dem. De tappar tron på samhället. En del, framför allt flickor, hamnar i prostitution för att

försörja sig och klara sitt missbruk. De förnedras av kriminella och välbärgade män i samhället. Så långt tror jag att vi är överens.

Men det som skiljer oss åt socialpolitiskt är synen på människor. Ni lägger skulden på den enskilde, och han eller hon får skylla sig själv om man råkar illa ut. Vi socialdemokrater tycker däremot att samhället ska finnas när det sociala skyddsnätet havererar. Samhället ska alltid vara tillgängligt redan på barnavårdscentraler, förskolor, skolor och fritids i förebyggande syfte. Politiken har ett ansvar att skapa både bra utbildning och jobb att gå till, något som brister i dag. Förtroendevalda ska göra allt för att minska klyftor och segregation i samhället genom handlingar och inte enbart genom ord.

Vi socialdemokrater är redo att ta vårt ansvar för att agera genom handling för att föra en socialtjänst- och arbetsmarknadspolitik värd namnet.

Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 362
L e n a K l i n g (fp): Ordförande, ledamöter! Det är inte bara jag som tycker att Stockholm är en fantastisk stad, utan det har vi hört från de flesta som har varit uppe här i dag. Det är inte bara vackert, utan det myllrar av liv och rörelse. Staden utvecklas hela tiden. Vi ser nya företag och nya hus, vi får nya kulturella upplevelser hela tiden och vi ser nya ansikten. Det är många som flyttar just till vår stad beroende på olika saker. Vissa flyttar kanske hit för att arbeta, och vissa kanske flyr hit från andra delar av världen för att de inte har något annat val. Jag tycker att det är glädjande att så många kommer hit. Det är kul att vi får den mångfald som vi vill ha i en stad i en globaliserad värld.

Men denna mångfald är förstås en stor utmaning för oss politiker. Vi måste föra en politik för alla. Vi ser att de olika individerna har ett behov av olika insatser och har olika önskningar. Därför känns det väldigt kul att vi i alliansen fortsätter att utveckla en social- och arbetsmarknadstjänst med god kvalitet som hänger med i den utveckling som sker utanför vårt hus.

För att möta den här mångfalden av behov fortsätter vi nu att öka valfriheten. Vi behöver fler och bättre utförare för att tillgodose dagens utmaningar, dagens invånare och morgondagens invånare. Vi fortsätter också att ställa krav på god kvalitet i våra verksamheter, och vi ställer inte bara krav utan vi möjliggör också verksamheternas utveckling med många olika satsningar. Vi kommer att fortsätta att bygga en socialtjänst baserad på kunskap och erfarenhet där metoder och insatser ska var evidensbaserade. Inget annat räknas. Vi har kommit en bra bit på väg, men vi har några steg att ta.

Den satsning som kanske ligger närmast mitt hjärta, med tanke på mina barn, är den fortsatta kvalitetshöjningen när det gäller insatser för barn och ungdomar som far illa. Det vi alla kallar för BUSS-uppdraget. Vi har nu gjort en kartläggning, och utifrån den översynen går vi vidare och tar fram nya metoder, nya riktlinjer och nya satsningar för att barnen och ungdomarna ska få det bättre.

Nästa år förstärker vi också arbetet mot hemlösheten. Som borgarrådet sade tidigare satsar vi 8 miljoner. Vi försöker förstärka det arbetet på olika sätt. Vi utvecklar också arbetet med frivilligsektorn. Vi vill ha ett bättre samarbete, och vi hoppas nå en överenskommelse med dessa angående det här arbetet.

Ordförande, ledamöter! Bifall till alliansens budgetförslag!

Anförande nr 363
S t e f a n N i l s s o n (mp): Fullmäktige, åhörare! Det är fjärde året i följd som socialtjänsten i Stockholm får minskade resurser. Den moderatledda majoriteten kompenserar till exempel inte för pris- och löneökningar i sin budget. Dessutom räknar de hem minskade kostnader för den minskade sjukfrånvaro som man tror kommer att inträffa, men inget talar för att det kommer att bli så. De här två områdena tillsammans innebär bara på socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens område en dold besparing på ungefär 30 miljoner. Vi kompenserar dessa kostnader fullt ut i vårt budgetförslag.

Vi är fortsatt kritiska till att majoriteten har fört över svenska för invandrare till socialtjänsten. Att placera sfi under socialtjänsten gör att den helt förlorar kontakten med den övriga skolvärlden, vuxenutbildningen och även forskningen. Sfi är utbildning, inte socialtjänst.

De delar av kommunens totala budget som vi nu debatterar handlar om grupper av personer som på olika sätt är väldigt utsatta i samhället. Det är personer som vi, stadens politiker, har ett tydligt ansvar gentemot. Inom de budgetområden som vi nu debatterar satsar Miljöpartiet 280 miljoner kronor mer än majoriteten. Vi tar ansvar för de här grupperna. Förutom att vi kompenserar för stigande priser och löner satsar vi på att motverka ungdomsarbetslöshet. Vi satsar på socialt företagande, på förebyggande arbete för utsatta barn och ungdomar, på kvinnojourer, och mansmottagningar, på Barnuppdraget i Stockholms socialtjänst, på SL-kort till dem som har försörjningsstöd och på ökad kvalitet i sfi-undervisningen.

I Stockholm finns ungefär 3 000 personer som är hemlösa. Ungefär 600 av dem brukar räknas som uteliggare, och en ökande grupp är barn och unga. Den totala mängden hemlösa har legat på ungefär samma höga nivå år efter år. Vi menar därför att man måste ta nya grepp för att kunna minska hemlösheten. Den traditionella trappstegsmetoden, alltså försökslägenheter, fungerar inte. Det ser vi eftersom det år efter år är i princip samma antal människor som är hemlösa. Vi vill därför att Stockholms stad ska gå före här i Sverige med Housing First, det vill säga att man bildar en organisation, bolag eller stiftelse som får i uppdrag att köpa bostäder och förmedla förstahandskontrakt till dem som inte kommer in på bostadsmarknaden. Vi delar alla nollvisionen för hemlöshet, men man måste också vidta åtgärder som fungerar.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag till budget.

Anförande nr 364
K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande och alla andra! Vänstern vill öka tryggheten för den som står längst bort i vårt samhälle. Ni har minskat den tryggheten. Vi har en budget som ger plats och möjligheter för de utsatta barnen, för hemlösa, för kvinnor som har blivit utsatta för våld i nära relationer, för arbetslösa och funktionshindrade. En värdig socialtjänst är byggd på respekt för individen och byggd på den evidens som säger att man aldrig kan spara bort sociala problem. Ni tycks tro det. Vi har tagit fram en hållbar budget för sociala frågor. Er budget saknar visioner. Det allvarliga är att ni genom ständiga nedskärningar utarmar Stockholms socialtjänst.

De mest otrygga i vår stad är de hemlösa. Vi i Vänstern har tagit fram en tydlig stadsövergripande plan för att få bort hemlösheten. Den får stöd från Stadsmissionen och Ny Gemenskap. Den hemlöshet som vi har på våra gator är inte naturlig. Den är inte självvald. Den har skapats av handfallna politiker från alla partier som inte har fört en modern och förebyggande socialpolitik och bostadspolitik. Men du, Ulf Kristersson, slår rekord. Månad efter månad har ni lagt fram nya besparingsförslag på enheten för hemlösa, och så kommer det att fortsätta nästa år. Behoven har ökat, och ni har svarat med att skära i verksamheten. På vilket sätt är det en prioritering?

100 miljoner ytterligare för att stärka arbetet med utsatta barn är förutsättningen för att göra skillnad i Stockholm, och det är vad oppositionen lägger under nästa mandatperiod. När föräldrarna mår dåligt måste vi ha ett samhälle som ger barnen och ungdomarna trygghet och det liv ett barn ska ha. Flickan som har en mamma som är alkoholist, pojken vars pappa mår psykiskt dåligt, flickan som lever ett liv i hederns skugga, barn och ungdomar i samtliga stadsdelar ska ha samma rätt till förebyggande verksamhet. För det krävs ett samhälle som satsar på barnen.

I Stockholm har antalet långtidsarbetslösa ungdomar ökat med nära 300 procent sedan oktober förra året. Ingen ungdom ska gå långtidsarbetslös. Jobb och utbildning är en framtidsfråga för unga. Vänstern har lagt in 38,1 miljoner ytterligare för att just satsa på bland annat ungdomar.

Stockholmsvänstern vill göra som i Helsingfors och stärka hälsoarbetet för missbrukare så att de inte i onödan smittas av hepatit och hiv. I det arbetet ingår sprututbyte som en del. Lär er av WHO, FN, Finland och världen!

Trygghet är att veta att Stockholm inte sparar på hemlösa, utsatta barn, ungdomar som har drogproblem och funktionshindrade. Ni pratade om en socialtjänst i världsklass. Vi säger: Er socialpolitik är världskass.

Anförande nr 365
D i k r a n D i s o n (kd): Herr ordförande, ärade ledamöter! Vi står som bekant inför ett tufft arbetsmarknadsläge med stigande arbetslöshet, men Stockholm har dess bättre haft ett gott utgångsläge. Med jobbtorgen har vi ett bra verktyg för att hålla siffrorna nere. Vi kraftsamlar nu med ökade resurser till jobbtorgen och för att hjälpa fler människor i utanförskap. Jobbtorgen har hittills varit mycket lyckade. I dag är 75 procent av aspiranterna självförsörjande tre månader efter att de slutat hos jobbtorget.

Den kristdemokratiska ideologin utgår från varje människas unika och okränkbara värde. Det ligger i människans natur ett behov av att känna gemenskap med andra, ta eget ansvar och utvecklas som person. Aktivt arbete och engagemang är av största vikt. Därför fortsätter vi att satsa på jobbtorgen. Vi kristdemokrater kommer aldrig att ge upp eller lämna människor kvar i utanförskap.

Sedan den 1 januari i år har vi erbjudit stockholmarna valfrihet för familjerådgivning. Tidigare var det i snitt fem månaders väntetid för ett samtal hos den kommunala familjerådgivningen. I dag finns det tio godkända utförare, inklusive den kommunala, att välja på. Kön är som bortblåst. Nu kan vi helt utan väntetid vända oss till den rådgivare som passar våra behov bäst. Under perioden 1 januari till den sista juli år genomfördes totalt 7 000 samtal, vilket är 3 000 fler än under samma period förra året. Det visar att detta stöd till familjer är efterfrågat. Det var väldigt viktigt att ta bort köerna. En trygg uppväxt är den säkraste vägen till att bli en trygg person. Den möjligheten får man säkrast i hemmet hos familjen. Därför förtjänar familjen samhällets stöd.

Staden ska arbeta för att effektivisera budget- och skuldrådgivningen. I dag har vissa stadsdelar köer upp till ett år till rådgivning för skuldsatta. Detta är inte acceptabelt. Därför tar vi också krafttag för att förebygga och motverka vräkningar och hemlöshet och minska försörjningsstödet. Det är givetvis en ekonomisk vinst både för staden och för de här människorna som kan ta kontrollen över sin ekonomi.

Jag yrkar bifall till alliansens förslag till budget.

Anförande nr 366
L u k a s F o r s l u n d (c): Herr ordförande, fullmäktige! Det är ett stort politikområde som vi ska debattera här i kväll. Det är så stort att det var svårt för mig att välja vad jag skulle tala om. Men egentligen spelar det inte någon roll om vi pratar om nyanlända flyktingar, hemlösa eller arbetslösa, för nyckeln till en bra livssituation består i grunden alltid av människors initiativkraft. Politikens uppgift måste därför också vara att skapa bättre möjligheter för enskilda individer att ta egna initiativ.

Vi i Centerpartiet tycker att borgarrådet Kristersson och hans medarbetare gör ett bra jobb. De flesta initiativ som tas i de här frågorna ligger väl i linje med vår politik. Förmodligen beror det på att individperspektivet är tydligt och att man har den synen att människan är viktigare än systemet.

Ordförande, fullmäktige! Stockholm är en stad med invånare som har ursprung i alla kulturer, alla världsdelar och alla religioner. Det ger Stockholm stora möjligheter att utvecklas ytterligare mot en riktig världsstad, men då måste också alla nya stockholmares kompetens och kunnande tas till vara. Det är en viktig fråga för Stockholms framtida livskraft, och det är en avgörande fråga för en förbättrad integration i Stockholm. Centerpartiet vill därför göra kraftiga satsningar på nyföretagande i ytterstaden. Genom att utöka jobbtorgsverksamheten och tillföra ett nyföretagarperspektiv kan vi samla all nödvändig kompetens för den framtida företagaren på ett och samma ställe på företagarens hemmaplan och med anpassad kompetens för området. Vi tror att det kan bidra till att många nya affärsidéer kan realiseras.

Det är glädjande att gruppen hemlösa i Stockholm minskar. Naturligtvis vill vi se en större minskning med det långsiktiga målet att utrota hemlösheten. I dag ser vi att gruppen hemlösa förändras, bland annat genom att fler unga människor tillkommit. Hemlöshetsproblematiken är inte statisk, och därför måste staden också kontinuerligt pröva nya grepp för att få bukt med den. Centerpartiet vill bland annat att Stockholm undersöker möjligheterna till ett självbyggeriprojekt i Stockholm där ett antal hemlösa erbjuds möjligheten att bygga sina egna bostäder. Detta kan ske i mindre grupper utspritt i staden. Liknande projekt har genomförts med lyckade resultat, senast i norska Melands kommun. Resultaten där visar att samhällets kostnader för projektdeltagarnas socialbidrag, institutionsvård etcetera minskar drastiskt samtidigt som kriminaliteten i kommunen nästan har upphört. Även om Stockholm skiljer sig mycket från Melands kommun tror vi att resultaten skulle bli positiva även här.

Ordförande, fullmäktige! Centerpartiet menar att utbytesprogram för sprutor i kombination med andra insatser kan vara ett effektivt sätt att mildra onödigt lidande för narkomaner. Lokalisering av verksamheter som har med hemlöshet och narkomani att göra måste skötas med största omsorg. Erfarenheterna från Maria Prästgårdsgata och kvarteret Grimman talar sitt tydliga språk. En hög koncentration av verksamheter i ett tättbefolkat bostadsområde är ingen bra lösning. Därför har vi avsatt pengar för att se över den situationen.

Jag yrkar bifall till Centerpartiets förslag.

Anförande nr 367
A b i t D u n d a r (fp): Fullmäktigeledamöter! Budgeten handlar inte bara om siffror. Den handlar också om vad man vill göra. När det blir debatt om socialpolitiken blir resurserna alltid huvuddiskussionsämnet. Visst är pengar viktiga för att driva en verksamhet, men pengar är inte lösningen på hela problemet. Socialarbetarna har otroligt svåra arbetsuppgifter. De ska vara generalister, specialister, jurister och stödjare. De ska vara nästan allt. Socialtjänsten kan inte lösa alla problem. Det finns begränsningar. Det är viktigt att komma ihåg. Viktigast är att stockholmarna får en bra service när de behöver den. Det är också viktigt att vi vet vad vi får för resurserna.

Socialpolitiken måste utvecklas utifrån ett kunskapsbaserat perspektiv. Det innebär att det måste finnas en koppling mellan vad vi vet och vad man gör. Därför är det glädjande att vi tar den modell som vi har infört inom äldreomsorgen, nämligen äldreinspektörerna som infördes av den borgerliga majoriteten 1998, och inför den även inom socialtjänsten. Vi inför socialinspektörer. Jag hoppas att detta kommer att bidra till kunskapsutvecklingen. De goda exemplen som vi ser inom socialtjänsten gör att man får en helhet som bidrar till att socialarbetarna kan utföra ett gott jobb för stockholmarna.

Jag vill också gärna nämna utvecklingsområdena. Man måste förstärka socialarbetarnas roll. Jag tycker att hela yrkesrollens status måste höjas. Det är också viktigt att vi fortsätter med forskningen när det gäller ungdomsvården. Det är oerhört viktigt att man sätter de här problemen på dagordningen. Ungdomsvården är en av de mest

kostsamma verksamheterna. Därför är det viktigt att vi väljer vilka insatser vi ska göra.

Bifall till majoritetens budgetförslag för 2010!

Anförande nr 368
S t e f a n N i l s s o n (mp): Abit Dundar sade att det har stor betydelse hur mycket pengar man har. Så uppfattade jag det. Ni har redan börjat lägga ut vad som är planerna för nästa år när det gäller socialtjänstnämndens verksamheter. Till exempel planeras att ledsagarservicens administration bantas med hälften, från tio tjänster till fem. De här fem personerna ska serva 900 brukare. De ska göra alltså det som tio personer gör i dag.

Ett annat väldigt bra, oroande, exempel är prostitutionsenheten, som minskas med ungefär 30 procent. Bland annat lägger man ned uppsökeriverksamheten på Malmskillnadsgatan.

Anser du att de här två är exempel på att man kan bevara kvaliteten i verksamheterna?

Anförande nr 369
A b i t D u n d a r (fp): Jag tycker att uppsökande arbete är jätteviktigt. Det har en förebyggande effekt. Vi ska ha aktivt arbete mot gatuprostitution.

Det andra jag menar är att socialpolitiken måste söka efter olika lösningar. Pengar löser inte allt, pengar är viktiga för att driva verksamheten. Det borde vara dags för Stockholm, som är så pass stor kommun med offensiv socialpolitik, att skapa kunskapsbaserad socialtjänst. Till och med är det en angelägenhet för hela riket. Det finns en massa saker som ligger i uppdrag och utredningar om att socialtjänsten måste ställa om för att kunna jobba utifrån en kunskap om vilka metoder som är mest lönsamma och ger bästa effekt. Det tycker jag är viktigt att diskutera. Det var min poäng.

Anförande nr 370
A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Jag håller helt och hållet med att pengarna inte är allt. Jag håller också med om att kunskap är oerhört viktigt. Men jag hoppas att du håller med mig om att kunskap kostar pengar.

Låt mig ta ett konkret exempel på vad som kommer att ske i Stockholms stad i februari när det gäller prostitution. Vi har en jourhavande verksamhet mellan kl. 15.00 och 03.00 varje dag. Den här jourhavande verksamheten kommer att upphöra i februari nästa år. Det är en verksamhet som har funnits sedan 1967, det vill säga 42 år. Tycker du verkligen att det är rimligt att vi lägger ned en så viktig verksamhet?

Anförande nr 371
A b i t D u n d a r (fp): Jag tog exemplet om den kunskapsbaserade verksamheten. Man kan ta ytterligare ett steg med socialinspektörerna. Oppositionen pratar om att lägga ned, men jag tycker att det är dags att man i Stockholm sätter sig ned och funderar på olika idéer för att utveckla verksamheten och höja statusen på socialarbetarnas yrke. Det är min poäng.

Anförande nr 372
K a r i n R å g s j ö (v): Pengar betyder en del ändå. Då tänkte jag höra med dig om barn och ungdom. Det är ändå vårt guld. Där ryker två tjänster nu. Vad ställer du dig till det?

Sedan är det här med evidens och resurser till barn och ungdom och socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden. Där är det tre tjänster, och det är de som har hamnat snett. Personalen ute i stadsdelarna ska göra svåra placeringar. De tjänsterna ryker nu. De ligger också på listan över vad som ska bort på grund av att man ska ta bort 60 miljoner. Betyder det inte någonting att man skär på verksamheten vid Maria Ungdom år efter år från er sida? Resursteam som arbetar med väldigt stora placeringar försvinner. Det var där vi skulle jobba, trodde vi i alla fall. Det var där man behövde göra någonting för att bevaka de här olika typerna av placeringarna. Vad tycker du om det? Ni är ansvariga för den här politiken.

Anförande nr 373
A b i t D u n d a r (fp): Jag tycker att den konkreta frågan får ställas till de ansvariga inom enheten. Jag är inte tillräckligt insatt i frågan.

Däremot kan jag tala om för dig, och där är jag insatt i min stadsdel, att vi kommer att införa missbruksgarantin den 1 januari. Vi kommer att permanenta den. Det andra är kvinnofridsprojektet. Vi permanentar den verksamheten tillsammans med Skärholmen, vi kommer att erbjuda det kvinnorna i Liljeholmen-Hägersten, och vi kommer att satsa på brottsförebyggande verksamhet för att kvinnorna ska känna sig trygga. Det ska vara trygga parker för alla medborgare i Liljeholmen-Hägersten.

Anförande nr 374
K a r i n R å g s j ö (v): Fru ordförande! Vi kan se en ökad droganvändning bland Stockholms unga i årskurs 2 sedan 2007. 27 procent av pojkarna och 23 av flickorna har testat narkotika. 10 procent av pojkarna och 6 procent av flickorna har använt narkotika de senaste veckorna. Stockholm ligger högt över rikssnittet.

Vi i Vänsterpartiet vill satsa på det förebyggande arbetet i Maria Ungdom och i stadsdelarna. Ni säger: Det förebyggande arbetet mot missbruk ska särskilt inriktas på arbetet mot nyrekrytering i åldrarna 13—25. Hur då? undrar vi. Ni vill inte satsa speciellt mycket på Maria Ungdom, utom tvärtom dra ned i stadsdelar. Ni vill inte alls behålla behandlingsplatser i samma utsträckning längre. Hur ska ni satsa mot detta?

Ni saknar pengar. En ökad arbetslöshet i ungdomsgruppen och ökad droganvändning är en väldigt farlig kombination. Det borde vi ha lärt oss. Vad ska ni göra åt det, Ulf Kristersson?

Fler och fler rapporter pekar på att många ungdomar i varierande grad mår dåligt psykiskt. Vi i Vänstern vill bygga upp livemottagningar i samverkan med landstinget, en första linjens mottagning för de ungdomar och unga vuxna som är deppade, har begynnande missbruk, befinner sig i riskzon på annat sätt. Vi tycker att er budget saknar visionära skrivningar om hur man ska möta barn och ungdomar i riskzon.

30 procent av alla dem som är på jobbtorget kommer inte ut på arbetsmarknaden. Sociala kooperativ är ett väldigt bra alternativ för människor som står långt bort från arbetsmarknaden, exempelvis hemlösa, psykiskt funktionsnedsatta och personer som rehabiliterats för missbruk. Vårt mål är att starta minst fem kooperativ under året, eller om vi hade varit i majoritet under året.

Ni talade mycket om socialpolitik tidigare, men vi ser inga som helst försök att skapa det. Varför? I världens mest framkomliga stad med en ledsagarservice för att funktionsnedsatta i alla åldrar ska kunna ta sig till teater, bio, simning skär ni ned med 5,9 miljoner och säger upp 5 personer. På vilket sätt gynnar det de funktionshindrade? Det är väldigt svårt att förstå för dem och för oss.

Ni höjer avgiften med 200 kronor per samtal för familjerådgivningen till 450. Det är ytterligare ett exempel på hur ni bedriver er socialpolitik. Men du tycker inte att det är något problem. Det tillhör inte det prioriterade, sade du i DN. Det finns viktigare saker, sade du. Men vad är de viktigare sakerna när 60 miljoner ska sparas på samtliga områden? Du talar med kluven tunga, tycker jag, Ulf Kristersson. Det är så många presskonferenser, så många pr-knep och så lite pengar. Vad säger verklighetens folk i kd, och vad säger Folkpartiet? Är det värt att ha en låg skatt samtidigt som socialpolitiken i hela staden blöder? Är det värt att ha den låga skatten när 50 unga hemlösa i månaden knackar på dörren till stadens härbärgen?

Anförande nr 375
I n g e r S t a r k (v): Ordförande, fullmäktige! Kvinnofridsarbete är en kommunal kärnverksamhet. Alla stadsdelsförvaltningar måste ha kvinnofridsenheter där man arbetar med evidensbaserade checklistor när det gäller behov och riskanalys. Mörkertalet när det gäller våld i nära relationer är mycket högt. Tidiga insatser är jätteviktiga, och staden måste göra en kraftsamling för att förebygga våld i nära relationer. En vårdkedja behövs för att säkra stödet som kan behövas under lång tid.

Samarbetet mellan polisen och landstinget måste utvecklas så att alla vet vad som måste göras. Men vi behöver mer fakta. En kartläggning ska därför göras av samma omfattning som den om hedersrelaterat våld och förtryck, vi måste veta för att kunna sätta in rätt insatser. Absolut inga fler projekt, utan långsiktighet och kontinuitet är nödvändigt.

Relationsvåldscentrum i västerort fungerar utmärkt och ska permanentas, men något liknande behövs även i söderort. Rinkeby-Kistas kvinnofridsenhet är ett föredöme och skulle kunna utvecklas till ett kompetenscenter för hela staden.

När det gäller det hedersrelaterade våldet och förtrycket har staden redan gjort en kartläggning. Alltför många barn och ungdomar lever ytterst begränsade liv. Enligt kartläggningen är 11 procent av alla flickor och 4 procent av pojkarna som deltog i en undersökning utsatta för hedersrelaterade normer och begränsningar. Detta är höga siffror.

Trots detta är okunskapen inom socialtjänst, skola och fritidsverksamhet fortfarande skrämmande stor. Det finns två checklistor som man ska utgå ifrån när en hot- och riskbildsanalys ska göras, Sara och Patriark. Av våra 14 stadsdelar är det endast tre som använder dem. Resten ägnar sig åt hemsnickrade listor. Alla stadsdelar måste arbeta ifrån de två checklistorna. Det kan inte finnas valfrihet där.

Kartläggningen kom i våras, och nu fem i tolv kastar socialborgarrådet in 5 miljoner. Det är bra, det stöder vi helhjärtat. Men 5 miljoner är alldeles för lite, och det handlar tyvärr om projekt. Det duger inte. Arbetet mot det hedersrelaterade våldet och förtrycket måste vara långsiktigt.

Ungdomsmottagningarna är ofta en fristad för ungdomar och unga vuxna som behöver information, rådgivning och stöd. Det är viktiga arenor när det gäller arbetet mot sexuellt överförbara sjukdomar, tonårsgraviditeter, psykisk ohälsa samt hedersrelaterat våld. Det är uppenbart att pojkar behöver uppmärksammas i ökad utsträckning. Att då lägga ned ungdomsmottagning i Rågsved är kvalificerat vansinne. Alla vet att det är svårt att nå ungdomar med hedersproblematik och att de inte kan resa fritt över staden. Bygg upp den igen!

Bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 376
L e n a K l i n g (fp): Fru ordförande! Det är intressant att höra det här med Rågsved. Jag som är aktiv i Enskede-Vantörs stadsdelsnämnd har aldrig hört att ungdomsmottagningen i Rågsved ska läggas ned. Vi gjorde förändring under året och har en filial i Rågsved. Den kan förbättras, det kan jag hålla med om. Vi ska nu se över det, men någon nedläggning vill jag inte höra talas om. Det stämmer inte.

Anförande nr 377
I n g e r S t a r k (v): Jag skulle vilja påstå att den i princip är nedlagd. Det är en filial som fungerar väldigt dåligt, det är dåliga lokaler, ogästvänliga, det är väldigt mycket färre ungdomar som söker sig dit nu. Den stora ungdomsmottagningen ligger vid Gullmarsplan. Det var 3 000 besökande ungdomar i Rågsved när det var en ordentlig mottagning. Nu när det är en dålig filial är det få besökare.

Det är, tycker jag, att lägga ned den. Bygg upp den till en fullvärdig ungdomsmottagning igen!

Anförande nr 378
A b d o G o r i y a (s): Fru ordförande! Låt mig gå tillbaka till valrörelsen 2006. Vi hörde många inom borgerligheten på olika ställen i staden lova alla som söker socialbidrag eller försörjningsstöd ett jobb inom fem dagar, och det ska vara avtalsenlig lön. Socialborgarrådet själv svarade i en intervju: Jag var inte med och lovade något sådant. Helt riktigt, du var inte med, men det var dina kompisar.

Vad har hänt med det?

Låt oss gå till de löften som socialborgarrådet har gett. År 2007 lovade du att hemlösheten för de mest utsatta ska halveras inom loppet av fem år. Vad har hänt? Antalet hemlösa generellt ligger konstant över 3 000, för att vara exakt var det 3 081 i april 2008. Det finns absolut ingenting som säger att vi är i närheten av den halvering som det pratades som. Du fick rubriker på det.

Men vad har hänt därefter?

Du lovade i januari 2009 att inrätta det så kallade FUT-projektet, alltså handlar det om felaktiga utbetalningar. Du fick stora rubriker också för det. Då skulle du inhämta 30 miljoner kronor till staden.

Vad har hänt med det? Ingenting, vi var på väg att lägga ned det i ett av våra sammanträden. Nu säger ni i er budget att ni kommer att satsa 2 miljoner nästa år på det här projektet.

Ni lovade vidare under december förra året att privata fastighetsägare ska lämna 100 lägenheter till Bostadsförmedlingen som kommer att vara avsedda till träningslägenheter. Det har gått ett år. Hur många lägenheter har vi fått? Fram till i dag enligt Bostadsförmedlingen är det enbart 8 som har lämnats. Du hade mage för några veckor sedan att påstå att det var 18 trots att chefen vid enheten för hemlösa sagt att det bara var 2 fram till nu.

Avslutningsvis: Du lovade för några veckor sedan både personal och de berörda att de inte skulle oroa sig för ledsagarservicen. Resultat har blivit det motsatta. Det är inte ord vi saknar, det är handling, Ulf Kristersson.

Anförande nr 379
D i k r a n D i s o n (kd): Fru ordförande! Abdo sade att alliansen i valrörelsen lovade än det ena än det andra. Bland annat gällde det jobbgarantin. I det program som du hänvisar till inför valet står det att en individuell bedömning för en individuellt anpassad handlingsplan ska göras. En jobbgaranti ska införas i Stockholm där alla som i dag är socialbidragsberoende ges en snabb individuell bedömning.

Det är precis detta som vi har infört. Vi har hållit löftet. Men jag har en fråga till dig. Varför vill ni i er budget göra exakt samma sak om det här var så dåligt? Ni säger själva att ni vill erbjuda en individuell handlingsplan inom fem dagar.

Anförande nr 380
A b d o G o r i y a (s): Jag vill inte vara elak mot dig, Dikran, men var det inte du som förra året stod här och sade: Hade jag fått bestämma skulle jag aldrig ha gett ett sådant löfte? Det finns protokoll på det.

Det vi säger är att det ska finnas en handlingsplan till skillnad från er. Ni har sagt att det ska vara ett jobb och att jobbet ska vara avtalsenligt. Det är det som skiljer oss åt, inte något annat.

Anförande nr 381
Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag har mycket stor respekt för att man tycker olika om olika saker, budgeterar olika, prioriterar olika, ibland till och med känner sig nödsakad att prioritera upp någonting och därmed ha en ändlig värld att förändra någonting. Men vad jag inte har respekt för är att laborera med olika siffror.

Vi har enligt de två senaste mätningarna gått långsamt mot minskande hemlöshet. Jag har aldrig skrutit över det. Vi har gått ned till 3 200 från ungefär 3 400 2006 och nu till 3 081 och i den öppna mest utsatta hemlösheten till 390 i dag mot 443 förr. Det är en långsamt minskande tendens. Den strategi för en halvering på fem år är precis den som vi håller på att arbeta med. Jag är inte nöjd förrän vi har kommit dit, men låtsas inte som om vi inte arbetar med frågan. Det är nonsens!

Anförande nr 382
A b d o G o r i y a (s): Jag måste säga att det är lite märkligt. Först går du ut och lovar att antalet mest utsatta, dessa 400, ska halveras inom loppet av fem år. Det du redovisar i dag gäller ca 30 personer. Det har gått tre år, och vi är inte i närheten av den nivå som du gav uttryck för. Det är det jag kritiserar. Man ska inte ge löften som man inte kan leva upp till eller komma i närheten av. Det är det jag reagerar mot, Ulf Kristersson, ingenting annat.

Anförande nr 383
E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag ska tala om familjerådgivningen som har drabbats av chockhöjda avgifter. Att försöka rädda sitt äktenskap eller sitt samboförhållande kan bli dyrt. Alla som begär det ska kommunen bistå med rådgivning i samtalsform för att bearbeta samlevnadskonflikter i parrelationer och i familjer.

I dag kostar samtalet 250 kronor. Det föreslås en höjning till 450 kronor i timmen. Familjerådgivningen blir därmed en av de dyraste i länet. De som inte har råd att betala för den här familjerådgivningen kan få en biståndsbedömning. Men i ett redan trängt läge vill man kanske inte söka socialbidrag om de skulle behövas något sådant. Det har visat sig att många unga familjer och familjer med utländsk härkomst inte har råd med familjerådgivningen. Det får inte bli en inkomstfråga att gå till rådgivningen eller inte. Det kan betyda väldigt mycket för en familj och barnens framtid. Jag tycker inte heller att man ska ställa denna viktiga verksamhet mot andra verksamheter.

Du sade i DN den 26 oktober, Ulf Kristersson, att om jag ställde familjerådgivningen mot hemlösheten och barn som blir slagna tycker jag inte det här är den mest angelägna uppgift vi har. Familjerådgivningen gynnar inte våra allra mest prioriterade uppgifter.

Jag tycker inte att man ställa olika grupper mot varandra. De här barnen kan i värsta fall i framtiden bli sin tids hemlösa om de får en strulig uppväxt. När föräldrarna går skilda vägar kan det bli svårt för barnen. Kommer det sedan in vårdnadstvister blir situationen ännu värre. Därför tycker jag att det är viktigt att familjerådgivningen är kvar och att man inte höjer avgiften från 250 till 450 kronor. Vi bör ha råd att stötta familjer och barn.

Chefen för familjerådgivningen delar inte heller din uppfattning, Ulf Kristersson, i samma DN. Chefen sade: Det är min bestämda uppfattning att 450 kronor kommer att avhålla enskilda från att kontakta oss. Redan dagens avgift är för mycket pengar för många. Vi får frågor om högkostnadsskydd, och många vill skjuta upp samtalet till slutet av månaden.

Chefen för familjerådgivningen sade vidare att det är dyrt redan med 250 kronor om man inte har en stor plånbok. Enligt socialstyrelsen ska avgiften inte läggas på sådan nivå att det avhåller enskilda från att vända sig till familjerådgivningen.

Tycker du, Ulf Kristersson, verkligen att 450 kronor är en rimlig nivå? Kan det bero på att du lever i en annan värld? Varför har det blivit så dyrt? Är det kundvalsmodellen och möjligheten att söka rådgivning hos nio privata aktörer som gjort detta? Handlar det om vinstintresse?

Anförande nr 384
D i k r a n D i s o n (kd): Fru ordförande! Det är riktigt att vi höjer avgiften från 250 till 450 kronor. Dock är vi inte dyrast i staden. Det är lite dyrare på andra håll. Du säger att det är en chockhöjning som kommer att skrämma väldigt många.

Om det är så låg som 250 och köerna ändå är så långa har man inte vunnit så mycket. Som du vet, Eivor, har kommunen kostnader. Man får se till att täcka sina kostnader. Jag tror att den här avgiften, när man väl bestämt sig, inte kommer att skrämma folk. Skulle man gå till en privat rådgivare får man betala minst dubbelt så mycket, runt tusen kronor. Jag tror att det är bra att vi fått bort köerna och att vi ändå ligger på en acceptabel ekonomisk nivå.

Anförande nr 385
E i v o r K a r l s s o n (mp): Att det är så många som söker hjälp just nu kan bero på lågkonjunkturen och den tid som vi har nu. Många familjer är fattiga, och det blir problem i äktenskap och samboförhållanden. Då kommer barnen ofta emellan.

Jag tycker att man inta ska höja sådana avgifter. Man säger redan på familjerådgivningen i dag att de inte har råd att gå dit. Vad händer då?

Vi är väldigt snåla med barn och unga. Det finns något som kallas Bamsekorven eller Vårdkorven. Den är tjock i mitten och tunn i ändarna. I den ena ändan finns barn och ungdomar, i den andra äldre. I mitten där det är tjockt ligger kostnaden för kriminalvården, psykiatri och annat, kostnader som vi får om vi inte tar hand om barn och ungdomar tidigt.

Anförande nr 386
M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, ledamöter! Jag ska bara göra en liten rättelse till det som har sagts om jobb och bidrag och sådant. I Ett friare Stockholm som är en överenskommelse mellan Moderaterna, Folkpartiet och kd för mandatperioden 2006—2010 står det faktiskt att jobbgarantin ska införas. Alla som i dag är socialbidragsberoende på grund av arbetsbrist ska ges en snabb individuell bedömning och garanteras arbete eller utbildning inom fem dagar. I radiodebatten den 8 augusti 2006 lovade Kristina Axén Olin att dessa jobb skulle ge avtalsenlig lön, vilket hon upprepade vid sin första budgetdebatt i den här salen. I 55 punkter för en fungerande Stockholmsregion Jobb skrev Sten Nordin och Erik Langby ert partis program som kallades Nya Moderaterna. 2006 skriver de: Inför en jobbgaranti med jobb inom fem dagar för alla med socialbidrag. Så var det med det.

Nu vill jag gå över till det som handlar om barnfattigdom. 17 procent av Stockholms barn lever i fattiga familjer. I Rinkeby är det 54 procent, i Bromma 7. I januari kommer Rädda Barnen med sin årliga fattigdomsrapport, och risken är mycket stor att vi då får läsa om konsekvenserna av krisen som också slår igenom i barnfamiljerna.

Segregation ökar i Stockholm. Den späs på av den resursberedning i stadsdelarna som inte tar hänsyn till socioekonomiska förutsättningar. Andelen långtidsarbetslösa ungdomar ökade med 150 procent, minst, det senaste året. Unga mår allt sämre. Det vet vi av Stockholmsenkäten. Narkotikamissbruket ökar.

För att häva en sådan befäst barnfattigdom och för att verkligen göra skillnad måste man ha en politik som är inriktad på barn och unga och ungas säkerhet. I stället väljer den här högeralliansen att till exempel skära och ta bort 11 miljoner från verksamhet för barn och unga i stadsdelarna. Man lägger inte till några resurser för individ och familj, och man gör stora besparingar inom socialtjänsten. Det är en politik som går på tvärs mot vad som behöver göras för att häva att barnfattigdomen blir befäst i Stockholm.

Vår politik innebär att vi på alla områden fokuserar på barn och unga. Det gäller både generellt och stort i förskola och skola men också speciellt i väldigt utsatta områden. Sammantaget innebär vår politik om jag nu har räknat rätt på alla områden, att åtminstone 700 miljoner riktas till barn och unga i vår budget. Ni drar ned. Skäms på er!

Anförande nr 387
D i k r a n D i s o n (kd): Det må vara hänt att någon i stridens hetta lovar mer eller är ivrig och kanske försäger sig. Men det som har legat till grund för alliansens politik är det program som vi presenterat, och det har vi fullföljt. Jag vill också

påpeka att eftersom det vi har åstadkommit är så bra, det har slagit ut så bra, vill ni ta efter. Nu lovar ni samma sak i er budget.

Det som vi ska skämmas över är att det finns barn vars föräldrar inte kan försörja sig själva. Är det någon som behöver skämmas över sin politik är det ni. Det är ni som har försatt många i den situationen genom er bidrags- och omhändertagarpolitik.

Anförande nr 388
M o n i k a L i n d h (s): Du menar väl inte på stort allvar att stadens finansborgarråd, två finansborgarråd som du samarbetat med., Sten Nordin och Kristina Axén Olin, har försagt sig i stridens hetta. Det här är ett dokument som är framtaget av ett parti två dagar före valet. Det var säkert allvar i det. Kom inte och peka finger och säg att barnfattigdom beror på socialdemokratisk politik. Det är du som drar ned stödet till de utsatta barnen i årets budget.

Anförande nr 389
J o n a s E k l u n d (mp): Jag tycker att Monika Lindh tar upp en fråga som är väldigt viktig, nämligen att stå för sitt ord. Moderaterna i Stockholm har verkligen inte stått för sitt ord när de lovade jobb inom fem dagar till avtalsenlig lön för alla socialbidragstagare. Vi som har varit med i politiken ett litet tag förstod att det var ren bluff, men det förstod inte alla de som röstade, tyvärr.

I förra budgetdebatten nämnde jag den förestående nedläggningen av en mycket viktig behandlingsverksamhet i Enskede-Årsta-Vantör, närmare bestämt i Högdalen, som bara kallas för kvinnoverksamheten. Kvinnoverksamheten är en öppenvårdsverksamhet för kvinnor som ofta tar med sina barn, som har varit inne i ett djupt missbruk, som ofta fortfarande är inne i ett djupt missbruk och som inte har klarat att bryta det med de tolvstegsprogram som ofta erbjuds i den vanliga öppna missbruksvården. Det är kvinnor som har varit om väldigt mycket under livet, som inte alltid har en egen bostad. Det är precis de som den borgerliga alliansen brukar tala om som dem vi verkligen ska värna om och skydda. Det är de som behöver allra mest stöd i samhället.

Av besparingsskäl var den här verksamheten nedläggningshotad redan förra året, men protesterna blev för stora, inte minst från de kvinnor som har fått mycket hjälp av den här verksamheten. Nu är det dags igen. Nu kommer stadsdelsförvaltningen i Enskede-Årsta-Vantör att föreslå nedläggning av denna verksamhet igen. Det kommer att spara 1 miljon kronor under nästa verksamhetsår. Det här är en liten del av nedskärningarna i vuxensocialtjänsten i Enskede-Årsta-Vantör.

Totalt föreslås en nedskärning med 10 procent av kostnaderna för individ- och familjeomsorg i vuxendelen, 10 procent!

Som sagt finns verkligheten ute i stadsdelarna, i det här fallet i Enskede-Årsta-Vantör, där ser man konsekvenserna av era prioriteringar från den borgerliga sidan.

Tycker ni att det känns bra med era besparingar, att ni inte kompenserar för ökade löner och priser och att det leder till att mycket effektiva och uppskattade behandlingsverksamheter för missbrukare läggs ned?

Anförande nr 390
L e n a K l i n g (fp): Fru ordförande! Vi stod här förra året också och du sade samma sak då. Det känns som om oppositionen har mer information om verksamhetsplaner och beslut som vi inte har. Kvinnoverksamheten i Enskede-Årsta-Vantör lades inte ned förra året, eller hur Jonas? Den diskuteras nu. Men jag måste rätta dig: Stå inte här och säg att den kommer att läggas ned. Det är fel. Jag vet att det var uppe i en diskussion i måndags i förvaltningen. Men ingenting är sagt, ingenting gjort, det togs upp som ett förslag.

Jonas sade samma sak förra året. Ta inte upp sådant som inte är beslutat.

Anförande nr 391
J o n a s E k l u n d (mp): Nej, den lades inte ned förra året. Efter ungefär tre fyra månaders limbo där de kvinnor som gått i behandling där under längre tid fick veta att den inte skulle läggas ned. Det beslutet återtogs av nämnden, och nämnden gav förvaltningen i uppdrag att undersöka om den kunde bevaras. Det talades om att man skulle marknadsföra verksamheten gentemot andra stadsdelar och andra kommuner för att kunna behålla denna mycket bra verksamhet.

Som sagt är det på gång igen. Som Lena sade fick vi den informationen av stadsdelsförvaltningen att de kommer att föreslå en nedläggning av verksamheten, vilket var precis det jag sade i mitt inlägg. Jag undrar: Kommer den här verksamheten att läggas ned så att de allra svagaste kvinnorna i Stockholms stad kommer att drabbas av era nedskärningar?

Anförande nr 392
D i k r a n D i s o n (kd): Fru ordförande! Du frågade om det kändes bra. Det känns bra med tanke på det vi har åstadkommit med Jobbtorg Stockholm. Jag undrar om du kan ge mig svar på en fråga. Ni skriver så här: Att tvingas in i de kommunala beredskapsarbetena efter fem dagars arbetslöshet är ett ovärdigt system där människor riskerar att hamna i ett läge utan rättssäkerhet. Vidare: Krav på motprestation ska inte vara huvudregeln för att få försörjningsstöd.

Hur många dagar ska man ha på sig innan man ska erbjudas en aktivitet och få en handlingsplan? Vad ska man ha som huvudprestation? Varför är det fel med en motprestation för försörjningsstöd?

Anförande nr 393
J o n a s E k l u n d (mp): Nu var det inte det jag undrade om du var nöjd med. Men låt mig säga så här: Nej, det är precis så som du läser. Vi tycker inte att man ska tvingas in i ett kommunalt beredskapsarbete inom fem dagar efter det att man söker försörjningsstöd. Om det var så att ni hade uppfyllt era vallöften om jobb med

avtalsenlig lön inom fem dagar hade det varit helt fantastiskt. Däremot en arbetsplan inom fem dagar, att man får hjälp och stöd för att söka jobb, att man erbjuds praktik som verkligen innebär en kompetenshöjning tycker vi är alldeles utmärkt.

Den sortens motprestation som ni vill anser vi inte är lämplig för den som söker socialbidrag, som faktiskt är en rättighet för att kunna överleva om man inte har något annat. Det som vi inte tycker är rimligt är att man ska utföra rena arbetsuppgifter som inte är kompetensutvecklande och som inte på något sätt hjälper en att få ett riktigt arbete.

Anförande nr 394
P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag kom till Sverige för många år sedan, 1978. År 1979 träffade jag en finsk kille, och jag ställde en fråga till honom: Vad tycker du om alla turkar och chilenare som flyttar till Sverige? Den här finnen tittade på mig och sade: Jo, jag tycker att det är en bra idé. Han hade bott här i Sverige i tio år, han talade hyfsat bra svenska, arbetade på en fabrik. Jag blev lite förvånad och frågade: Hur kommer det sig? Ja, sedan de har kommit tycker svenskarna bättre om oss finnar, svarade han.

Det är lite av detta som jag ser i den här budgeten. Jag är inte säker på att vi har kommit mycket längre. I integrationsavsnittet finns det tre frågor som tas upp: svenskundervisning, arbete mot hedersrelaterat våld och bidragsfusk, det vill säga allting som ”dom” gör, och ”dom” är ett problem enligt den här budgeten. Jag är jätteglad att ordet diskriminering används lite här och där. Men det sägs väldigt lite konkret angående vad Stockholms stad ska göra för att motverka diskriminering. Det är nästan tomt.

Det blir intressant att se hur det blir, för om jag förstått det rätt har man försämrat det här med antidiskrimineringsklausulen under den här mandatperioden. Man har försämrat arbetet mot krogdiskriminering. Man har hoppat av Unescos Europeiska koalition av städer som kunde Stockholm hjälp att starta detta arbete. Man har sagt att man inte vill testa huruvida diskriminering förekommer i Stockholms stads arbete. Det som vi hade gjort tidigare kallades för symbolpolitik. Om man försämrar det vi gjort och kallar det för symbolpolitik, vad är det som ni håller på med? Sedan kan ni använda vilka skällord ni vill.

Anförande nr 395
J a n H a m m a r l u n d (v): När man bläddrar till s. 87 i budgetförslaget hittar man knappt två sidor som handlar om en av våra största utmaningar, nämligen att skapa en god och läkande tillvaro för människor som har flytt från fruktansvärda upplevelser och faror. Det handlar alltså som flyktingmottagandet. Det som mest faller i ögonen i texten är det som saknas. Gång på gång upprepas det att vi måste sätta flyktingar i arbete så fort som möjligt.

Vi som är födda här i landet, de flesta av oss, vi kan språket, vi är inte traumatiserade eller krigsskadade. Hur många av oss skulle klara av att skaffa och sköta ett arbete utan att ha ett ordnat och stabilt boende? Ni kan räcka upp handen, ni som tror att ni skulle klara det. Det tror inte jag att jag skulle göra.

Om boendet står ingenting i den här texten, förutom att man ska sprida flyktingarna. Vi vet hur bostadsmarknaden ser ut bland annat till följd av den borgerliga politiken. Vi fick veta i programmet Uppdrag granskning häromdagen att kommuner inkvarterar flyktingar på det privata flyktinghotellet Hotelljouren. Där fanns bland annat en yrkesarbetande kvinna från Kenya med två minderåriga barn som bodde i ett rum på 25 kvadratmeter. Kommunen betalar 22 000 kronor i månaden i hyra för att hon ska kunna bo i denna misär bland kriminella och missbrukare. Barnen vågar inte lämna rummet när de är ensamma hemma på dagarna och mamma är på jobbet. Det var ett annat fall där en kvinna bodde med sin son i ett rum på 12 kvadratmeter, också inkvarterad på Hotelljouren såvitt jag förstod.

Hade vi haft fler hyresrätter kvar hade vi kanske kunnat spara en väldig massa skattepengar och erbjuda ett bra boende åt de här människorna.

Det andra som inte nämns är basutbildning för vuxna. Det enda som står är sfi när det i själva verket behövs allt från alfabetisering till gymnasiestudier genom till exempel komvux. Det är nödvändigt särskilt om man är här som flykting för att man ska kunna hävda sig på arbetsmarknaden över huvud taget.

Man planerar i stället att spara 88 miljoner, alltså minska utgifterna, på det här området med hänvisning till att det kommer att komma färre flyktingar. Här borde man i stället ta chansen och förbättra flyktingmottagningen. Det behövs verkligen.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 396
D i k r a n D i s o n (kd): Jag håller med om att vår integrationspolitik är misslyckad. Det som har varit är totalt misslyckat, det som ni tillsammans med Socialdemokraterna har bedrivit. Du undrar om det är någon som tror att någon som precis har kommit hit kan göra något, göra en kraftansträngning och skaffa ett jobb. Ja, vi påstår att det är precis så det är. Det är då motivationen är högst att göra rätt för sig, försöka lära sig, göra sitt yttersta för att anpassa sig till det nya samhälle man har kommit till. Det är när människorna är mest motiverade som man ska hjälpa dem och utnyttja den möjligheten, ge dem en morot för att göra det. Därför anser vi att det är fel på er politik.

Anförande nr 397
J a n H a m m a r l u n d (v): Ni har haft chansen i mer än tre år. Det är väl det vi pratar om i första hand. Så pratar vi naturligtvis om vad ni vill göra. Det är det vi är här för att tala om i budgetdebatten.

Jag kan bara säga att det kommer väldigt mycket psykologiska analyser som ni tydligen anser gäller alla flyktingar. Jag häpnar över det.

Anförande nr 398
M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Ordförande, ledamöter! Jag ska bemöta det du pratade om inslaget i Uppdrag granskning som gällde Hotelljouren.

Ingen av de båda familjer som du pratade om kom från Stockholm. Det är naturligtvis inget skäl att placera dit andra familjer. Naturligtvis är det inte bra med den typen av placering om någon bor där länge. Men det är betydligt bättre än att inte ha någonstans att bo alls, som en kortsiktig lösning. Det är precis så det är tänkt, ett kort genomgångsboende. Så fungerar det i de allra flesta fallen, men inte alltid. Nästan alltid finns det många tyngre problem bakom de här familjerna. Det är inte så enkelt att man bara kan skaffa en lägenhet, flytta dem dit och tro att allting ordnar sig.

Anförande nr 399
J a n H a m m a r l u n d (v): Jag har inte påstått att de kom från Stockholm, det var bara ett exempel på hur de hanteras. De hade bott där ganska länge, det framgick av programmet. Det erkände du själv också, men vi kan se det som ett undantagsfall. Men det är definitivt ingen bra lösning. Ju fler problem de har – du hänvisar till att de har andra problem med sig – desto större är deras behov av någonting så oerhört grundläggande som ett tryggt boende. Det hade de inte i det här fallet.

Anförande nr 400
D i k r a n D i s o n (kd): Fru ordförande! Under det här året flyttade vi över sfi-verksamheten till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden. I den här talarstolen har en del ondgjort dig över det och sagt att det var ett stort misstag. Men jag tror att jobb och utbildning hör ihop. Vi studerar för att skaffa oss ett bra jobb och därigenom få ett bra liv. Därför tycker jag att det här var lyckat.

Genom de valfrihetsreformer som vi har genomfört ger vi individen förutsättningar att integrera sig i samhället så att vi inte slösar bort de färdigheter och kunskaper som de har med sig i bagaget från sina hemländer.

Tack vare den frihet som vi har infört i sfi finns i dag en mängd utbildningsanordnare. Det ger den enskilde möjlighet att hitta en utbildning som passar det individuella behovet. Samtidigt kan vi på ett bättre sätt ta till vara de olika kunskaper som de redan har.

Detta genom de många sfx-utbildningar som finns, och i dag finns det åtta yrkesinriktade sfx-utbildningar i olika kommuner i Stockholm. Vi vill utöka dessa. Sfx har varit lyckosam, då yrkesutbildning kombineras med språkstudier anpassade till den bransch som den är avsedd för. Samtidigt ges möjlighet att bygga nätverk och skaffa sig arbetslivserfarenhet. Språket och möjligheten att få ett jobb är de viktigaste delarna i integrationen. Kombinationen av dessa får vi i sfx-utbildningarna som genom vår valfrihetsreform har uppstått och som vi utvecklar.

Vi har infört sfi-bonus för att ge en morot för dem som anstränger sig och klarar av sin utbildning inom tolv månader.

Avslutningsvis vill jag citera somaliern Mahad Malingur från Rinkeby, som är den mest framgångsrika när det gäller att anordna utbildningar för arbetslösa och invandrare. Han säger: Vi nysvenskar måste skapa ett utrymme i det svenska samhället. Vi måste ta ansvar i Sverige. I Sverige tar systemet hand om dig. Det måste vi gå förbi, annars förblir vi vana vid det hela livet.

Anförande nr 401
P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det finns mycket vad jag kallar för babbel angående jobblinjen, särskilt när det gäller integrationspolitiken. Titta på Kanada, som är det land som lyckats bäst och mest med att få in invandrare på arbetsmarknaden. När man pratar med dem och frågar om nyckeln till integration säger de: Det är lika rättigheter och möjligheter, åtgärder mot diskriminering. Då lär man sig språket. Då kämpar man för att få jobbet. Tror du verkligen att integrationspolitiken kan stå på tre ben: sfi, arbete mot hedersrelaterat våld och bidragsfusk? Hur ska man kunna tro på det när det gäller människors möjligheter i ett annat land?

Anförande nr 402
D i k r a n D i s o n (kd): Sfi är en utbildning för att kunna få ett jobb, det absolut viktigaste. Men jag motsäger dig inte på något sätt när det gäller diskriminering och respekten för människors rättigheter. Det är ett stort samhällsproblem vi där har i Sverige. Diskriminering är utbredd och finns överallt.

När det gäller att ta emot och ge dem en möjlighet är sfi och den yrkesanpassade utbildningen huvudnyckeln.

Anförande nr 403
A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Det är helt riktigt att vi har varit emot att man flyttar sfi från utbildningsnämnden till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden. Det var inte bara vi politiker utan även personalen som jobbar med dessa frågor i Åsögymnasiet som var mycket kritiska, av det enkla skälet att undervisningen ska vara organiserad där den går till.

Det märkliga med er på den borgerliga sidan är att mellan 1994 och 1998 hade vi en nämnd som hette arbetsmarknadsnämnden. Då hade vi sfi under den nämnden. 1998 med Jan Björklund i spetsen sade man att det är oerhört viktigt att vi samlar all undervisning under utbildningsnämnden. I dag ändrar ni på detta. Vi vet inte vad ni kommer att göra i framtiden.

Anförande nr 404
D i k r a n D i s o n (kd): Det är självklart att man gör olika bedömningar och att man försöker se vilket som är bäst. Det är viktigt att man utvärderar de verksamheter man har och ser om det uppfyller de mål och syften som har satts upp.

Det är helt klart att sfi vänder sig till vuxna för att de ska få ett jobb och integreras. Därför är det naturligt att låta den höra ihop med jobbaktiviteter, vilket arbetsmarknadsnämnden har som arbetsfält.

Du kan vara lugn, vi kommer att göra vårt bästa för att det ska vara en bra politik för medborgarnas bästa. Vi har medborgarperspektiv i vår politik.

Anförande nr 405
K a r i n R å g s j ö (v): När man åker runt och pratar med dem som är på jobbtorgen exempelvis vid Järvafältet säger de samfällt, de som jobbar där, att de helt klart märker att det är brister i utbildningarna. De personer som går där skulle behöva mer utbildning och skulle behöva stanna inom sina yrken. Många kommer tillbaka just på grund av att de inte gått ut grundskolan, en del är analfabeter eller har bristande utbildning.

Vad tycker du att man ska göra mer, Dikran, när man känner att en persons utbildningsnivå inte håller för att få ett fast jobb? Hur skulle du göra?

Anförande nr 406
D i k r a n D i s o n (kd): Det här är ett problem. Ni kan se i budgeten att vi tar upp den här problematiken. Det finns en del som har mycket större behov, tiden är för kort för att förbereda dem för arbetsmarknaden. Därför skjuter vi till rätt så mycket pengar för den här målgruppen. Vi satsar på den här målgruppen därför att vi har sett att den är viktig. Vi lyckas inte jättebra med dem, och därför tar vi oss an dem. Vi hoppas att vi ska vara lyckosamma.

Anförande nr 407
S t e f a n N i l s s o n (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Ulf Kristersson och övriga borgerliga debattörer tycks mena att socialtjänstens verksamheter har klarat sig ganska bra. Vissa har prioriterats upp och vissa ned, men det går på ett ut på ett ungefär.

Det är inte riktigt så det ligger till alls. Jag ska försöka redogöra för det lite tydligare. Först skulle jag vilja citera Ulla Hamilton, moderat borgarråd, som i dag skriver på sin blogg: Alla företag vet att de alltid måste jobba med att se över kostnaderna och att effektivisera verksamheten. Detta gäller också offentlig sektor. Det är därför som vi inte med automatik kompenserar på det sätt som Miljöpartiet vill – och då menar hon priser och löner. Då skulle alla incitament för effektivisering försvinna. Det finns många möjligheter att effektivisera.

Låt mig ge några exempel på dessa många möjligheter till effektiviseringar som den moderatledda majoriteten använt sig av inom arbetsmarknads- och socialtjänstnämnden: 14 miljoner i generella effektiviseringar, knappt 2 miljoner kronor i minskad sjukfrånvaro – man talar inte om hur det ska gå till – och 29 miljoner kronor i uteblivna pris- och lönekompensationer. Det blir totalt 45 miljoner.

Jag håller med om att viss effektivisering år från år kan förväntas. Därför har vi i vårt budgetförslag godkänt era generella effektiviseringar på 14 miljoner. Men det är en stor skillnad mellan 14 och 45 miljoner.

Summan av de här fyra posterna – generella effektiviseringar, uteblivna lönehöjningar och prishöjningar och minskad sjukfrånvaro – är inte besparingar och effektiviseringar. Det är nedskärningar rakt över i budgeten. Det här ska läggas på ovanpå alla de besparingar som gjorts tidigare år inom socialtjänsten. Under de här tre åren har verksamheterna varit oförändrade i kronor räknat. Man har tvingats göra

de här besparingarna för höjda löner och priser rakt över i verksamheterna. Lägger man till besparingar i budgeten de här åren inom socialtjänstens verksamheter i stadsdelarna och i nämnden så talar vi om över 300 miljoner kronor i dagens penningvärde.

Det här drabbar inte verksamheterna, säger ni. Socialtjänsten har tillsammans med miljöfrågorna under den här mandatperioden varit den verkliga slagpåsen för alla stadens verksamheter i den borgerliga budgeten. Vi tycker att det är bedrövligt att ni inte står för den politiken ni säger att ni bedriver.

Anförande nr 408
Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag tycker att detta är en intressant debatt, både tack vare det som sägs och det som inte sägs. Det gäller inte minst de splittrade bilder vi får av vilken socialpolitik vi skulle få om vi inte hade Stockholmsalliansen. Jag återkommer till det alldeles strax.

Det uppdrag som jag har just nu är ett tacksamt och roligt, om man kan säga så, uppdrag att ha därför att alla bryr sig. Det är inte alltid tacksamt att ha 800 000 recenserande ögon på sig. Det är inte heller alltid så att fullmäktiges ledamöter bara ser det goda vi gör. Men i grund och botten tycker jag att det är tacksamt och inspirerande att i stort sett alla stockholmare bryr sig om vad vi gör för människor som har det mycket, mycket tuffare än de flesta som sitter i den här lokalen.

Det är också nattsvart, av det enkla skäl att vi alltid kommer att ha olösta sociala problem kvar. Våra goda föresatser till trots, hur mycket arbete och pengar vi än lägger ned, hur mycket tid och engagemang vi än ägnar detta kommer det alltid att finnas människor som lever ett liv som vi önskar att ingen skulle behöva leva. Vi kommer aldrig att vara nöjda vad vi än gör.

Det känns tryggt och bekant att vi är tillbaka i femdagarsdebatten när det gäller jobbtorgen. Äntligen, tänkte jag! Jag har saknat det under flera fullmäktigemöten i rad. Det känns på något sätt bra att vi har någonting att stöta och blöta här så att ni slipper prata om de sakliga problem och sakliga framgångar som finns i hela jobbtorgssatsningen. Ni är inte ens överens om ifall ni ska ha kvar jobbtorgen över huvud taget.

Jag tänker på det fantastiska uttalandet om att socialbidrag är en rättighet, något närmast eftersträvansvärt, som Vänsterpartiet var uppe här och gjorde. Vi ska bekämpa dem som bekämpar socialbidragsberoende, menade de. Det är en fullkomligt hårresande uppfattning! Dessutom går den stick i stäv med de ganska seriösa – det ska jag medge – ambitioner som jag upplevde att Socialdemokraterna under Annika Billströms ledning hade när det gällde att försöka minska socialbidragsberoendet. Ni är ju inte ens överens om de mest fundamentala uppgifterna i Stockholms stads sociala arbete.

Låt oss återgå till lite fakta. Jag visar här en bild av ett av våra stora problem just nu, nämligen ungdomsarbetslösheten. Den har nästan fördubblats från 2 till ungefär 4 procent enligt Arbetsförmedlingens offentliga senaste statistik för Stockholm. Det är inte bra. Vi är inte nöjda med det. Men om man tittar på Göteborg och Malmö är det

väsentligt allvarligare siffror, så någonting har vi antagligen gjort rätt i Stockholm. De bästa jobbtorgen i Stockholm är också de som jobbar uteslutande med ungdomar.

Om vi tittar på socialbidragssiffrorna ser vi en halvering av antalet hushåll under en tioårsperiod. Inte ens under den värsta lågkonjunktur vi har haft under mycket lång tid har vi sett några dramatiska ökningar. Vi har inte skäl att vara nöjda förrän vi är nere på nästan noll, men någonting har vi gjort rätt i detta.

Om vi tittar på siffrorna över dem som har gått från jobbtorg till egenförsörjning presenterar Jobbtorg Stockholm riktigt, riktigt bra siffror. Och ni gnäller om femdagars!

Anförande nr 409
K a r i n R å g s j ö (v): Jag tycker inte att vi gnäller, måste jag säga. Vi har ju stått här och presenterat våra egna förslag. Jag och vi är oroliga för socialpolitiken i Stockholm – seriöst oroliga. Vi blir oroliga när ni exempelvis inte langar in de medel som behövs för att se till att utsatta barn som finns inom socialtjänstnämnden inte får den hjälp och den vård de behöver enligt socialtjänstlagen. Det fattas 100 miljoner. Oppositionen har gemensamt bestämt att vi ska lösa det problemet. Vi har också en budget för det.

Vi är också oroliga för hemlösheten och för de unga hemlösa. 50 stycken hemlösa ungdomar – ungar – på upp till 25 år står och bankar på härbärgets dörr varje dag. Det är en form av oro vi känner. Man vill gärna veta vad ni har för planer för det här. Det görs otroliga besparingar på socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden. Det är ganska mycket. Jag har fått ihop det till 60 miljoner. Det är lite olika bud. Men det är inte så att ni lägger in pengar, utan ni skär ned. Det är vi oroliga för.

Anförande nr 410
Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Ni räknar ju också precis som ni själva vill. Det är som om ni inte hade några begränsningar över huvud taget. Vi är mycket tydliga med exakt var vi satsar våra nya resurser någonstans. Har man väl sagt det skäms jag inte ett ögonblick för att säga att politik också handlar om att prioritera. Ja, jag begick dödssynden att säga att i valet mellan den etablerade medelklassens mycket legitima behov av familjerådgivning, hemlöshetsarbetet och barn som far illa prioriterar jag våra mest utsatta – våra hemlösa och fosterbarnen. Jag skäms inte för den prioriteringen.

Låtsas inte som att ni har outtömliga fickor med pengar där ni inte behöver göra några prioriteringar alls! Eller som det hette i en fantastisk replik: Vi ska inte ställa olika uppgifter mot varandra. Vad är det vi sysslar med här inne över huvud taget, då? Vi har begränsade resurser i tid, pengar och kraft. Vi ska använda pengarna till stockholmarnas bästa. Då skall man prioritera. Allt annat är ansvarslöst.

Anförande nr 411
S t e f a n N i l s s o n (mp): Jag redogjorde för en stund sedan för de totala nedskärningarna inom socialtjänstens verksamheter i staden under den här mandatperioden. Det handlar om över 300 miljoner kronor sammanlagt i dagens penningvärde.

Jag har en fråga: Hur kan man göra sådana här stora nedskärningar, eller besparingar som ni kallar det, utan att verksamheterna drabbas?

Anförande nr 412
Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Du får räkna hur du vill. Det är lika begåvat som att säga att årets budget ligger på 1,4 miljard och förra årets budget på 1,1 miljard kronor. Vi har ökat med 400 miljoner kronor. Det är en visuell effekt när du läser budgeten. Men vill du på allvar titta på satsningar och besparingar måste du läsa det som är lite mer finstilt än så.

Varenda siffra finns i budgeten. Vi använder samma grundläggande kalkyleringar som vi har gjort tidigare. Vi lägger till på vissa ställen. Vi har dessutom, vilket någon har påpekat, dragit slutsatser av BUSS-utredningens påpekande att det har förts över pengar från andra områden i stadsdelarna till barn- och ungdomsarbete i praktiken. Vi lägger dit de pengarna också. Till detta lägger vi väsentliga belopp för socialbidrag för att inte komma i ett läge där man tvingas göra besparingar på grund av omöjliga situationer för socialbidragen som vi i dag inte kan förutse.

När jag nu har sagt det vill jag ändå återkomma till detta: Vi har begränsat med resurser. Man måste ställa saker mot varandra. Man måste göra det man tycker är allra viktigast just nu, och det gör vi.

Anförande nr 413
Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande! Vi har i Stockholm över 20 000 öppet arbetslösa. Vi har över 40 000 om man räknar in de deltidsarbetslösa. Då står den ansvarige här och raljerar över det han kallar femdagars. Jag blir mållös, och det är faktiskt inte ofta. Att du har mage att säga så – som om den här jobbgarantin var någon lek eller något skojfriskt som ni hittade på och som det blir lite tjatigt att vi tar upp!

Ni ställde ut stenhårda löften i valrörelsen som ni sedan fullkomligt struntade i. Det är det mest groteska politiska beteende och agerande jag har stött på i mitt politiska liv. Och så förväntas vi stå och be om ursäkt för att vi påminner om det här!

Anförande nr 414
Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Om vi tar oron först så har ni hört mig ett antal gånger sedan hösten 2006 med en dåres tjatighet prata om vår oro för omfattande socialbidragsberoende, inte minst i de familjer som har barn som växer upp i långvarigt beroende. Ni har hört oss i tilltagande ordalag tala om oron för hög arbetslöshet. Ni har sett oss bygga upp en organisation i Jobbtorg Stockholm som med alla sina fel och brister – det är jag den förste att medge – och med sina brister inför de stora utmaningar vi har framför oss ändå levererar goda resultat. Ni har hört

oss bekymra oss för allt det som vi ännu inte har uppnått. Jag raljerar inte över den verkligheten.

Jag raljerar en smula över att det enda ni vill diskutera är exakt vad Kristina Axén Olin menade och som vi därefter har tolkat in i olika dokument och fattat beslut om. Det har vi pratat om hundra gånger, och det kan jag göra igen. Men jag skulle föredra att diskutera de brister som fortfarande finns i den organisation som vi nu lägger 53 nya miljoner kronor till.

Anförande nr 415
E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Fru ordförande och fullmäktige! Det är klart att man som ansvarigt borgarråd kan säga: Det här skulle jag vilja diskutera. Det här skulle jag vilja se att vi gör, och det här skulle jag vilja att oppositionen sade någonting om. Men det är ändå en realitet att ett av de största vallöftena, som jag tror att människor inte bara uppfattade i Stockholm utan som faktiskt var en del av den borgerliga alliansens framgång i valet 2006, var just diskussionen om jobb.

Vi kan se att det man då talade om, oavsett på vilken nivå man var, det vill säga den bespottade så kallade Amspolitiken nu blir realpolitik när man väl ska sätta fram vilka delar man ska välja när arbetslösheten stiger. Problemet är att ni både här inne och på Helgeandsholmen först har monterat ned alla instrument när arbetslösheten nu stiger. Ni har skurit. Vuxenutbildningen går bort. Arbetsmarknadsåtgärder var Amspolitik. Detta har gjort att många människor har fått börja om på nytt. Det är det som är problemet med er politik. Det är det som har gjort att vi har fått börja om.

Nu säger ni att jobbtorgen kan vara räddningen för många. Det blir en diskussion om organisation. Jag säger inte att jobbtorgen är fel. Det finns många grejer som är bra med dem. Men det kan inte vara det som är målet för politiken i den här staden när det handlar om att göra någonting för dem som är mest sköra – de som har försörjningsstöd. Det är det som blir problemet när ni nu säger att ni gör det här. Vi har hört ett finansborgarråd som är nöjd. Vi har hört andra på den där sidan som också är nöjda med hur situationen ser ut. Ni är nöjda trots att ni har monterat ned de instrument man skulle kunna ha för att få människor tillbaka.

Jag tycker att man ska vara ärlig och säga att vi alla har ett ansvar för att det finns en strukturell arbetslöshet som inte har med finanskris eller arbetslöshetskris att göra. Det är stort. Det handlar om de människor som aldrig har fått in sin fot på arbetsmarknaden. Den stora kopplingen som måste finnas går ihop med utbildning och utbildningsinsatser. Det är därför vi har den kommentar vi har – vi tycker att man borde ha mycket större koppling mellan utbildning och arbetsmarknadsfrågor i stället för att se detta som enbart en socialtjänstfråga.

Precis den politik som ni så hårt har kritiserat försöker ni kopiera till viss del. Sedan försöker ni rädda det hela med att säga: Nu har vi infört jobbtorgen. Nu gör vi någonting! Ni gick till val på en sak som ni nu fullständigt struntar i. Det är det som är problemet. Det kommer vi att fortsätta påminna er men också väljarna om.

Er finansminister Anders Borg sade att det tar ungefär två år innan man ser effekterna av en borgerlig politik. Nu har det gått tre år, och vi ser dem alltför väl.

Bifall till vårt förslag!

Anförande nr 416
D i k r a n D i s o n (kd): Herr ordförande! Elisabeth påstår att vi har monterat ned alla verktyg för att ta hand om människor och ge dem ett arbete och en meningsfull tillvaro. Det är svårt att förstå hur du kan säga det med tanke på det resultat som vi har åstadkommit genom jobbtorgen – genom denna grundläggande förändring i att människor inte behöver få olika bedömningar beroende på var de söker hjälp. Här har vi infört gemensamma regler och kriterier för att människor ska få en likvärdig hjälp, som naturligtvis också ska ges utifrån människors individuella behov. Framför allt ska de få en individuell handlingsplan. Det måste ju vara jättebra eftersom ni nu vill ansluta er till detta och samarbeta med jobbtorgen.

Anförande nr 417
E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Problemet är inte den individuella handlingsplanen, Dikran Dison. Den är väl bra. Den fanns redan innan jobbtorgen. Då var det någon på Arbetsförmedlingen som skulle göra den. Det var inte tillräckligt bra – men fine! Det är jättebra med individuella handlingsplaner. Problemet är att en individuell handlingsplan betyder att du måste ha någonting att handla för. Det måste stå någonting där. Det måste finnas en speciell arbetsmarknadsutbildning som du kan få för att klara av att ta ett jobb. Det måste finnas möjlighet till att komplettera eller validera utbildning till exempel för många människor som kommer från andra länder.

Allt detta har ni skurit ned på oavsett om det har varit i den här lokalen eller den på Helgeandsholmen. Det är det som är problemet.

Anförande nr 418
J a c k i e N y l a n d e r (v): Ordförande och fullmäktige! Man undrar lite ibland när man sitter här och lyssnar: Vågar man kritisera er över huvud taget? Det är det som är frågan.

Jag kan börja med att fråga er: Vart tog den intressepolitiska miljonen vägen – den som handikappsrörelsen hade? Det var någonting som ni drog bort direkt när ni kom till makten. Jag skulle vilja veta var ni har gjort av den och om ni tänker lämna tillbaka den.

Det är en sak till som förvånar mig mycket. Ulf Kristersson orerar och har sig här. Jag vill påminna honom om lite fler saker. Han har bland annat som ett mantra upprepat att det är 18 lägenheter som har kommit från privatvärdarna. Han säger det om och om igen. Men det är det inte! Det är ren lögn. Ta fram nycklarna! Visa nycklarna! Vi letar efter dem, och vi vet att de inte finns. Det är rätt märkligt. Det är konstigt att ni andra från alliansen inte hjälper honom när han har gått vilse i pannkakan och rättar honom. Varför hjälper ni honom inte? Väljarna tror inte på era lögner hela tiden.

Jag tänker på ännu en sak, nämligen frivilligorganisationerna. Ni har hela tiden sagt att de ska backas upp och att de gör ett bra jobb. Ändå skär ni år efter år i budgeten för föreningsutskottet.

Det är ont om lägenheter. Men det står 33 lägenheter i Råcksta tomma på fjärde våningen. Det är tomma lägenheter som Stockholms stad betalar hyra för till Micasa. Det är också rätt märkligt. Det står åtta lägenheter tomma i Stureby som det också betalas hyra för. Det är egentligen rätt otroligt. Det är ont om lägenheter till de hemlösa. Skärp er!

Anförande nr 419
L e n a K l i n g (fp): Ordförande! Låt oss blicka framåt lite i debatten. För att få en nationell tillväxt behövs all arbetskraft. Om vi ska ha en lika bra levnadsstandard som vi har i dag, och kanske bättre, behöver vi ha fler personer i arbete. Vi behöver få in alla vi kan i arbete. Den långtidsprognos man gör ute på departementet visar att om vi ser till att alla får jobb kan vi öka vår tillväxt med 5 procent.

En del i detta arbete är förstås att öppna för arbetskraftsinvandring, som vi har gett möjlighet till nu, för att få hit folk. Det är inte alls säkert att människor väljer att komma till Sverige och Stockholm, men vi hoppas att de kan komma hit och jobba. Vi behöver varenda person; vi behöver människor i arbete.

Det är därför vi nu inför nästa år ytterligare satsar bland annat på integrationsarbetet och på sfx- och sfi-arbetet. Vi ser de nyanlända personer som vi behöver i arbete som personer som vill jobba. De arbetade säkert där de kommer ifrån. De är vana att försörja sig själva. Varför skulle det vara annorlunda när de kommer till Sverige? Vi ser dessa personer som en god arbetskraft med nya idéer, en ny mångfald och en ny kultur.

Vi satsar nu på sfi och för ihop den med utbildningar, som vi nu kan se på jobbtorgen. Vi vill också att det startas fler sfx-utbildningar som kompletterar detta. Det här gör vi för att personerna ska få arbete men självfallet också för vår tillväxts skull.

Jag vill också ta upp Rågsveds ungdomsmottagning, som har varit uppe här. Jag fick ingen replik när det togs upp, så jag hade inte tillfälle att prata om det tidigare. Vi har nu en mottagning vid Gullmarsplan och två filialer, varav en i Rågsved. Vid Gullmarsplan slår vi alla tänkbara rekord. Fler ungdomar än förväntat kommer dit. Det kommer ungdomar från hela landet. De ringer till och med och frågar om det är öppet och om de kan komma, för i Hallstavik har man ingen ungdomsmottagning. Det vi har gjort är att få fler ungdomar till ungdomsmottagningen i Söderort. Gullmarsplan är jättebra. Men jag kan hålla med om att Rågsveds ungdomsmottagning behöver ses över för att man ska få det att fungera ytterligare där.

När jag står här vill jag också passa på att prata om kvinnoverksamheten i Enskede-Årsta-Vantör. Det är nästan tjänstefel om våra tjänstemän inte lägger fram förslag om utveckling eller förändring av verksamheten. Det är självklart att man ska göra det, och det är därför vi fick detta på bordet i veckan i nämnden. Men verksamheten är inte på något sätt hotad innan vi har fattat ett beslut.

Anförande nr 420
P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag tror också att vi behöver alla människor som vi kan få. Vi behöver en feedback. Vi behöver en ekonomi som blomstrar. Men det uppstår ett litet problem om huvudbudskapet till människor är: Fixa en utbildning och fixa språket så kommer vi att ge er jobb som svenskarna inte vill ha! Om ekonomin ska blomstra måste människor få en chans att tro på sin framtid här. Det är därför ni inte levererar. Det är det som levereras till exempel i Kanada. Om invandrare har ett val och känner till båda dessa länder kommer de att åka till Kanada. Så enkelt är det. Det har att göra med förtroendet för landet.

Anförande nr 421
L e n a K l i n g (fp): Paul! Jag vet inte riktigt vad du menar med jobb som vi svenskar som är födda här inte vill ha. Det där förstår jag inte riktigt. Jag vet också att kanadensisk och svensk integrationspolitik är olika. Det är olika förutsättningar.

De personer som kommer hit och vi som bor här vill göra någonting; vi vill ha en egen försörjning. Det är självklart. Vi ger individuellt anpassade insatser via jobbtorg och sfi. Det är det vi vill ha, och det är det vi också visar i vår budget.

Anförande nr 422
K a r i n R å g s j ö (v): Ungdomsmottagningarna är självfallet fantastiska arenor, Lena. Men konstruktionen vid Gullmarsplan leder till att man ibland får stänga dörren där när det är öppet hus. Man får säga till unga i trappan: Sorry, ni får inte komma in för vi klarar inte anstormningen! Det är ett problem.

De romska ungdomarna, som förut hade sin ungdomsmottagning närmare, kommer inte till Gullmarsplan. Inte heller de tjejer från Rågsved som är utsatta för ett hedersrelaterat liv kommer dit.

Ett problem med Rågsved är att de bara har haft elva besök på två månader, för dit ska man ringa och boka tid. Det är knappast så vi vill att ungdomsmottagningarna ska funka. Man ska inte behöva ringa dit, utan det ska vara en öppen dörr och lättåtkomligt. Det måste helt enkelt vara något knas med denna outsourcing till Rågsved. Dessutom har man fått ganska torftiga lokaler, vilket vi pratade om vid förra fullmäktigemötet. Det är inga värdiga lokaler, och det är ett problem.

Anförande nr 423
L e n a K l i n g (fp): Ordförande! Gullmarsplan är en verksamhet som slår alla rekord; det kan jag säga. Jag ska erkänna att vi kanske inte var helt förberedda på denna rekordökning av ungdomar. Men vi är förstås glada att det kommer så många. Jag kan inte svara när det gäller statistiken över romska barn. Vad jag kan se är det samma statistik där.

När det gäller Rågsveds ungdomsmottagning finns det en del att göra. Men den ska självfallet också utvecklas.

Anförande nr 424
A b d o G o r i y a (s): Lena! Sammanslagningen av ungdomsmottagningarna över hela staden har lett till att många ungdomar över huvud taget inte har möjlighet att söka den hjälp som ungdomsmottagningarna erbjuder – detta på grund av att man har tagit bort SL-kortet för gymnasieelever och från socialbidragsnormen. De barn som är mest utsatta, som helt enkelt är fattiga, har därför inte möjligheter att få det stöd som de behöver från ungdomsmottagningarna.

Anförande nr 425
L e n a K l i n g (fp): Den uppfattningen delar inte jag, Abdo. Jag har bäst kännedom om den södra delen, i och med att jag sitter i den nämnden. Gullmarsplan är en annan historia än den du berättar. Där har vi fler ungdomar än det var totalt sett på de tre tidigare ungdomsmottagningarna. Jag delar därför inte din uppfattning om att det har blivit färre ungdomar. Vi ser att de kommer till ungdomsmottagningarna.

Anförande nr 426
H a n n a B r o b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte passa på i kväll att berätta lite kort om Stiftelsen Hotellhem, som jag tror att många av er kanske inte känner till. Det är en stiftelse med rätt många år på nacken, och en strategisk resurs för den här staden när det gäller att klara en del av sitt politiska arbete med det sociala boendet.

Hotellhem har de mer klassiska ungkarlshotellen – hotellhemmen – men också ungdomsboenden. 75 procent av den här stadens ungdomar är inte studenter, och det behövs ibland särskilda ungdomsboenden för att de ska kunna komma ut och göra entré på bostadsmarknaden i en storstad som Stockholm. Vi har referensboende, där man kan komma tillbaka till eget boende. Det gäller dem som har hamnat utanför boendemarknaden genom till exempel missbruk eller andra sociala problem. Det kan handla om skulder. Man får skuldsanering genom en skuldsanerare som arbetar inom stiftelsen, och man får stöd att klara sitt eget boende. Tanken är att det ska finnas en boendekedja i detta så att man kommer tillbaka i samarbete med sin stadsdel med träningslägenheter, försökslägenheter och så småningom ett eget kontrakt igen.

Det handlar också om stora familjer. Vi har uppdraget att arbeta med den gruppen. Tidigare var det flyktingmottagningen, men det är inte organiserat på det sättet i staden längre.

Detta är en jätteviktig strategisk resurs. Många stadsdelar arbetar aktivt med förhyrningar och grupper av bostäder. Stadsdelarna har placerat olika boende i våra hotellhemsverksamheter. En del frivilligorganisationer har också sådana förhyrningar. De ger kamratstöd, fritidsverksamhet och så vidare i kombination med boendeträningen och stödet för att klara ett eget boende på sikt.

Det är viktigt att vi arbetar strategiskt i staden med att utveckla till exempel olika fastigheter som kanske omvandlas från till exempel äldreboende eller andra typer av verksamheter som läggs ned eller omstruktureras. Vi ska ta vara på det och se var behoven finns för till exempel referensboende att komma ut vidare från det boendet till annat och eget boende, och i så fall vilka boendetyper vi behöver utveckla.

Hotellhem skulle kunna klara mycket mer. Det handlar också om grupper av missbrukare som blir allt äldre. För dem har vi till exempel Gamlebo. Det är en sådan verksamhet. Men Stiftelsen Hotellhem har också på Söder haft många äldre, till och från missbrukande, personer som har behövt stöd. Och de får stöd av en otroligt kunnig personal. Vi har haft en mycket fin personalenkät, med mycket nöjda medarbetare som har hög kompetens. De flesta är undersköterskeutbildade. Det finns stödpersonal som har lång och gedigen erfarenhet. Metodiken är utvecklad och så vidare.

Jag tycker att det är viktigt att nämna här i kväll att vi har en sådan verksamhet i Stockholms stad. Den ska vi vara stolta över och glada för, och vi ska ta vara på samverkan inom staden.

Anförande nr 427
J a c k i e N y l a n d e r (v): Jag håller med. Hotellhem är fantastiskt bra. Men det finns en akilleshäl, som jag tycker är konstig. Det är att det ligger en krog, Magnus korg, som serverar alkohol precis i vestibulen på ett av boendena. Alla dessa människor, som ska vara nyktra och drogfria, måste gå igenom krogen. Jag tycker att det är märkligt att en stiftelse som Hotellhem hyr ut till en restaurang.

Jag har försökt att från tillståndsutskottet få bort restaurangen genom att inte ge tillstånd. Men det överklagades ända upp till länsrätten. Det måste gå att köpa ut och få bort den här krögaren, för detta är faktiskt Hotellhems akilleshäl. Jag vill poängtera detta eftersom det är en viktig fråga. Kämpa för det!

Anförande nr 428
H a n n a B r o b e r g (m): Ordförande! Jag kanske ska betona att Hotellhem inte är fastighetsägare här. Det är inte Hotellhem som hyr ut till den här restauratören. Jag delar din bedömning av att det har varit ett socialt problem för boendet på Magnus Ladulåsgatan att man har den här verksamheten där. Stiftelsens ledning har jobbat med frågan ordentligt i olika sammanhang, och jag hoppas att det blir en lösning.

Anförande nr 429
M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, ledamöter! Det är sällan man går upp i replik för att hålla med den som har talat. Det är ovanligt, men det gör jag nu. Det är precis som Hanna säger; stiftelsen är en oerhört viktig strategisk resurs.

Jag skulle ändå vilja ställa en fråga till dig, Hanna. Det vi ser nu är ett ökat antal yngre hemlösa. Vi ser ett ökat antal ungdomar som behöver ungdomsboenden. Jag vet att man naturligtvis jobbar på stiftelsen för att få fram det, men det måste finnas en bättre samordning mellan bostadsbolagen och stiftelsen och ett tydligt uppdrag att plocka fram ungdomsbostäder. Vi ser ju att rusningen är enorm när vi öppnar någonting nytt. Jag vill att du kommenterar om det finns ett sådant strategiskt uppdrag och hur det annars skulle kunna se ut, om det inte finns i dag.

Anförande nr 430
H a n n a B r o b e r g (m): Ordförande! Jag delar Monikas uppfattning. Vi har gjort bedömningen att det saknas ungefär 300 bostäder för ungdomar. Det kommer att bli ett sådant ärende på nästa styrelse. Vi har nu fått kort information om det, och vi får titta på det ordentligt. Jag delar absolut den bedömningen.

I det arbete som du och jag tillsammans bedriver som vice ordförande och ordförande har vi gett ledningen för Hotellhem ett strategiskt uppdrag att samlat titta på de olika fyra typer av boende där ungdomsboende också är en del. Man ska se efter vilka behov som finns på lång sikt – tre, fyra eller fem års sikt. Det handlar om vilka strategiska kontakter med fastighetsbolagen och så vidare som behöver tas för att vi ska få till fler ungdomsbostäder, till exempel, men också en boendekedja för referensboende. Jag är glad att vi samarbetar och driver detta tillsammans.

Anförande nr 431
J o n a s N i l s s o n (m): Herr ordförande! I debatter kan man nästan säga och påstå lite vad som helst. Därför är det roligt att ibland titta efter hur det faktiskt är. Jag sitter i organisations- och föreningsutskottet. På tre år har jag inte lärt mig allt om socialtjänsten. Men jag har i alla fall tittat efter hur det har varit på OFU.

Den förra majoriteten gjorde också förändringar och prioriteringar under förra mandatperioden. Jag vet inte vilket ord jag egentligen ska använda – kanske ”spara”? Man sparade 30 000 kronor på Afasiföreningen, 60 000 kronor på DHR Stockholm och 650 000 på Nobba brass och nubbe. 50 000 kronor försvann för FUB, 40 000 kronor försvann på HSO Stockholm, IOGT-NTO fick 50 000 kronor mindre, Kvinnors nätverk fick 240 000 kronor mindre, Nevo Drom fick 30 000 kronor mindre, Neurologiskt handikappade fick 90 000 kronor mindre, PRO fick 100 000 kronor mindre, Paniksyndrom fick 200 000 kronor mindre, Reumatikerföreningen fick 300 000 kronor mindre, RFSL fick 100 000 kronor mindre och Riksföreningen mot incest fick 12 000 kronor mindre. Så här kan jag fortsätta lika länge till.

Nu tror ni kanske att jag kommer att säga att det där var jäkligt tjabbigt gjort och att det var nedskärningar och dråpslag, slakt och nedrustning. Men det tänker jag faktiskt inte göra, för det är inte så jag känner. I de här verksamheterna måste man faktiskt prioritera och göra det på det sätt man tror är rätt. Jag tänker inte använda sådana ord. Jag vet att Karin Rågsjö innerst inne är en väldigt klok person och att hon gjorde bra prioriteringar tillsammans med OFU, som hon var ordförande i. Det tror jag genuint.

Stadshusalliansens politik går ut på att satsa på verksamhet som kan leda till jobb. Stora satsningar görs därför bland annat på jobbtorgen. Det finns en logik i det. Om vi hårdrar frågan inser alla att prioriteringar är lika svåra som viktiga. Om vi bara skulle ha jobbtorg skulle alla vara på jobbtorgen. Om vi bara skulle ha verksamheter i Stadsmissionens regi skulle alla vara i Stadsmissionens verksamhet. Till en viss gräns följer naturligtvis människan pengen var den än finns. Därför är avvägningarna och prioriteringarna jätteviktiga, men också jättesvåra.

Anförande nr 432
K a r i n R å g s j ö (v): Jonas! Det var en fiffig grej att läsa upp vad man gjorde för länge sedan. Det var en fin debatteknik. Den kan vi ta efter allihop – bara siffror all time high!

Grejen var den att när jag satt som ordförande gjorde vi den här disponeringen. Det gjorde vi också därför att en del organisationer gjorde ett bättre jobb än andra. Så måste man också jobba ibland.

Jag vill leva i nuet. Nu pratar vi om hur det är nu. Vi lägger in 4 miljoner från vår budget. Jag vill ställa en fråga till dig, Jonas, när det gäller utsatta barn, exempelvis Ersta Vändpunktens arbete med barn till missbrukare. Detta är en av de få verksamheter i Stockholm som arbetar effektivt med barngrupper, för vi har tyvärr ingen egen verksamhet i Stockholm till skillnad mot Uppsala. Har Vändpunkten fått mer medel till sin verksamhet under de år du har suttit som ordförande? Det är jag jättenyfiken på.

Anförande nr 433
J o n a s N i l s s o n (m): Jag frågade just innan jag skulle gå upp här i talarstolen vad det finns för fler ord för det här. Man gör justeringar, man slaktar, man nedrustar, det är dråpslag och så vidare. Nu fick vi ytterligare ett ord från Karin, som jag tackar för. Ordet var disponering. När Vänsterpartiet gör förändringar, prioriteringar, nedskärningar och slakt handlar det om att man disponerar saker och ting. Det var roligt, för det var ytterligare ett ord som jag inte kände till.

Det är fortfarande så att vi har gjort våra satsningar inom våra verksamheter, även inom OFU. Vi har naturligtvis också tagit bort verksamheter och disponerat.

Anförande nr 434
A b d o G o r i y a (s): Jag har ingen anledning att betvivla de siffror som du har angett beträffande förra mandatperioden. Jag var med under den här mandatperioden, och det jag vet är att man har skurit ned stödet till organisations- och föreningsutskottet med cirka 10 procent. I dag får nästan inga nya organisationer över huvud taget stöd från vårt utskott.

Det är självklart att man ska prioritera. Men det du och dina kamrater generellt har prioriterat i den här staden är skattesänkningar på bekostnad av verksamheter som är viktiga för staden.

Anförande nr 435
J o n a s N i l s s o n (m): Jag trodde att jag hade alla ord nu för vad man gör när man skär ned, gör dråpslag och alltihop. Men det där knepet kunde jag inte – man kan naturligtvis vända på ordet nedskärning och säga skära ned. Jag tackar för det knepet från Socialdemokraterna.

Jag skulle vilja säga att du var vänlig med att inleda ditt första anförande, Abdo, med allting som vi är överens om. Men sedan blev jag lite besviken. Det var när du tog

upp vad som skiljer oss åt. Du sade: Ni tycker att individen får skylla sig själv. Det sade du ordagrant. Det är faktiskt inte så, Abdo. Du får ha vilka fördomar du vill, men detta tycker jag är ett tonläge som inte är riktigt sjyst. Vi tycker inte att individen får skylla sig själv. Det finns en massa orsaker till att människor behöver hjälp och stöd.

Anförande nr 436
S t e f a n N i l s s o n (mp): Hej Jonas! Jag tänkte fråga dig om hemlöshet. Det finns uppskattningsvis 3 000 människor som är hemlösa i Stockholm. Ungefär 400–600 räknas som uteliggare. Vi tycker att bägge siffrorna är viktiga. Det handlar om många människor som inte har social problematik men som riskerar att utveckla det om de inte får en fast bostad.

Vi är kritiska till trappstegsmetoden. Vi menar att den i praktiken har permanentat hemlösheten på en ganska hög nivå. Därför vill vi att Stockholm ska bilda ett bolag eller en stiftelse som ska köpa och förmedla bostäder till dem som inte av egen kraft kommer in på bostadsmarknaden. De som såg *Uppdrag granskning* i förra veckan känner igen det här. Det finns internationella exempel som visar att detta är mycket effektivare.

Därför är min fråga till dig, Jonas: Är ni i den borgerliga alliansen beredda att pröva det här med housing first här i Stockholm?

Anförande nr 437
J o n a s N i l s s o n (m): Herr ordförande! För mig är detta ingenting nytt. Det är något som även socialborgarrådet har nämnt i sitt nyhetsbrev. Där talar han om att titta på de här frågorna. Man ska absolut inte säga nej till detta direkt, utan det låter som om det finns många och kloka resonemang i det även om det kanske inte finns någon färdig modell i dag för hur man kan gå vidare. Men det är naturligtvis jätteintressant.

Anförande nr 438
M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Ordförande! Jag ska prata lite om funktionsnedsatta och tillgänglighet. 2010 är det magiska år då Stockholm ska vara världens mest tillgängliga huvudstad. Vi är på god väg. Ni som lyssnade uppmärksamt i morse hörde att Stockholm för några dagar sedan vann SKL:s pris som Tillgänglig Resa 2009. Det är extra roligt. Juryn motiverar det med att Stockholms stad har ett målmedvetet arbete och en genomtänkt strategi och har visat vägen för hur man ska arbeta för att skapa ett samhälle tillgängligt för alla.

Mycket har vi gjort, men det återstår också en hel del att göra för att öka tillgängligheten. Jag tror egentligen att tillgänglighetsarbetet aldrig blir färdigt, och jag tror inte heller att det är önskvärt att det blir det. Det händer mycket på området. Utveckling är snabb, inte minst därför att det kommer så många nya hjälpmedel.

Men tillgänglighet är inte bara den fysiska tillgängligheten. Därför föreslår vi också andra insatser för de funktionsnedsatta. Vi bygger bostäder för psykiskt funktions-

nedsatta. Vi ger möjlighet till sysselsättning och studier och vi vill att arbetsmöjligheterna ska förbättras starkt.

Inom sfi, svenskundervisning för invandrare, görs också insatser. Till exempel har sfi i Västerort fått ett särskilt uppdrag att erbjuda sfi för synskadade och blinda. För hörselskadade köper staden sfi i Huddinge kommun. Vi driver där tillsammans med Västerviks folkhögskola en försöksverksamhet med teckenspråk och sfi för döva invandrare.

Jag berättar detta för att jag vill visa att tillgänglighet inte bara är den fysiska tillgängligheten, utan så mycket mer. Arbetet för att funktionsnedsatta ska kunna leva i samhället som alla andra är viktigt. Stockholms stad är på väg att bli världens mest tillgängliga huvudstad.

Jag ska också hinna säga något om ungdomsmottagningar. På några ställen i staden har stadsdelarna tillsammans med landstinget bestämt sig för att pröva att göra sammanslagningar av ungdomsmottagningarna för att få en högre bemanning – det ska alltid vara någon där – längre öppettider och mycket mer öppet hus. Det har visat sig slå väl ut. Det är många fler besök på alla ställen och högre tillströmning, precis som Lena beskrev att det är på Gullmarsplan.

Men i Rågsved, som är en filial, har det inte blivit så. Det är ett av våra bekymmer. Vi har ett politiskt beslut att Rågsved ska vara en filial. Ingen ville att vi skulle lägga ned i Rågsved. Mottagningen ska vara kvar. Vi försöker nu tillsammans med landstinget se över öppettiderna och se om man kan ha någonting liknande öppen dörr. Framför allt ska man se över chefskapet.

Anförande nr 439
K a r i n R å g s j ö (v): Marie! Att vara funktionshindrad ska vara att kunna ta sig till olika ställen och vara helt likvärdig med oss andra som kan göra det ganska obehindrat, fast åldern ibland tar ut sin rätt så att det går lite långsamt.

Men för att kunna ta sig till simhallen, teatern och bion behöver man ibland en ledsagare. Ni ska skära ned med 4,5 miljoner på ledsagarservice och samtidigt säga upp fem personer. De som jobbar där ska gå från fast anställning till timanställning, vilket kommer att bli lite småsvårt för dem som har ledsagarservice. Jag undrar: På vilket sätt tycker du att de minus 4,5 miljonerna och de fem färre tjänsterna förbättrar för de funktionshindrade i Stockholm? Det vore oerhört intressant att veta.

Det här är ett förslag som väckte en enorm frustration och ilska i den här gruppen. Det handlar om 900 personer som behöver ledsagning. På vilket sätt tycker du att ni har förbättrat villkoren för dem?

Anförande nr 440
M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Vi har inte gjort det ännu, men vi håller på att göra det. I dag bedrivs ledsagning dels av ett privat företag, dels av Stockholms kommun. Vi har tidigare fattat beslut om en ersättningsmodell, som visar sig hålla för Stockholms kommun men inte nödvändigtvis för det privata

företaget. Därför tror vi att det är klokt att gå ut och göra en upphandling och se om vi inte kan få mycket mer ledsagning för de pengar vi har att avsätta. Jag tror att det här i förlängningen leder till en mycket bättre situation för de synskadade. Det är ju inte bara synskadade som behöver ledsagare, men för dem är det kanske viktigare än för andra. Det är min absoluta övertygelse. Vi får följa detta och se hur det blir.

Anförande nr 441
Y l v a W a h l s t r ö m (mp): Herr ordförande och alla ni andra! Man tror att vi har kommit så långt med tillgängligheten och slår sig för bröstet för det. Men titta hur det ser ut i den här lokalen! Hur skulle en rullstol kunna komma in här? Jag har sagt det tidigare i dag: I vårt eget hus har vi inte kommit speciellt långt med tillgängligheten. Jag hoppas verkligen inte att Stockholm är den huvudstad som har kommit längst med tillgänglighet.

I Colosseum i Rom har man sett till att man kan komma upp med rullstolar och utan problem ta sig runt. Det är absolut en kulturbyggnad. Det finns alltså andra platser där man har kommit längre. Ett tråkigt faktum, men dock ett faktum, är att de länder som har haft fler krigsfångar än vad vi har haft har en annan syn på människor som är funktionshindrade.

Anförande nr 442
M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (m): Det är naturligtvis inget lätt arbete. Jag tror inte heller att jag sade det. Jag sade inte heller att vi var färdiga, och jag tror inte att vi kommer att bli det heller.

När det gäller arbetet med tillgänglighet har vi ett beslut som fattades för tio år sedan. Vi har anslagit 100 miljoner kronor per år, vilket bestämdes då för tio år sedan. Det har varit skiftande majoriteter. Vi har allihop hjälpts åt för att försöka förbättra tillgängligheten. Ingen av oss har väl riktigt lyckats. Visst har vi mycket kvar att göra, men jag vill fortfarande påstå att vi har hunnit en lång bit på vägen. Vi kanske inte ska slå oss för bröstet, men vi kan ändå vara lite stolta över det arbete vi gör. På många andra ställen är det betydligt sämre.

När det gäller just det här huset vet vi allihop att det är ett gammalt och k-märkt hus. Man kan inte göra precis vad som helst här. Det pågår ett stort arbete för att försöka få till en handikappvänlig entré så att man kan komma in i Blå hallen. Det kallas Värdig entré. Det har visat sig vara betydligt svårare än man från början trodde, men arbetet pågår.

Anförande nr 443
Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tänker prata lite om de moderata jobblöftena. Men jag har förstått så pass mycket att innan man gör det måste man berömma den förda politiken lite grann. Det kan möjligtvis kännas lite kinesiskt, och jag kan faktiskt tycka att ni är ganska bra på att berömma er själva.

Men okej: Jag tycker helt ärligt att den förändring ni har gjort på arbetsmarknadsområdet från perioden 1998–2002 fram till nu är positiv. Ni har rört er åt alldeles rätt

håll, vilket i min värld betyder mot socialdemokratin. 1998 avskaffade ni all arbetsmarknadspolitik när ni kom till makten. Det gjorde ni inte nu. Nu har ni fortsatt med den. Allt som finns ute på jobbtorgen är inte nytt, utan en hel del är verksamheter som fortsätter även om den här healingen var ny för mig.

Om det räcker så med beröm skulle jag vilja komma till saken, nämligen jobblöftena. Min känsla med jobblöftena och med hur Moderaterna förhåller sig till dem är ungefär som man förhåller sig till kd; det är något småtrist som man släpar runt på och i tysthet hoppas på att man ska bli av med efter valet.

Jag förstår att ni hellre vill prata om något annat. Men ni lovade 100 000 nya hårda jobb i Stockholm. Ni lovade bland annat 10 000 jobb i de offentligt finansierade verksamheterna. Ni lovade 10 000 nya jobb i Stockholm genom sänkt bistånd. Och ni lovade 7 500 nya jobb i Stockholm genom privatiseringar och konkurrensutsättningar. Sedan toppade ni med jobbgaranti – inte i stridens hetta utan efter en lång intellektuell process eller reträtt, om man kan kalla det så. Det började med en variant av fairmodellen, där socialbidragstagare skulle beredas arbete inom kommunen, som det stod, för att sedan sluta med att man skulle få jobb inom kommunen till avtalsenlig lön. Det var inte något förhastat som gjordes av någon anonym ”någon” i stridens hetta. Det var väl överlagda formuleringar som var processade fram och bevisligen godkända av både det nuvarande finansborgarrådet och hans företrädare.

Att stå här och säga att man inte vill prata om vad man lovade utan om vad man gör i stället är inte så imponerande. Om ni hade genomfört det ni lovade så hade vi inte haft någon arbetslöshet nu. Så enkelt är det. Ett tips till nästa gång är att inte lova saker som ni inte vill hålla och som ni sedan inte vill prata om.

Anförande nr 444
J o h a n n a S j ö (m): En sak som är spännande med de olika områdena inom kommunfullmäktiges beslut är att det finns så många olika saker att tala om. Någon chikanerar samarbetspartner som är trevliga och har kloka idéer samt en positiv syn på människan. Det finns också roligare saker att prata om.

Jag skulle vilja lyfta upp en sak som jag är stolt över och som Stockholm gör. Det är en sak som vi har börjat med under den här mandatperioden och som är på väg att bli någonting verkligt bra, nämligen att Stockholm tar emot ensamkommande asylsökande barn och ungdomar. Som ni alla säkert vet är detta en relativt ny uppgift för kommunerna. Stockholm är den kommun som tar emot allra flest. Det är fantastiskt bra. När reformen genomfördes trodde man att det skulle handla om ungefär 400 barn. De senaste prognoserna visar tyvärr att runt 2 400 barn i år kommer att behöva skydd i Sverige på grund av världslägets utveckling. De måste söka asyl och få bo någonstans i Sverige. De allra flesta kommer från länder som Somalia och Afghanistan. Som vi alla förstår är det viktigt att de snabbt kan få ett tryggt och värdigt boende under sin asyltid.

Det här levererar Stockholm nu under stadshusalliansens ledning. Nu i veckan öppnade Ulf Kristersson ett boende till. Förhoppningsvis kommer det fler. Jag är oerhört stolt över detta, och jag vill understryka att det sociala arbetet i vår stad

bedrivs på många olika fronter och inom många olika områden. Det har en hög kvalitet och är någonting som vi alla kan vara stolta över.

Anförande nr 445
K a r i n R å g s j ö (v): Vad gäller flyktingmottagandet av unga män, eller snarare barn, har jag ingenting ont att säga om er. Däremot tycker jag att ni kan ta varandra i hand och åka ned till Vellinge och prata med era kolleger där nere. Det är 56 procent moderater. Det de gjorde i Vellinge häromdagen kanske ni skulle kunna prata med dem om. Det skulle behövas.

Anförande nr 446
J o h a n n a S j ö (m): Vet du vad, Karin? Jag lovar dig att jag pratar med Lars-Ingvar i Vellinge i morgon om du talar med Fagerstas kommunstyrelseordförande, som är vänsterpartist. Där har ni egen majoritet, och ni tar inte emot några.

Anförande nr 447
A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Det där blir svårt att toppa, Johanna!

Nu tror ni förstås att jag ska komma med någonting helt nytt i den här debatten, som har hållit på i flera timmar. Det ska jag på sätt och vis – inte – göra. Jobbtorgen har diskuterats här fram och tillbaka hela tiden. Om det är bra eller inte med jobbgaranti finns det många olika delade meningar om på den andra sidan. Vi tycker att jobbtorgen har fungerat bra under den här tiden. Vi har jobbat mycket. Det har gjorts en stor omorganisation. Om man tittar på resultaten i förhållande till de förutsättningar som har funnits med lågkonjunktur och så vidare har vi nått betydligt bättre resultat än vad en socialdemokratisk regim med dess vänner skulle ha gjort.

Utan att tala om hur bra vi tycker att jobbtorgen är och redovisa det med en massa siffror har jag helt enkelt en fråga. Om ni skulle komma till makten vill jag veta från varje parti om ni tänker riva upp jobbtorgsorganisationen. Ni har haft lite olika modeller. Någon ska ha en dörr in, och man ska inte ha något krav på motprestation som huvudregel. Andra säger att jobbtorgen ska överföras till stadsdelsnämnderna. För en tredje har jag inte hittat någonting. Vad tänker ni göra?

Anförande nr 448
F a t i m a N u r (fp): Ordförande, ledamöter och stockholmare som lyssnar! Detta gläder mig. Jag trodde nästan att jag inte skulle hinna vara med.

Jag har varit med sedan i morse och lyssnat på debatten. Det här är den tredje budgetdebatten för mig. Jag hoppas att alla ni som sitter här håller med om att Stockholm, mitt Stockholm, är en framtidsstad som öppnar sina dörrar både för dem som behöver komma till oss och för dem som frivilligt väljer att göra det. I mitt Stockholm ska man kunna leva och verka. Det är en modern stad för oss alla.

Folkpartiet står för lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla, oavsett etnicitet eller kulturbakgrund, och har en stolt tradition av humanism och öppenhet. Det har varit partiets kännemärke under hela dess långa historia. Folkpartiet är det öppna samhällets och toleransens parti. Vi för en kamp för människans lika rättigheter, möjligheter och värde. Därför är vi också jämställdhetens och jämlikhetens parti. På samma sätt för vi kampen för de glömda stockholmarna, för de mest utsatta, oavsett kulturbakgrund och etnicitet.

Folkpartiet är ett socialliberalt parti, men vi är också ett parti som utmanar och vågar säga som det är, som betonar ansvarstagandets betydelse och ställer krav. Frihet fordrar både ansvar och gränser. Det öppna samhället kan inte existerar utan ställningstagande för individens rätt.

Integration är en av Folkpartiets viktigaste frågor. Mitt Stockholm ska vara allas framtidsstad, oavsett etnicitet och kulturbakgrund.

Integrationspolitik handlar om utanförskap och kampen mot utanförskapet. Utanförskapet drabbar många personer som har utländsk bakgrund men långt ifrån alla. Majoriteten av de nya svenskar som ser ut som jag och har invandrat eller flytt hit eller som är barn till invandrare och flyktingar är en välfungerande och hårt arbetande del av stockholmarna. Det behövs ingen särskild politik för dem eller för mig för att vi ser ut som vi gör.

Bifall till majoritetens beslut!

Anförande nr 449
P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Folkpartiet har en stolt tradition när det gäller lika rättigheter och möjligheter, säger Fatima Nur. Det är i alla fall en stolt tradition när det handlar om att prata om det. Men det finns ett problem med den tanken. Om man verkligen ska stå för lika rättigheter och möjligheter måste man se till att diskriminering kostar. Då är det makthavarna man ska rikta sig emot och inte invandrare. Det som man ser, i alla fall i det som beskrivs som integration i majoritetens politik, är sfi, bidragsfusk och hedersvåld.

Jag ser inte många ord kring lika rättigheter och möjligheter där och ingenting angående diskriminering. Men det är väldigt trevliga ord, och det är betecknande just för Folkpartiet.

Anförande nr 450
F a t i m a N u r (fp): Jag blir så illa berörd varje gång du talar om bidragsfusk, utanförskap och diskriminering så fort man pratar om integration, invandring och människor som du och jag. Alla behöver inte vara bidragsfuskare!

Anförande nr 451
A b d o G o r i y a (s): Du säger att du är stolt över att vara folkpartist. Jag tycker självklart att du ska vara det. Men du kan inte få mig att vara stolt över den integrationspolitik som bedrivs i dag. Där du själv jobbar är i dag ca 40 procent av

ungdomarna arbetslösa. De har varken någon utbildning eller något jobb att gå till. Som du och jag vet hänger de här ungdomarna vid tunnelbanegången och har absolut ingenting annat att göra än att vistas där.

Jag tycker absolut inte att ni ska vara stolta över den integrationspolitik som den nuvarande borgerliga majoriteten för.

Anförande nr 452
F a t i m a N u r (fp): Abdo Goriya! Jag är stolt över att vara folkpartist, och tack för att du låter mig vara det. Men jag har inte sagt att jag är nöjd. Dessa 40 procent barn och ungdomar som finns i delar av Stockholm där du och jag jobbar har vi inte skapat under tre år.

Jag är inte nöjd. Det sade Ulf Kristersson också. Vi är inte nöjda, men vi är på god väg.

R VII SOCIAL- OCH ARBETSMARKNADSROTELN

Stadsdelsnämnderna: Flyktingmottagande, Arbetsmarknadsåtgärder, Stöd och service till personer med funktionsnedsättning, Ekonomiskt bistånd, Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri, Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden
Punkt 4, 12)

Anförande nr 453
M a r i a H a n n ä s (v): Jag ber om ursäkt att jag inte riktigt förstod hur jag skulle trycka i det här läget. Jag hör till dem som kom under strecket i talarlistan förut, men debatten kan ju fortsätta. Jag ska inte bli så långrandig, men jag har gjort det förr mitt i natten. Nu är klockan bara 22.30.

Jag tänkte slå ett slag för kommunstyrelsens handikappråds lilla skrift som de har gett ut. De har inte på samma sätt som brukligt kunnat vara med och få någon föredragning av verksamhetsplan och budget. Det är väldigt bekymmersamt. Den verksamhet som bedrivs av kommunen och inte ingår i det så kallade valfrihetssystemet ska inte upphandlas mot brukarnas vilja, tycker vi. Det hände faktiskt i Skarpnäck trots att brukare, gode män och anhöriga samtliga var emot att man skulle göra denna upphandling. Det skulle inte tas några individuella hänsyn, detta trots att borgarrådet Nordin hade sagt i en debatt att upphandling inte är något självändamål.

Jag funderar nu så klart på hur borgarrådet Nordin ser på detta, det vill säga att man går emot brukarna, anhöriga och gode män.

En annan sak som är väldigt viktig och som vi inte heller har hunnit prata om, vilket jag tycker är väldigt bekymmersamt, är de psykiskt funktionshindrade. Jag tror inte det är någon som har sagt någonting om det. Klockan är mycket, men jag tycker att vi ändå måste tänka väldigt mycket på det här. Det är ingen som för deras talan över huvud taget. Det finns nästan inte ett ord skrivet om detta.

Det handikappolitiska programmet nämns inte heller över huvud taget, fast det är meningen att stadsdelarna i sina budgetar ska ta upp detta. Men det gör man inte, och det nämns inte över huvud taget i budgeten. Precis som FN-konventionen som också ska implementeras i budgeten.

Jag slutar där. Jag ville bara säga detta eftersom jag inte hann med det förut.